

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZTUTOWO

załącznik nr do uchwały Nr

Rady Gminy Sztutowo

z dnia 2022 r.

Sztutowo, 2022 r.

Opracowanie wykonano na zlecenie
Gminy Sztutowo

przez

Zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant

mgr inż. Ewelina Leśniewska – kierownik projektu

mgr Anna Grzybczyk

mgr inż. Katarzyna Spalek

inż. Wioletta Hanusiewicz

dr Grzegorz Synowiec

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE	9
1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM	10
2. CEL I ZADANIA STUDIUM	10
ROZDZIAŁ I	12
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	12
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY	13
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA	15
4.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu	15
4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu	17
4.3. Struktura osadnicza	19
4.3.1. Tereny mieszkaniowe	19
4.3.2. Tereny usługowe	19
4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej	20
4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy	20
4.3.5. Tereny usług turystycznych	21
4.3.6. Tereny portów i przystani morskich	23
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	24
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY	24
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	25
7.1. Stan środowiska	25
7.1.1. Rzeźba terenu i budowa geologiczna	26
7.1.2. Gleby	27
7.1.3. Wody	28
7.1.4. Warunki klimatyczne	32
7.1.5. Aspekty geobotaniczne	33
7.1.6. Fauna	36
7.1.7. Stan powietrza atmosferycznego	37
7.1.8. Surowce naturalne	38
7.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	39
7.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej	39
7.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej	40
7.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego 41	
7.3.1. Ochrona środowiska	41
7.3.2. Ochrona przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	42
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	50
8.1. Rys historyczny	50
8.2. Zasoby środowiska kulturowego	53
8.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską	59
8.4. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków	60
8.5. Stanowiska archeologiczne	70
8.6. Strefy ochrony konserwatorskiej	72

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	73
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	74
10.1. Demografia	74
10.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie	78
10.3. Jakość życia mieszkańców	82
10.4. Wychowanie przedszkolne i oświata	83
10.5. Kultura	84
10.6. Sport i rekreacja	85
10.7. Ochrona zdrowia	86
10.8. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	87
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	88
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	89
12.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	91
12.1.1. Analizy ekonomiczne	91
12.1.1.1. Podmioty gospodarcze	91
12.1.1.2. Turystyka	92
12.1.1.3. Ekonomiczne skutki rozwoju obszarów zurbanizowanych	93
12.1.2. Analizy środowiskowe	94
12.1.2.1. Zasoby środowiska przyrodniczego Gminy Sztutowo	95
12.1.3. Analizy społeczne	95
12.1.3.1. Warunki i jakość życia	96
12.1.3.2. Zatrudnienie i problem bezrobocia	97
12.1.4. Wnioski	97
12.2. Prognozy demograficzne	98
12.2.1. Wariant zerowy – prognoza GUS	98
12.2.2. Wariant optymistyczny – linia trendu	100
12.2.3. Wybór scenariusza rozwoju	101
12.3. Możliwości finansowania inwestycji	102
12.3.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę	106
12.3.2. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy	108
12.3.3. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	112
12.3.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	113
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	116
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	116
14.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	116
14.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze	117
14.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	118
14.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	118
14.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	118
14.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	119

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH.....	119
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	120
17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	120
18. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	121
18.1. Stan systemu komunikacyjnego.....	121
18.1.1. Komunikacja drogowa	122
18.1.2. Komunikacja kolejowa	125
18.1.3. Komunikacja autobusowa.....	126
18.2. Stan infrastruktury technicznej	126
18.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa.....	127
18.2.1.1. Ujęcia wody	128
18.2.1.2. Sieć wodociągowa	129
18.2.1.3. Sieć kanalizacyjna	130
18.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną	132
18.2.3. Zaopatrzenie w gaz	133
18.2.4. Zaopatrzenie w energię cieplną	134
18.2.5. Telekomunikacja	134
18.2.6. Gospodarka odpadami	135
19. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	136
19.1. Lokalne cele publiczne.....	136
19.2. Ponadlokalne cele publiczne.....	137
20. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	138
ROZDZIAŁ II.....	140
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY .	140
21. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	141
21.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.....	141
21.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH.....	142
21.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM	143
21.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	144
22. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW... 145	
22.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	145
22.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA	147
22.3. ZASADY LOKALIZACJI MIEJSC POSTOJOWYCH.....	163
23. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	
164	
24. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	168
25. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.....	175
26. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	176

27. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM	178
28. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ	180
28.1. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	180
28.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH.....	182
28.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	182
29. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	183
30. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, MINIMALNE POZIOMY BEZPIECZEŃSTWA BRZEGU MORSKIEGO ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	184
31. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	186
32. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH.....	186
33. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.....	187
34. OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	188
35. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE	188
36. TERENY ZAMKNIĘTE.....	188
37. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....	189
ROZDZIAŁ III.....	190
UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.....	190
PODSTAWY PRAWNE	194
LITERATURA.....	196

SPIS TABEL

Tab.1. Użytkowanie terenu w Gminie Sztutowo.....	18
Tab.2. Surowce naturalne na terenie Gminy Sztutowo	38
Tab.3. Pomnik przyrody na obszarze Gminy Sztutowo.....	46
Tab.4. Zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomości	59
Tab.5. Zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	60
Tab.6. Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków	63
Tab.7. Stanowiska archeologiczne na terenie Gminy Sztutowo.....	71
Tab.8. Warunki mieszkaniowe na obszarze Gminy Sztutowo	97
Tab.9. Prognoza demograficzna dla Gminy Sztutowo – wariant zerowy	99
Tab.10. Wydatki Gminy Sztutowo.....	104
Tab.11. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w Gminie Sztutowo w roku 2048	107
Tab.12. Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcjach innych niż mieszkaniowa w Gminie Sztutowo w roku 2048.....	108
Tab.13. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych	110
Tab.14. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego południowej części Gminy Sztutowo, przyjętym Uchwałą nr XIV/82/2004 Rady Gminy w Sztutowie z dnia 6 lutego 2004 r.....	111
Tab.15. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Kąty Rybackie, gm. Sztutowo, przyjętym Uchwałą nr XL/359/2010 Rady Gminy Sztutowo z dnia 10 listopada 2010 r.....	111
Tab.16. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów wyznaczonych w mpzp poza jednostką osadniczą na obszarze Gminy Sztutowo	112
Tab.17. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planie zagospodarowania przestrzennego w m ² powierzchni użytkowej.....	113
Tab.18. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę Gminy Sztutowo.....	113
Tab.19. Zestawienie struktury funkcjonalnej Gminy Sztutowo	142
Tab.20. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Sztutowo.....	181
Tab.21. Wykaz terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, stanowiących kompleksy wojskowe.....	189

SPIS RYCIN

Ryc.1. Położenie administracyjne Gminy Sztutowo	13
Ryc.2. Położenie fizyczno-geograficzne Gminy Sztutowo.....	15
Ryc.3. Mapa geologiczna Gminy Sztutowo.....	27
Ryc.4. Ważniejsze elementy sieci hydrograficznej i zbiorniki wodne.....	32
Ryc.5. Położenie Gminy Sztutowo według podziału geobotanicznego Polski	34
Ryc.6. Lokalizacja udokumentowanych złóż nieskreślonych z bilansu zasobów.....	39
Ryc.7. Grunty rolne na terenie Gminy Sztutowo	40
Ryc.8. Grunty leśne na terenie Gminy Sztutowo.....	41
Ryc.9. Uwarunkowanie przyrodnicze na terenie Gminy Sztutowo	48
Ryc.10. Struktura płci i wieku mieszkańców Gminy Sztutowo	75
Ryc.11. Liczba kobiet na 100 mężczyzn	75
Ryc.12. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	76
Ryc.13. Przyrost naturalny	77
Ryc.14. Urodzenia i zgony.....	77
Ryc.15. Wykształcenie ludności	78
Ryc.16. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w latach 2009 - 2018	78
Ryc.17. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na tle gmin powiatu.....	79
Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD	80
Ryc.19. Struktura zatrudnienia	80
Ryc.20. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Sztutowo	81
Ryc.21. Warunki mieszkaniowe	82
Ryc.22. Warunki mieszkaniowe	82
Ryc.23. Warunki mieszkaniowe	83
Ryc.24. Wyposażenie mieszkań	83
Ryc.25. Szkoły podstawowe	84
Ryc.26. Zasoby woluminów w bibliotekach.....	85
Ryc.27. Opieka zdrowotna	87
Ryc.28. Prognoza demograficzna na podstawie opracowania GUS	100
Ryc.29. Prognoza demograficzna – wariant optymistyczny	101
Ryc.30. Dochody Gminy ogółem	102
Ryc.31. Źródła i wartości dochodów Gminy w mln zł	103
Ryc.32. Dochody na 1 mieszkańca.....	103
Ryc.33. Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy	105
Ryc.34. Planowane wydatki inwestycyjne Gminy.....	105
Ryc.35. Struktura wybranych wydatków Gminy Sztutowo.....	106
Ryc.36. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej ...	109
Ryc.37. Schemat układu komunikacyjnego Gminy Sztutowo.....	122
Ryc.38. Schemat infrastruktury technicznej na obszarze Gminy Sztutowo	127
Ryc.39. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	129
Ryc.40. Długość sieci wodociągowej na 100 km ²	130
Ryc.41. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	131
Ryc.42. Długość sieci kanalizacyjnej na 100 km ²	131
Ryc.43. Ludność korzystająca z sieci gazowej	133
Ryc.44. Długość sieci gazowej na 100 km ²	134

INFORMACJE OGÓLNE

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium”, jest podstawowym dokumentem planistycznym, który określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity¹ Dz.U. 2021 poz. 741 z późn. zm.).

Podstawą do sporządzenia niniejszego studium jest Uchwała Nr XII/126/2019 Rady Gminy Sztutowo z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sztutowo. Studium obejmuje obszar Gminy Sztutowo określony w załączniku graficznym nr 1 do ww. uchwały. Dotychczas dla obszaru Gminy Sztutowo istniało obowiązujące studium, a sporządzenie niniejszego opracowania wynika z konieczności aktualizacji jego treści pod kątem bieżących potrzeb społeczno-gospodarczych i możliwości zrównoważonego rozwoju Gminy poprzez określenie kierunków rozwoju, a także wiąże się z dostosowaniem dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 wspomnianej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 741 z późn. zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2004 Nr 118 poz. 1233).

Przedmiotem studium jest dostosowanie jego problematyki do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz konieczność dokonania aktualizacji uwarunkowań i określenia kierunków zmian w polityce przestrzennej Gminy, uwzględniających oczekiwania mieszkańców i władz lokalnych, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 741 z późn. zm.), studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym, kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

¹ (dalej: t.j.)

Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a jego ustalenia są wiążące dla władz przy sporządzaniu planów miejscowych.

W myśl ww. ustawy przy sporządzaniu studium lub jego zmiany uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym, wojewódzkim (strategii rozwoju i planie zagospodarowania województwa) oraz strategii rozwoju gminy.

Studium określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz na rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów i obiektów wartościowych. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

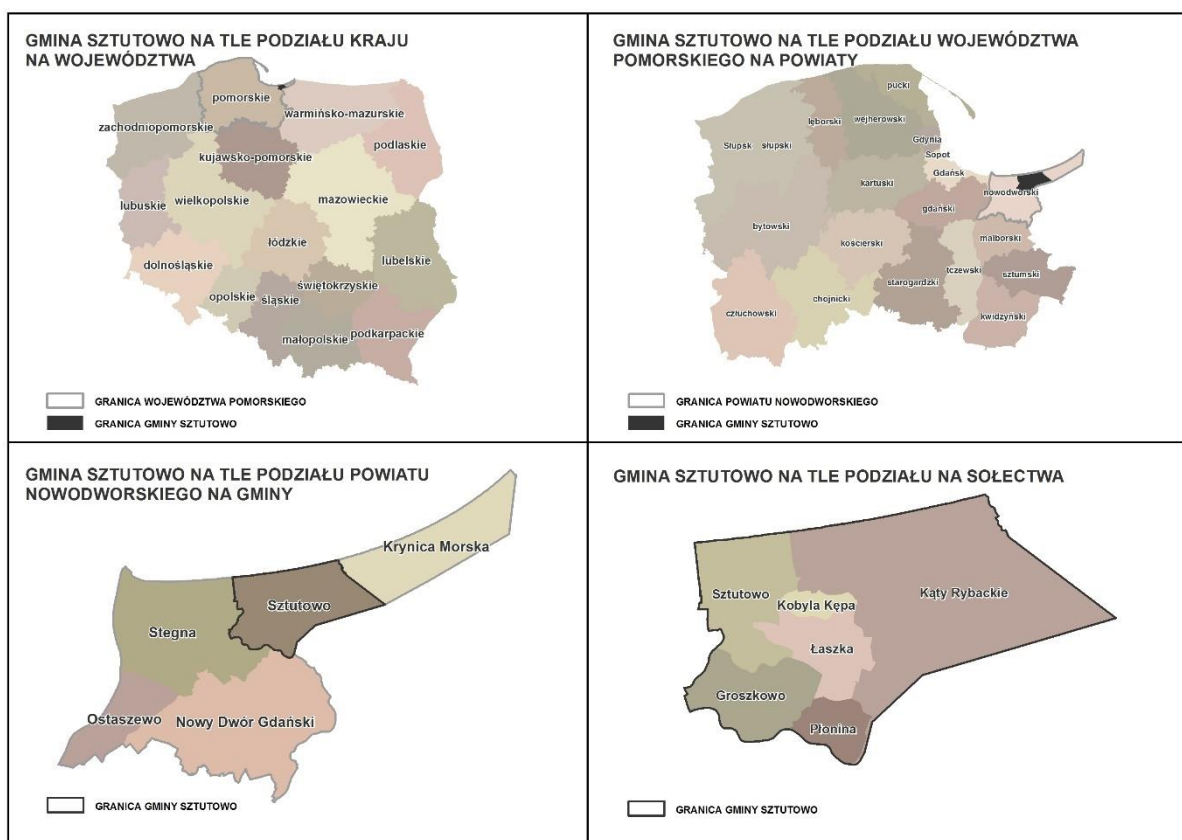
ROZDZIAŁ I
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Sztutowo usytuowana jest we wschodniej części województwa pomorskiego, na Mierzei Wiślanej. Od północy Gmina jest otoczona wodami Morza Bałtyckiego, od południa wodami Zalewu Wiślanego i Wisły Królewieckiej (Ryc.1). Gmina wiejska Sztutowo jest jedną z 5 gmin powiatu nowodworskiego. Jest położona w północnej części powiatu, sąsiaduje od północnego wschodu z Gminą miejską Krynica Morska, od południa z gminą miejsko-wiejską Nowy Dwór Gdański, od zachodu z Gminą wiejską Stegna.

Gmina Sztutowo zajmuje powierzchnię **11153 ha**, tj. **111,53 km²** (źródło: BDL GUS). Pod względem powierzchni jest jedną z najmniejszych gmin powiatu nowodworskiego. Wg danych GUS na koniec roku 2019 Gminę zamieszkiwały 3634 osoby.

W skład Gminy wiejskiej Sztutowo wchodzi 8 sołectw : Grochowo Pierwsze, Grochowo Trzecie, Groszkowo, Kąty Rybackie, Kobyla Kępa, Łaszka, Płonina, Sztutowo. Położenie Gminy wiąże się z bliskością większych ośrodków miejskich, stanowiących ważne ośrodki gospodarcze. Odległość do Elbląga (miasta na prawach powiatu położonego w województwie warmińsko-mazurskim) i do Gdańska wynosi po około 40 km, do Gdyni wynosi około 70 km, do Bydgoszczy – około 200 km, do Olsztyna – około 140 km.

Ryc.1. Położenie administracyjne Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

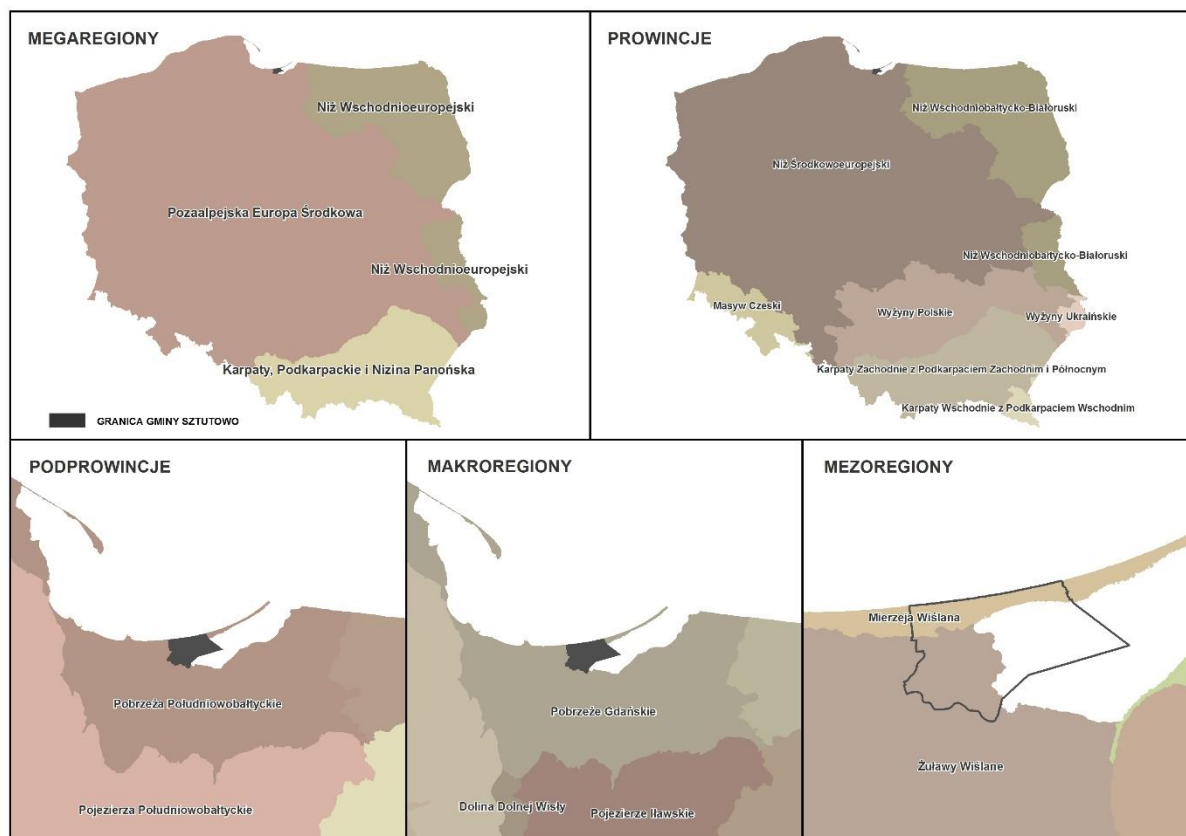
Główny ciąg komunikacyjny w Gminie stanowi droga wojewódzka nr 501 Przejazdowo-Gdańsk-Mikoszewo-Krynica Morska-Nowa Karczma na odcinku 13,5 km. Sieć komunikacyjną w granicach Gminy Sztutowo uzupełniają drogi powiatowe o łącznej długości 35,096 km, drogi gminne o łącznej długości 27,179 km oraz drogi wewnętrzne. Na terenie Gminy dominuje transport lekki, reprezentowany przez samochody osobowe. Istniejący układ głównych dróg powoduje spiętrzenie komunikacji, w tym tranzytowej, bez możliwości objazdu.

Z uwagi na turystyczny charakter Gminy, szczególnie w okresie letnim funkcja transportowa staje się niewystarczająca dla obsługi ruchu, co stanowi istotną potrzebę rozwojową, zarówno w zakresie rozbudowy i modernizacji systemu drogowego, jak i dywersyfikacji systemów transportowych, w tym wykorzystania kolei wąskotorowej i innych form transportu.

Przez obszar Gminy przebiega linia wąskotorowa relacji: Nowy Dwór Gdański / Sztutowo-Stegna-Jantar-Prawy Brzeg Wisły, której przebieg wskazano na rysunku studium. Połączenie działa sezonowo.

Według klasyfikacji dziesiątej na jednostki fizyczno-geograficzne Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) (opisanej przez Jerzego Kondrackiego, w „Geografia regionalna Polski”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002) Gmina Sztutowo położona jest na obszarze Europy Zachodniej w megaregionie Pozaalpejska Europa Środkowa (3), w obrębie prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), na obszarze podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie (313), w makroregionie Pobrzeże Gdańskie (313.5), w mezoregionach Mierzeja Wiślana (313.53) i Żuławy Wiślane (313.54).

Część obszarów w granicach administracyjnych Gminy Sztutowo znajduje się w zasięgu wód morskich (Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego), które formalnie nie są wyodrębnione w regionalizacji Kondrackiego.

Ryc.2. Położenie fizyczno-geograficzne Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

4.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

W związku z faktem, iż Sztutowo pełni funkcję ośrodka administracyjno-usługowego Gminy, główny kierunek rozwoju tej jednostki osadniczej odpowiada randze sołectwa i pozwala na zaspokojenie potrzeb społeczności Gminy Sztutowo. Ponadto położenie geograficzne, ukształtowanie terenu i liczne walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe przyczyniają się głównie do rozwoju turystyki. Obowiązujące dokumenty planistyczne wskazują obszar Gminy jako ośrodek pełniący funkcje usługowe o znaczeniu lokalnym oraz funkcje gospodarcze, w szczególności turystyczne i rekreacyjne.

Poprzednie studium oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zakładają przynależność do strefy funkcjonalnej nadmorskiej z dominującą funkcją turystyczną i rekreacyjną, w tym uzdrowiska, z udziałem gospodarki morskiej i rolnictwa. Dokumenty planistyczne zakładają strefowy rozwój poszczególnych części Gminy i wyodrębniają strefy:

osadniczą, leśną, produkcji rolnej, strefa dawnego obozu koncentracyjnego Stutthof i pas techniczny Urzędu Morskiego. Przed przyjęciem niniejszego studium, ostatnia obowiązująca dotychczas zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sztutowo została przyjęta uchwałą Nr XXII/144/04 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2004 r. Do głównych kierunków rozwoju i zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów należały:

- a) **Strefa R** – obszar położony na południe od obwodnicy komunikacyjnej wraz z wyjściowym fragmentem Wisły Królewieckiej; dominującą funkcją w podstrefach było rolnictwo.
- b) **Strefa CP** – Centrum Pamięci i Pojednania Narodów, do którego należy Muzeum na terenie dawnego obozu Stutthof. Teren wraz ze strefą otaczającą był wskazany do ochrony przed lokalizacją usług masowego handlu, rozrywki, sportu, a także obiektów produkcyjno-magazynowych.
- c) **Podstrefa osadnicza C1** – centralna strefa wsi Sztutowo, obejmująca najcenniejszy zespół zabudowy z dużym udziałem obiektów usługowych, posiadający walory historyczno-kulturowe oraz rezerwy umożliwiające proces intensyfikacji wykorzystania terenu.
- d) **Podstrefa osadnicza C2** – podstrefa centralna wsi Kąty Rybackie. Ośrodek powiązany z reprezentacyjnym bulwarem nad Zalewem Wiślanym może stanowić miejsce identyfikacji wsi oraz jej architektoniczną wizytówkę od strony wody.
- e) **Podstrefa osadnicza M1** – podstrefa o dominującej funkcji mieszkaniowej wsi Sztutowo, obejmująca obecnie zespół mieszkaniowy historycznej wsi rybackiej, budownictwo mieszkaniowo-pensjonatowe oraz zabudowę wielorodzinną byłego PGR-u. W strefie należy dążyć do poprawy standardu obsługi komunikacji, urządzenia terenów zieleni publicznej oraz porządkowania i intensyfikacji terenów pod zabudowę.
- f) **Podstrefa osadnicza M2** – położona na obszarze Kątów Rybackich, która charakteryzuje się dużą ilością miejsc noclegowych nastawionych na obsługę wczasów.
- g) **Podstrefy turystyczne T1 i T2** – położone w Sztutowie i Kątach Rybackich, charakteryzują się zabudową nietrwałą, w której przeważają domki kempingowe. Bazę noclegową stanowią również kwatery prywatne (pokoje gościnne wynajmowane w zabudowie wiejskiej). Standard wyposażenia obiektów wczasowych i pensjonatów musi być wysoki, ze względu na cenną przestrzeń budowlaną, którą one zajmują, a także, aby sprostać wymaganiom klienta.

- h) **Podstrefa osadniczo-gospodarcza G** – położona między obwodnicą komunikacyjną Sztutowa a Wisłą Królewiecką. Znajdują się tu zakłady rzemieślnicze, drobnej produkcji, zaplecza firm budowlanych i transportowych oraz zabudowa magazynowo-składowa handlu hurtowego.
- i) **Strefa Leśna L** – obejmuje pasmo lasów porastających wydmy Mierzei Wiślanej. Kompleks leśny stanowi obok wybrzeża morskiego podstawowy walor Sztutowa i Kątów Rybackich – decydujący o krajobrazie i klimacie Mierzei oraz stwarzający możliwości funkcjonowania zróżnicowanych form wypoczynku oraz turystyki krajoznawczej i kwalifikowanej. Podstawową funkcją lasu jest funkcja ochronna, związana ze stabilizacją gleb wydmowych, retencją wody, łagodzeniem klimatu, itd. Większa część kompleksów leśnych Gminy wchodzi w skład Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa, określonej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego obszar Gminy Sztutowo należy do obszarów funkcjonalnych szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej i znajduje się w Strefie Przybrzeżnej (obszar funkcjonalny o znaczeniu ponadregionalnym, położony na terenie trzech województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego), w podstrefie wschodniej (jednej z trzech podstref wydzielonych w granicach województwa pomorskiego). Na obszarze Gminy Sztutowo zasięg obszaru pokrywa się częściowo z obszarem funkcjonalnym Żuławy. Podstawowe ustalenia systematyzujące strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa przypisują Gminę Sztutowo do obszarów rozwoju funkcji uzdrowiskowych oraz poprawy obsługi transportowej atrakcyjną ofertą transportu zbiorowego, w tym kolejowego przez modernizację Żuławskiej Kolei Dojazdowej (kolei wąskotorowej).

Ponadto obszar Gminy Sztutowo znajduje się w zasięgu Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego i zgodnie z delimitacją poszczególnych obszarów należy do strefy potencjalnego obszaru metropolitalnego.

4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Sztutowo zajmuje powierzchnię **11153 ha**, z czego na koniec roku 2014 (ostatnie dostępne dane BDL GUS) ponad 44% stanowiły grunty pod wodami. Pod względem zajmowanej powierzchni kolejną grupą w strukturze form użytkowania terenu były grunty rolne (34%), a dalej grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – ponad 16%, a pozostałe formy użytkowania stanowiły nieco około 6% ogólnej powierzchni Gminy.

Wśród gruntów pod wodami przeważały grunty pod wodami morskimi wewnętrznymi, które stanowiły ponad 98% wszystkich gruntów pod wodami. Wśród użytków rolnych przeważały grunty orne, które stanowiły ponad 78% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Wśród gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przeważały obszary mieszkaniowe oraz mieszkalno-pensjonatowe i tereny komunikacyjne. Zabudowa poszczególnych wsi ma charakter ekstensywny, bez wyraźnie zaznaczonych lokalnych centrów usługowych.

Tab.1. Użytkowanie terenu w Gminie Sztutowo

Źródło: GUS – dane z 2014 r. (ostatnie dostępne dane)

Sposób użytkowania gruntów		Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
użytki rolne		3790	34,0%
	grunty orne	2973	26,7%
	sady	13	0,1%
	łąki trwałe	314	2,8%
	pastwiska trwałe	116	1,0%
	grunty rolne zabudowane	111	1,0%
	grunty pod stawami	3	0,0%
	grunty pod rowami	260	2,3%
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione		1874	16,8%
	lasy	1864	16,7%
	grunty zadrzewione i zakrzewione	10	0,1%
grunty pod wodami		4932	44,2%
	morskimi wewnętrznymi	4833	43,3%
	powierzchniowymi płynącymi	96	0,9%
	powierzchniowymi stojącymi	3	0,0%
grunty zabudowane i zurbanizowane		291	2,6%
	tereny mieszkaniowe	48	0,4%
	tereny przemysłowe	1	0,0%
	inne tereny zabudowane	39	0,3%
	tereny zurbanizowane niezabudowane	13	0,1%
	tereny rekreacji i wypoczynku	5	0,0%
	tereny komunikacyjne - drogi	182	1,6%
	tereny komunikacyjne - kolejowe	3	0,0%
nieużytki		209	1,9%
tereny różne		57	0,5%
SUMA		11153	100,0%

4.3. Struktura osadnicza

Pomimo występowania niemal zwartego kompleksu leśnego na północy, Gmina Sztutowo charakteryzuje się stosunkowo niską lesistością (15,9% na koniec 2019 r., dane BDL GUS) w porównaniu do obszaru całego województwa pomorskiego (36,4% na koniec 2019 r., dane BDL GUS). Warunki przyrodniczo-krajobrazowe, topografia oraz promienisty układ komunikacyjny w środkowej i południowej części Gminy przyczyniły się do powstania równomiernie rozłożonej sieci osadniczej.

Występująca na terenie Gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę zagrodową oraz zabudowę związaną z obsługą ruchu turystycznego, m.in. miejsca noclegowe, gastronomia oraz rekreacja. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi zabudowa usługowa.

Krajobraz Gminy urozmaicają domy mieszkalne, zagrody, budynki użyteczności publicznej i zespół obozu koncentracyjnego wpisany do rejestru zabytków, dające świadectwo tradycji i historii regionu.

4.3.1. Tereny mieszkaniowe

Sołectwo Sztutowo położone jest przy głównym Gminnym ciągu komunikacyjnym - drodze wojewódzkiej nr 501. Stanowi ośrodek administracyjny w Gminie, z którego rozchodzą się drogi łączące je z okolicznymi miejscowościami. Zabudowa mieszkaniowa we wszystkich jednostkach osadniczych zlokalizowana jest wzdłuż ciągów komunikacyjnych i ma charakter ekstensywny, a na Żuławach nawet rozproszony. W Sztutowie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, częściowo wielorodzinna oraz zabudowa mieszana: mieszkalna z usługami w parterze. Na obszarze pozostałych wsi dominuje zabudowa mieszkaniowa ekstensywna, w tym mieszkalno-usługowa i zagrodowa.

4.3.2. Tereny usługowe

Z uwagi na pełnioną funkcję ośrodka gminnego, sołectwo Sztutowo charakteryzuje się wyższą dostępnością usług publicznych (w tym administracji), usług oświaty, służby zdrowia, bezpieczeństwa publicznego i kultury niż pozostałe sołectwa.

Wśród jednostek świadczących usługi administracji znajduje się przede wszystkim Urząd Gminy w Sztutowie. Bezpieczeństwo publiczne zapewnia policja – Posterunek Policji w Sztutowie, podlegający Komendzie Powiatowej Policji (KPP) w Nowym Dworze Gdańskim, straż pożarna – Ochotnicza Straż Pożarna w Sztutowie oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Łaszce. W Sztutowie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS). Opiekę zdrowotną zapewnia Szpital w Nowym Dworze Gdańskim wraz z przychodniami lekarskimi w Sztutowie i Kątach Rybackich. W godzinach nocnych i w święta opiekę zdrowotną

świadczy Szpital w Nowym Dworze Gdańskim. Mieszkańcy mają możliwość zakupu lekarstw w aptecze zlokalizowanej w Sztutowie.

W Gminie nie istnieje Ośrodek Kultury, funkcjonuje natomiast Biblioteka Publiczna Gminy Sztutowo w Sztutowie wraz z jej filią w Kątach Rybackich, a w prawie każdym sołectwie - świetlice wiejskie. Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna Gminy Sztutowo prowadzi intensywne wsparcie turystyki i rekreacji poprzez promocję Gminy i jej atrakcji. Ponadto w Gminie funkcjonuje muzeum Stutthof oraz Muzeum Zalewu Wiślanego, a ofertę turystyczną wzbogacają liczne atrakcje i walory przyrodniczo-krajobrazowe. Dla obsługi ruchu turystycznego funkcjonują Punkty Informacji Turystycznej w Sztutowie i Kątach Rybackich

Na terenie Gminy działają publiczne placówki wychowawcze i oświatowe, tj. Przedszkole w Sztutowie i Szkoła Podstawowa im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.

W Gminie zlokalizowane są 2 parafie: Parafia rzymskokatolicka pw. Świętego Wojciecha w Sztutowie i Parafia rzymskokatolicka pw. św. Marka w Kątach Rybackich.

Na koniec 2018 r. (dane BDL GUS) na terenie Gminy działały 554 podmioty gospodarcze (541 w sektorze prywatnym), z czego 469 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Największy odsetek podmiotów w sektorze prywatnym prowadziło działalność gospodarczą w sekcji I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (171), w sekcji F – budownictwo (74) oraz w sekcji G – handel hurtowy, detaliczny i naprawa pojazdów (68).

4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej

Gospodarka Gminy Sztutowo związana jest z rolniczo-turystycznym charakterem regionu, w związku z tym tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej stanowią niewielki odsetek powierzchni. Tereny inwestycyjne Gminy Sztutowo zlokalizowane są w południowej części sołectwa Sztutowo, na obszarach o najlepszej dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Jest to teren w słabym stopniu zurbanizowany i przekształcony w kierunku funkcji przemysłowej. Lokalizacja terenów umożliwia korzystanie z istniejącej infrastruktury przemysłowej i komunalnej, możliwej w każdym czasie do rozbudowy.

4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy

Na terenie Gminy Sztutowo zlokalizowanych jest wiele terenów zieleni, w tym zieleni urządzonej pochodzenia kulturowego. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje układ zieleni należący do zespołu obozu koncentracyjnego Stutthof, wpisany do rejestru zabytków.

W centrum Sztutowa przy ul. Gdańskiej znajduje się park rekreacyjno-wypoczynkowy, który stanowi ważny element zagospodarowania centrum Sztutowa, położony vis a vis budynku Urzędu Gminy oraz park przy ul. Parkowej.

Na obszarze Gminy Sztutowo znajduje się cmentarz, będący świadkiem historii regionu. Obecnie jest to jedyna gminna nekropolia, gdzie odbywają się tzw. bieżące tradycyjne pochówki, a wolne miejsca nie zabezpieczą potrzeb w tym zakresie w perspektywie długoterminowej. Stąd też prowadzone są prace zmierzające do lokalizacji nowego cmentarza w Sztutowie.

4.3.5. Tereny usług turystycznych

Różnorodność potrzeb turystów i możliwości ich spełnienia powodują, iż charakter i jakość usług turystycznych muszą być zróżnicowane. Obszar Gminy Sztutowo posiada liczne walory turystyczne: naturalne oraz wynikające z działalności mieszkańców i historii regionu. Walory przyrodnicze, bogactwo kulturowe, liczne tereny rekreacyjne, szerokie możliwości rozwoju agroturystyki i rekreacji są czynnikami sprzyjającymi rozwojowi turystyki. Ponadto Gmina Sztutowo wyróżnia się bogatymi walorami bioklimatycznymi, korzystnymi dla rozwoju turystyki uzdrowskiej w mierzejowej części Gminy.

Oferta turystyczna Gminy Sztutowo opiera się przede wszystkim na walorach wypoczynkowych (niski stopień urbanizacji, cisza, bioklimat, walory estetyczne krajobrazu, warunki do uprawiania czynnego wypoczynku), krajoznawczych (specyficzne zespoły krajobrazowe i osobliwości przyrody, kultura, zabytki techniki i budownictwa, pamiątki historyczne, w tym pomniki zagłady i przejawy współczesnych osiągnięć człowieka) oraz specjalistycznych (elementy i cechy środowiska, które umożliwiają uprawianie turystyki kwalifikowanej, np. turystyka piesza, jeździectwo, sporty wodne).

Na terenie Gminy funkcjonuje baza turystyczna, której poziom rozwoju dostosowany jest do obecnego stopnia atrakcyjności turystycznej Gminy. Dla turystów dostępne są różne formy wypoczynku: wycieczki, sporty wodne, wędkarstwo, jazda konna oraz aktywny wypoczynek pod różnymi postaciami.

Na plażach Gminy Sztutowo można znaleźć wyrzucone przez Bałtyk kawałki bursztynu. Najwięcej bursztynu można zebrać po silnym sztormie, wtedy morze obdarowuje odwiedzających plażę cennymi okazami. Za najcenniejsze okazy uważa się te, które zawierają w sobie owady. W Gminie znajdują się warsztaty zajmujące się obróbką bursztynu.

Udostępniony dla turystów szereg atrakcji ukazuje unikatowe wartości, historię, kulturę oraz bogactwo przyrody Gminy. Sztutowo oferuje różne formy wypoczynku na łonie natury. Do jednej z głównych atrakcji miejscowości należy budowla hydrotechniczna, jaką jest Most im. Czterech Pancernych, na którym swój sukces odniosła załoga Rudego 102 podczas marszu na Berlin w popularnym serialu "Czterej Pancerni i Pies". Osoby lubiące aktywnie

spędzać wolny czas mogą skorzystać z usług ośrodków jazdy konnej lub też z przystani żeglarskiej oraz wypożyczalni sprzętu wodnego. Dla turystów preferujących przemieszczanie się po pięknych okolicach Mierzei Wiślanej drogą lądową, ciekawą alternatywą jest przejażdżka kolejką wąskotorową. Miłośnicy turystyki rowerowej oraz szlaków pieszych mogą skorzystać z tras pieszych, rowerowych lub też Nordic Walking.

Na terenie Gminy znajduje się kilka zabytków, największą uwagę skupia Muzeum Stutthof w Sztutowie, na terenie którego w latach 1939-1945 funkcjonował niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady. Muzeum jest zorganizowane na części dawnego obozu (ok. 20 ha). Wśród najważniejszych jego zabytków jest częściowo zachowany Stary Obóz, komora gazowa, komendantura wraz z garażami, przestrzeń ogrodów warzywnych i szklarni. Teren miejsca pamięci obejmuje także krematoria, puste już dziś pola tzw. Nowego Obozu i Obozu Żydowskiego, a także pomnik monumentalny autorstwa Wiktora Tokina. Szczególnie bogate są zgromadzone i przechowywane archiwa poobozowe. Na terenie Muzeum zainstalowana jest stała wystawa główna. Są też organizowane wystawy czasowe. Muzeum jest jednostką bezpośrednio podporządkowaną Ministrowi Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu .

Przez teren Gminy Sztutowo przebiegają szlaki rowerowe:

- Szlak Nadmorski (Sztutowo – kąpielisko morskie – Kąty Rybackie) – 7 km <CZERWONY>,
- Szlak Kormoranów (Muzeum Stutthof-rezerwat przyrody „Kąty Rybackie”) – 11,5 km <ŻÓŁTY>,
- Mała Nadzalewowa Pętla Żuławska (Kąty Rybackie -Kobyła Kępa-Kąty Rybackie – 7,5 km <ZIELONA>,
- Duża Pętla Żuławska (Sztutowo – Łaszka – Płonina – Grochowo Pierwsze – Grochowo Drugie – Sztutowo) – 23,4 km <NIEBIESKA>,
- Szlak Bursztynowy (wzdłuż Mierzei, po terenie leśnym) 13,0 km,
- fragment trasy rowerowej R-10 Mierzeja Wiślana, stanowiącej odcinek międzynarodowej trasy rowerowej R-10.

Przez teren Gminy Sztutowo przebiegają szlaki kulturowe, wyznaczone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego:

- Szlak Zabytków Hydrotechniki (most zwodzony w Sztutowie oraz stacje pomp w Kobyłej Kępie i Grochowie Pierwszym),

- Szlak Żuławskiej Kolei Dojazdowej (Żuławska Kolej Dojazdowa funkcjonuje sezonowo i obsługuje pociągi na trasie: Nowy Dwór Gdański/Sztutowo – Stegna – Jantar – Prawy Brzeg Wisły (Mikoszewo).

4.3.6. Tereny portów i przystani morskich

Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się tereny, na których zlokalizowane są port morski i przystanie rybackie i morskie (w nawiasach podano akwen, na którym dany/a port/przystań się znajduje):

- port morski w Kątach Rybackich (Zalew Wiślany)
granice portu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej z dnia 22 maja 2007 r. w sprawie ustalenia granicy portu morskiego w Kątach Rybackich od strony lądu (Dz.U. z 2007 r. nr 101, poz. 680),
- przystań rybacka Kąty Rybackie I (Zatoka Gdańska)
granice przystani określone zostały w Zarządzeniu Nr 9 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie określenia granicy przystani rybackiej „Kąty Rybackie I” w Kątach Rybackich (gmina Sztutowo) (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 2941, Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego poz.2951),
- przystań rybacka Kąty Rybackie II (Zalew Wiślany)
granice przystani określone zostały w Zarządzeniu Nr 10 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie określenia granicy przystani rybackiej „Kąty Rybackie II” w Kątach Rybackich (gmina Sztutowo) (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 2942, Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego poz. 2952).
- przystań morska Kąty Rybackie III (Zalew Wiślany)
granice przystani określone zostały w Zarządzeniu nr 1 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 21 stycznia 2013 r. w sprawie określenia granicy lądowej dla morskiej przystani w Kątach Rybackich III.

W granicach portu i przystani obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (t.j. Dz.U. 2021 poz. 491) oraz określone Zarządzeniem Nr 9 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 16 lipca 2018 r. Przepisy portowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 2832, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 3242).

Ponadto planowane jest powołanie nowego portu w granicach gminy Sztutowo – portu Nowy Świat, w związku z realizacją inwestycji pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany

z Zatoką Gdańską – część I”. Budowa kanału na Mierzei Wiślanej – pierwszej części całej inwestycji ma zakończyć się w 2022 roku.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Lokalizowanie terenów zabudowy odbywa się głównie w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy. Wraz z rozwojem przestrzennym Gminy w ostatnich latach zaznaczył się wyraźny wzrost zainteresowania nieruchomościami przeznaczonymi pod zabudowę, głównie mieszkaniową i usług turystyki. Utworzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie. Głównym celem przy wyznaczaniu terenów nowej zabudowy powinno być racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Rozwój powinien ściśle wiązać się z potencjałem demograficznym Gminy i przebiegać etapowo. W pierwszej kolejności należy dążyć do uzupełniania i uporządkowania struktury istniejącej zabudowy, a dopiero po odpowiednim wypełnieniu tej przestrzeni przystępować do zagospodarowania terenów niezainwestowanych.

Przyjęte dotąd rozwiązania zapewniają zatem ochronę ładu przestrzennego, zachowują harmonię przestrzenną oraz odpowiednią skalę i proporcje zabudowy. Nie można zapominać o wyposażeniu nowych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną podnoszącą jakość życia mieszkańców.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY, PRZYGOTOWANEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU GMINY

Preferowane kierunki rozwoju Gminy Sztutowo określa Strategia Rozwoju Gminy Sztutowo na lata 2014-2020, przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/375/2014 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 października 2014 r. Wyznacza ona ogólne kierunki rozwoju, które przekładają się na założenia kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, które muszą być odwzorowane i uszczegółowione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub zmianach tych opracowań.

Głównym celem strategii jest stały i zrównoważony rozwój Gminy Sztutowo poprzez poprawę warunków życia mieszkańców, wzrost ich dochodów oraz różnicowania ich źródeł.

Zrównoważony rozwój oznacza proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom.

Ze względu na różnorodność czynników wpływających na to zjawisko wyodrębniono trzy główne obszary koncentracji planowania strategicznego (cele strategiczne) dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, które stały się podstawą do opracowania kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sztutowo, określonych w niniejszym opracowaniu:

- 1) poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy oraz konkurencyjności lokalnej gospodarki,
- 2) rozwijanie i poprawa jakości infrastruktury przestrzennej Gminy dla rozwoju turystyki i rekreacji,
- 3) budowanie i promocja wizerunku marki Gminy rozpoznawalnej w kraju i zagranicą.

Tym samym proponowane w niniejszym opracowaniu kierunki rozwoju mają na celu racjonalne gospodarowanie przestrzenią, przy uwzględnieniu potrzeb i możliwości rozwoju Gminy, zdefiniowanych na potrzeby strategii rozwoju i bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Dostosowanie kierunków rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej do zdefiniowanych w Strategii celów wymaga zatem terenów inwestycyjnych pod rozwój działalności gospodarczej, w szczególności terenów przeznaczonych pod wszelkiego rodzaju usługi turystyki, zgodnie z przepisami odrębnymi.

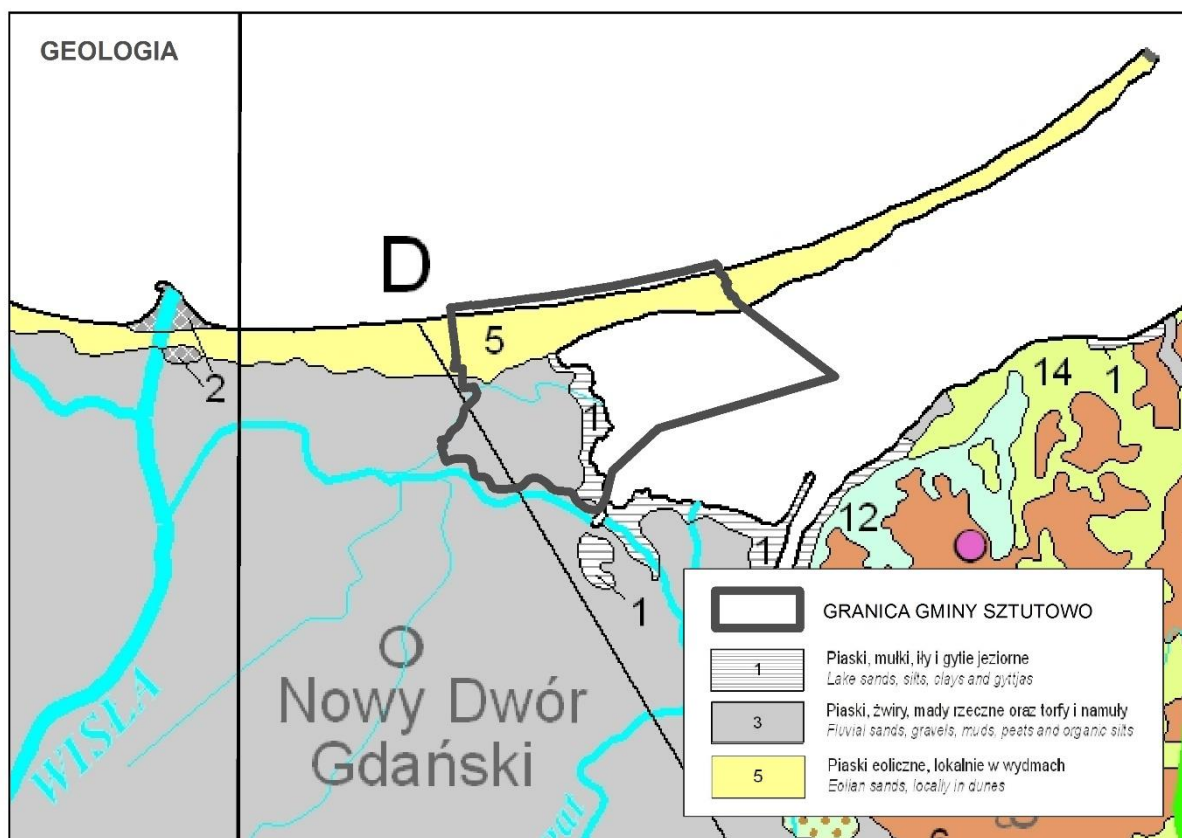
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

7.1. Stan środowiska

Informacje zawarte w niniejszym rozdziale pochodzą z opracowania ekofizjograficznego, sporządzonego na potrzeby niniejszego studium oraz informacji i baz danych prowadzonych przez instytucje zaangażowane w proces planowania przestrzennego.

7.1.1. Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Gmina Sztutowo leży w północno-wschodniej części delty Wisły, w obrębie obniżenia perybałtyckiego, wypełnionego utworami paleozoicznymi i mezozoicznymi. Fundament krystaliczny na tym obszarze zalega na głębokości 3500 m. Tworzą go głównie: granity prekambru, mułowce, piaskowce i iłowce kambru oraz wapienie ordowiku. Osady syluru reprezentują margle i wapienie, zaś perm anhydryt i sole kamienne. Utwory dolnego mezozoiku wykształcone są w postaci: iłów, mułowców, piaskowców i dolomitów triasu oraz mułowców i margli jurajskich. Najstarszymi, dobrze rozpoznanymi utworami są osady górnej kredy (kampan) reprezentowane przez piaski glaukonitowe przechodzące ku górze w margle piaszczyste. Strop ich zalega na głębokości od 71,0 do 104,2 m p.p.m. i nachylony jest ku północy. Utwory trzeciorzędowe na tym obszarze nie zostały bezspornie stwierdzone w profilach wiertniczych. Z interpretacji danych archiwalnych wynika, że na osady trzeciorzędowe składają się piaski, mułki, piaskowce z glaukonitem oraz kwarcyty eocenu i oligocenu, a także ropy i ropy piaszczyste miocenu. Osady czwartorzędowe stanowią ciągłą pokrywę na całym obszarze Gminy, o maksymalnej miąższości 106,0 m w Sztutowie. Utwory plejstocenu dzielą się na dwie części – dolną zbudowaną głównie z glin zwałowych i osadów zastoiskowych oraz górną, złożoną z piasków morskich transgresji eemskiej, a także nieciągłej, o niewielkiej miąższości, pokrywy osadów lodowcowych i wodnolodowcowych zlodowaceń północnopolskich. Miąższość utworów plejstocenu dochodzi maksymalnie do 80 m. Osady najstarszych zlodowaceń południowopolskich reprezentowane są przez piaski i żwiry wodnolodowcowe o miąższości do 5 m, gliny zwałowe z dużą ilością materiału skalnego z podłoża o miąższości powyżej 20 m, ropy, mułki oraz piaski zastoiskowe rozdzielone gliną zwałową. Utwory te przykryte są osadami gliniastymi zlodowaceń środkowopolskich, których strop znajduje się na głębokości od 37,0 m do 61,2 m p.p.m. Osady tych zlodowaceń reprezentowane są przez szare gliny zwałowe, o średniej miąższości nieprzekraczającej 5 m, przykryte utworami zastoiskowymi. ropy, mułki i piaski zastoiskowe osiągają maksymalną miąższość 31,2 m, przeważnie jednak ich miąższość wynosi około 10 m.

Ryc.3. Mapa geologiczna Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

7.1.2. Gleby

Rodzaje gleb występujące na terenie Gminy Sztutowo są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach Gminy. Na jej terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- gleby bielcowe – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały (tzw. bielcowanie);
- mady – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne;
- gleby torfowe – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- gleby mułowo – torfowe – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności;

- gleby glejbielicowe – cechuje je budowa bardzo podobna do gleb bielicowych, z dodatkowo występującym procesem glejowym oraz występującymi warunkami zwiększonej wilgotności.

Gleby charakteryzują się także typowym zróżnicowaniem dla obszarów zurbanizowanych, dzieląc się na dwie grupy:

- gleby wykształcone w wyniku procesów przyrodniczych i zmodyfikowane w czasie ich gospodarczego wykorzystania,
- gleby kulturoziemne i industroziemne (silnie przekształcone antropogeniczne).

Na obszarze gminy występują również tereny, na których nie występują typowe gleby, a istniejące twory mają związek z położeniem w bezpośrednim sąsiedztwie brzegu morskiego:

- obszary pozbawione gleby, tj. na plażach oraz wydmach białych, gdzie spotyka się tylko piasek akumulacji morskiej,
- gleby inicjalne w postaci arenosoli na wydmach szarych.

7.1.3. Wody

Wody podziemne

Na terenie Mierzei Wiślanej rozpoznano piętra wodonośne w utworach triasu i czwartorzędu. Triasowe piętro wodonośne stwierdzono na głębokości 854-894 m. Czwartorzędowe piętro wodonośne jest przywiązane do warstw piasków plejstocenijskich oraz holocenijskich. Głębokość występowania swobodnego zwierciadła wody jest bardzo zróżnicowana i waha się od poniżej 1 m na obszarach pozbawionych wydm, do ponad 20 m w strefie kulminacji wydm (na rzędnej od 0,0 do około 1 m n.p.m.). Specyfika położenia Mierzei Wiślanej (pomiędzy zasolonymi wodami Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego) powoduje, że wody słodkie zwykłe w tym rejonie występują w formie soczewy. Powstała ona na drodze długookresowej akumulacji wód opadowych. Również w ten sposób odbywa się jej zasilanie. Na całym obszarze Mierzei Wiślanej miąższość soczewy wód słodkich szacuje się na około 40-60 m.

Warunki hydrogeologiczne Gminy Sztutowo są zróżnicowane. Głównym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy, a podrzędnym – poziom kredowy. Potencjalna wydajność z typowego otworu wynosi 2-10 m³/h na obszarze deltowym, 30-70 m³/h w Sztutowie.

Gmina znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 16 i JCWPd nr 17. Poniżej zaprezentowano parametry hydrogeologiczne jednostek (na podstawie „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd”,

PSH, 2015).

Nr JCWPd: 16 – Powierzchnia: 932,7 km², Region wodny: Dolnej Wisły, Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r.: IV - gdański.

Na obszarze JCWPd 16 stwierdza się występowanie trzech podstawowych poziomów/kompleksów wodonośnych związanych z utworami:

- kredy - subniecka gdańska i wody szczelinowe,
- trzeciorzędu, dolnych ogniw plejstocenu i stropu kredy - poziom „róznowiekowy”,
- plejstocenu i holocenu - plejstoceńsko - holoceniński i plejstoceński poziom wodonośny.

Każdy z wymienionych poziomów wodonośnych ma różne rozprzestrzenienie i oddzielne drogi krążenia. Powiązane są jednak wspólnym obszarem zasilania i tranzytu wód oraz jedną bazą drenażu. Obszar Pojezierza Iławskiego i Starogardzkiego stanowią strefę zasilania, gdzie formowane są zasadnicze strumienie oraz reżim wód podziemnych zmierzające ku Żuławom i Zatoce Gdańskiej stanowiące bazę drenażu. Strefa aktywnej wymiany wód sięga spągu wodonośnych utworów subniecki gdańskiej, a w północnej części obszaru występuje na głębokości kilkudziesięciu metrów w utworach plejstocenu. W obrębie zarysowanej przestrzeni zachodzi proces aktywnej wymiany wód inicjowany głównie dopływem lateralnym, działaniem systemu wodnomelioracyjnego oraz poborem wód podziemnych.

W obrębie dróg krążenia wód możemy wyróżnić dwa oddzielne przepływy związane z zasilaniem poziomów wodonośnych występujących na obszarze Żuław Wiślanych: regionalny i lokalny. Najgłębszy jest przepływ regionalny obejmujący wody subniecki gdańskiej i występujące powyżej szczelinowe wody kredy. Cechuje go najdłuższa droga krążenia. Zasilany jest na obszarze Pojezierza Starogardzkiego i Iławskiego. W strefie przykrawędziowej Żuław następuje drenaż poprzez płytsze poziomy wodonośne. Ostateczna baza drenażu znajduje się na obszarze Zatoki Gdańskiej. Najkrótszy obieg cechuje przepływ lokalny. Zachodzi w poziomie plejstoceńsko - holocenińskim oraz w wodach mierzei. Obszar alimentacji występuje na terenie pojezierzy, w strefie przykrawędziowej Żuław, u nasady delty oraz na mierzei. Bazę drenażu stanowi system hydrograficzny oraz Zatoka Gdańska.

Występowanie powierzchni piezometrycznej w obrębie poszczególnych przepływów jest zróżnicowane. Na obszarze zasilania najwyżej stabilizują płytkie wody o krótkim obiegu, natomiast najniżej zalega zwierciadło wód związanych z przepływem regionalnym. Takie relacje sprzyjają zasilaniu głębszych poziomów wodonośnych przez wody lokalnych obiegów. W strefie tranzytu wód, zwłaszcza w sąsiedztwie krawędzi wysoczyzny zaleganie powierzchni piezometrycznych jest wyrównane. Przepływy pionowe między poziomami ulegają ograniczeniu. Odmienna sytuacja występuje na obszarze bazy drenażu. W warunkach niezaburzonych eksploatacją najwyżej stabilizują wody regionalnego krążenia.

W efekcie obok przepływów poziomych równie istotną rolę spełniają przepływy pionowe. Dzięki nim w zasilaniu płytkich wód ważną rolę pełni woda regionalnego krążenia. Intensywność tego zasilania maleje wraz z odległością od krawędzi wysoczyzny w głąb obszaru Żuław i uzależniona jest od miąższości kompleksu izolującego. W warunkach niezaburzonych eksploatacją piętrowe kredowe oddaje do płytszych poziomów wodonośnych ok. 100 m³/h. Strumień ten jest dodatkowo wspomagany przez poziom „róznowiekowy” i w rezultacie poziom plejstoceńsko - holoceniński zasilany jest drogą ascenzji do wysokości 200 m³/h. Przedstawiona sytuacja ulega daleko idącym modyfikacjom z chwilą uruchomienia eksploatacji wód podziemnych w poszczególnych poziomach wodonośnych, aż do odwrócenia gradientu przepływów pionowych.

Nr JCWPd: 17 – Powierzchnia: 47,4 km², Region wodny: Dolnej Wisły, Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r.: IV - gdański.

Mierzeja jest strefą intensywnej wymiany wód. Zasilanie poziomu wodonośnego odbywa się wyłącznie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych. Badania geofizyczne przeprowadzone w 1994 roku wykluczyły możliwość lateralnego zasilania warstwy. Położenie zwierciadła wody zależne jest od opadów i stanów morza. Bazą drenażu na tym terenie są zarówno Zatoka Gdańska, jak i Zalew Wiślany. Położenie Mierzei Wiślanej pomiędzy brzegami Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego, a więc pomiędzy akwenami wód zasolonych powoduje, że wody podziemne Mierzei występują w postaci soczewy wód słodkich. Opiera się ona o strop osadów słabo przepuszczalnych, występujący generalnie na Mierzei na rzędnej około 50 m p.p.m. Soczewa wody słodkiej powstała w wyniku długotrwałej infiltracji wód opadowych. Taki układ wód słodkich i zasolonych jest bardzo wrażliwy na nadmierną eksploatację wód słodkich. Przekroczenie poboru wody ponad wielkość zasilania spowoduje zachwianie równowagi panującej pomiędzy tymi dwoma mediami, co w konsekwencji uruchomić może dopływ wód zasolonych do warstwy wodonośnej. Wg badań modelowych bezpieczna wydajność studni pozwalająca na uniknięcie dopływu wód słonych wynosi 18 m³/h przy depresji 0,66 m.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna Gminy Sztutowo charakteryzuje się dużą różnorodnością. Od terenów pozbawionych sieci hydrograficznej na obszarze Mierzei Wiślanej, przez tereny o

ogromnej ilości cieków (rzeki, kanały, rowy) w delcie Szkarpany (Żuławy Wiślane), aż po akwen Zalewu Wiślanego (w granicach administracyjnych Gminy ok. 4,5 ha).

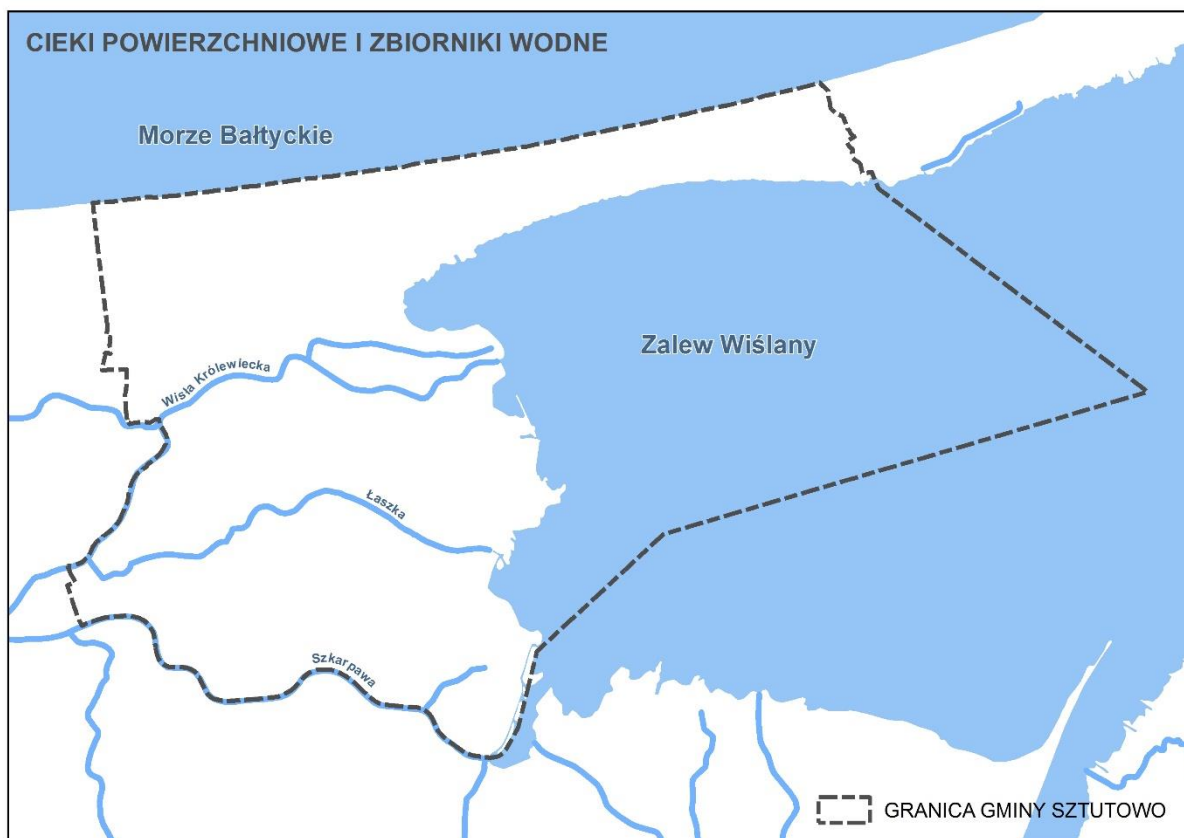
Wody powierzchniowe w naturalny sposób wyznaczyły granicę Gminy – od północy stanowi ją Bałtyk, od wschodu Zalew Wiślany, od południa rzeka Szkarpana (Wisła Elbląska), a od południowego zachodu rzeka Wisła Królewiecka.

Wisła Królewiecka stanowi odgałęzienie Szkarpany. W 2019 roku otrzymała status żeglownej drogi wodnej. To droga wodna prowadząca od miejscowości Rybina przez Grochowo Pierwsze, Szkutowo i Kobylą Kępę do Zalewu Wiślanego. Jest dostępna dla wszystkich jachtów, które płyną Szkarpaną, jedynie spłylenia przy ujściu rzeki do Zalewu Wiślanego mogą stanowić przeszkodę dla jachtów balastowych z większym zanurzeniem. Wszystkie linie energetyczne są dobrze oznakowane.

Praktycznie cała Mierzeja Wiślana zbudowana jest z utworów piaszczystych, dobrze i bardzo dobrze przepuszczalnych dla wód. Wody opadowe w większości infiltrują w podłoże. Tylko gdzieniegdzie występują bezodpływowe zagłębienia terenu (niektóre z pewnością pochodzenia antropogenicznego, np. potorfia), z których niewielka część wykazuje cechy trwałego zabagnienia o zwierciadle wód gruntowych 0-0,5 m p.p.t., głównie w obniżeniach między wydmych. Część zagłębień może mieć charakter mokradeł okresowych.

Na Żuławach Wiślanych zauważalna jest dominacja antropogenicznych elementów sieci hydrograficznej z wymuszonym obiegiem wody, regulowanym za pomocą licznych urządzeń i budowli hydrotechnicznych. Występują tu liczne kanały i inne ciek wewnątrz żuławskie, powstałe wraz z rozwojem systemu wodno-melioracyjnego, który wykorzystywany jest do regulacji stosunków wodnych. Jest to obszar leżący w zlewni Szkarpany, która jest oddzielona od zalewu przeciwpowodziowym wałem czołowym. Ponadto na obszarze zlewni występują liczne zabagnienia.

Zalew Wiślany jest zbiornikiem morskich wód wewnętrznych strefy brzegowej południowego Bałtyku. Charakteryzuje się znacznymi wahaniami stanów wód spowodowanymi silnymi wiatrami północnymi. Średnia głębokość Zalewu wynosi ok. 3 m, a strefa brzegowa, intensywnie zarastająca szuwarem, ma charakter zalewowy.

Ryc.4. Ważniejsze elementy sieci hydrograficznej i zbiorniki wodne
Źródło: Opracowanie własne

Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

Na obszarze Gminy brak jest zakładów przemysłowych emitujących znaczne ilości ścieków przemysłowych. Głównym źródłem zanieczyszczeń, zwłaszcza dla wód powierzchniowych, jest nieuregulowana gospodarka ściekowa – niewystarczające wyposażenie w system kanalizacji, nieszczelne zbiorniki przydomowe i niekontrolowane zrzuty ścieków. Sporym zagrożeniem są także transport wodny i lądowy, odpady, w tym komunalne oraz stosowanie pestycydów i nawozów sztucznych, również bogatych w związki azotu nawozy naturalne (gnojowica i obornik).

7.1.4. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Wincentego Okołowicza, Gmina Sztutowo leży w mazurskim regionie klimatycznym o silnym wpływie Morza Bałtyckiego. Średnia temperatura roczna wynosi około 7,5°C, natomiast średnioroczna suma opadów atmosferycznych jest niska i waha się od 600 do 650 mm. Dominują wiatry wiejące z zachodu, południowego zachodu oraz z południa. Gmina Sztutowo charakteryzuje się dużym nasłonecznieniem.

Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie, zależnie m.in. od: rzeźby terenu i pokrycia terenu. Na obszarze Gminy Sztutowo elementy klimatu są zmienne dla Mierzei Wiślanej i Żuław Wiślanych.

Pas mierzejowy posiada właściwości wykorzystania go do celów uzdrowiskowych, odznacza się bardzo dużą bodźcowością, a cechują go:

- jedne z najwyższych temperatur w sezonie letnim w stosunku do pozostałych rejonów nadmorskich,
- korzystne warunki solarne – największa na wybrzeżu liczba dni słonecznych,
- duże albedo, czyli zdolność do odbijania promieni słonecznych, co podnosi efektywność oddziaływania na organizm człowieka,
- występowanie wiatrów bryzowych z kierunku północnego, które sprzyjają:
 - intensywnemu przewietrzaniu terenu,
 - rozprzestrzenianiu się aerozolu wody morskiej oraz kryształków soli morskiej i jodu na większe odległości: optymalnemu rozprzestrzenianiu się aerozolu sprzyjają wiatry o prędkości ok. 4 m/s.

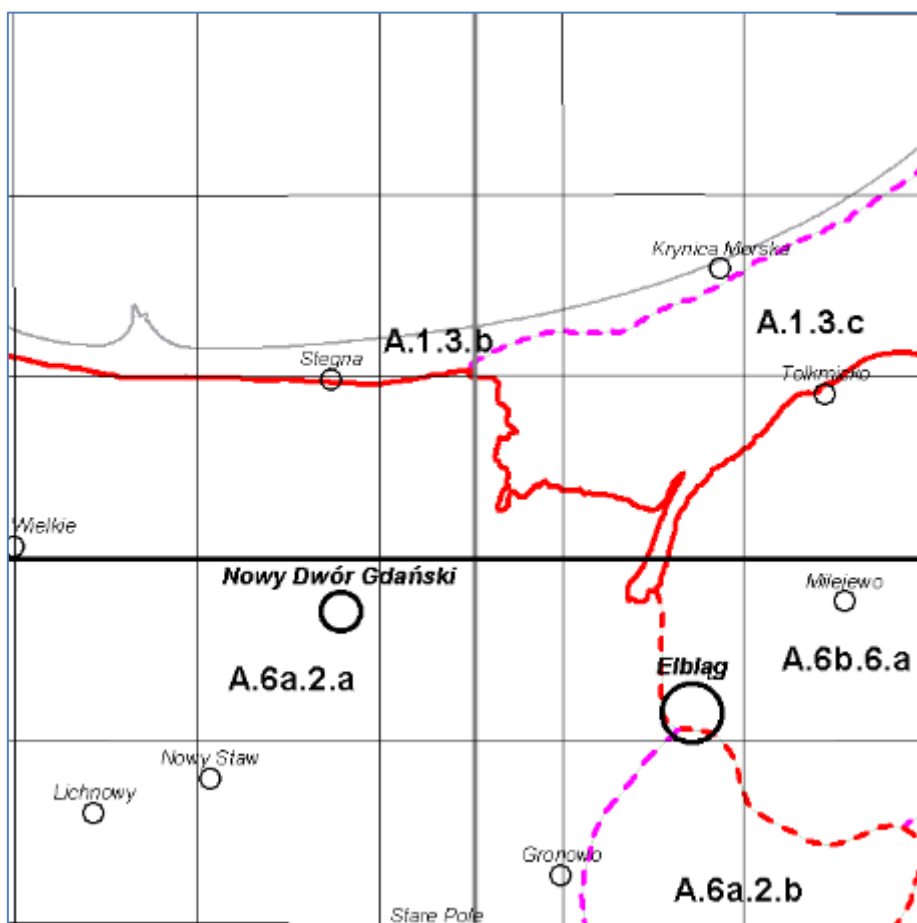
Żuławy Wiślane cechują:

- znaczna wilgotność powietrza wynikająca z dużej gęstości sieci hydrograficznej oraz sąsiedztwa Zalewu Wiślanego,
- występowanie inwersji temperatury, związanej z dolinym charakterem delty pochodzenia antropogenicznego,
- stosunkowo niskie opady atmosferyczne, czego przyczyną jest położenie delty w cieniu opadowym Pojezierza Kaszubskiego (osłonięcie od głównych wiatrów deszczowych),
- częste występowanie mgieł,
- częste występowanie zastoisk chłodnych mas powietrza,
- występowanie wiatrów o znacznych prędkościach, decydujących o znacznej bodźcowości bioklimatycznej.

7.1.5. Aspekty geobotaniczne

Według podziału geobotanicznego Polski Matuszkiewicza (2008) Gmina Sztutowo położona jest w Państwie Holarktyda, obszarze Euro-syberyjskim, prowincji Niżowo-wyżynnej (Środkowoeuropejskiej), dziale Pomorskim (A.), na obszarze dwóch Krain:

- Kraina Południowego Brzegu Bałtyku (A.1.), okręg Wybrzeża Gdańskiego (A.1.3.), podokręgi: Mierzei Wiślanej (A.1.3.b) oraz Zalewu Wiślanego (A.1.3.c),
- Kraina Wschodniopomorska (A.6.), Podkraina Wschodniopomorska Właściwa (A.6a.), okręg Żuław Wiślanych (A.6a.2.), podokręg Żuław Właściwych (A.6a.2.a.).

Ryc.5. Położenie Gminy Sztutowo według podziału geobotanicznego Polski
 Źródło: Jan Marek Matuszkiewicz, *Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski)* IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

Współczesna flora Mierzei Wiślanej i Żuław Wiślanych jest wynikiem wielowiekowej intensywnej działalności gospodarczej człowieka. Pierwotny las obfitował w gatunki drzew liściastych, które sukcesywnie były trzebione i zastępowane monokulturami sosny. Efektem tej działalności są zmiany siedliskowe, znacznie odbiegające od pierwotnych właściwości. Przemiany roślinności zachodziły także na wydmach nadmorskich i w obrębie jednostek osadniczych.

Wg danych BDL GUS na koniec 2018 r. grunty leśne zajmowały 1840,69 ha, w tym lasy 1784,7 ha, dając wskaźnik lesistości Gminy – 16%. Największe kompleksy leśne znajdują się w północnej, mierzejowej części Gminy. Lasy znajdujące się na obszarze Gminy Sztutowo są zarządzane przez Nadleśnictwo Elbląg.

Warunki klimatyczne oraz glebowe powodują, że na terenie mierzei wykształciła się roślinność charakterystyczna dla wybrzeża. Roślinność Mierzei Wiślanej występuje w charakterystycznych pasmach. Podstawowymi gatunkami flory plaży są trawy wydmore,

rukwiel nadmorska, a w mniejszym stopniu także honkenia piaskowa, powodujące między innymi hamowanie piasku, a to z kolei wpływa na rozwój wydm. Oprócz tego występują inne słonorośla związane z siedliskami plaż np. solanka kolczysta. Na wydmie białej dominują luźno rosnące trawy. Typowymi trawami polskiego wybrzeża są piaskownica zwyczajna, wydmuchrzyca piaskowa i trzcinnikownica bałtycka. Oprócz traw występuje groszek nadmorski, a także bylica nadmorska i bylica polna, która rośnie poza strefą nadmorską, a rzadko lepiężnik kutnerowaty. Najcenniejszym elementem flory psammofilnej Gminy Sztutowo jest Inica wonna. Jest to endemit wybrzeża południowego Bałtyku i gatunek ważny dla Wspólnoty, objęty ochroną ścisłą, dla którego ochrony tworzy się obszary Natura 2000. Na wydmie szarej oprócz roślin występujących na wydmie białej pojawia się wiele zielenic, sinic oraz turzyca piaskowa, szcztolicha siwa, kocanki piaskowe. Dzięki zwiewaniu obumierających roślin na wydmach tych tworzy się niewielka warstwa próchnicy. Naturalną roślinnością przymorskiej części mierzei jest bór sosnowy, w głębi kompleksu leśnego dominuje potencjał siedliskowy kwaśnej dąbrowy. Sosna zwyczajna jest drzewem, które bardzo dobrze radzi sobie w trudnych warunkach. Sosna jest rośliną pionierską na wydmie szarej, a jej obecność, ze względu na ochronę wydm szarych, jest niepożądana. Ze względu na działalność wiatru sosny rosnące na wydmach są mocno zdeformowane (korony oraz pnie są niesymetryczne). Oprócz sosny w borach sosnowych rosną: jałowiec pospolity i wierzba piaskowa. W runie boru sosnowego występuje wrzos zwyczajny oraz borówka brusznica.

Flora Żuław Wiślanych jest dziś mocno przekształcona antropogenicznie. Zmeliorowanie Żuław Wiślanych prawie całkowicie zniszczyło naturalne zbiorowiska roślinne – łągi oraz roślinność wodną i szuwarową zastąpiły pola uprawne, łąki i pastwiska. Główną przyczyną wycinki zbiorowiska leśnych i zadrzewień była wysoka wartość użytkowa gleby rozpoznana przez człowieka. Drewno wykorzystywano na opał i jako materiał budowlany. Brak lasów na Żuławach w pewnym stopniu rekompensują wierzby rosnące rzędami wzdłuż kanałów i rowów melioracyjnych oraz topole przy drogach. Wierzby stały się charakterystycznym elementem żuławskiego krajobrazu. Stanowią ochronę przed wiatrami, pełnią w pewnym stopniu rolę odwadniającą oraz oczyszczającą, gdyż wierzba ma bardzo duże zapotrzebowanie na pierwiastki, takie jak fosfor czy azot. Obecnie roślinność żuławskiej części Gminy Sztutowo tworzą przede wszystkim zbiorowiska i inne elementy pokrywy roślinnej:

- związane z uprawami rolnymi i użytkami zielonymi – łąki i pola uprawne,
- ruderalne – występujące w pobliżu domostw,
- związane z brzegami wód – szuwarowe, zarośli wierzbowych i wilgotnych łąk; mają one znaczenie dla ekosystemu delty, podnoszą różnorodność biologiczną,

która w znacznym zakresie decyduje o odporności systemu na różnego rodzaju zaburzenia oraz stanowi biofiltrację dla zanieczyszczeń biogenicznych, a także są ostoją dla owadożernych ptaków – naturalnych wrogów szkodników roślin uprawnych,

- kompleks plaży i wydm nadmorskich oraz lasy ochronne na wydmach brunatnych – pełnią funkcję buforową dla skutków powodzi sztormowych,
- zadrzewień śródpolnych i przydrożnych – głównie wzdłuż kanałów i rowów melioracyjnych oraz dróg, które reprezentowane są zasadniczo przez gatunki wierzby, spełniają one rolę fitomelioracyjną oraz kształtują lokalne warunki klimatyczne.

7.1.6. Fauna

Fauna, w tym leśna, na terenie Gminy Sztutowo jest bardzo bogata. Na szczególną uwagę zasługuje bogactwo występującej awifauny reprezentowanej przez mewy, rybitwy, sieweczki. Szczególnie duży jest udział gatunków wędrownych, związany z nadmorskim położeniem Gminy, ponieważ obszar Mierzei Wiślanej i Zalewu Wiślanego znajduje się na skandynawsko-iberyjskim szlaku wędrówek ptaków. Wiele gatunków ptaków tego obszaru zostało wpisanych do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt” jako gatunki zagrożone.

Na szczególną uwagę zasługuje bogactwo faunistyczne rezerwatu ptaków „Kąty Rybackie” (rezerwat ornitologiczny), utworzonego w 1957 roku, który położony jest na Mierzei Wiślanej na zachód od wsi Kąty Rybackie. Ochroną objęte są miejsca lęgowe kormorana czarnego i czapli siwej. W momencie tworzenia rezerwatu gniazdowało w nim ok. 147 par kormoranów, w 2009 r. znajdowało się tam około 8 tys. gniazd, w roku 2015 było już tylko 6,5 tysiąca gniazd i liczba ta z roku na rok spada. Pod względem wielkości i liczebności kolonia jest największą w Polsce i jedną z największych w Europie. Z płazów występujących na terenie Mierzei Wiślanej należy wymienić: ropuchę zwyczajną i różne rodzaje żab: moczarowa, trawna, śmieszka, jeziorkowa, wodna, a na Żuławach ropuchę paskówkę. Wśród gadów wymienić należy: żmiję zygzakowatą, padalca zwyczajnego i jaszczurkę zwinkę oraz zaskrońca zwyczajnego, związanego z brzegami wód.

Bezkręgowce na terenie gminy (mięczaki, skorupiaki, owady), mimo że liczne, nie zostały dotychczas wystarczająco zbadane i opisane. Występują tu zarówno gatunki powszechne na terenie kraju, typowe dla wybrzeża bałtyckiego, jak i gatunki rzadkie. Na plaży można znaleźć muszle m.in. małgwi piaskołaza, rogowca bałtyckiego oraz sercówki pospolitej. Do cennych gatunków należą także zmieraczek plażowy – gatunek chroniony, krabik amerykański, czy krewetka atlantycka.

Na terenie Żuław stwierdzono występowanie trzaski grzebieniastej i zwyczajnej, kumaka nizinnego, ropuchy szarej, zielonej i żaby jeziorkowej, śmieszki. Na faunę ryb Zalewu Wiślanego składają się liczne gatunki słodkowodne typowe dla płytkich i żyznych zbiorników śródlądowych, ponadto spotyka się niektóre gatunki charakterystyczne dla Bałtyku: śledź, tasza, stornia. Z gatunków mniej pospolitych, wpisanych do „Polskiej czerwonej listy zwierząt” na uwagę zasługują: ciosa, minóg rzeczny, różanka, koza. Na obszarze samego Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” występuje ponad 200 gatunków kręgowców objętych ochroną gatunkową. Są to m.in.: wójcik, turkusowa odmiana padalca, bóbr i wiele innych.

7.1.7. Stan powietrza atmosferycznego

Na terenie Gminy nie prowadzi się obecnie monitoringu stanu powietrza atmosferycznego w ramach monitoringu ogólnokrajowego, w związku z tym nie można jednoznacznie określić jakości powietrza oraz stopnia oddziaływania poszczególnych emitorów na stan powietrza w Gminie. Niemniej jednak w celu oceny jakości powietrza na terenie województwa pomorskiego wyznaczono 2 strefy: Aglomerację Trójmiejską (kod strefy: PL2201) oraz strefę pomorską (kod strefy: PL2202).

Wynik oceny strefy pomorskiej za rok 2018, w której położona jest Gmina Sztutowo, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ozonu, tlenku węgla, pyłu PM_{2,5}, ołowiu, kadmu, niklu, benzenu, arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla: pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu.

Nad omawiany teren przedostają się w niewielkim stopniu napływowe zanieczyszczenia. Czynnikiem o bardziej lokalnym znaczeniu jest niska emisja. Dlatego też bardzo duże znaczenie ma podejmowanie działań mających na celu jej ograniczenie. Jest to możliwe dzięki przechodzeniu coraz większej liczby właścicieli domów prywatnych na ogrzewanie gazowe i olejowe w miejsce poprzednio stosowanego węglowego. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na ograniczenie opalania domów wszelkimi odpadami, wydzielającymi w procesie spalania znaczną ilość substancji toksycznych. W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego korzystnym byłoby przejście na bardziej ekologiczne źródła ciepła.

Nie bez znaczenia też pozostaje emisja komunikacyjna. Wzrastająca systematycznie ilość pojazdów samochodowych, nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze, jak i osoby fizyczne, pociąga za sobą wzrost emisji przede wszystkim dwutlenku azotu. Transport samochodowy jest również źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

tlenkami węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. Niekorzystne zmiany na terenie opracowania mogą być związane z ruchem kołowym pojazdów przy drodze wojewódzkiej nr 501 zlokalizowanej na terenie Gminy. Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka. Niemniej jednak, warto zauważyć, że mimo tego powietrze wzdłuż DW 501 jest na tyle czyste chemicznie, iż na drzewach przydrożnych występują licznie porosty, w tym także te z tzw. skali porostowej, m.in. odnożyce (*Ramalina sp.*).

Utrzymanie dobrej jakości powietrza, a nawet poprawę jego stanu można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji Gminy (rozbudowy i modernizacji istniejącej sieci gazowej i stacji redukcyjnych), likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, wykorzystanie proekologicznych przedsięwzięć w zakresie komunikacji (preferowanie transportu zbiorowego, budowa tras rowerowych), a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (energii wodnej, wiatrowej, promieniowania słonecznego, energii geotermalnej, biogazu).

7.1.8. Surowce naturalne

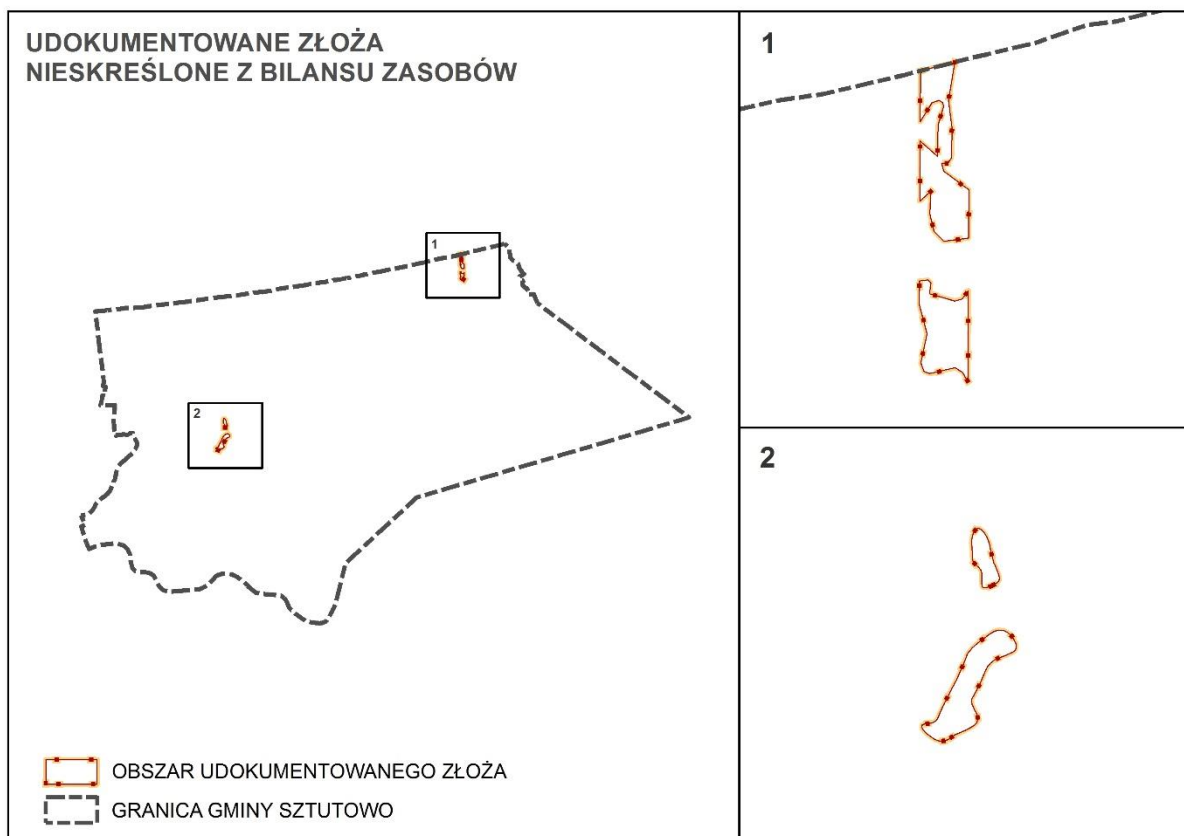
Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się 3 złoża bursztynu nieskreślone z bilansu zasobów, które wraz z 1 złożem skreślonym z bilansu zasobów (surowce ilaste ceramiki budowlanej) zostały przedstawione w poniższej Tabeli nr 1.

Tab.2. Surowce naturalne na terenie Gminy Sztutowo

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny MIDAS

Kod, ID złoża	Rodzaj kopaliny	Nazwa złoża	Eksploatacja	Położenie	Powierzchnia złoża [ha]	Skreślone z bilansu zasobów
BU, 19332	bursztynu	Kąty Rybackie	-	Katy Rybackie dz. nr 78, 132,1, 784/2, 784/3	5,09	nie

BU, 11630	bursztyny	Sztutowo-p.I	-	Gm. Sztutowo	2,15	nie
BU, 11631	bursztyny	Sztutowo-p.II	-	Gm. Sztutowo	6,60	nie
IB, 2167	surowce ilaste ceramiki budowlanej	Sztutowo	01.01.1945- 31.12.2004	Gm. Sztutowo	71,00	tak

Ryc.6. Lokalizacja udokumentowanych złóż nieskreślonych z bilansu zasobów
Źródło: Opracowanie własne

7.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

7.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

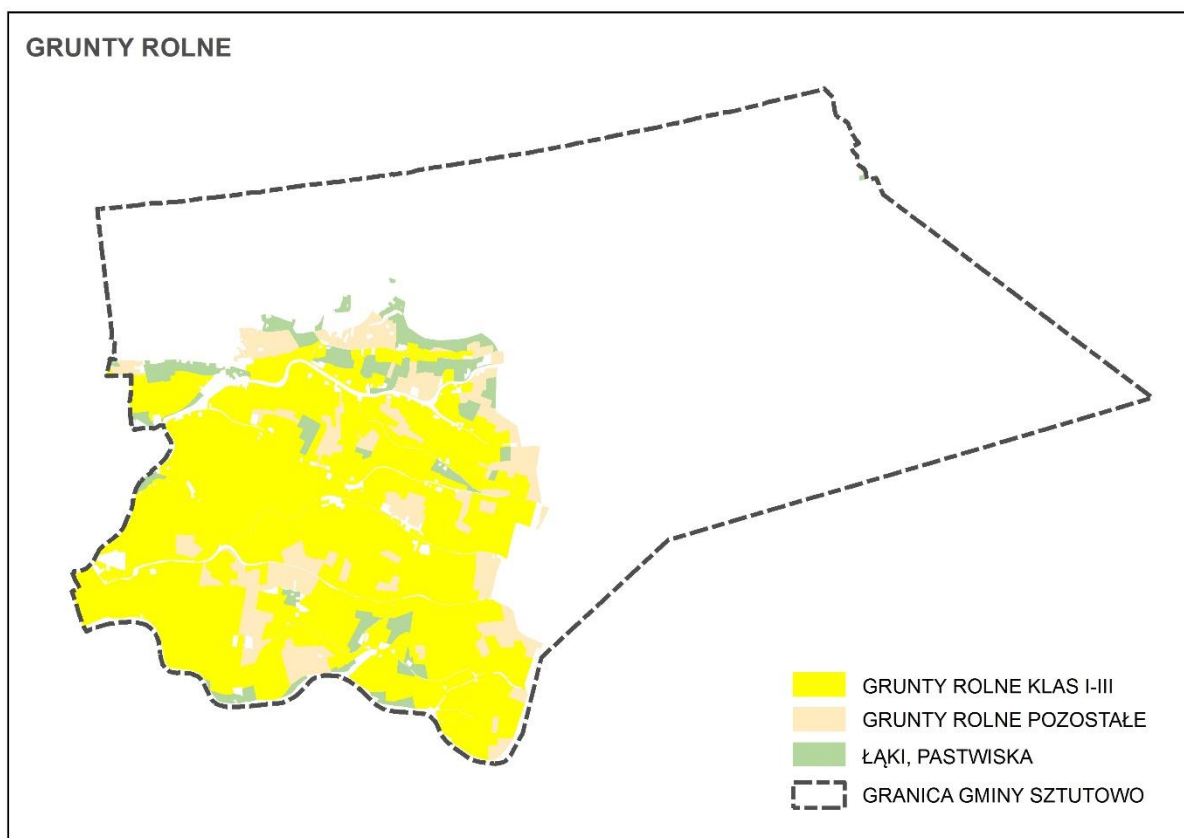
Rolnictwo jest dominującą funkcją żuławskiej części Gminy. Rolnicza przestrzeń produkcyjna obejmuje przede wszystkim obszar delty Szkarpany i Wisły Królewieckiej. Wg danych GUS w roku 2014 (ostatnie dostępne dane) użytki rolne zajmowały 2973 ha, tj. około 34% powierzchni Gminy Sztutowo.

Wartość rolnicza gleb jest bardzo dobra – występują tu gleby klas od I do IV. Przydatność rolnicza gleb jest bardzo wysoka, należą one w większości do 1 i 2 kompleksu rolniczej przydatności gleb – pszennego bardzo dobrego i dobrego. W związku z tym dąży się

do utrzymania sposobu zagospodarowania gruntów rolnych i rozwoju dominującej funkcji tej części Gminy, którą jest rolnictwo.

Na terenie Gminy stosunkowo niewielki udział zajmują użytki zielone, które koncentrują się przeważnie w pasie przyzalewowym oraz w pobliżu cieków.

Wg danych BDL GUS opracowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w roku 2010 r., na terenie Gminy Sztutowo funkcjonowało 229 gospodarstw rolnych, z czego prawie 47% stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 1 ha (107 gospodarstw), a prawie 33% gospodarstw stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha (40 gospodarstw). Gmina charakteryzowała się znaczną ilością małych gospodarstw, co wskazuje na konieczność poprawy struktury agrarnej, w tym wielkościowej i własnościowej.

Ryc.7. Grunty rolne na terenie Gminy Sztutowo

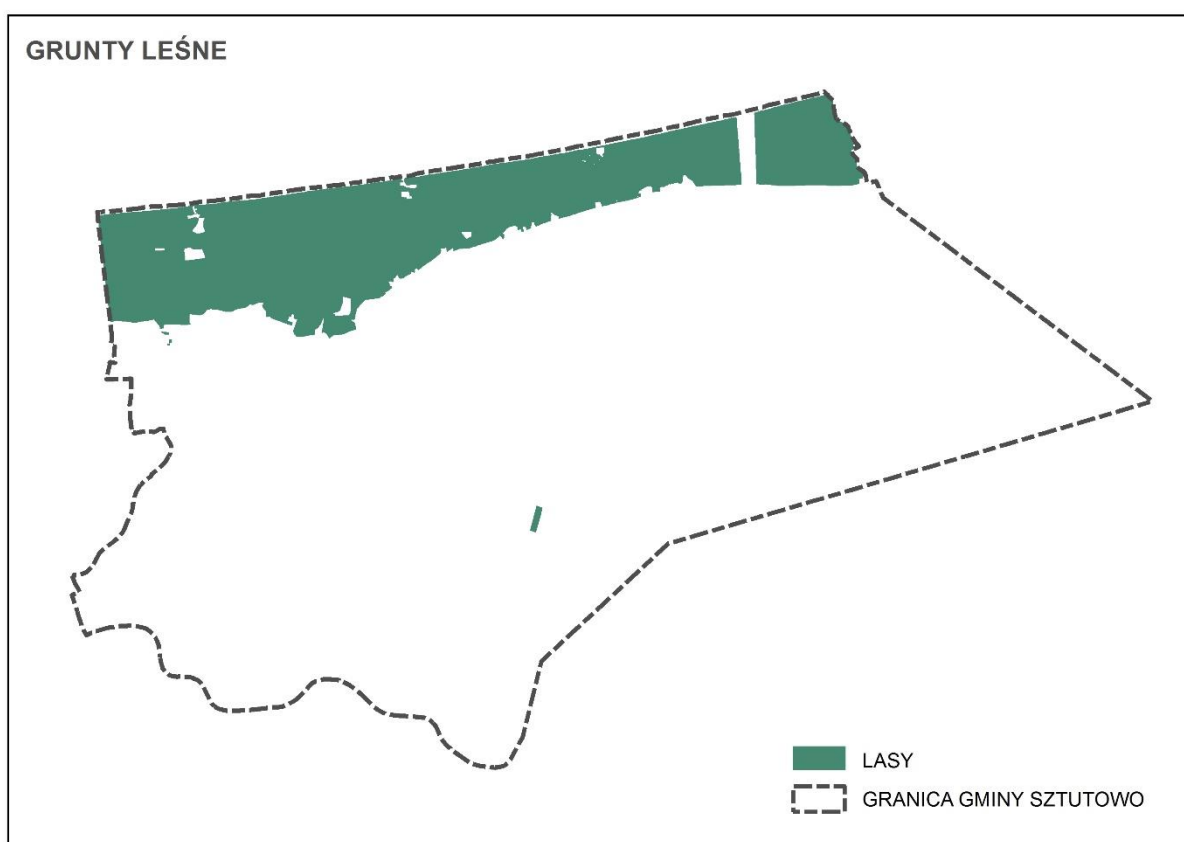
Źródło: Opracowanie własne

7.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rozmieszczenie lasów na obszarze Gminy jest nierównomierne. O ich występowaniu, różnorodności typów siedliskowych lasu i składzie gatunkowym drzewo-stanu zdecydowały zarówno warunki fizyczno-geograficzne (geologia, geomorfologia, gleba, klimat),

jak i działalność gospodarcza człowieka. Na obszarze Gminy w części mierzejowej lasy tworzą duże, zwarte kompleksy. W pozostałej części występują w znacznym rozproszeniu, a granica rolno-leśna niektórych konturów charakteryzuje się bardzo nieregularną linią.

Tereny leśne znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Elbląg oraz Urzędu Morskiego w Gdyni. Na obszarze Gminy Sztutowo można spotkać ekosystemy leśne reprezentowane przez różnorodne siedliskowe typy lasu, wyróżnione ze względu na zróżnicowany stopień żyzności i wilgotności poszczególnych siedlisk. Na obszarze Gminy Sztutowo występują lasy o szczególnych walorach przyrodniczych identyfikowanych według kryteriów EU HCVF (High Conservation Value Forests). Występujący na obszarze Mierzei Wiślanej las jest jednocześnie lasem ochronnym oraz lasem chronionym.

Ryc.8. Grunty leśne na terenie Gminy Sztutowo
Źródło: Opracowanie własne

7.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

7.3.1. Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Sztutowo jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

(t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.) oraz opracowany na mocy tej ustawy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sztutowo na lata 2020-2023 wraz z perspektywą na lata 2024-2026, przyjęty Uchwałą nr XVI/170/2020 Rady Gminy Sztutowo z dnia 14 maja 2020 r.

Struktura Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sztutowo obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w Gminie w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb Gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów (do 2026 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany został plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy Sztutowo do roku 2026.

Z obiektów zasadniczo służących ochronie środowiska w Gminie funkcjonuje sieć kanalizacyjna, a ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków (Przedsiębiorstwo Komunalne „Mierzeja” Sp. z o.o.) w Stegnie, która obsługuje mieszkańców Gmin Stegna i Sztutowo. Ponadto wokół istniejącego cmentarza wyznaczone są strefy sanitarne.

7.3.2. Ochrona przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, część obszaru Gminy znajduje się w zasięgu obszarów chronionych. Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się obszary i obiekty chronione, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1098), do których należą:

REZERWAT PRZYRODY

Rezerwat przyrody „Kąty Rybackie” jest to faunistyczny rezerwat przyrody, powołany dnia 02.11.1957 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28 września 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obszar zajmuje powierzchnię 102,54 ha, a jego otulina - 62,86 ha. Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych kormorana i czapli siwej. Powodem objęcia ochroną konfliktowego dziś gatunku była jego bardzo niska liczebność i zagrożenie wyginięciem. Wielkość europejskiej i polskiej populacji kormorana zmieniała się na przestrzeni wieków. Ptak ten prawie zawsze był traktowany jako szkodnik rybacki. W rezultacie w wielu krajach wytępiono go doszczętnie, a liczebność w całej Europie spadła do tego stopnia, że w latach 40-tych XX wieku stał się

gatunkiem rzadkim. Od tego momentu podjęto działania ochronne i kormoran zwiększał swoją liczebność i zasięg.

PARK KRAJOBRAZOWY

Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” jest to park krajobrazowy utworzony na mocy Uchwały Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszaru krajobrazu chronionego na terenie woj. Elbląskiego. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest Uchwała Nr 148/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” z późniejszymi zmianami. Obszar zajmuje powierzchnię 4410 ha, a jego otulina - 22703 ha. Obszar ten objęto ochroną prawną w celu zachowania unikatowych w skali kraju walorów przyrodniczych, kulturowych, historycznych i krajobrazowych. Park obejmuje wschodni fragment Mierzei Wiślanej z ciągami wydm porośniętych nadmorskim borem sosnowym, miejscami kwaśnym borem mieszanym, a w zagłębieniach międzywydmowych, oprócz torfowisk przejściowych, nierzadkie są płyty brzeziny bagiennej.

Na terenach znajdujących się w zasięgu Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” obowiązują zasady zagospodarowania, w tym zakazy określone w Uchwale Nr 148/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” z późniejszymi zmianami. Biorąc pod uwagę powyższe, na terenach w zasięgu Parku realizacja inwestycji oraz zmiany istniejących i nowe plany miejscowe tworzone w granicach Parku, powinny być zgodne z przepisami ww. Uchwały Sejmiku, w szczególności z określonymi w niej zakazami.

Od 2019 r., zgodnie z przyjętym harmonogramem, prowadzone są konsultacje projektu uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie powiększenia Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”, tj. włączenie w jego granice kompleksu leśno-wydmowego aż do Ujścia Przekopu Wisły, z wyłączeniem obszarów zwartej zabudowy miejscowości Sztutowo, Stegna, Jantar i Mikoszewo. Zasięg projektowanego powiększenia Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” został wskazany na rysunku studium.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi jest to Obszar Chronionego Krajobrazu, utworzony na mocy Uchwały Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszaru krajobrazu chronionego na terenie woj. Elbląskiego, tym aktem najpierw jako Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Szarpawy. Aktualnie obowiązującym aktem prawnym

dla tego obszaru jest Uchwała Nr 245/XIX/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szkarpały i Tugi. Obszar zajmuje powierzchnię 3191,89 ha. Obszar ten objęto ochroną prawną ze względu na wyróżniający się krajobraz dolin rzecznych delty Wisły, charakteryzujący się specyficznymi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi równiny aluwialnej, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych, łączących dolinę rzeki Wisły z obszarem Żuław Wiślanych, doliną rzeki Nogat i otoczeniem Zalewu Wiślanego. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmiennym ekosystemów brzegowych obszaru międzywała dolin rzecznych Szkarpały i Tugi oraz ich specyfiki krajobrazowej charakterystycznej dla terenu Żuław Wiślanych wraz z historycznymi obiektami techniki i kultury oraz walorami rekreacyjnymi.

Na terenach znajdujących się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szkarpały i Tugi obowiązują zasady zagospodarowania, w tym zakazy określone w Uchwale Nr 245/XIX/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szkarpały i Tugi. Biorąc pod uwagę powyższe, na terenach w zasięgu OChK realizacja inwestycji oraz zmiany istniejących i nowe plany miejscowe tworzone w granicach OChK, wzdłuż brzegów rzek: Tuga i Szkarpała, powinny być zgodne z przepisami ww. Uchwały Sejmiku, w szczególności z określonymi w niej zakazami, w tym zakazem zabudowy.

OBSZARY NATURA2000:

1) Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru PLH280007)

został utworzony dnia 05.02.2008 r. na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Obszar zajmuje powierzchnię 40862,31 ha. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 lub jego części znajdujących się w obszarach morskich nie sporządza się planu zadań ochronnych. Wody Zalewu Wiślanego stanowią morskie wody wewnętrzne.

Ostoja obejmuje polską część płytkiego zalewu przymorskiego (śr. głębokość 2,3 m), o słonawej wodzie, wraz z Mierzeją Wiślaną oddzielającą go od Bałtyku oraz wąski pas terenów lądowych, najczęściej depresyjnych, przylegających od strony południowej do Zalewu i będących w przeszłości częścią jego wód. Do Zalewu wpada wiele rzek od strony wschodniej i południowej (Mierzeja Wiślana w tej części jest pozbawiona cieków): kilka ramion Wisły, Elbląg, Bauda, Pasłęka oraz duża liczba pomniejszych rzek i strumieni. Szybkie zmiany poziomu wody w Zalewie dochodzą w ciągu dnia do 1,5 m. Przy brzegach zbiornika rozciągają się rozległe płaty szuwarów (głównie trzcinowych,

pałkowych i oczeretowych), osiągające szerokość kilkuset metrów. Występują w postaci 1-2 pasów, równoległych do brzegu. W Zalewie występuje bogata roślinność zanurzona. W skład ostoi wchodzi również półwyspowy fragment Mierzei Wiślanej od miejscowości Kąty Rybackie do granicy państwa. Mierzeja jest młodym tworem geologicznym powstałym na skutek wzajemnego oddziaływania wód morskich nanoszących materiał pochodzący z abrazji wybrzeży klifowych i wód śródlądowych (Wisły) niosących ze sobą piaski, a także działalności wiatru. W rzeźbie terenu Mierzei można wyróżnić strefę piaszczystej plaży nadmorskiej oraz równoległy do niej pas wydm białych, szarych i brązowych. Wały wydymowe są wysokie, mają nieregularne kształty i stoki o stromych zboczach, co sprawia, że krajobraz Mierzei jest niezwykle dynamiczny. Odmienny charakter ma nizina przylegająca do Zalewu Wiślanego. Większość terenu Mierzei (80%) pokrywa las. Są to głównie acydofilne dąbrowy typu pomorskiego (zaliczane do siedliska 2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich) i ich leśne zbiorowiska zastępcze oraz bór nadmorski, a w obniżeniach terenu - brzeziny bagienne i olsy. Lokalnie w zagłębieniach między wydmami wykształciły się torfowiska wysokie i przejściowe. Istotnym walorem obszaru jest występowanie szeregu ciekawostek florystycznych, w tym gatunków o wschodnim zasięgu np. kostrzewa poleska (*Festuca polesica*) lub ograniczonych do kilku znanych stanowisk w kraju np. turzyca loarska (*Carex ligerica*).

Dla Obszaru Natura2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru PLH280007) sporządzany jest projekt planu ochrony obszaru, będący na końcowym etapie procesu legislacyjnego.

2) Obszar Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany”

(kod: PLB280010) został utworzony dnia 05.11.2004 r. na podstawie Dyrektywy Ptasiej. Obszar zajmuje powierzchnię 32223,86 ha. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 lub jego części znajdujących się w obszarach morskich nie sporządza się planu zadań ochronnych. Wody Zalewu Wiślanego stanowią morskie wody wewnętrzne.

Obszar obejmuje polską część płytkiego zalewu przymorskiego (śr. głębokość 2,3 m, maks. 4,6 m), o wodzie słonawej, odciętego od Bałtyku Mierzeją Wiślaną. Zalew łączy się z Bałtykiem wąskim kanałem usytuowanym w rosyjskiej części zbiornika, przez który w czasie silnych sztormów następują wlewy wód morskich. Do polskiej części zalewu uchodzi szereg rzek, od strony zachodniej jest to parę ramion Wisły, z największym Nogatem, od wschodniej i południa rzeki Elbląg, Bauda i Pasłęka, płynące z obszarów wysoczyznowych. Zalew charakteryzuje się bardzo szybkimi zmianami poziomu wody, dochodzącymi w ciągu dnia do 1,5 m, następującymi pod wpływem wiatru. Przy brzegach zalewu ciągną się rozległe pasy szuwarów, osiągające szerokość setek metrów.

Najważniejsze obszary lęgowe ptaków na zalewie znajdują się w Zatoce Elbląskiej i w rejonie ujścia Pasłęki. Obszary najważniejsze dla ptaków niełęgowych to strefa przybrzeżna rozciągająca się od Przebrna do ujścia rzeczki Cieplicówki, Zatoka Elbląska oraz strefa przybrzeżna w okolicy ujścia Pasłęki.

Dla obszaru specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010) sporządzany jest projekt planu ochrony obszaru, będący na końcowym etapie procesu legislacyjnego. W kontekście ustaleń niniejszego studium należy podkreślić, iż projekt ten podaje warunek dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: *„nielocalizowanie obiektów budowlanych lub urządzeń technicznych, o wysokości równej lub większej od 10,5 m w Obszarze oraz w strefie buforowej o szerokości 5 km od granicy Obszaru(z wyłączeniem miejscowości Krynica Morska, Elbląg, Tolkmicko, Frombork, Braniewo) bez uprzedniej analizy wpływu na wskaźniki właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony Obszaru”*.

Zgodnie z art. art. 33 ustawy o ochronie przyrody, w zasięgu obu Obszarów Natura 2000 zagospodarowanie musi uwzględniać konieczność ochrony Obszarów Natura 2000 poprzez eliminację działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

POMNIK PRZYRODY

Na terenie Gminy Sztutowo znajduje się 1 pomnik przyrody, ustanowiony Rozporządzeniem nr 14/93 Wojewody Elbląskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody. Jest to buk pospolity *Fagus sylvatica*. Informacje dotyczące pomnika przyrody zawarto w poniższej Tabeli nr 3.

Tab.3. Pomnik przyrody na obszarze Gminy Sztutowo

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, GDOŚ

Lp.	Położenie	Gatunek drzewa	Obwód pnia	Wysokość	Nr w rej. WKP
1.	Gm. Sztutowo na terenie leśnictwa Przebrno	Buk pospolity (Buk zwyczajny) <i>Fagus sylvatica</i>	320 cm	10 m	167/93

KORYTARZE EKOLOGICZNE:

Zgodnie z „Mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce”, która opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego, częściowo obszar Gminy znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego łączącego obszary Natura 2000:

- **Nogat KPn-10B** – korytarz o znaczeniu krajowym, obejmujący rzekę Nogat i jej otoczenie.

Granice korytarzy ekologicznych w ramach sieci korytarzy ekologicznych wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejska Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanego w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży, w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mystajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011*).

Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym – przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych.

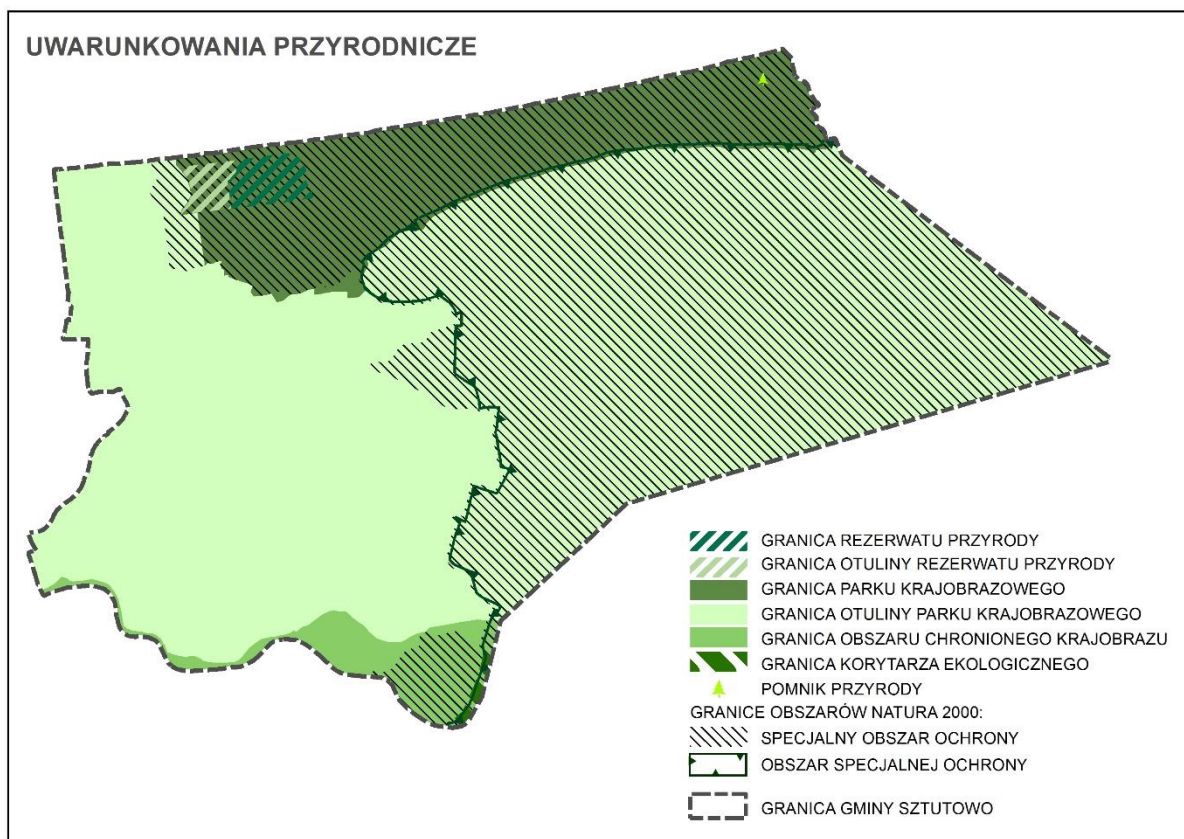
Na obszarze Gminy znajduje się również ponadregionalny korytarz ekologiczny Nadzalewowo-mierzejowy, którego przebieg ustalono w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego. Zachodnia części korytarza styka się z korytarzem Doliny Wisły o randze ponadregionalnej. Ramię południowe graniczy z korytarzami rangi regionalnej: Doliny Szkarpany i Doliny Nogatu. Granice ponadregionalnego korytarza ekologicznego zostały uszczegółowione i przedstawione graficznie na rysunku studium.

OBSZARY PRZEWDYWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY WSKAZANE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, przyjętym uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. wskazano obszary przewidywane do objęcia ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody, postulowane do uwzględnienia w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym:

- **użytek ekologiczny Królewieckie Nymfeidy,**
- **użytek ekologiczny Grzybieńczykowe Starorzecze,**
- **zespół przyrodniczo-krajobrazowy Delta Szkarpany.**

Dla obszarów cennych przyrodniczo, dotychczas nieobjętych ochroną prawną do ochrony PZPWP zakłada ich uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, w postaci obiektów ochrony indywidualnej, z zagwarantowaniem zachowania dotychczasowego użytkowania i ich trwałości. Organem decyzyjnym w tej kwestii jest samorząd gminny.

Ryc.9. Uwarunkowanie przyrodnicze na terenie Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

KRAJOBRAZ KULTUROWY

Na obszarze Gminy krajobraz kulturowy reprezentują dwa podstawowe elementy składowe: architektura regionalna oraz sposób zagospodarowania terenów otwartych.

Tradycyjna architektura, głównie drewniana, zachowana jest już szczątkowo w Sztutowie i Kątach Rybackich, a w pozostałych miejscowościach zachowane są jedynie pojedyncze budynki. Nie zachowała się w całości żadna zagroda holenderska lub całe założenie gospodarcze. Z uwagi na charakter regionu – dość ubogiej ludności trudniącej się głównie rybołówstwem, nie wznoszono tu bardziej okazałych budowli. Wiele budynków zostało wymienionych, tzn. na miejscu starych wzniesiono nowe, lecz na ogół zachowując bryłę i wysokość kondygnacji starych domów. W Sztutowie i Kątach Rybackich realizowane są bardziej współczesne projekty. Powoli jednak historyczna zabudowa ulega przebudowie,

związane jest to z ruchem turystycznym i rozwojem zabudowy związanej z obsługą turystyki. Istniejące trzy majątki znajdujące się na obszarze Żuław zostały przekształcone przez PGR po 1945 r., a wybudowane wokół nich osiedla mieszkaniowe i budynki sektora produkcyjnego zatęrzy pierwotny układ. Wsie Sztutowo, Kąty Rybackie i Kobyla Kępa położone są w niewielkiej odległości od Zatoki Gdańskiej i tu znajduje się zabudowa turystyczna. Natomiast wzdłuż rzeki Wisły Królewieckiej zauważa się oprócz funkcji rolniczej także funkcję agroturystyczną. Na terenie Żuław obserwuje się postępującą migrację, szczególnie dotyczy to wsi: Groszkowo, Płonina. Cechą charakterystyczną w zabudowie Mierzei są zachowane przykłady dekorowania budynków. Elementami dekoracyjnymi są ozdoby wycinane w desce i umieszczane w szczytach, pod okapami, na kalenicy, w obramowaniach drzwi i okien.

Charakterystycznymi elementami zagospodarowania, które zachowały się w krajobrazie Żuław do czasów współczesnych są historyczne drogi brukowe (w tym fragment drogi powiatowej 2316G), kapliczki i krzyże przydrożne, których lokalizację wskazano na rysunku studium.

Krajobraz Żuław Wiślanych wyróżnia się jednak przede wszystkim terenami otwartymi, unikatowymi w skali regionu i kraju. Jest to krajobraz otwarty, uprawowy, bez szczególnych objawów poważniejszej dewastacji, o wysokim stopniu nasycenia wyrazistymi i specyficznymi cechami wielokulturowych form regionalnych. O najwyższych wartościach kulturowych tego krajobrazu stanowi duża czytelność zapisanych i utrwalonych w środowisku historycznych form użytkowania terenu – Żuławy do dziś zachowały swoją funkcję wiodącą, czyli wielowiekową historyczną funkcję rolniczą. Rozległość tych terenów powoduje, iż elementami dominującymi są twory naturalne – ziemia, woda i zieleń, a także prosta linia styku nieba z ziemią, dzięki czemu panoramy żuławskie są dostępne w percepcji wzrokowej bez zakłóceń elementami pierwszego planu. Na całej przestrzeni rozciąga się krajobraz płaski, pocięty siecią większych i mniejszych kanałów, z czytelnym rozłogiem pól i wykształconych polderów. Tutaj w sposób chyba najbardziej efektowny przekształcony został pierwotny stan przyrody w najlepiej zagospodarowany rejon rolniczy. Pomiędzy trzema miastami znajdującymi się niejako na narożach delty Wisły – Gdańskiem, Elblągiem i Malborkiem, z wyjątkiem Nowego Stawu do XIX wieku nie powstał żaden nowy ośrodek miejski. Nowy Dwór Gdański otrzymał prawa miejskie dopiero w 1881 roku (nadane zo - stały 1 kwietnia 1880 r.), natomiast liczne żuławskie wsie prezentują niespotykana gdzie indziej różnorodność. Należy jednak podkreślić, iż nie jest to krajobraz naturalny, a całkowicie przekształcony przez człowieka w trakcie wielowiekowego gospodarowania tymi terenami – krajobraz kulturowy.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

8.1. Rys historyczny

Osadnictwo na Żuławach związane było bezpośrednio z przyrastaniem lądu kosztem morza. W okresie neolitu (2500-1700 lat p.n.e.) na Żuławach Malborskich istniały prawdopodobnie sezonowe osady łowców fok kultury rzucewskiej. W północnej strefie Żuław najwcześniej powstała Mierzeja Wiśłana. Sformowała się z łańcucha wysp utworzonych w wyniku akumulacji osadów niesionych przez prądy morskie.

Na początku naszej ery, w okresie wpływów rzymskich, funkcjonował „szlak bursztynowy” – z wybrzeża Bałtyku (z Sambii przez Mierzeję) prowadził do północnej Italii. Szlak ten istniał także we wczesnym średniowieczu. W okresie tym tylko mierzeja wynurzała się ponad poziom morza; poprzecinana była głębiami, odprowadzającymi wodę z Zalewu Wiślanego do Zatoki Gdańskiej. Reszta terenu pokryta była jeszcze wodami Zalewu. Przyrost delty Wisły Elbląskiej i Królewieckiej w późnym średniowieczu rozpoczął proces tworzenia się żuławskiej części dzisiejszej Gminy Sztutowo.

Tereny na północ od Wisły Gdańskiej i Elbląskiej (Szkarpawy) określano w średniowieczu jako Mierzeję Gdańską. Jej środkowo-wschodnią częścią był obszar znajdujący się obecnie w granicach Gminy Stegna, zwany Starą Mierzeją Wewnętrzną. Na terenie tym leżą obecnie wsie: Mikoszewo, Jantar oraz powiązane z nim funkcjonalnie wsie: Drewnica, Przemysław. Na wschód od Starej Mierzei Wewnętrznej rozciągała się Mierzeja Tylnia. Na jej zachodnim skraju leży obecnie Sztutowo. Na początku XIII wieku, przed kolonizacją niemiecką, Mierzeję Gdańską zamieszkiwali Prusowie i Pomorzanie. Wchodziła ona w skład Księstwa Pomorskiego. W wyniku podboju Prus przez Zakon Krzyżacki, w latach 30. i 40. XIII wieku wytworzyła się na mierzei granica krzyżacko-pomorska. Część krzyżacka mierzei weszła prawdopodobnie w skład diecezji sambijskiej. Granica z Państwem Zakonnym nie była trwała. W wyniku agresji krzyżackiej Księstwo Pomorskie utraciło wschodnią część Mierzei Gdańskiej. Cała Mierzeja Gdańska wpadła w ręce Krzyżaków po dokonaniu przez nich w 1308 r. podboju Pomorza Wschodniego. Dzisiejsze Żuławy Malborskie (Wielkie) zostały włączone do komturii malborskiej. Północna część komturii podlegała urzędowi rybackiemu w Szkarpawie.

W czasach krzyżackich nastąpiło decydujące przekształcenie krajobrazu Żuław. Prace regulacyjne w delcie Wisły prowadzono już wprawdzie w XIII w., jednak zasadnicza ich część została wykonana w XIV i XV w. W 1407 r. władze Zakonu wydały rozporządzenie

„Die gemeine Landtafel”, które stanowiło prawną podstawę organizacji systemu regulacyjnego i melioracyjnego na Żuławach. Dla sprawnej kontroli i organizowania prac przy wałach wprowadzono urzędy starosty żuławskiego i przysięgłych wałowych, którym podlegała w zakresie ich kompetencji ludność ze wszystkich wsi żuławskich. Mieszkańcy poszczególnych wsi mieli obowiązek opiekować się wyznaczonymi odcinkami wałów. Musieli także brać udział we wznoszeniu nowych obwałowań. Urzędnicy tego tzw. zarządu tam byli wybierani przez miejscową ludność i zatwierdzani przez władze Zakonu lub miast do których dane tereny należały. Z regulacją Żuław związana była szeroka akcja lokacyjna wsi, połączona w znacznym stopniu z napływem kolonistów z zachodniej Europy, prawdopodobnie przede wszystkim z Fryzji. Kolonizacja ta miała decydujące znaczenie dla ukształtowania się oblicza etnicznego i kulturowego Żuław.

Pierwsza wzmianka o Sztutowie pochodzi z 1432 r. Prowadzona była tu hodowla koni (Stude=Stute – kobyła, klacz). Przypuszczalnie stadnina ta należała do wielkiego mistrza i prowadzona była przez jego służbę. W 1410 roku, w trakcie Wielkiej Wojny z Zakonem, Sztutowo zostało ograbione przez bandę Mossesa z Gdańska. Czerwony Dwór (Rotenhof lub Rotenhaus) występuje po raz pierwszy w dokumentach w 1417 r. Prawdopodobnie znajdował się pomiędzy Sztutowem a Kobbelgrube (wschodnią częścią Stegny). Często był odwiedzany przez wielkich mistrzów, na co wskazuje wystawianie przez nich dokumentów lokacyjnych dla osad i karczm. W Czerwonym Dworze odbywały się także narady i pertraktacje (m. in. rokowania pokojowe w 1465 r.). Do okręgu szkarpawskiego należała także buda jesiotrowa (Störhaus) w Przeszkodzie. Skowronki (Fogelzange), które bywają utożsamiane z istniejącym już w XIII wieku Rogowem, występują po raz pierwszy w dokumencie z 1495 r. Należały wtedy do urzędu rybackiego w Elblągu. Znajdowała się tam przystań. Była też prawdopodobnie prowadzona hodowla świń oraz uprawa pszenicy.

Rybacy nie płacili czynszu gruntowego ale podymne oraz, dwa razy w roku, Strantzins (prawdopodobnie była to zwyczajowa opłata odpowiadająca czwartej części połowu). Ściąganiem opłat zajmowali się ćwiartnicy, a sądy sprawował rybicki. Opłata „drzewna” (Holzgelt) była pobierana od rybaków za pozyskiwanie drewna. (wysokość była uzależniona od wielkości łodzi). Na posiadanie narzędzi rybackich takich jak niewód, sieci zastawne, włók zwany kajtlem potrzebne były zezwolenia. Zezwoleniami tymi handlowano. Uprawnienia do połowu jesiotra miał jedynie Zakon Krzyżacki, a początkowo także trzy klasztory dominikanów z Gdańska oraz cystersów z Pelplina i Oliwy. Przypadkowo złowione jesiotry, a także szczupaki, łososie i karpie, rybacy musieli oddawać rybickiemu. Rybacy okresowo zajmowali także wyspy które tworzyły się pomiędzy ramionami ujściowymi Wisły Elbląskiej i Królewieckiej. Wyspy te zwane „kępami” stopniowo powiększały się tworząc jednolity, choć poprzecinany rzekami i kanałami, obszar obecnej żuławskiej części Gminy

Sztutowo. Na północ od dzisiejszego Groszkowa już w XV wieku odnotowano karczmę w Czamosie (obecnie Zarzecze). Karczmy istniały także w Sztutowie (przywilej z 1432 r.), w Neukrug (Nowice; przywilej Kazimierza Jagiellończyka), Kobbelgrube (przywilej z 1432 r.) i w Skowronkach (pierwsza wzmianka z 1439 r.). W Kobbelgrube istniała parafia co najmniej od 1465 r. Kościół parafialny istniał także w Skowronkach (przed 1454 r.). Prawdopodobnie uległ on zniszczeniu, a nowy kościół wybudowano w Przebrnie. Innym ważnym źródłem dochodu mieszkańców mierzei był bursztyn, który był uważany za regale. Zebrany bursztyn był sprzedawany Zakonowi lub pośrednikom, którzy także musieli sprzedać go Zakonowi. Złamanie monopolu na posiadanie i handel bursztynem groziło nawet karą śmierci.

Wojna trzynastoletnia, tak jak i wszystkie następne wojny włącznie z II wojną światową, przyczyniła się do znacznego zniszczenia systemu irygacyjnego Żuław. Mieszkańcy nie zawsze byli w stanie podczas trwania działań wojennych w sposób dostateczny dbać o wały, tamy przeciwpowodziowe, kanały irygacyjne. W trakcie wojen dochodziło także do celowych zalań i podtopień przystosowujących teren do walki. Na początku wojny trzynastoletniej chłopci żuławscy zorganizowani dzięki uczestnictwu w zarządzie tam zostali przyjęci do Związku Pruskiego. Świadczyło to o ich dobrej samoorganizacji oraz dużym znaczeniu społecznym i politycznym.

W 1457 r. Kazimierz Jagiellończyk zastawił okręg szkarpawski spółce kupców gdańskich za 7 tysięcy florenów. Mimo tak wysokiej kwoty dzierżawnej i mimo zniszczeń wojennych dzierżawcy uzyskiwali z okręgu znaczne dochody. W 1505 r. doprowadziło to do sporu Gdańszczan z biskupem warmińskim o Szkarpawę.

Od XV wieku funkcjonował szlak pocztowy (Nehrungrasse, Poststrasse), łączący Gdańsk z Królewcem (m.in. przez Kobbelgrube). W XVI wieku rozpoczęła się druga faza kolonizacji – sprowadzeni zostali na Żuławy osadnicy niderlandzcy, tzw. olendrzy (większość z nich była mennonitami – anabaptystami z Niderlandów). Odegrali oni wybitną rolę w regulacji delty Wisły Elbląskiej. Pojawienie się na Żuławach Olędrów utrwaliło dominujące na tym terenie stosunki społeczne, charakteryzujące się m.in. brakiem poddaństwa osobistego chłopów oraz pańszczyzny. Zasadniczą formą opłat na rzecz zarządcy patrymonium był czynsz. Olędrzy udoskonaili gospodarkę rolną na Żuławach – wprowadzili hodowlę wysokomlecznych krów, produkcję serów twardych.

Istniejący od XV wieku szlak pocztowy (Nehrungrasse, Poststrasse), łączący Gdańsk z Królewcem (m.in. przez Kobbelgrube i Sztutowo) przyczynił się do zwiększenia roli Sztutowa, dzięki istnieniu w nim stacji pocztowej. Ważnym momentem w tworzeniu się sieci osadniczej na terenie obecnej Gminy Sztutowo było w XVIII w. powstanie Kątów Rybackich, które rozwinęły się z niewielkiej osady rybackiej.

Problemem dla całej Mierzei stało się wycinanie porastających je lasów. Spowodowało to uruchomienie wydmy i zasypywanie przez piasek miejscowości i lasów. Niebezpieczeństwo udało się zażegnać dzięki metodzie stopniowego opanowywania wydmy przez sadzenie traw, a później lasów. Metodę tę zastosował w I połowie XIX w. Duńczyk Sören Björn. W XVIII wieku we wszystkich wsiach Żuław były szkoły. W 1895 roku ukończono prace przy regulacji Leniwki (dolny bieg Wisły, poniżej odpływu Nogatu) i jej ramion ujściowych – Wisły Gdańskiej i Elbląskiej. W wyniku tych działań oba te ramiona zostały odgródzone od koryta Leniwki oraz zbudowano śluzy umożliwiające żeglugę nimi w Gdańskiej Głowie i w Przegalinie. W 1905 r. zbudowano linię kolejki wąskotorowej łączącą Gdańsk przez Mikoszewo i Stegnę ze Sztutowem. Połączenie z Nowym Dworem uzyskano w 1906 r.

Podczas II wojny światowej w Sztutowie znajdował się KL Stutthof. Pod koniec II wojny światowej, Niemcy wycofując się z Żuław, zniszczyli wały przeciwpowodziowe i stacje pomp. Tereny Żuław zostały ponownie zalane, a ich osuszanie zabrało po wojnie sporo czasu.

W 1973 roku w wyniku reformy administracyjnej utworzona została Gmina Sztutowo. Do 1975 roku tereny Gminy Sztutowo należały do województwa gdańskiego. 2 kwietnia 1991 r. z Gminy Sztutowo wydzielona została Gmina miejska Krynica Morska. Reforma administracyjna z 1999 r. zreorganizowała dotychczasową strukturę administracyjną: Gmina Sztutowo weszła w skład powiatu nowodworskiego, województwa pomorskiego.

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2014-2017 dla Gminy Sztutowo

8.2. Zasoby środowiska kulturowego

Układy ruralistyczne

W przeszłości teren Gminy Sztutowo nie należał do obszarów dogodnych dla osadnictwa. Znajdujące się na obszarze Gminy stanowiska archeologiczne stanowią jednak dowód obecności człowieka na tych terenach. Historyczne układy ruralistyczne i ich ślady na obszarze Gminy zostały w dużej części zniszczone w trakcie historycznych wojen. Ponadto układy historyczne zostały w dużej mierze zniekształcone lub zatarte w wyniku przebudowy obszarów mieszkalnych i ich rozwoju, dlatego też niezwykle istotnym, z punktu widzenia zasobów kulturowych jest ich ochrona i zachowanie.

Układy przestrzenne wsi ograniczają się do trzech typów:

- ulicówek: Łaszka oraz Sztutowo i Kąty Rybackie rozbudowane obecnie do wsi wielodrożnych,
- ulicówek przywałowych: Kobyła Kępa, Groszkowo, częściowo Łaszka i Płonina,
- kolonijnych: pojedyncze gospodarstwa o nieporównanie mniejszej liczbie niż w innych gminach żuławskich.

Na obszarze Gminy nielicznie występowały majątki historyczne. Jedynie od XIX w. wyodrębniły się z większych gospodarstw założenia folwarczne m.in. w Grochowie Pierwszym i Grochowie Drugim, jednak wszystkie przejęte przez PGR-y zostały przez powojenne inwestycje silnie zniekształcone.

Historyczne układy przestrzenne na obszarze Gminy Sztutowo obejmują:

- układy przestrzenne, w obrębie których zachowało się w dużym stopniu historyczne rozplanowanie oraz dawna zabudowa, posiadająca istotne wartości historyczne i kompozycyjne w skali Pomorza: układy ruralistyczne o historycznej metryce – Sztutowo, Skowronki i Kąty Rybackie,
- obszary i obiekty podlegające ochronie archeologicznej (stanowiska archeologiczne).

W skład zespołów zabudowy wchodzi budynki mieszkalne, a także usługowe i użyteczności publicznej oraz układy ulic. Mimo zróżnicowanej wartości poszczególnych składników historycznych układów przestrzennych, ich suma tworzy wartość spotęgowaną. Nawet budowle o mniejszej wartości zabytkowej, które stanowią harmonijne dopełnienie zespołu, zyskują na znaczeniu i przyczyniają się do wysokiej ogólnej oceny jakości zespołu zabytkowego historycznego obszaru Gminy Sztutowo.

Cechy architektoniczne tradycyjnej zabudowy

Na Żuławach pozbawionych obszarów leśnych, od początku kolonizacji tych terenów, w budownictwie dominował materiał drewniany. Mieszkańcy Żuław traktując drewno jako budulec luksusowy, lecz niezbędny na tym terenie ze względu na wyjątkowe właściwości regulacji higroskopijności, wytworzyli wysoką kulturę rzemiosła ciesielskiego. Natomiast zasobność gospodarzy żuławskich pozwoliła na stworzenie wyrafinowanego i świadomego stylu architektonicznego.

Najbardziej specyficzną cechą zabudowy kulturowej w gminie Sztutowo jest występowanie formy architektonicznej, jaką jest dom podcieniowy oraz zabudowa mieszkaniowa drewniana. Na Żuławach po dziś dzień można podziwiać piękne domy podcieniowe. To wyjątkowe zabytki, które w większości powstały w XVIII i XIX wieku, ale spotkać można i takie, które zbudowano na początku XVII wieku.

Domy podcieniowe mają drewnianą konstrukcję szkieletową z cegłami wypełniającymi przestrzenie pomiędzy drewnianymi elementami konstrukcyjnymi. Charakterystycznymi elementami tych budynków są obszerne, podparte na co najmniej kilku słupach, podcienie frontowe. Tego rodzaju zabudowania powstawały w obejściach zamożnych chłopów i to właśnie liczba słupów była jednym z wyznaczników tejże zamożności. Podcienie są więc imponujące, podpierane przez cztery do dziewięciu słupów, powierzchnia tylko tej części budynku w niektórych przypadkach wynosi nawet 70 m². To tyle, ile liczy sobie niejedno

mieszkanie. Tymczasem podcienie w dawnych czasach nie służyły jako powierzchnia mieszkalna, ale zazwyczaj były używane – podobnie jak i pozostała część poddasza – jako powierzchnia magazynowa (spichlerze). Z czasem ich funkcja uległa zmianie i zaczęły być wykorzystywane również jako pomieszczenia mieszkalne, korzystnie usytuowane zwłaszcza w razie pojawiających się na tych terenach podtopień.

Podobnie jak przeznaczenie pomieszczeń, tak samo z czasem zmieniała się także sama konstrukcja budynków. Na początku powstawały na rzucie w kształcie prostokąta z frontowym wysunięciem podpartym na filarach. Z czasem ich bryła zyskała dodatkowe skrzydło boczne. Ale i ta forma w końcu uległa przekształceniu, bowiem naprzeciwko pierwszego skrzydła powstało drugie, likwidacji natomiast ulegała tylna część budynku. Podcień w efekcie znalazł się pośrodku budynku usytuowanego równolegle do drogi.

Domy podcieniowe były pięknie zdobione. Ich szczyty składały się z szachownicy rygli, słupów i zastrzałów. Nie mniej efektowne i starannie dopracowane były także inne ich elementy zewnętrzne i wewnętrzne: stolarka okienna i drzwiowa, balustrady, schody. Za wyjątkowe dzieła sztuki użytkowej uznaje się zwłaszcza wbudowane w ściany drewniane szafy, wspaniałe połączone i tworzące jedną całość z drzwiami wejściowymi do izby bądź z oknem. Domy podcieniowe są najlepszym przykładem na to, jak solidne jest budownictwo drewniane. Wszak przetrwały setki lat. Aby je obejrzeć dokładniej, warto wybrać się na Żuławy. Na turystów, pieszych i rowerowych, czeka Szlak Domów Podcieniowych.

W krajobrazie Żuław najbardziej charakterystycznymi były zabudowania w typie holenderskich zagród, dzisiaj często są to już ich pozostałości zredukowane do budynku mieszkalnego czy fragmentu zabudowy gospodarczej. Zagroda w typie holenderskim to taki układ gospodarstwa, w którym dom połączony został wspólną ścianą szczytową z budynkami gospodarczymi – oborą i stodołą. Wynikało to nie tylko z tradycji przeniesienia tu wraz z kolejną falą kolonistów układu budynku z rejonu Fryzji, ale ekonomicznego wykorzystania niewielkiej, wyniesionej ponad poziom otoczenia powierzchni terpu. Zagrody holenderskie przedstawiają dużą różnorodność wzajemnych relacji tworzących je budynków, w trzech zasadniczych typach: wzdłużnym, kątowym i krzyżowym. We wszystkich jednak dom znajdował się zawsze na początku zagrody.

W zagrodzie holenderskiej w typie wzdłużnym wszystkie budynki ustawione były w linii, o tym samym kierunku kalenicy. Budynki pierwotnie były zróżnicowane wysokością, dom był najniższy, obora wyższa a stodoła najwyższa. W innych odmianach obora i stodoła miały taką samą wysokość lub wszystkie budynki miały ten sam poziom kalenic. Zagrody także różniły się od siebie wielkością. Najprostszą była formą, gdzie cała niewielka zagroda wygląda wręcz jak jeden budynek mieszczący pod jednym dachem i dom o zbliżonej wielkości traktów, z czarną kuchnią pośrodku oraz otwartą sienią, część gospodarczą z małą oborą i składem

słomy w niewielkim sąsiedku, gdzie także mógł być przechowywany niewielki wóz, sprzęt rybacki czy rolniczy. Ściany części mieszkalnej wzniesione były w konstrukcji zrębowej, część inwentarzowa i gospodarcza mieszana – ryglowo-ramowa i zrębowa.

Typ kątowy zagrody holenderskiej to układ, w którym stodoła dostawiona jest prostopadle do osi budynku mieszkalnego i obory. Relacje wysokościowe poszczególnych części występują w takich samych odmianach, jak w typie wzdłużnym, jednakże rzadziej napotkać można układy o jednakowej wysokości kalenic.

Typ krzyżowy zagrody holenderskiej realizowany był w kilku odmianach. Pierwotnym był typ o wyrzalitowanym dwustronnym budynku stodoły, zachowanym w nielicznych już przykładach – Marzęcino 30, Raczki 15 (o zróżnicowanych wielkościach stodoł po obu stronach). W Karczowiskach w układzie krzyżowym zbudowane zostały obora i stodoła, bez budynku mieszkalnego, który w założeniu postawiony był jako budynek wolnostojący. Inne warianty układu krzyżowego wyniknęły podczas przebudowy obór, kiedy to w miejscu dawnego drewnianego, z reguły ryglowego budynku, stawiano ceglane ściany, a nie mogąc zwiększyć powierzchni na obszarze między domem a stodołą poszerzano ją w stronę ogrodu lub podwórza (tu z reguły w mniejszym stopniu), często w obu kierunkach naraz.

Do formy zagrody holenderskiej nawiązywały propozycje XX-wieczne dla zabudowy wsi. Zewnętrznie były to budynki podobne do układu wzdłużnego, jednak odmiennie ukształtowany został rozkład pomieszczeń wewnątrz domu.

Uznając dziedzictwo kulturowe jako swego rodzaju całościową kompozycję przestrzenną, składającą się z poszczególnych, historycznych i zabytkowych elementów, należy szczególnie ostrożnie i rozważnie podejmować decyzje o wprowadzaniu w krajobraz o zachowanych cechach historycznych, współczesnych elementów zagospodarowania. Przede wszystkim zaś, kiedy w miejsce ulegających destrukcji i zniszczeniu jego rodzimych elementów zabudowy. Szczególnie ważne jest to w przypadku znikania z krajobrazu żuławskiego przykładów wspaniałej architektury drewnianej okazałych domów podcieniowych. Ich skala, gabaryty, proporcje, są tak charakterystyczne, że wprowadzenie na ich miejsce mniejszej, skromniejszej kubatury powoduje znaczącą zmianę kompozycji przestrzennej fragmentu wsi czy pojedynczego siedliska. Nawet jeśli będą to udane formy architektoniczne, nawiązujące do form typowej architektury wiejskiej. Zagrożeniem jest także wprowadzanie w miejsce dawnych okazałych zagród wtórnych podziałów i wypełnianie dawnej pojedynczej dużej żuławskiej działki siedliskowej dwoma lub trzema działeczkami zabudowy tak zwanej „jednorodzinnej”. Przykłady takiej – można rzec – niezamierzonej destrukcji krajobrazu jest w chwili obecnej na Żuławach wiele. Celem zachowania krajobrazu kulturowego jest zatem nie tylko jednostkowa ochrona relikwów zabudowy drewnianej, ale także ochrona budowanego przez nie dawnego krajobrazu wsi. Pojedyncze uratowane relikty architektury drewnianej,

mając w swoim otoczeniu geometrię przestrzeni zbliżoną do dawnej, oryginalnej i historycznej, nabiorą wówczas bardziej wyrazistego charakteru i pełniejszych walorów poznawczych, przybliżając odbiorcy swoją rolę w dawnej strukturze przestrzennej wsi i w kształtowaniu krajobrazu otwartego wsi żuławskiej.

Architektura sakralna

W Gminie Sztutowo znajdują się 2 obiekty sakralne.

Najokazalszym z nich jest kościół św. Wojciecha w Sztutowie – budowla neogotycka, wzniesiona w latach 1860-1878 na potrzeby niemieckiego zboru baptystycznego w Sztutowie. W 1945 ze względu na znalezienie się miejscowości w ramach państwa polskiego nastąpiło wysiedlenie ludności niemieckiej i parafia baptystyczna przestała istnieć. Budynek przetrwał wojnę w stanie nieuszkodzonym. Kościół został przejęty przez Kościół katolicki i w 1947 został poświęcony na potrzeby jego kultu. Jest to budynek murowany z cegły, wzniesiony na planie prostokąta, jednonawowy, pokryty dachem dwuspadowym. Pierwotnie wewnątrz posiadało empory oparte na kolumnach, biegnące wzdłuż obu stron nawy. Na końcu nawy umieszczono drewnianą kazalnicę. W 1975 kościół został rozbudowany poprzez dodanie zakrystii.

Kolejnym obiektem architektury sakralnej w Gminie jest kościół parafialny św. Marka Ewangelisty w Kątach Rybackich, który został wybudowany w latach 1990-1995. Świątynia jest dość oryginalna dzięki swojej konstrukcji, która idealnie wkomponowuje się w krajobraz miejscowości. W jednej ze ścian kościoła umocowano śrubę napędową łodzi. Całe wewnątrz świątyni jest wypełnione elementami marinistycznymi, nawiązującymi do charakteru Kątów Rybackich, m.in. mównica z kołem sterowniczym czy barkas podwieszony do sufitu.

Zabytki techniki

Istotnym elementem z punktu widzenia zachowania dziedzictwa kulturowego Gminy Sztutowo są budowle hydrotechniczne, w tym związane z melioracją, tj. wały, kanały i stacje pomp w Kobylej Kępie i Grochowie Pierwszym, a także most zwodzony w Sztutowie.

Wyjątkowo charakterystyczna konstrukcja mostu zwodzonego w Sztutowie znajdującego się na Wiśle Królewieckiej, powstała w pierwszej połowie XX wieku, w 1934 roku. Wisła Królewiecka została zdegradowana z rangi szlaku wodnego do kanału melioracyjnego znajdującego się poza klasyfikacją wodnych dróg w Polsce. Rewitalizacja mostu zwodzonego w Sztutowie została podjęta w latach 2005-2006, choć przez kolejne dwa lata most nie był regularnie użytkowany ze względu na mały ruch wodny. Linie wysokiego napięcia znajdowały się zbyt nisko nad wodą, uniemożliwiając swobodne korzystanie z tej drogi. Jednak od 2008 r. most ma regularne godziny otwierania, stanowiąc niemałą atrakcję dla przebywających

w Sztutowie turystów. Charakterystycznym elementem budowy mostu zwodzonego w Sztutowie jest stanowisko jego obsługi, umieszczone w środku betonowego cokołu. Na zewnątrz widoczne jest tylko jego ciasne, bunkrowe okno. Ciekawostką medialną związaną z mostem zwodzonym w Sztutowie jest też fakt, że był on miejscem akcji w jednym z kultowych seriali z okresu PRL-u „Czterej pancerni i pies”.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż na obszarze Gminy Sztutowo charakterystycznym elementem historycznego krajobrazu były młyny odwadniające, stosowane już w średniowieczu. Krzyżacy, władający Żuławami od połowy XIII wieku aż do 1466r. (drugi pokój toruński), dokładali wielkich starań, aby zagospodarować dzikie i nieużyteczne dotychczas obszary delty Wisły. To oni zaczęli wykorzystywać do osuszania tych terenów siłę wiatru. Królowie polscy sprowadzili tu osadników z Niderlandów, wielu z nich było wyznawcami idei Menno Simonsa. Słynęli z dużych umiejętności gospodarowania na roli i świetnego radzenia sobie z podmokłymi gruntami. Idealnie pasowali do tych ziem. Tu było zupełnie tak samo, jak w ich ojczyźnie – niski kraj (bo to dokładnie oznacza holenderskie słowo ‘Nederland’), mokry i wietrzny, ale urodzajny. Mennonici byli niezwykle pracowici i wprawieni w walce z wodą i osuszaniu bagien. Udało im się dokończyć to, co zaczęli Krzyżacy - osuszyć Żuławy. Żuławy ze względu na swą nizinność, a wręcz płaskość, brak lasów oraz bliskość morza leżą w obszarze wybitnie korzystnej strefy energetyczna wiatru, którą wykorzystywano właśnie dzięki wiatrakom. Wiatraki to urządzenia, które wykorzystywały siłę wiatru nie tylko do mielenia zboża, jak to było na innych obszarach Polski, ale również do napędu pomp odwadniających w rejonie Żuław. Za pomocą łopatek umieszczonych na kole lub śruby Archimedesza przepompowywały wodę z rowów do kanałów, z miejsc leżących niżej do położonych wyżej, odwadniały pola i łąki. Ich znaczenie dla tej ziemi jest nieocenione. Na starych mapach można znaleźć wiele charakterystycznych symboli oznaczających Windmühle. Lokalizację dawnych młynów odwadniających, określoną na podstawie archiwum map zachodniej Polski: <http://mapy.amzp.pl/maps.shtml> wskazano na rysunku studium.

Pomniki zagłady i miejsca pamięci narodowej - zespół obozu koncentracyjnego Stutthof

Obóz koncentracyjny Stutthof, położony w Sztutowie, był najdłużej działającym nazistowskim obozem śmierci na terenie Polski. Powstał już 2 września 1939, choć oficjalny status uzyskał dużo później. W pierwszej kolejności przewieziono tu osoby, które zagrażały opanowaniu przez III Rzeszę Pomorza Gdańskiego. Byli to głównie Polacy, Żydzi. W ciągu 6 lat istnienia obozu osadzono tu więźniów z co najmniej 28 krajów. Obecnie na terenie obozu w miejscowości Sztutowo znajduje się powstałe w 1962 r. Państwowe Muzeum Stutthof, obejmujące zachowaną część budynków i wyposażenia. Prowadzi ono między innymi badania dziejów obozu, jego eksterminacyjnych funkcji oraz miejsca Stutthofu w systemie hitlerowskich

obozów zagłady. Kilkaset metrów od obozu w miejscu, gdzie Niemcy palili ciała zmarłych, stoi Pomnik Pamięci Ofiar. Wyryto na nim słowa: "Los nasz dla Was przestroga ma być, nie legendą" oraz "Jeśli ludzie zamilkną, głązy wołać będą".

Kamień graniczny Wolnego Miasta Gdańska

Granica między Gminą Sztutowo a Krynicą Morską biegnie po dawnej granicy Wolnego Miasta Gdańska, niegdyś było tu 17 słupów granicznych. W miejscu nieczynnego ośrodka, który jest przy trasie 501, dawniej było przejście graniczne. Idąc drogą koło ośrodka, w kierunku morza, można natrafić na trzy ocalałe kamienne słupki graniczne, czwarty najbardziej okazały znajduje się na terenie lasu przy pasie wydm.

8.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się obiekty zabytkowe, wśród których znajdują się domy mieszkalne, budynki gospodarcze i użyteczności publicznej, budowle hydrotechniczne, a także zespół obozu koncentracyjnego Stutthof o dużym znaczeniu historycznym. Ochroną konserwatorską objęta została głównie zabudowa wpisująca się w krajobraz przyrodniczy i kulturowy.

Na obszarze Gminy znajdują się 4 obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego, których zestawienie przedstawia poniższa Tabela nr 4.

Tab.4. Zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych

Źródło: Wykaz rejestru zabytków nieruchomych woj. pomorskiego – stan na 13.05.2020 r. (<https://www.ochronazabytkow.gda.pl/rejestr-zabytkow/rejestr-zabytkow-nieruchomych>)

Lp.	Obiekt zabytkowy	Nr rej. / dawny nr rej. / data wpisu	Adres
1	zespół obozu koncentracyjnego Stutthof wraz z zabudowaniami; układem drożnym; układem zieleni i pozostałościami urządzeń obozowych (część SS: wartownia; komendantura; garaże; budynek gospodarczy; barak administracyjny- kantyna; barak administracyjny -Rapportabteillung; psiarnia, willa komendanta obozu; bunkry ziemne w skarpie pld.; budynek ogrodnictwa i ogrodzenie; Stary Obóz -blok kobiecy; blok VIII i VIII a, komora gazowa, krematorium, fundamenty nieistniejących baraków, ogrodzenie z wieżami strażniczymi i bramami; Nowy Obóz : 21 bloków-pomników w miejscach niezachowanych baraków; tereny fabryczne z 3 halami d. Niemieckich Zakładów Zbrojeniowych; Nowa Kuchnia-obiekt gospodarczy; Stos Całopalny) wraz z terenem obozu	1361 / 214/92 / 19.02.1992	Sztutowo ul. Muzealna

Lp.	Obiekt zabytkowy	Nr rej. / dawny nr rej. / data wpisu	Adres
2	szkoła z budynkiem gospodarczym	1372 / 235/92 / 27.02.1992	Sztutowo ul. Szkolna 13
3	dom z budynkiem gospodarczym	1373 / 231/92 / 18.11.1992	Sztutowo ul. Gdańska 31
4	most drogowy zwodzony na rzece Wiśle Królewieckiej w ciągu drogi nr 09171	1551 / 471/95 / 03.07.1995	

8.4. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków

Na obszarze Gminy Sztutowo znajduje się wiele zabytkowych obiektów budowlanych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, głównie budynki mieszkalne i użytkowe oraz obiekty techniczne. Listę zabytkowych obiektów budowlanych ujętych w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków przedstawiają Tabele nr 5 i nr 6.

Tab.5. Zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Źródło: <https://www.ochronazabytkow.gda.pl/wojewodzka-ewidencja-zabytkow/>

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Nr rej. zabytków
1	Grochowo Pierwsze	Grochowo Pierwsze	10	budynek mieszkalny	
2	Groszkowo	Groszkowo	4	budynek mieszkalny	
3	Groszkowo	Groszkowo	14	budynek mieszkalny	
4	Kąty Rybackie	Kąty Rybackie		założenie ruralistyczne Kątów Rybackich	
5	Kąty Rybackie	Barkasowa	4	budynek mieszkalny	
6	Kąty Rybackie	Morska	1	budynek mieszkalny	
7	Kąty Rybackie	Piaskowa	15	budynek mieszkalny	
8	Kąty Rybackie	Piaskowa	23	budynek mieszkalny	
9	Kąty Rybackie	Piaskowa	27	budynek mieszkalny	
10	Kąty Rybackie	Piaskowa	31	budynek mieszkalny	
11	Kąty Rybackie	Piaskowa	43	budynek mieszkalny	
12	Kąty Rybackie	Rybacka	13	budynek mieszkalny	
13	Kąty Rybackie	Rybacka	41	szkoła	
14	Kąty Rybackie	Rybacka	45	budynek mieszkalny	
15	Kąty Rybackie	Rybacka	79	budynek mieszkalny	
16	Kąty Rybackie	Rybacka	121	budynek mieszkalny	
17	Kąty Rybackie	Rybacka	123	budynek mieszkalny	
18	Kąty Rybackie	Rybacka	157	budynek mieszkalny	
19	Kąty Rybackie	Rybacka	173	budynek mieszkalny	

20	Kąty Rybackie	Rybacka	175	budynek mieszkalny	
21	Kąty Rybackie	Zalewowa	4	budynek mieszkalny	
22	Łaszka		1	budynek gospodarczy I	
23	Łaszka		5	budynek mieszkalny	
24	Łaszka		22	budynek mieszkalny	
25	Łaszka		42	budynek gospodarczy	
26	Łaszka		60	budynek mieszkalny	
27	Kąty Rybackie	Płonina	6	budynek mieszkalny	
28	Sztutowo	w ciągu ul. Gdańskiej (drogi powiatowej)	bez numeru	most zwodzony na Wiśle Królewieckiej	1551
29	Sztutowo	Gdańska	23A	kościół Św. Wojciecha	
30	Sztutowo	Gdańska	28	budynek mieszkalny	
31	Sztutowo	Gdańska	29	budynek mieszkalny	
32	Sztutowo	Gdańska	31	budynek mieszkalny	1373
33	Sztutowo	Gdańska	31	budynek gospodarczy	1373
34	Sztutowo	Gdańska	35	budynek mieszkalny	
35	Sztutowo	Gdańska	37	budynek mieszkalny	
36	Sztutowo	Gdańska	39	budynek mieszkalny	
37	Sztutowo	Gdańska	40	budynek mieszkalny	
38	Sztutowo	Gdańska	47	budynek mieszkalny	
39	Sztutowo	Gdańska	53	budynek mieszkalny	
40	Sztutowo	Gdańska	57	budynek mieszkalny	
41	Sztutowo	Leśna	2	budynek mieszkalny	
42	Sztutowo	Leśna	9	budynek mieszkalny	
43	Sztutowo	Morska	1	budynek mieszkalny	
44	Sztutowo	Morska	6	budynek mieszkalny	
45	Sztutowo	Muzealna	2,4,6,8	hitlerowski obóz koncentracyjny "Stutthof"	1361
46	Sztutowo			hitlerowski obóz koncentracyjny "Stutthof" część pld.-wsch.	1361
47	Sztutowo	Muzealna	2	willa komendanta obozu koncentracyjnego	1361
48	Sztutowo	Muzealna	4	psiarnia	1361
49	Sztutowo	Muzealna	6	brama wjazdowa	1361
50	Sztutowo	Muzealna	6	budynek krematorium	1361
51	Sztutowo	Muzealna	6	komora gazowa	1361
52	Sztutowo	Muzealna	6	Stos Całopalny	1361
53	Sztutowo	Muzealna	6	ogrodzenie	1361
54	Sztutowo	Muzealna	6	barak administracyjny - Rapportabteillung	1361
55	Sztutowo	Muzealna	6	bunkier I	1361
56	Sztutowo	Muzealna	6	bunkier II	1361

57	Sztutowo	Muzealna	6	barak administracyjny - kantyna	1361
58	Sztutowo	Muzealna	6	wartownia obozu	1361
59	Sztutowo	Muzealna	6	budynek komendantury	1361
60	Sztutowo	Muzealna	6	21 bloków - pomników w miejscach niezachowanych baraków	1361
61	Sztutowo	Muzealna	6	barak - blok kobiecy	1361
62	Sztutowo	Muzealna	6	barak 8 i 8A	1361
63	Sztutowo	Muzealna	6	Brama Śmierci	1361
64	Sztutowo	Muzealna	6	budynek gospodarczy - ob.stolarnia	1361
65	Sztutowo	Muzealna	6	zabudowa nowego obozu	1361
66	Sztutowo	Muzealna	6	garaże i budynki gospodarcze	1361
67	Sztutowo	Muzealna	6	budynek ogrodnictwa	1361
68	Sztutowo	Muzealna	6	Nowa Kuchnia	1361
69	Sztutowo	Muzealna	6	wieża strażnicza I	1361
70	Sztutowo	Muzealna	6	wieża strażnicza II	1361
71	Sztutowo	Muzealna	7	tereny fabryczne obozu koncentracyjnego z 3 halami d. Niemieckich Zakładów Zbrojeniowych	1361
72	Sztutowo	Obozowa	11	budynek mieszkalny	
73	Sztutowo	Obozowa	21	budynek mieszkalny	
74	Sztutowo	Polna	1	budynek mieszkalny	
75	Sztutowo	Polna	2	budynek mieszkalny	
76	Sztutowo	Polna	3	budynek mieszkalny	
77	Sztutowo	Przemysłowa	2	ceglarnia	
78	Sztutowo	Szkolna	7	budynek mieszkalny	
79	Sztutowo	Szkolna	13	szkoła	1372
80	Sztutowo	Szkolna	13	budynek gospodarczy	1372
81	Sztutowo	Szkolna	13 B	budynek dawnej szkoły	
82	Sztutowo	Szkolna	13 B	budynek gospodarczy	
83	Sztutowo	Szkolna	14	poczta	
84	Sztutowo	Szkolna	15	budynek mieszkalny	
85	Sztutowo	Szkolna	16	budynek mieszkalny	
86	Sztutowo	Szkolna	25	budynek mieszkalny	
87	Sztutowo	Szkolna	33	budynek mieszkalny	
88	Sztutowo	Szkolna	37	budynek mieszkalny	
89	Sztutowo	Szkolna	50	budynek mieszkalny	
90	Sztutowo	Szkolna	52	budynek gospodarczy	
91	Sztutowo	Zalewowa	2	budynek mieszkalny	
92	Sztutowo	Zalewowa	5	budynek mieszkalny	

93	Sztutowo	Zalewowa	8	budynek mieszkalny	
94	Sztutowo	Zalewowa	9	budynek mieszkalny	
95	Sztutowo	Zalewowa	12	budynek mieszkalny	
96	Sztutowo	Zaułek	1	budynek mieszkalny	
97	Sztutowo	Zaułek	2	budynek mieszkalny	
98	Sztutowo	Zaułek	8	budynek mieszkalny	
99	Sztutowo	Zaułek	14	budynek mieszkalny	

Tab.6. Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2017-2020 na terenie Gminy Sztutowo

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
1.	Grochowo Drugie	dom podcieniowy	1
2.	Grochowo Drugie	budynek mieszkalny	2
3.	Grochowo Pierwsze	budynek mieszkalny	10
4.	Grochowo Pierwsze	stacja pomp	17
5.	Groszkowo	budynek gospodarczy	4
6.	Groszkowo	budynek mieszkalny	4
7.	Groszkowo	budynek mieszkalny	6
8.	Groszkowo	budynek mieszkalny	14
9.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Akacyjowa 15
10.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Barkasowa 4
11.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Barkasowa 5
12.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Brzozowa 1
13.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Kasztanowa 11
14.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Kasztanowa 13
15.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Leśna 2
16.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Morska 1
17.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 15
18.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 16
19.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 17
20.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 21
21.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 23

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
22.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 27
23.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 31
24.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 32
25.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 35
26.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 37
27.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 38
28.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 41
29.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 43
30.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Piaskowa 45
31.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Polna 8
32.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Polna 12
33.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Polna 15
34.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Polna 30
35.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Polna 32
36.	Kąty Rybackie	stacja trafo	Rybacka
37.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 13
38.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 37
39.	Kąty Rybackie	szkoła	Rybacka 41
40.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 45
41.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 47
42.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 79
43.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 93/95/97
44.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 103
45.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 107
46.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 121
47.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 123
48.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 133
49.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 143
50.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 157
51.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 173
52.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 175
53.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Rybacka 183

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
54.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Słoneczna 13
55.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Słoneczna 15
56.	Kąty Rybackie	budynek mieszkalny	Zalewowa 4
57.	Kąty Rybackie	układ ruralistyczny w zakresie oznaczonym strefą „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej	
58.	Kobyła Kępa	budynek mieszkalny	3
59.	Łaszka	budynek mieszkalny	1
60.	Łaszka	budynek gospodarczy I	1
61.	Łaszka	budynek gospodarczy II	1
62.	Łaszka	budynek mieszkalny	2
63.	Łaszka	budynek mieszkalny wraz z oborą	5
64.	Łaszka	dawna szkoła	8
65.	Łaszka	budynek gospodarczy	8
66.	Łaszka	budynek mieszkalny	11
67.	Łaszka	obora-stodoła	12
68.	Łaszka	budynek mieszkalny	13
69.	Łaszka	budynek mieszkalny	15
70.	Łaszka	budynek mieszkalny	16
71.	Łaszka	budynek mieszkalny	17
72.	Łaszka	budynek mieszkalny	19
73.	Łaszka	budynek mieszkalny	22
74.	Łaszka	budynek gospodarczy	22
75.	Łaszka	budynek mieszkalny	32
76.	Łaszka	budynek mieszkalny	34
77.	Łaszka	spichlerz	34
78.	Łaszka	budynek gospodarczy	34
79.	Łaszka	stodoła	34
80.	Łaszka	budynek mieszkalny	35
81.	Łaszka	budynek gospodarczy	35
82.	Łaszka	budynek mieszkalny	36
83.	Łaszka	budynek gospodarczy	36
84.	Łaszka	stodoła	36

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
85.	Łaszka	budynek gospodarczy	42
86.	Łaszka	budynek mieszkalny	51
87.	Łaszka	budynek mieszkalny	52
88.	Łaszka	budynek gospodarczy	
89.	Łaszka	budynek mieszkalny	56
90.	Łaszka	budynek mieszkalny	58
91.	Łaszka	budynek gospodarczy	58
92.	Łaszka	budynek mieszkalny	59
93.	Łaszka	budynek mieszkalny	60
94.	Łaszka	budynek mieszkalny	61
95.	Łaszka	budynek mieszkalny	62
96.	Płonina	kapliczka przydrożna	8
97.	Płonina	budynek mieszkalny	6
98.	Płonina	budynek mieszkalny	7
99.	Sztutowo	most zwodzony na Wiśle Królewieckiej	Gdańska
100.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 1
101.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 3
102.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 4
103.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 5
104.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 6
105.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 7
106.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 8
107.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 9
108.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 11
109.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 14a
110.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 17
111.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 18
112.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 23a
113.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 26
114.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 27
115.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 28
116.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 29

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
117.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 31
118.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Gdańska 31
119.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 33
120.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 35
121.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 37
122.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 39
123.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Gdańska 39
124.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 40
125.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 41
126.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 43
127.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 45
128.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 47
129.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 51
130.	Sztutowo	budynek mieszkalny / sklep	Gdańska 53
131.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 55
132.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 57
133.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 61
134.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Gdańska 65
135.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Gdańska 65
136.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Kolejowa 6
137.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Kolejowa 8
138.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Krótką 3
139.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Krótką 4
140.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Krótką 4
141.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Leśna 2
142.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Leśna 4
143.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Leśna 9
144.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Leśna 11
145.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Leśna 13
146.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Morska 1
147.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Morska 6
148.	Sztutowo	hitlerowski obóz koncentracyjny	Muzealna 6

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
149.	Sztutowo	willa komendanta obozu koncentracyjnego	Muzealna
150.	Sztutowo	psiarnia	Muzealna 4
151.	Sztutowo	brama wjazdowa	Muzealna 6
152.	Sztutowo	budynek krematorium	Muzealna 6
153.	Sztutowo	komora gazowa	Muzealna 6
154.	Sztutowo	ogrodzenie	Muzealna 6
155.	Sztutowo	barak administracyjny	Muzealna 6
156.	Sztutowo	bunkier I	Muzealna 6
157.	Sztutowo	bunkier II	Muzealna 6
158.	Sztutowo	barak – kantyna	Muzealna 6
159.	Sztutowo	dawna wartownia obozu	Muzealna 6
160.	Sztutowo	dawny budynek komendatury	Muzealna 6
161.	Sztutowo	barak – blok kobiecy	Muzealna 6
162.	Sztutowo	barak 8 i 8a	Muzealna 6
163.	Sztutowo	brama śmierci	Muzealna 6
164.	Sztutowo	budynek gospodarczy - obecnie stolarnia	Muzealna 6
165.	Sztutowo	tereny nowego obozu	Muzealna 6
166.	Sztutowo	garaże i bud. gospodarcze	Muzealna 6
167.	Sztutowo	budynek ogrodnictwa	Muzealna 6
168.	Sztutowo	wieża strażnicza	Muzealna 6
169.	Sztutowo	wieża strażnicza II	Muzealna 6
170.	Sztutowo	budynek mieszkalno-gospodarczy	Obozowa 1
171.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 2
172.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 4
173.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 6
174.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 8
175.	Sztutowo	budynek administracyjny	Obozowa 10
176.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 11
177.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 12
178.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Obozowa 12

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
179.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 13
180.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 14
181.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 15
182.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 17
183.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Obozowa 21
184.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Polna 1
185.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Polna 2
186.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Polna 3
187.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Polna 4
188.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Polna 4
189.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Polna 5
190.	Sztutowo	dawna cegielnia	Przemysłowa 2
191.	Sztutowo	tereny fabryczne obozu koncentracyjnego – hala 1	Szkolna
192.	Sztutowo	tereny fabryczne obozu koncentracyjnego – hala 2	Szkolna
193.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 1
194.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 5
195.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 7
196.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Szkolna 13
197.	Sztutowo	szkoła	Szkolna 13
198.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Szkolna 13b
199.	Sztutowo	budynek dawnej szkoły	Szkolna 13b
200.	Sztutowo	poczta	Szkolna 14
201.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 15
202.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 16
203.	Sztutowo	stodoła	Szkolna 16
204.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 17
205.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 19
206.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 21
207.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 22
208.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 23
209.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Szkolna 23
210.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 25

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Ulica / nr
211.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 31
212.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 33
213.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 37
214.	Sztutowo	budynek mieszkalno-gospodarczy	Szkolna 37
215.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 50
216.	Sztutowo	budynek gospodarczy	Szkolna 52
217.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Szkolna 54
218.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 2
219.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 4
220.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 5
221.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 8
222.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 9
223.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 10
224.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zalewowa 12
225.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zaułek 1
226.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zaułek 2
227.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zaułek 8
228.	Sztutowo	budynek mieszkalny	Zaułek 14

8.5. Stanowiska archeologiczne

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2021 poz. 710 z późn. zm.) zabytkiem archeologicznym jest *zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.*

Przedmiotem ochrony są nie tylko poszczególne wytwory człowieka, ale i ich kulturowy kontekst – razem tworzą integralną całość, w terminologii naukowej zwaną *stanowiskiem archeologicznym*. Wydzielony wytwór określa się natomiast mianem *artefaktu*. Stanowiskiem archeologicznym jest obszar występowania archeologicznych zabytków nieruchomych i ruchomych jako spójnej całości, zaś artefaktem jest wydzielony, indywidualny zabytek ruchomy, np. pozyskany w trakcie badań archeologicznych. Wzajemne powiązanie przestrzenne poszczególnych nieruchomych i ruchomych części stanowiska

archeologicznego stanowi właściwą, oryginalną i niepowtarzalną substancję zabytku archeologicznego.

Na terenie gminy Sztutowo występują stanowiska archeologiczne, pochodzące z różnych epok historycznych i pradziejowych. Stanowiska archeologiczne są odkrywane i wprowadzane do wojewódzkiej ewidencji zabytków w ramach systematycznego, ogólnopolskiego programu „Archeologiczne Zdjęcie Polski” (AZP) realizowanego od lat 70-tych XX wieku, ale także w efekcie prowadzenia innych programów badawczych i dokonywania odkryć przypadkowych. Są to przede wszystkim pozostałości dawnego osadnictwa, zespołów produkcyjnych oraz nekropolii. Stanowią one istotny element dziedzictwa kulturowego jako materialne świadectwo życia i działalności człowieka w minionych epokach. Relikty archeologiczne znajdują się w większości przypadków pod obecnym poziomem użytkowym (pod powierzchnią ziemi lub wodą). Wyjątkami są stanowiska archeologiczne o własnej formie terenowej (np. grodziska lub kurhany), które oprócz walorów naukowych posiadają również istotne znaczenie dla krajobrazu kulturowego. Na obszarze gminy Sztutowo nie stwierdzono na chwilę obecną występowania tego typu stanowisk archeologicznych.

Ewidencja AZP tworzona była od kilkadziesiąt lat, dlatego też nazwy miejscowości dla poszczególnych stanowisk, pod którymi ujęte są one w ewidencji nie zawsze muszą pokrywać się z obecnymi granicami obrębów geodezyjnych. W olbrzymiej większości są to tzw. stanowiska wziemne, które na powierzchni mogą być mało czytelne, a dla laika zgoła nierozpoznawalne. Działania inwestycyjne na terenie tych stanowisk są często trudne do uniknięcia i pomimo dążeń służb konserwatorskich do zachowania stanowisk archeologicznych w stanie nienaruszonym, dopuszcza się tam prowadzenie robót ziemnych. Zachowany musi być jednak warunek wykonania pełnej i fachowej dokumentacji naukowej odkrywanych obiektów oraz eksploracji zabytków ruchomych.

Na terenie gminy Sztutowo zewidencjonowano cztery stanowiska archeologiczne o znanej lokalizacji. Ponadto z terenu gminy Sztutowo znane są archiwalne wzmianki o ośmiu kolejnych stanowiskach, jednak bez potwierdzonej lokalizacji w terenie. Wykaz stanowisk archeologicznych z terenu gminy Sztutowo, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków przedstawia poniższa Tabela nr 7.

Tab.7. Stanowiska archeologiczne na terenie Gminy Sztutowo

Źródło: Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2017-2020 na terenie Gminy Sztutowo

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. na obszarze	Numer stan. w miejscow.	Typ stanowiska	Chronologia	Uwagi
1.	Kąty Rybackie	12-49	1	1	luźne (siekierka)	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. na obszarze	Numer stan. w miejscow.	Typ stanowiska	Chronologia	Uwagi
2.	Kąty Rybackie	12-49	2	2	łuźne (Moneta Aureliana 270-275 r. n.e.)	okres wpływów rzymskich	znane wyłącznie z archiwaliów
3.	Kąty Rybackie	12-49	7	3	łuźne tarczka bursztynowa	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów
4.	Kąty Rybackie - Skowronki	12-50	1	4	osada (fr. ceramiki)	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów
5.	Kąty Rybackie - Skowronki	12-50	2	5	łuźne (siekiarka kamienna)	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów
6.	Kąty Rybackie - Nowy Świat	12-50	5	6	śląd osadniczy (wiór krzemienisty)	neolit	częściowo przebadane
7.	Kąty Rybackie	12-49	9	7	łuźne	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów
8.	Kobyła Kępa	12-49	8	1	łuźne (wrak statku rzeczno)	XVII w.	
9.	Łaszka	13-49	2	1	osada (fr. ceramiki)	XVIII w.	
10.	Sztutowo	12-49	3	1	osada ceramika – odłupki krzem. strefa ochrony w promieniu 50 m	neolit	znane wyłącznie z archiwaliów
11.	Sztutowo	12-49	4	2	śląd osadniczy (ceramika)	wczesne średniowiecze	znane wyłącznie z archiwaliów
12.	Sztutowo	12-49	6	3	śląd osadniczy (ceramika)	nowożytna	

Na obszarze gminy Sztutowo nie występują (stan na dzień sporządzania studium) stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków ani stanowiska archeologiczne posiadające własną formę terenową.

8.6. Strefy ochrony konserwatorskiej

Dla obszaru Gminy Sztutowo obowiązują strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone w gminnych programach i dokumentach planistycznych. Strefy ochrony konserwatorskiej dotyczą fragmentów układów ruralistycznych historycznych wsi Sztutowo, Kąty Rybackie i Łaszka, obejmujących historyczne zespoły zabudowy:

- a) **teren dawnego KL Stutthof (strefa ochronna pomnika zagłady)**, obejmuje obszar w miejscowości Sztutowo, w obrębie dawnego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego;
- b) **strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej**, obejmuje obszar w miejscowości Sztutowo, w obrębie ulic Gdańskiej, Zalewowej i Szkolnej;

c) strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmuje obszary w miejscowościach:

Sztutowo – w obrębie ulic Gdańskiej (od centrum do muzeum Stutthof), w obrębie ulicy Obozowej, na terenie dawnego majątku,

Kąty Rybackie – w części wschodniej, środkowej i zachodniej wsi, po północnej stronie ulicy Rybackiej;

Łaszka – dla której na rysunku studium wyznaczono projektowaną strefę „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej;

d) strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego ujętego w ewidencji zabytków, obejmuje obszary w miejscowościach: Kąty Rybackie, Kobyla Kępa, Łaszka i Sztutowo, oznaczone na rysunku studium.

W zasięgu wyznaczonych stref obowiązują szczegółowe standardy i zasady, a także ograniczenia w zagospodarowaniu, przedstawione w części dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla terenów znajdujących się na obszarze województwa pomorskiego nie został jeszcze przeprowadzony audyt krajobrazowy w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 4 września 2018 r. podjął Uchwałę Nr 940/360/18 w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa pomorskiego, powierzając jednocześnie jej wykonanie Dyrektorowi Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego. Termin uchwalenia audytu krajobrazowego przez Sejmik Województwa Pomorskiego, zgodnie z wytycznymi Wojewody Pomorskiego, upłynie 8 marca 2022 r.

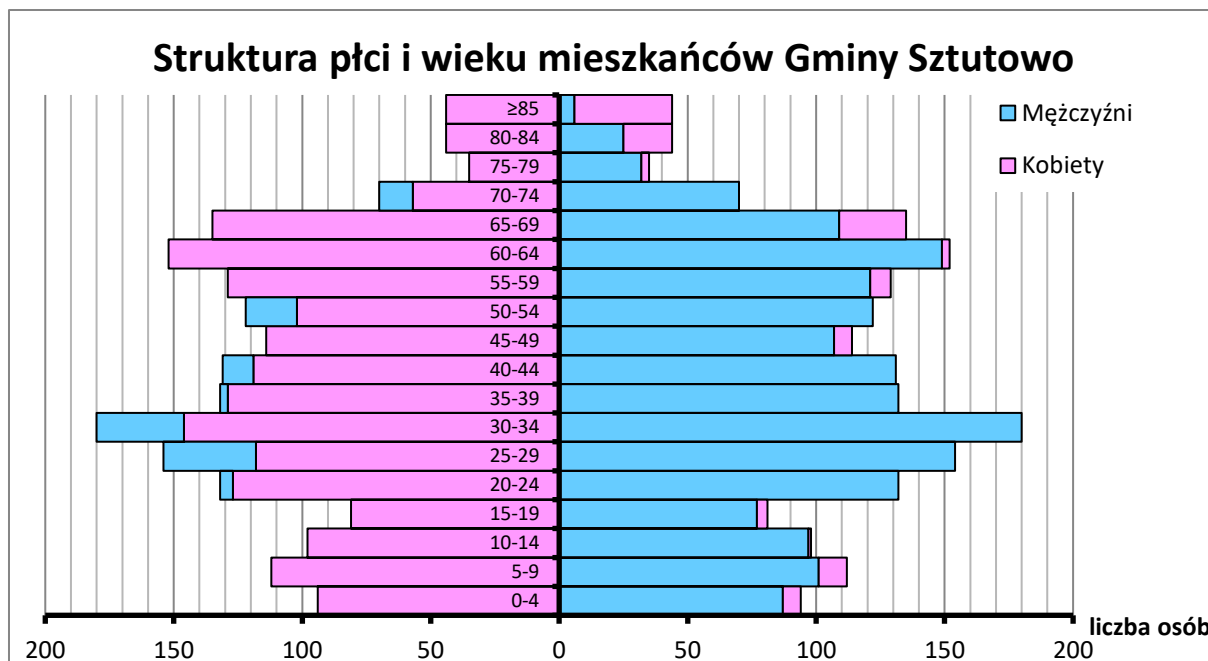
Sposób prowadzenia prac nad audytem szczegółowo reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. 2019 poz. 394).

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

10.1. Demografia

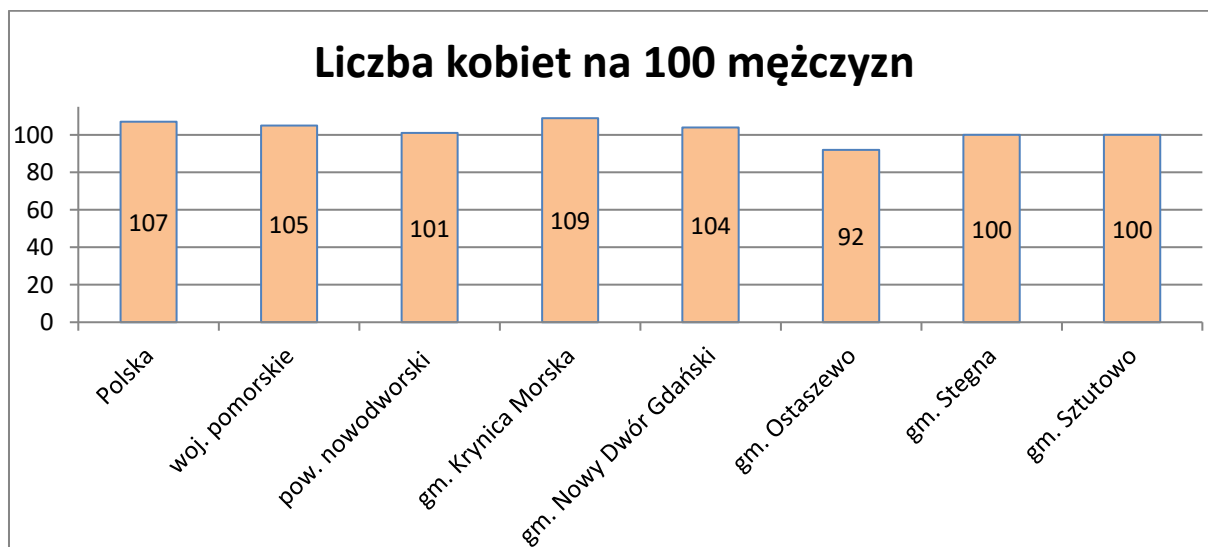
Piramida płci i wieku mieszkańców Gminy Sztutowo (opracowana na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.) posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.10). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyższe demograficzne: jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu.

Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50. Na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 55 – 69 lat. Z drugim wyżem demograficznym mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80., co z kolei zaznacza się na wykresie jako zwiększona liczba osób w wieku 25 – 34 lata. Pomędzy wspomnianymi wyżami zaznaczają się niższe demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 75 – 79 lat oraz jego echo przypadające na lata 60. i 70., kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców Gminy Sztutowo można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 55. roku życia. Na podcięcie piramidy nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20 – 24 na 25 – 29, a nawet 30 – 34 lata. Piramida zwężająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej. Znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami powyżej 55. roku życia jest natomiast spowodowana wyższą średnią długością życia kobiet względem mężczyzn, którzy częściej zapadają na choroby cywilizacyjne (głównie układu krążenia) i statystycznie ulegają większej liczbie wypadków. Ponadto w grupie, w której różnica ta jest największa (>85 lat) znaczenie mają straty wojenne. Nadwyżka mężczyzn nad kobietami do 54. roku życia może natomiast znacząco przyczynić się do zmniejszenia liczby zawieranych małżeństw, a w efekcie do jeszcze większego obniżenia przyrostu naturalnego.

Ryc.10. Struktura płci i wieku mieszkańców Gminy Sztutowo
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.

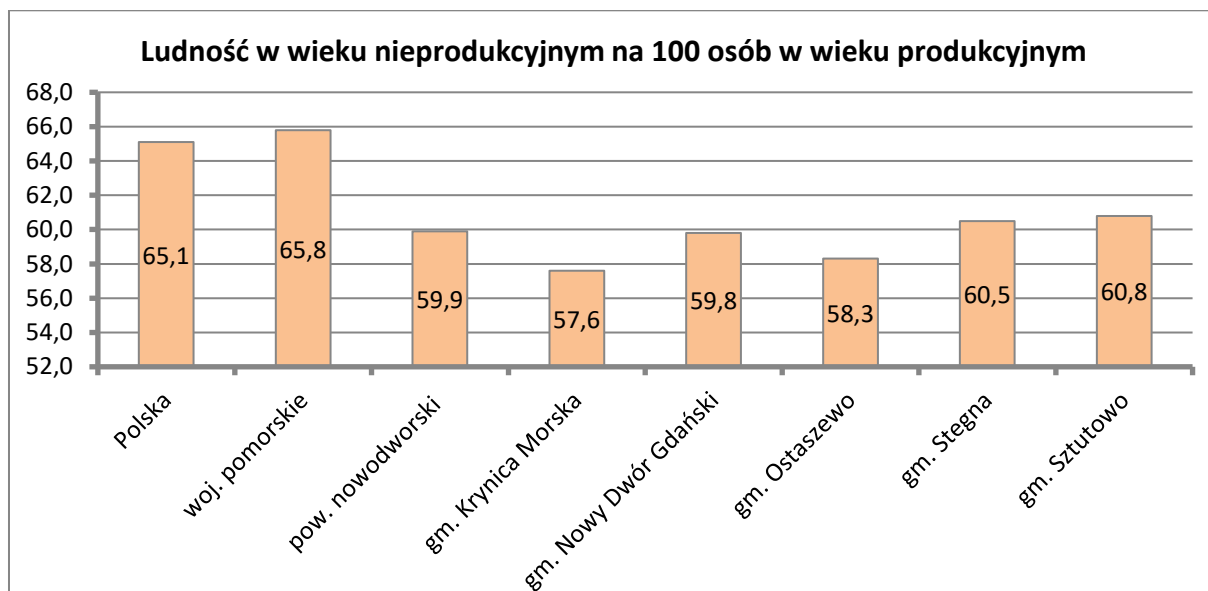
Choć liczba kobiet na 100 mężczyzn (współczynnik feminizacji) w Gminie Sztutowo jest niższa niż średnia krajowa i średnia wojewódzka (Ryc.11), struktura płci jest niekorzystna. Nadwyżka kobiet jest bowiem widoczna głównie wśród osób starszych, co nie sprzyja zakładaniu rodzin.

Ryc.11. Liczba kobiet na 100 mężczyzn
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.

Starzenie się społeczeństwa w Gminie Sztutowo widoczne jest także na Ryc.12., która przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym.

Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej). Z wykresu wynika, że na obszarze Gminy Sztutowo wskaźnik ten jest najwyższy spośród gmin powiatu, choć niższy niż średnia wojewódzka i krajowa.

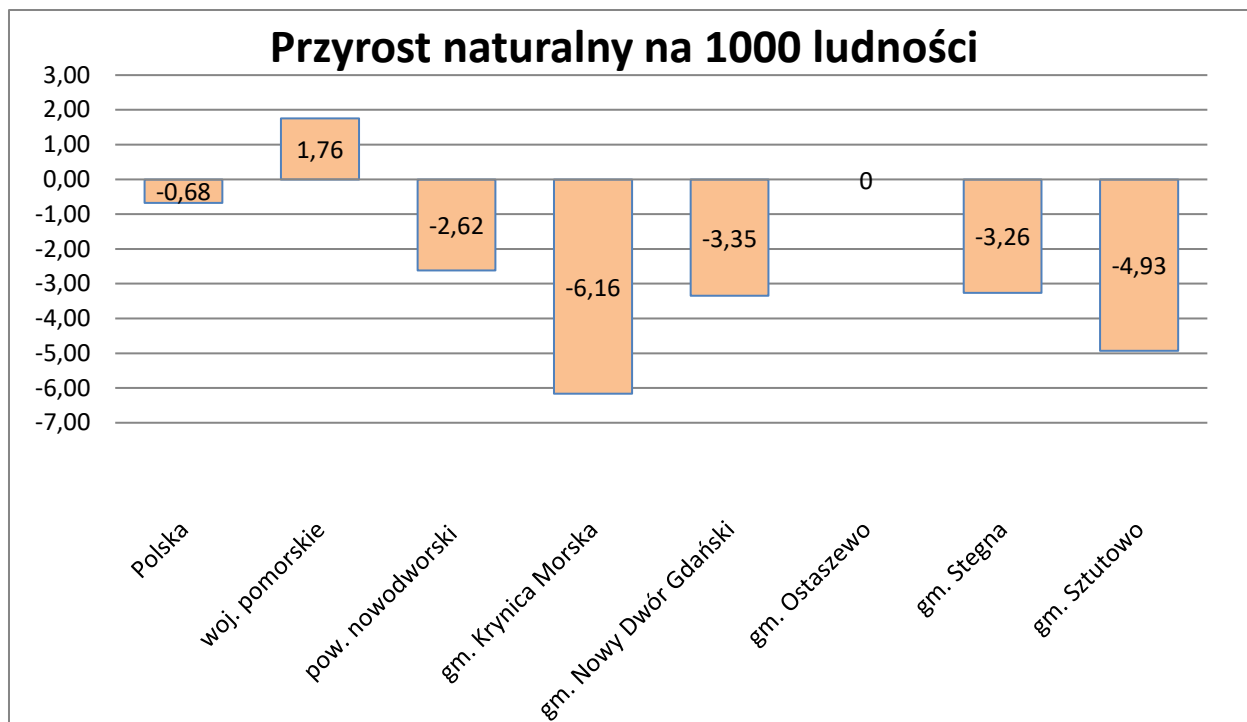

Ryc.12. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.

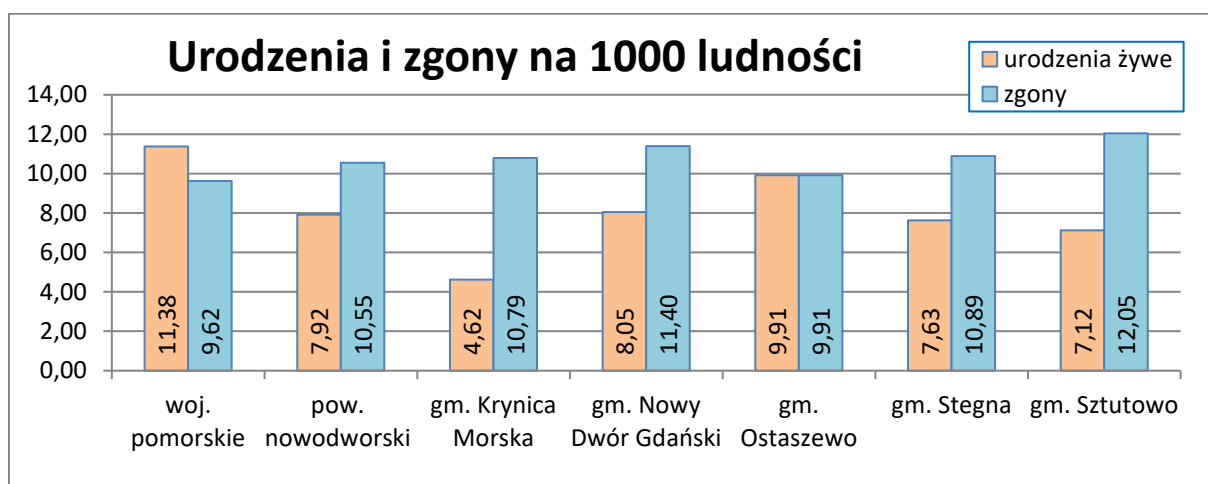
Przyrost naturalny w Gminie Sztutowo jest ujemny i wynosi $-4,93\%$, co stanowi wartość niższą zarówno od średniej powiatowej, wojewódzkiej i krajowej. Współczynnik przyrostu naturalnego jest ujemny, co ma niewątpliwie związek z nadwyżką młodych mężczyzn nad kobietami, która nie służy zakładaniu rodzin i tym samym zwiększeniu liczby urodzeń.

Na obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego wpływ ma wysoki wskaźnik zgonów, ale przede wszystkim malejąca liczba urodzeń. Spowodowane jest to przede wszystkim faktem, iż kobiety decydują się obecnie na macierzyństwo najczęściej dopiero pomiędzy 25. a 29. rokiem życia (na początku lat 90. – między 20. a 24.). Im bardziej wykształcone, tym częściej odkładają macierzyństwo bliżej 30. roku życia. Wzrasta też liczba kobiet, które wcale nie decydują się na założenie rodziny. Najpopularniejszym modelem rodziny jest 2+2, choć coraz częściej pary decydują się na jedno dziecko lub wcale nie posiadają dzieci, m.in. z powodu bezrobocia i trudności finansowych.

Ryc.13. Przyrost naturalny

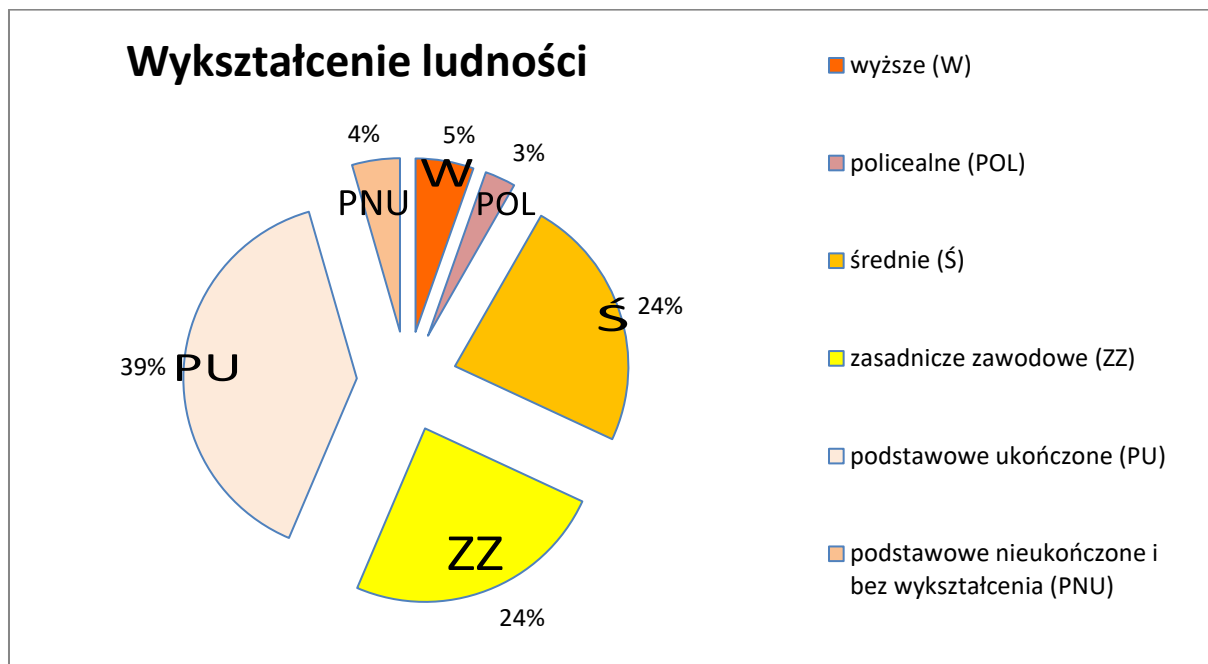
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.

Ryc.14. Urodzenia i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2018 r.

Ostatnie badania w zakresie poziomu wykształcenia mieszkańców Gminy Sztutowo przeprowadzono w ramach Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. (Ryc.15). Wykazały one, że największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (39%). Wykształcenie średnie oraz wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało po 24% mieszkańców. Osoby posiadające nieukończone wykształcenie podstawowe lub zupełny brak wykształcenia stanowiły 4% i była to wartość zbliżona do średniej dla całego kraju. 5% mieszkańców posiadało dyplom ukończenia wyższej uczelni, a około 3% ukończyło szkołę policealną.

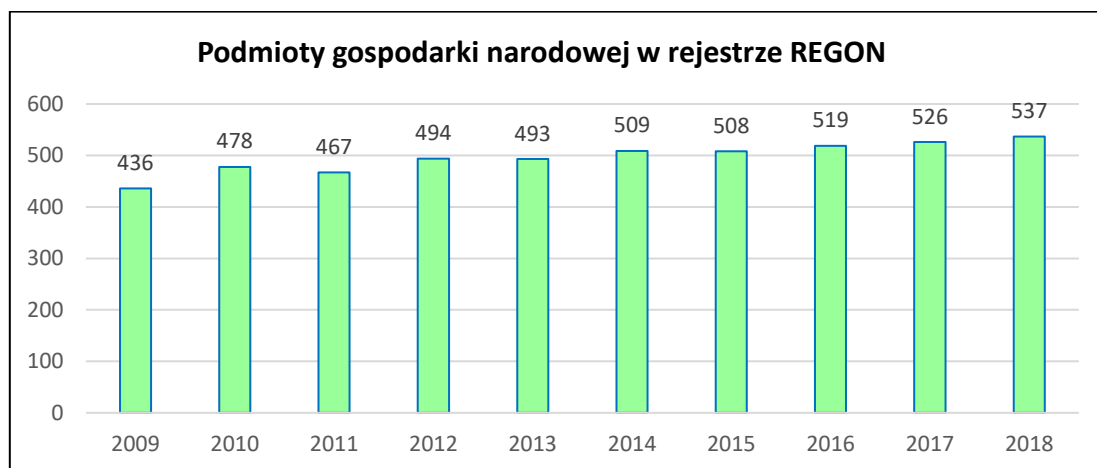

Ryc.15. Wykształcenie ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, NSP 2002

10.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

Gmina Sztutowo należy do obszarów stabilnych pod względem liczby podmiotów gospodarczych – w latach 2009-2018 obserwuje się wzrost liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON (Ryc.16).

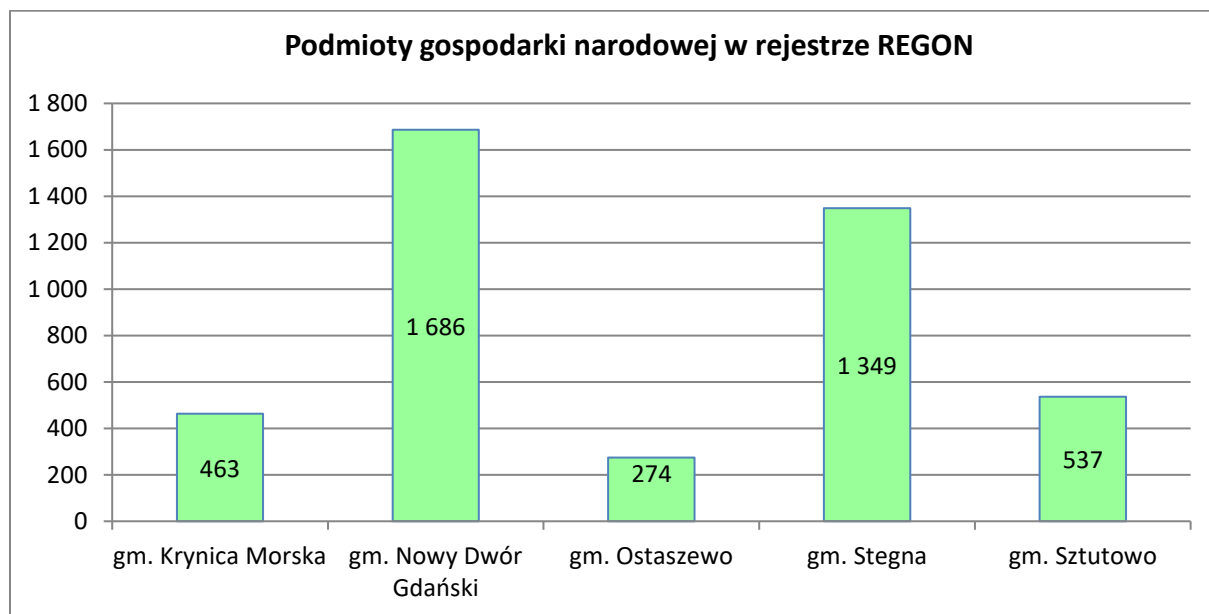
Ryc.16. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w latach 2009 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na tej podstawie można stwierdzić, iż warunki do prowadzenia działalności gospodarczej są sprzyjające. Dodatkowo działania samorządu w zakresie wspierania nowej

działalności i rozwoju przedsiębiorczości w Gminie mogłyby przyczynić się do dalszej poprawy stanu gospodarki lokalnej.

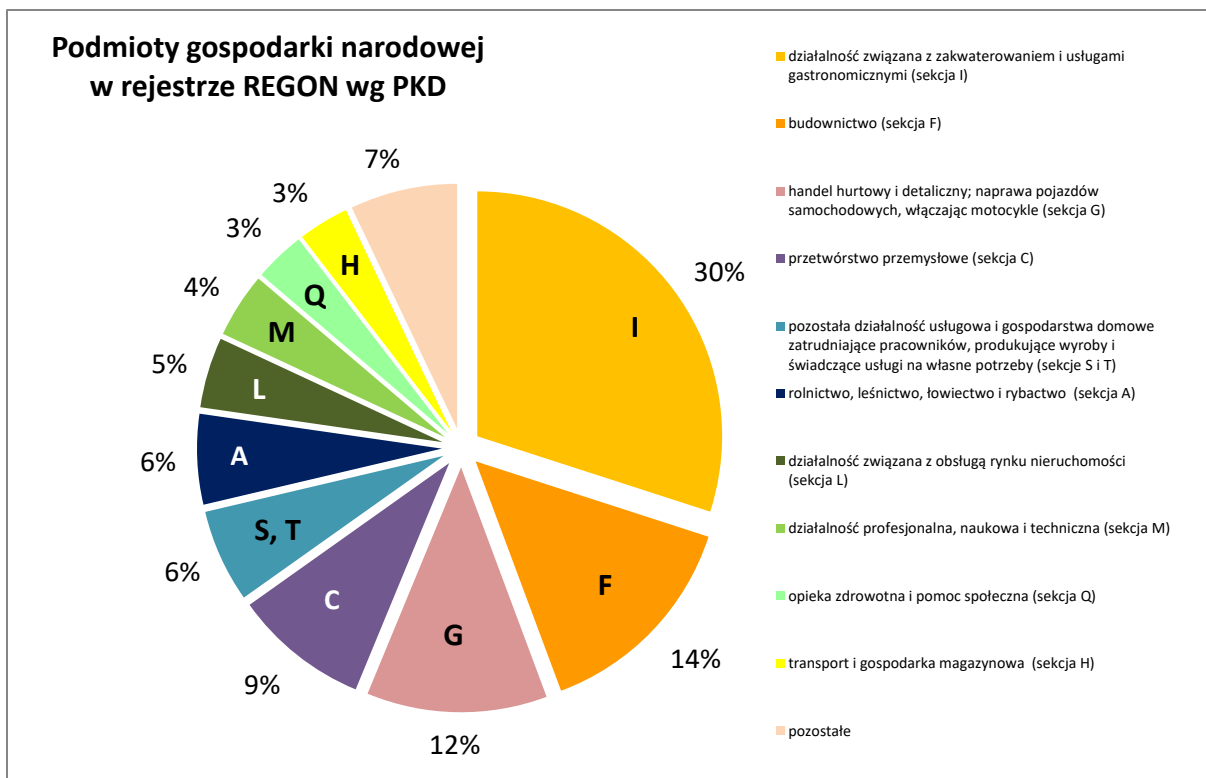
W wykazie liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON powiatu nowodworskiego Gmina Sztutowo plasuje się w środkowej części zestawienia z liczbą 537 podmiotów gospodarczych na koniec roku 2018 (Ryc.17).

Ryc.17. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na tle gmin powiatu
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

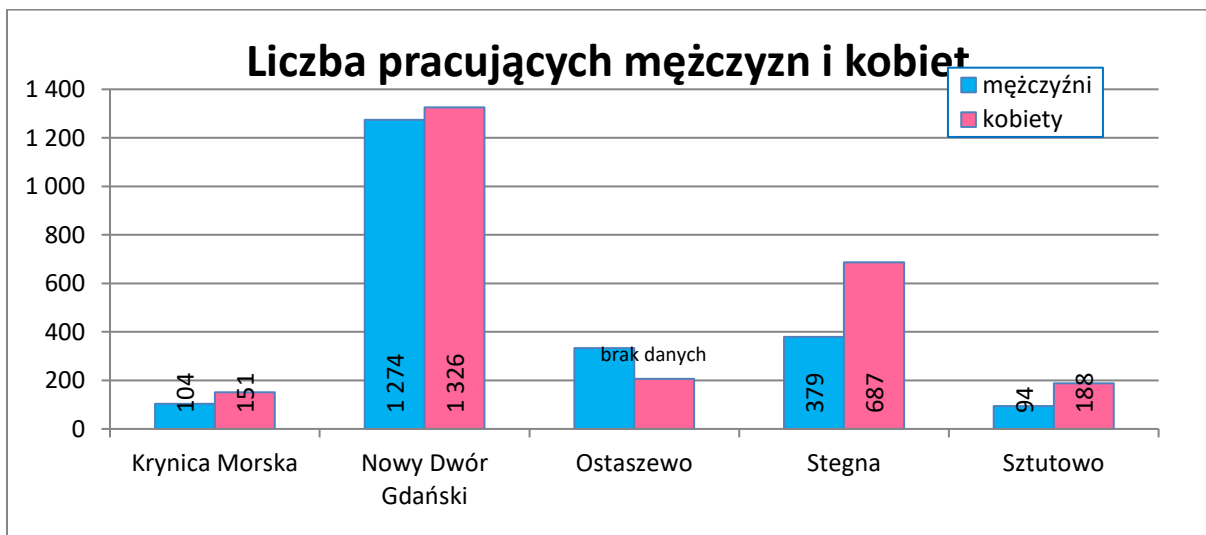
W roku 2018 w Gminie Sztutowo najczęściej podmiotów gospodarczych, bo aż 30%, prowadziło działalność w sekcji I (według PKD 2007), czyli ha działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Kolejne pod względem liczebności grupy stanowiły podmioty działające w sekcji F (budownictwo) – 14% podmiotów, w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 12% podmiotów. W sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) działało 9% podmiotów, w sekcji S i T (pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników) oraz w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – po 6% podmiotów, w sekcji L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) – 5%, w sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 4%, a w sekcjach Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna) oraz H (transport i gospodarka magazynowa) – po 3%.

W pozostałych sekcjach działały nieliczne podmioty stanowiące łącznie około 7% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.18.).

Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

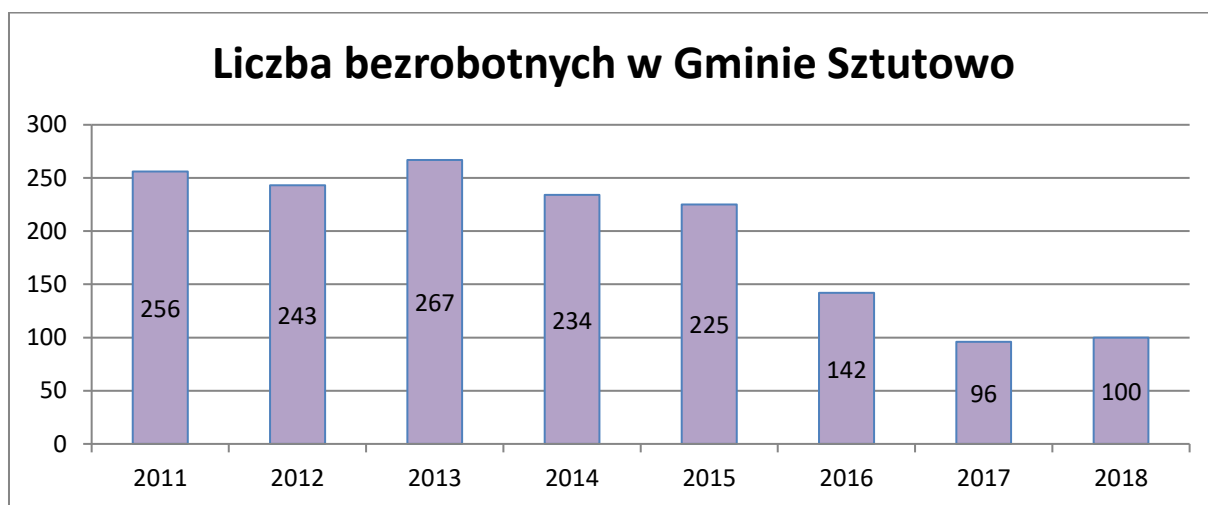
Podobnie jak w większości gmin powiatu nowodworskiego, na obszarze Gminy Sztutowo w strukturze osób pracujących przeważają kobiety.

Ryc.19. Struktura zatrudnienia
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Na koniec roku 2018 w Gminie Sztutowo zarejestrowanych było 100 bezrobotnych, niemniej jednak rzeczywisty wskaźnik był większy, ponieważ część osób bezrobotnych

nie było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (bezrobocie ukryte). Niemniej jednak od roku 2015 obserwuje się bardzo korzystne zmiany i spadek liczby osób bezrobotnych – w 2018 r. liczba bezrobotnych była najniższa w ostatnim dziesięcioleciu. Tym samym poziom bezrobocia na koniec roku 2018 wynosił 7,1%. Świadczy to o pozytywnych zmianach na rynku pracy oraz ogólnym ożywieniu gospodarczym będącymi wynikiem właściwej polityki Gminy i wpływu nowych krajowych instrumentów wsparcia bezrobotnych. Liczbę bezrobotnych w latach 2011-2018 prezentuje zamieszczony poniżej wykres (Ryc. 20).

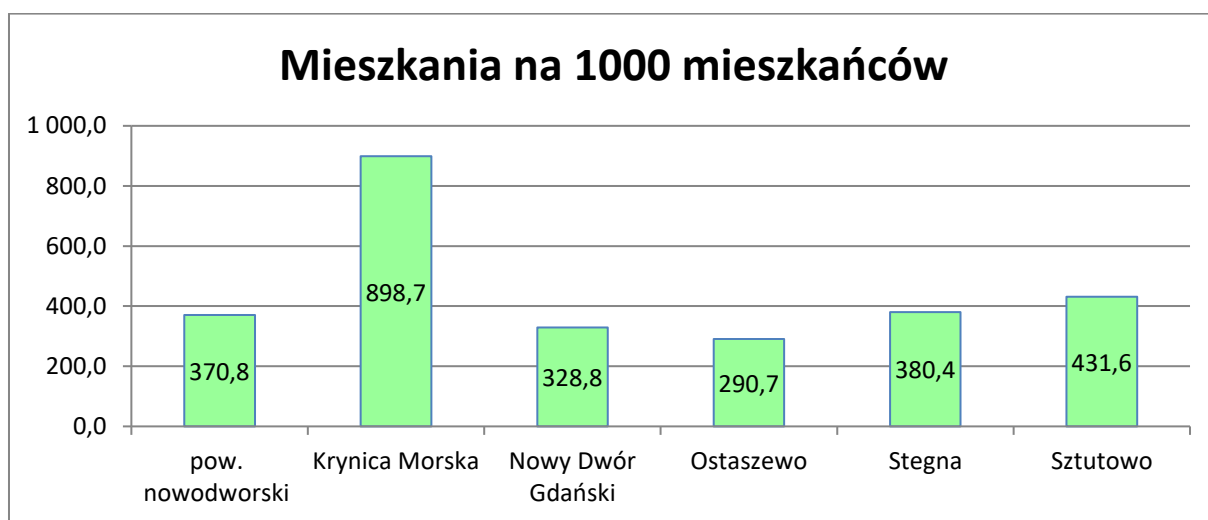
Ryc.20. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Sztutowo
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z uwagi na fakt, iż bezrobocie jest jednym z największych problemów społecznych, władze Gminy podjęły działania, mające na celu przeciwdziałanie problemowi bezrobocia. W roku 2017 przyjęto „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sztutowo na lata 2018-2022”, w ramach której wyznaczono obszary strategiczne, w tym „Obszar II Szczęśliwa rodzina”. Jako jeden z poważnych problemów rodziny Strategia wskazuje bezrobocie, czyli brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i poszukujących jej, co ma wpływ nie tylko na osobę bezrobotną, ale także na jej otoczenie – ograniczane jest uczestnictwo w życiu społecznym, pogarsza się standard życia, rośnie dyskomfort psychiczny.

Nadzór nad realizacją tych założeń sprawowany ma być przez władze gminne, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztutowie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim. Zawarte w dokumencie postulaty realizowane są w dużej mierze dzięki współfinansowaniu przez Unię Europejską, która daje możliwości związane z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych na rozwój lokalny, w tym politykę społeczną.

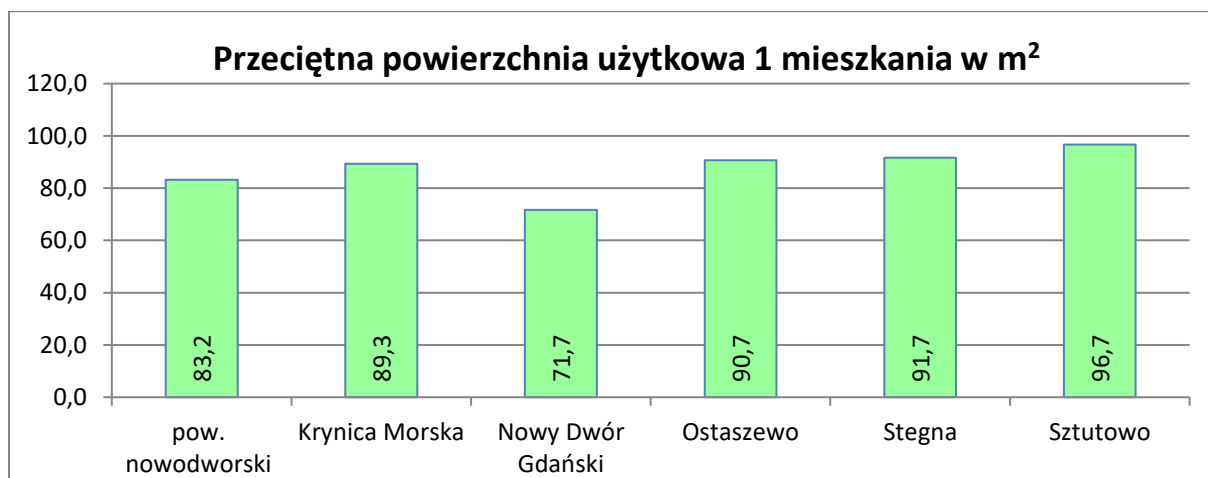
10.3. Jakość życia mieszkańców

W sołectwie Sztutowo dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, w tym mieszkalno-pensjonatowa, częściowo wielorodzinna oraz zabudowa mieszana - mieszkalna z usługami w parterze. Na pozostałym obszarze wiejskim dominuje zabudowa mieszkaniowa ekstensywna, w tym mieszkalno-pensjonatowa i zagrodowa. W związku z tym wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe na obszarze Gminy są dosyć wysokie. Według danych BDL GUS w 2018 r. na obszarze Gminy Sztutowo znajdowały się 1583 mieszkania, składające się z 7404 izb. Na 1000 mieszkańców przypadało 431,6 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 96,7 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 41,7 m². Charakterystykę Gminy Sztutowo na tle pozostałych gmin powiatu przedstawiają Ryc.21-24.

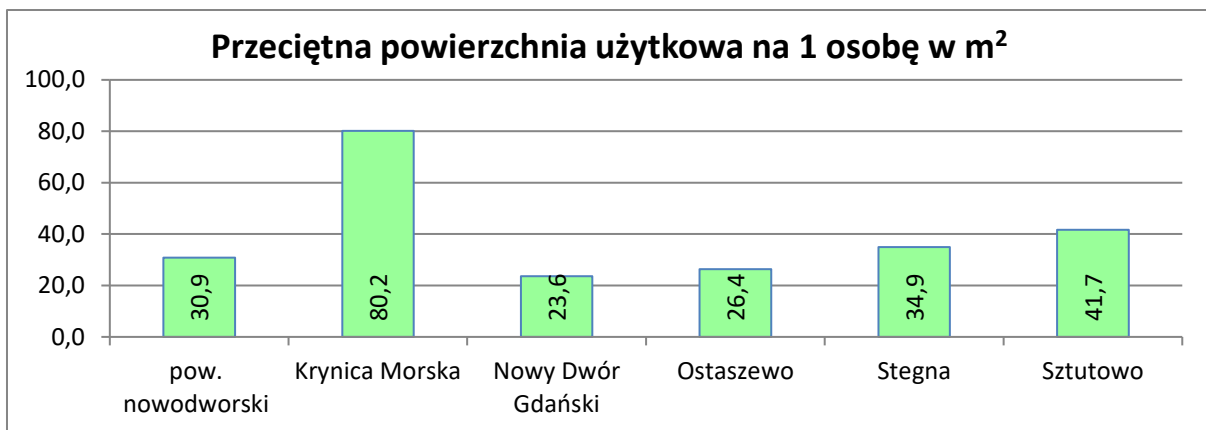
Ryc.21. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Ryc.22. Warunki mieszkaniowe

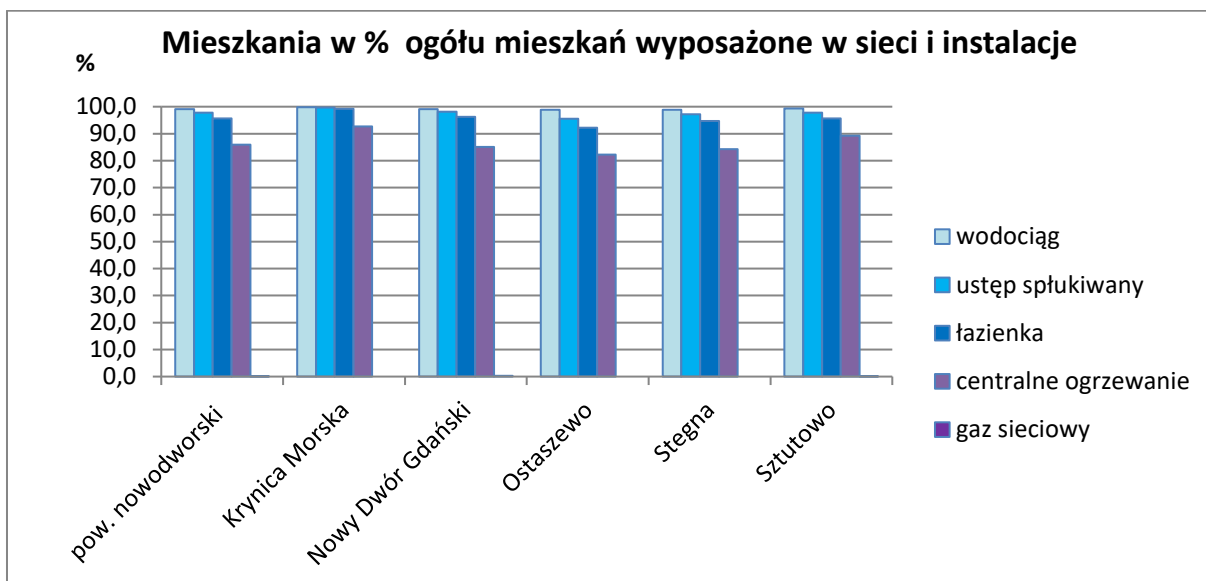
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Ryc.23. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Zgodnie z danymi BDL GUS (2018 r.) w Gminie Sztutowo 89,2% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Przyłącze wodociągowe posiadało 99,3% mieszkań, a 95,7% mieszkań wyposażone było w łazienkę. Ustęp spłukiwany posiadało 97,8% mieszkań.

Ryc.24. Wyposażenie mieszkań

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

10.4. Wychowanie przedszkolne i oświata

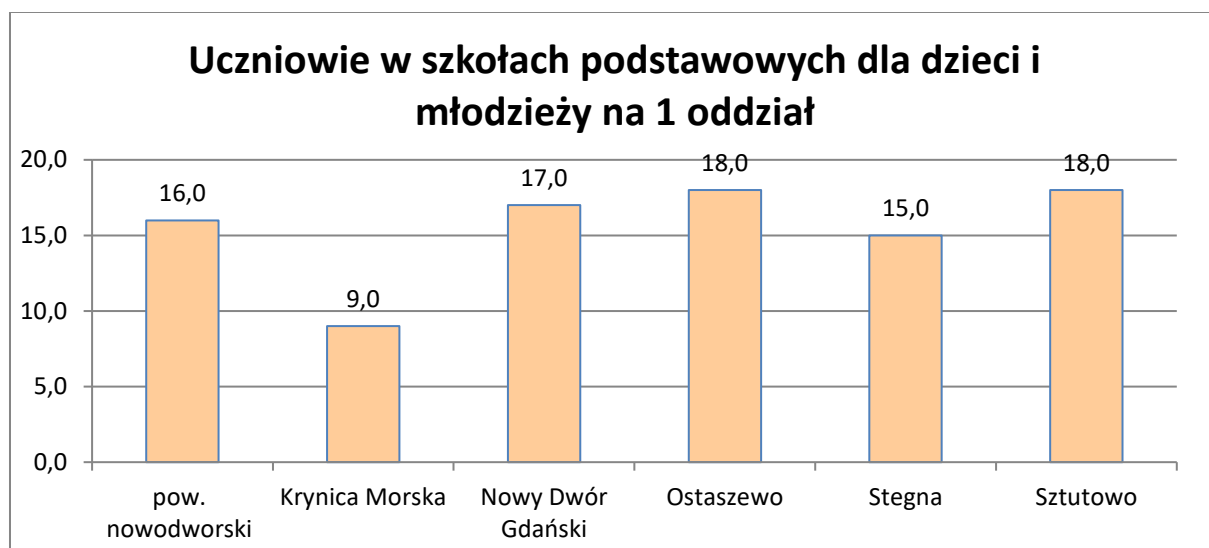
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne na obszarze Gminy Sztutowo realizowane jest przez placówkę publiczną – Przedszkole w Sztutowie, w której funkcjonuje 5 oddziałów przedszkolnych. W 2019 r. do placówki uczęszczało 116 dzieci, w tym 7 dzieci dwuletnich,

26 dzieci trzyletnich, 26 dzieci czteroletnich, 27 dzieci pięcioletnich oraz 30 dzieci sześcioletnich. Łącznie na obszarze Gminy wychowaniem przedszkolnym objętych było 68,1% dzieci w wieku od 3 do 6 lat, a na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 0,99 dziecka w wieku 3-5 lat.

OŚWIATA

Na terenie Gminy Sztutowo działa Szkoła Podstawowa w Sztutowie imienia Pamięci Ofiar Stutthofu. Wg danych BDL GUS w roku 2018 funkcjonująca na obszarze Gminy Sztutowo szkoła podstawowa dysponowała 17 oddziałami. W roku szkolnym 2018/2019 do szkoły podstawowej uczęszczało 305 uczniów. Językiem obcym nauczonym w szkole jest język angielski, którego uczyło się 305 dzieci oraz język niemiecki, którego uczyło się 68 dzieci .

Ryc.25. Szkoły podstawowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

Na terenie Gminy Sztutowo odnotowuje się umiarkowany wzrost liczby uczniów w szkołach, co wpisuje się w ogólnokrajowe tendencje demograficzne. W porównaniu z pozostałymi gminami powiatu nowodworskiego Gmina Sztutowo charakteryzowała się dość wysoką liczebnością klas. Niemniej jednak nie stwierdza się potrzeby zwiększenia liczby klas czy placówek szkolnych.

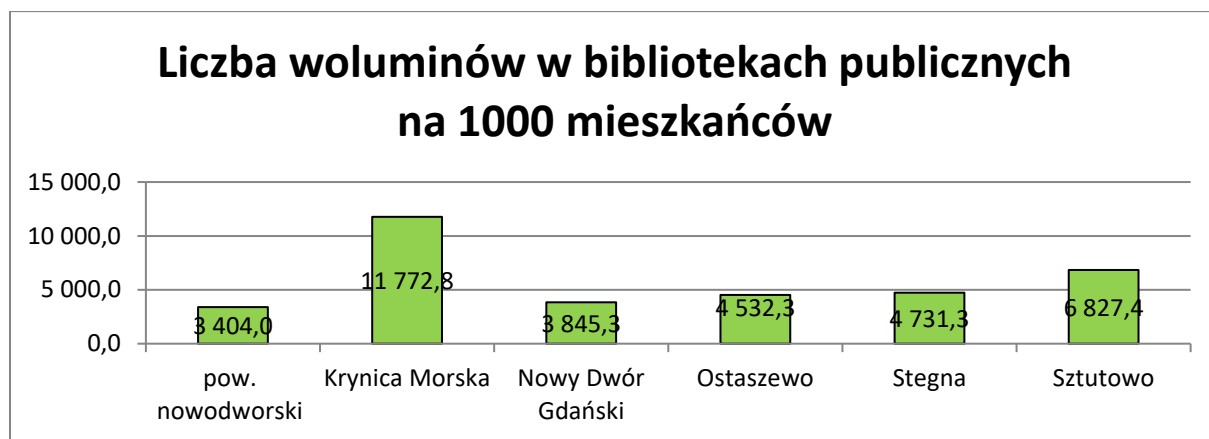
10.5. Kultura

Na obszarze Gminy funkcjonuje Biblioteka Publiczna Gminy Sztutowo w Sztutowie wraz z jej filią w Kątach Rybackich. Oprócz udostępniania swoich zbiorów biblioteka

organizuje dla mieszkańców Gminy różnego rodzaju konkursy, warsztaty, spotkania autorskie, wystawy i lekcje biblioteczne. Biblioteka zapewnia także stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, z których można korzystać bezpłatnie.

Na koniec roku 2018 księgozbiór Biblioteki Publicznej w Sztutowie oraz jej filii wynosił 11676 woluminów, a biblioteka odnotowała 14408 wypożyczeń na zewnątrz. W roku 2018 liczba czytelników wyniosła 26 osób.

W porównaniu z pozostałymi gminami powiatu nowodworskiego w zakresie ilości woluminów w bibliotekach na 1000 mieszkańców, Gmina Sztutowo plasuje się w górnej części zestawienia z ilością 6827,4 woluminów na 1000 mieszkańców (Ryc.26).

Ryc.26. Zasoby woluminów w bibliotekach
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

W Gminie nie istnieje Ośrodek Kultury. Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna Gminy Sztutowo prowadzi intensywne wsparcie turystyki i rekreacji poprzez promocję Gminy i jej atrakcji. Ponadto w Gminie funkcjonuje muzeum Stutthof oraz Muzeum Zalewu Wiślanego, a ofertę turystyczną wzbogacają liczne atrakcje i walory przyrodniczo-krajobrazowe. Dla obsługi ruchu turystycznego funkcjonują Punkty Informacji Turystycznej w Sztutowie i Kątach Rybackich

10.6. Sport i rekreacja

Gmina Sztutowo posiada bazę sportowo-rekreacyjną, a wydarzenia i imprezy rekreacyjno-sportowe prowadzone są głównie w obrębie boisk, terenów rekreacyjnych i placów zabaw.

W minionych latach władze samorządowe zrealizowały liczne inwestycje, dzięki którym baza ta posiada profesjonalnie przygotowane obiekty w następujących lokalizacjach:

- place zabaw: Sztutowo (3 obiekty), Kąty Rybackie (2 obiekty), Grochowo Trzecie (1 obiekt), Grochowo Pierwsze (1 obiekt) i Łaszka (1 obiekt),
- Boiska sportowe: w Sztutowie, Łaszce, Kątach Rybackich, Grochowie Pierwszym, Grochowie Trzecim,
- Boisko przy Zespole Szkół w Sztutowie.

W Gminie aktywnie działają boiska sportowe, co poszerzyło znacznie możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. Dalszą poprawę dostępności i różnorodności zaplecza sportowo-rekreacyjnego można osiągnąć poprzez realizację założeń Programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, która zakłada rozwój turystyki wodnej, w szczególności żeglugi. Realizacja drogi wodnej oraz budowa przystani żeglarskiej w Sztutowie (a także w Braniewie i Nowej Pasłęce) będzie sprzyjać ogólnemu rozwojowi turystyki i rekreacji w Gminie, dalszym inwestycjom i poprawie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Gminy.

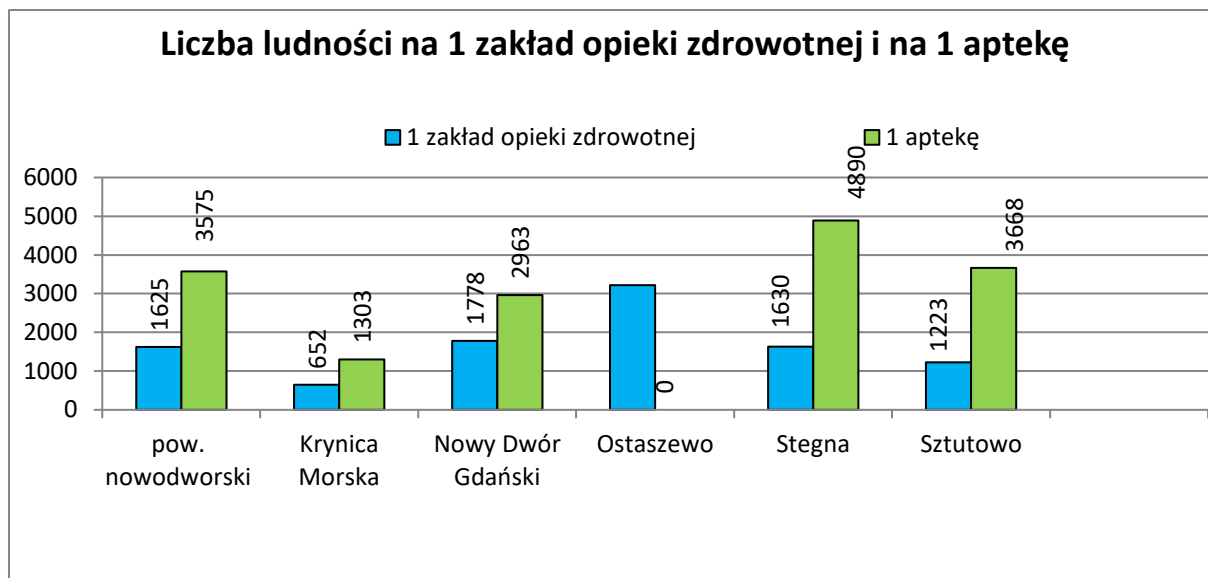
10.7. Ochrona zdrowia

Na koniec 2018 r. w Gminie Sztutowo funkcjonowały 2 przychodnie lekarskie w Sztutowie i Kątach Rybackich zapewniające ambulatoryjną opiekę zdrowotną. W godzinach nocnych i w święta opiekę zdrowotną świadczy Szpital w Nowym Dworze Gdańskim. Mieszkańcy mają możliwość zakupu lekarstw w aptecce zlokalizowanej w Sztutowie. Wg danych BDL GUS w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono pacjentom 11898 porad.

Ograniczone możliwości w zakresie usług zdrowia, słaba dostępność do publicznej specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz dostępność opieki całodobowej, weekendowej i świątecznej nie zapewniają wystarczającego poziomu usług medycznych.

Problemem jest brak ośrodków opiekuńczych dla osób starszych, szczególnie istotny w odniesieniu do struktury demograficznej, która odzwierciedla starzenie się społeczeństwa. W związku z tym należy podjąć niezbędne działania, mające na celu zaspokojenie potrzeb tej części społeczeństwa.

W roku 2018 mieszkańcy mieli możliwość zaopatrywania się w leki z 1 apteki zlokalizowanej na terenie Gminy, w Sztutowie. Apteki ogólnodostępne na terenie powiatu nowodworskiego pełnią dyżury całodobowo, zgodnie z grafikami dyżurów.

Ryc.27. Opieka zdrowotna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2018 r.

10.8. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

W 2021 r. dla gminy Sztutowo opracowany został „Raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego”. Obowiązek przekazania danych wynika z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1062). Zgodnie z tym opracowaniem ocenie poddano następujące aspekty:

- dostępność architektoniczna,
- dostępność cyfrowa,
- dostępność informacyjno-komunikacyjna,
- dostęp alternatywny.

Dostępność architektoniczną określono pod kątem 1 budynku, w którym Gmina prowadzi podstawową działalność i/lub obsługę interesantów. Budynek Urzędu Gminy pozwala na dostęp osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich jedynie na poziomie parteru. Pochylnia przy budynku Urzędu Gminy prowadzi jedynie na parter budynku, a budynek nie jest wyposażony w platformy. Korytarze na parterze budynku Urzędu Gminy pozwalają na korzystanie przez osoby niepełnosprawne na wózkach inwalidzkich. Schody nie są dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, a budynek Urzędu Gminy nie posiada windy, stąd obsługa interesantów jest zapewniona na parterze. Urząd Gminy nie posiada informacji głosowych ani pętli indukcyjnych. Parking przy Urzędzie Gminy posiada miejsce parkingowe dla niepełnosprawnych. Do budynku i wszystkich jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 kwietnia 2012 r. ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, osoby uprawnione mogą nieodpłatnie korzystać z usług tłumacza języka migowego przy załatwianiu spraw w Urzędzie Gminy w Sztutowie. Osoba uprawniona powinna zgłosić w formie pisemnej w Urzędzie chęć skorzystania ze świadczenia ze wskazaniem wybranej metody komunikowania się, co najmniej na 3 dni robocze przed zdarzeniem, z wyłączeniem sytuacji nagłych Koordynatorowi ds. dostępności.

Dostępność cyfrową określono pod kątem strony internetowej, dla której gmina posiada deklarację dostępności, tj. Biuletyn Informacji Publicznej gminy. Strona internetowa została określona jako częściowo zgodna Deklarację dostępności sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez podmiot publiczny.

Dostępność informacyjno-komunikacyjną określono pod kątem narzędzi wspierania komunikacji. Gmina Sztutowo zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami obsługę z wykorzystaniem sposobów/środków wspierających komunikowanie się, takich jak: kontakt telefoniczny, korespondencyjny, przesyłanie wiadomości tekstowych (w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych), komunikacja audiowizualna (w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych), przesyłanie faksów, pomoc tłumacza języka migowego (kontakt osobisty) oraz kontakt z pomocą tłumacza-przewodnika (kontakt osobisty).

Do końca 2020 r. gmina Sztutowo nie zapewniała dostępu alternatywnego, w tym m.in. w postaci wsparcia innej osoby, wsparcia technologicznego (w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii), zmian w organizacji funkcjonowania Gminy.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Czynnikami, które bezpośrednio wpływają na poziom zagrożenia i bezpieczeństwa w Gminie Sztutowo są:

- ilość zaistniałych przestępstw, w tym głównie kryminalnych,
- wykrywalność sprawców przestępstw,
- bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych,
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- liczba osób bezdomnych.

Analiza tych czynników pozwoliła na stwierdzenie, iż nie odbiegają one od średniej statystycznej w tym rejonie, a widoczna malejąca dynamika niektórych zjawisk patologicznych potwierdza tezę o względnie dobrym poziomie bezpieczeństwa.

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Gminy Sztutowo spoczywa na Posterunku Policji w Sztutowie, podlegającym Komendzie Powiatowej Policji (KPP) w Nowym Dworze Gdańskim oraz na straży pożarnej – Ochotnicza Straż Pożarna w Sztutowie oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Łaszce. Systemem bezpieczeństwa w Gminie zarządza działające przy staroście Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego. Do jego zadań należy m.in. budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych. Użytkownicy smartfonów mogą korzystać z aplikacji Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO).

W Sztutowie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS). Opiekę zdrowotną zapewnia Szpital w Nowym Dworze Gdańskim wraz z przychodniami lekarskimi w Sztutowie i Kątach Rybackich. W godzinach nocnych i w święta opiekę zdrowotną świadczy Szpital w Nowym Dworze Gdańskim. Mieszkańcy mają możliwość zakupu lekarstw w aptecce zlokalizowanej w Sztutowie.

Ponadto dla poprawy bezpieczeństwa publicznego w 2016 r. władze powiatowe przyjęły „Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2016-2020”. Program ten łączy działania Policji, administracji rządowej i samorządowej oraz partnerów społecznych, zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i porządku publicznego. Głównym założeniem programu jest koordynacja wysiłku społecznego poprzez budowę zintegrowanego systemu bezpieczeństwa i zasad współpracy. Są to kompleksowe działania mające na celu ograniczenie zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Główna funkcja żuławskiej części Gminy Sztutowo to rolnictwo, stąd szansą na jej dalszy rozwój może stać się produkcja regionalna. System ochrony i promocji wyrobów regionalnych i tradycyjnych jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Za jego sprawą chroni się także dziedzictwo kulturowe wsi, co w dużym stopniu przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności terenów wiejskich i rozwoju agroturystyki oraz turystyki wiejskiej.

W Mierzejowej części Gminy Sztutowo dominuje turystyka, której wpływ na lokalną gospodarkę jest wielowymiarowy. Przede wszystkim turystyka stymuluje rynek miejscowych

usług noclegowych, żywieniowych, handlowych, transportowych oraz kulturalnych i rozrywkowych. Dzięki temu powstają nowe miejsca pracy, a ruch turystyczny stanowi źródło dochodów budżetowych i dochodów gospodarstw domowych. Konsekwencją rozwoju funkcji turystycznej jest ograniczanie znaczenia innych rodzajów działalności, w szczególności rybołówstwa, które w przeszłości odgrywało znaczącą rolę w niektórych miejscowościach nadmorskich Gminy.

Możliwości rozwoju turystycznego Gminy stwarzają tereny cenne przyrodniczo, położenie na wybrzeżu Morza Bałtyckiego i Żuławach Wiślanych, nieprzeciętne walory krajobrazowe, a także bogata historia, ciekawe zabytki kultury oraz brak uciążliwego przemysłu. Dla odwiedzających Gminę turystów dostępne są usługi z zakresu gastronomii, rozrywki, jak i bazy noclegowej. Liczne trasy rowerowe ukazują unikatowe wartości Gminy, jej historię oraz bogactwo przyrodnicze.

Potrzeby i możliwości rozwoju Gminy Sztutowo zawarte zostały w Strategii Rozwoju Gminy Sztutowo na lata 2014-2020. Głównymi celami wyznaczonymi w dokumencie są wizja, misja i cele strategiczne, będące próbą syntetycznego przedstawienia głównych idei dokumentu.

Wizja Gminy Sztutowo to:

„GMINA SZTUTOWO W 2020 ROKU TO ATRAKCYJNY I ROZPOZNAWALNY KURORT NADMORSKI INTENSYWNIIE ROZWIJAJĄCY SIĘ GOSPODARCZO I WYKORZYSTUJĄCY SWOJE WALORY NATURALNE Z BOGATĄ CAŁOROCZNĄ INFRASTRUKTURĄ TURYSTYCZNĄ I REKREACYJNĄ ZAPEWNIAJĄCY WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW”

Misja Gminy Sztutowo to:

„POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU POŁOŻENIA GMINY SZTUTOWO NA MIERZEI WIŚLANEJ, STWARZANIE DOBRYCH WARUNKÓW ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LOKALNEJ ORAZ PRZYCIĄGANIE NOWYCH INWESTYCJI, BUDOWANIE WIZERUNKU I PROMOCJA ATUTÓW TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH DZIĘKI EFEKTYWNEMU WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW UNIJNYCH W LATACH 2014-2020”

Cele strategiczne Gminy Sztutowo to:

- *Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy oraz konkurencyjności lokalnej gospodarki.*

- *Rozwijanie i poprawa jakości infrastruktury przestrzennej Gminy dla rozwoju turystyki i rekreacji.*
- *Budowanie i promocja wizerunku marki Gminy rozpoznawalnej w kraju i zagranicą.*

Możliwości rozwoju są ściśle powiązane z uwarunkowaniami, jakie występują na obszarze Gminy. W związku z rozwojem działalności pozarolniczej w jej obecnym kształcie, odpowiednią alternatywą wydaje się dalszy rozwój turystyki, szczególnie turystyki weekendowej oraz agroturystyki.

W celu zachowania i wykorzystywania walorów Gminy należy inwestować w odnawialne źródła energii, które pozwolą na poprawę stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza powietrza, zanieczyszczonego przez niską emisję.

12.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Zbilansowana analiza ekonomiczna, środowiskowa i społeczna jest narzędziem wspierającym wprowadzanie zasad zrównoważonego rozwoju i wspomaga racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych i krajobrazowych przestrzeni. Jej celem jest także ograniczenie lub wręcz eliminacja zbędnej i nadmiernej podaży na zagospodarowanie terenów i bardziej ekonomiczne wykorzystanie ich potencjału. Tym samym przyczynia się ona do ograniczenia procesów dezurbanizacji i deprecjacji przestrzeni, będącej dobrem ograniczonym i trudnym do odtworzenia.

12.1.1. Analizy ekonomiczne

12.1.1.1. Podmioty gospodarcze

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż Gmina Sztutowo należy do obszarów stabilnych pod względem liczby podmiotów gospodarczych, która stale wzrasta. Tematyka podmiotów gospodarczych działających na obszarze Gminy Sztutowo została szczegółowo omówiona w pkt 10.2 i zobrazowana za pomocą Ryc.16-18.

Stabilność struktury podmiotów gospodarczych ma kluczowe znaczenie, co wynika z pełnionej przez Gminę Sztutowo funkcji turystycznej. Dalszy, bardziej dynamiczny rozwój turystyki może zapewnić budowa kanału żeglugowego, tzw. przekop Mierzei Wiślanej. Tym samym Gmina ma szansę stać się ośrodkiem o znaczeniu ponadlokalnym, zaspokajającym zarówno potrzeby mieszkańców, jak i turystów.

12.1.1.2. Turystyka

Obszar Gminy Sztutowo charakteryzuje się wysokimi walorami turystycznymi, szczególnie w kontekście posiadanych zasobów endogenicznych. Najważniejszymi czynnikami dla rozwoju turystyki są walory naturalne oraz historyczne i kulturowe. Kolejnym równie ważnym czynnikiem w tym obszarze jest dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna oraz sieć usług okołoturystycznych.

Analiza środowiska naturalnego i kulturowego Gminy Sztutowo wykazała posiadanie kilku zasobów w postaci:

- rzeki Wisły Królewieckiej i jej dorzeczy,
- brzeg Zalewu Wiślanego,
- lasów i siedlisk leśnych,
- dostępu do wybrzeża Morza Bałtyckiego,
- obiektów o charakterze zabytkowym.

Zalew Wiślany przyciąga turystów krajowych i zagranicznych, nie tylko ze względu na unikatowe panoramy na Wysoczyznę Elbląską oraz port w Kątach Rybackich, ale także na możliwość obserwacji ptaków.

Najciekawszymi miejscowościami pod względem środowiska kulturowego na terenie Gminy Sztutowo są: Kąty Rybackie, Łaszka i Sztutowo. Miejscowości te posiadają od kilkunastu do kilkudziesięciu obiektów zabytkowych, w tym m.in. ciekawe przykłady zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Wszystkie te zasoby są słabo wyeksponowane, część z nich wymaga zaś zainwestowania i przystosowania do celów turystycznych.

Pod względem infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej Gmina posiada zaplecze w postaci:

- bazy noclegowej oraz infrastruktury gastronomicznej,
- infrastruktury kulturowej,
- infrastruktury rekreacyjno-sportowej.

Można powiedzieć, iż obecne zaplecze turystyczne w Gminie dostosowane jest do obecnego poziomu jej atrakcyjności turystycznej. Tak więc dalszy rozwój usług turystycznych związany będzie przede wszystkim z intensywną promocją oraz zwiększeniem atrakcyjności istniejących zasobów.

Różnorodność potrzeb turystów i możliwości ich spełnienia powodują, iż charakter i jakość usług turystycznych muszą być zróżnicowane. Obszar Gminy Sztutowo posiada liczne walory turystyczne – naturalne oraz wynikające z historii regionu i działalności mieszkańców. Walory przyrodnicze, bogactwo kulturowe, liczne tereny rekreacyjne oraz dogodna

komunikacja są czynnikami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, w tym turystyki weekendowej i zimowej oraz agroturystyki.

W kontekście niniejszej analizy atrakcyjność turystyczna Gminy, wzrost liczby atrakcji turystycznych, ich różnorodność i systematyczna poprawa ich standardów stanowi ogromny potencjał rozwojowy Gminy Sztutowo.

12.1.1.3. Ekonomiczne skutki rozwoju obszarów zurbanizowanych

Racjonalne gospodarowanie przestrzenią opiera się o założenie, iż użytkownicy przestrzeni i ich potrzeby stanowią najważniejszy punkt odniesienia w planowaniu przestrzennym. Niemniej jednak stwierdzenie to należy rozpatrywać także z punktu widzenia możliwości rozwoju obszaru w długoletnim horyzoncie czasowym, co umożliwi zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń.

W praktyce oznacza to gospodarowanie przestrzenią, u podstaw którego leży świadomość ograniczoności zasobów przestrzennych i konieczność oszczędnego ich wykorzystania. Proces rozwoju musi zatem uwzględniać założenia ekonomii przestrzennej, która zwraca szczególną uwagę na minimalne standardy wyposażenia terenów zurbanizowanych i bodźce finansowe, jakie wywołuje ekspansja zagospodarowania terenów.

Podstawowym założeniem polityki przestrzennej Gminy Sztutowo winno zatem być zwiększenie efektywności wykorzystania terenów już zurbanizowanych, ograniczenie suburbanizacji oraz przeciwdziałanie dekoncentracji zabudowy. Głównym założeniem niniejszego studium jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, które wspiera działania, ograniczające rozpraszanie zabudowy i maksymalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych poprzez uzupełnianie istniejących układów przestrzennych, a także ograniczenie presji na niezagospodarowane oraz szczególnie cenne przyrodniczo tereny otwarte.

Racjonalne ekonomicznie gospodarowanie przestrzenią wymaga uwzględnienia konsekwencji finansowych, jakie będą wynikać z rozwiązań przyjętych w studium, już na etapie tworzenia projektu dokumentu. Głównym celem analizy ekonomicznej jest kształtowanie świadomości władz i użytkowników przestrzeni w zakresie wydatków i dochodów Gminy, będących skutkiem uchwalenia studium. W związku z tym, projektowane w studium zagospodarowanie przestrzeni winno być kształtowane w taki sposób, aby bilans ekonomiczny był dodatni, a przyjęte rozwiązania adekwatne do możliwości finansowych Gminy.

Do zasadniczych wydatków Gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- koszty realizacji lokalnych celów publicznych przewidzianych w studium (w tym w szczególności koszty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, koszty zagospodarowania przestrzeni publicznych itp.),
- koszty sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- odszkodowania związane ze zmianą wartości nieruchomości,
- koszty podziałów i scaleń nieruchomości.

Do zasadniczych dochodów Gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- dochody z podatków,
- opłaty za dzierżawę gruntów,
- dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych,
- pośrednio: opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistyczne, adiacenckie) uzyskiwane po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niemniej jednak samo uchwalenie studium nie rodzi bezpośrednio konsekwencji finansowych, gdyż studium nie jest aktem prawa miejscowego, a w przypadku braku planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy dla potrzeb naliczania podatków wiążące są zapisy ewidencji gruntów i budynków. Ponadto dochody z nowych terenów spływają powoli, w miarę zagospodarowywania terenów i nie równoważą kosztów w krótkim okresie. W związku z powyższym skutki finansowe należy traktować jako potencjalne, choć niewątpliwie realne i związane ściśle z realizacją założeń studium.

Należy jednak zaznaczyć, iż celem gospodarki przestrzennej nie jest maksymalizacja korzyści ekonomicznych, a uporządkowane kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom jej użytkowników i dobór funkcji terenów, uwzględniający także uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe. Pozytywny efekt przestrzenny jest głównym założeniem, do którego dąży Gmina. Analiza ekonomiczna wspiera zatem proces podejmowania decyzji przestrzennych, ale nie determinuje go i nie ogranicza, stawiając na pierwszym miejscu potrzeby użytkowników przestrzeni i racjonalny sposób gospodarowania nią.

12.1.2. Analizy środowiskowe

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada wprowadzenie kryterium środowiskowego (ekologicznego) zagospodarowania terenów na wszystkich szczeblach planowania przestrzennego: krajowym, regionalnym i lokalnym (miejscowym). Oznacza to takie gospodarowanie, dzięki któremu cele gospodarcze i społeczne są osiągnięte

przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania przyrody, poprzez możliwe zmniejszenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwój terenów przeznaczonych do zainwestowania powinien zatem być uzależniony od cech środowiska, co w obecnie obowiązującym systemie planowania przestrzennego jest zapewnione poprzez analizę stanu środowiska oraz uwzględnianie wymogów jego ochrony już na etapie analizy obecnego stanu użytkowania i zagospodarowania.

12.1.2.1. Zasoby środowiska przyrodniczego Gminy Sztutowo

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Tematyka obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody została omówiona w pkt 7.3.2.

Obszary i obiekty chronione stanowią istotny element środowiska przyrodniczego Gminy wymagający zachowania i ochrony, stąd konieczność ich uwzględnienia w planowaniu przestrzennym. Na uwagę zasługuje fakt, iż stanowią one walory z punktu widzenia ich przydatności jako jednej z podstaw rozwoju funkcji turystycznej i promocji samej gminy.

W kontekście niniejszych analiz należy zwrócić uwagę na konieczność uwzględnienia walorów środowiska przyrodniczego, w tym obszarów i obiektów chronionych w ustaleniach dokumentów planistycznych. Dla ich zachowania konieczne jest wyłączenie terenów występowania cennych wartości przyrodniczych z przeznaczenia na funkcje użytkowe, wprowadzenie nakazu zachowania chronionych i rzadkich gatunków flory i fauny. Jest to szczególnie istotne ze względu na system Natura 2000 i tzw. siedliska priorytetowe, z których na terenie Gminy Sztutowo występują przede wszystkim wydmy szare i brzeziny bagienne. Ich obecność w pobliżu uczęszczanych dróg można wykorzystać jako element promocji Gminy np. w ramach usług ekosystemowych. Przy przeznaczeniu terenu na funkcje użytkowe – minimalizowanie udziału powierzchni o zróżnicowanych wartościach przyrodniczych, która jest przeznaczona na cele użytkowe.

12.1.3. Analizy społeczne

W podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru kierunków rozwoju i gospodarowania terenami szczególnie istotną rolę odgrywa wymiar społeczny planowania przestrzennego. Społeczność lokalna i użytkownicy przestrzeni w całości problematyki gospodarowania odgrywają szczególnie istotną rolę, gdyż aspekt przestrzenny w sensie miejsca zamieszkania i codziennego przebywania różnicuje opinie, postawy i zachowania. Ponadto estetyczne i funkcjonalne ujęcie przestrzeni jest dla ludzi swojego rodzaju wartością, która jest przez nich

ocenią i przeżywaną, a niewłaściwy dobór elementów otoczenia może doprowadzić do dezaktywizacji społecznej, depresji demograficzno-gospodarczej i psychospołecznej danej jednostki przestrzennej, a w konsekwencji do powstawania patologii społecznych.

Szczegółowa diagnoza i analiza problemów społecznych, która została zawarta w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sztutowo na lata 2018-2022”. Dokument został opracowany w oparciu o materiały badawcze w zakresie problemów społecznych oraz potrzeb społeczności lokalnej, a forma i założenia Strategii są wyrazem woli mieszkańców w odniesieniu do kształtowania jakości życia w Gminie. Na podstawie analizy zawartości dokumentu zdefiniowane zostały problemy decyzyjne, przed którymi stoi polityka przestrzenna Gminy Sztutowo, a wyniki analizy uwzględniono podczas definiowania ustaleń studium i opracowywania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Na potrzeby niniejszego opracowania przeprowadzono analizę czynników społecznych, które mają swoje odzwierciedlenie w sposobie zagospodarowania przestrzeni. Jej celem było dostarczenie informacji o sytuacji społecznej oraz określenie potrzeb i możliwości rozwoju Gminy w odpowiedzi na te czynniki.

12.1.3.1. Warunki i jakość życia

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż Gmina Sztutowo należy do obszarów, na których wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe są dosyć wysokie. Tematyka warunków mieszkaniowych na obszarze Gminy Sztutowo została szczegółowo omówiona w pkt 10.3 i zobrazowana za pomocą Ryc.21-24. Wynika z niej, iż warunki mieszkaniowe wraz z wyposażeniem mieszkań w Gminie można określić jako bardzo dobre.

Analizując społeczny wymiar poziomu warunków mieszkaniowych, należy zwrócić uwagę na rosnące oczekiwania mieszkańców w zakresie lokalizacji mieszkań, ich rozmiaru, technologii budowlanej i wyposażenia. Należy zakładać, iż w perspektywie 30-letniej nastąpi wzrost poziomu i jakości życia, szczególnie poprzez poprawę warunków mieszkaniowych (w tym wzrost powierzchni użytkowej mieszkań i przeciętnej powierzchni użytkowej na 1 mieszkańca), a także spadek zagęszczenia (liczby osób) na mieszkanie (Tabela nr 8).

Tab.8. Warunki mieszkaniowe na obszarze Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wskaźnik	Stan na 2018 r. wg danych BDL GUS	Zmiana w %	Stan na 2048 r. wartości prognozowane, opracowanie własne
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	96,7	+ 20%	116,04
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	41,7	+ 20%	50,04
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,32	- 20%	1,86

12.1.3.2. Zatrudnienie i problem bezrobocia

W odniesieniu do planowania przestrzennego najbardziej istotnym czynnikiem społecznym wydaje się być aspekt dostępności miejsc pracy i ich różnorodności. Analizując poziom zatrudnienia, strukturę zatrudnienia oraz poziom bezrobocia, wskaźniki te przedstawiały się podobnie do innych gmin wiejskich w województwie.

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż Gmina Sztutowo należy do obszarów, charakteryzujących się dość stabilną sytuacją na rynku pracy. Tematyka zatrudnienia i bezrobocia na obszarze Gminy Sztutowo została szczegółowo omówiona w pkt 10.2 i zobrazowana za pomocą Ryc.19-20.

12.1.4. Wnioski

- 1) Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych stwierdzono możliwości rozwoju ekonomicznego Gminy Sztutowo w oparciu o:
 - usługi o znaczeniu lokalnym – co wynika ze wzrastających trendów tego typu działalności (obsługa mieszkańców i turystów, sąsiedztwo istniejących terenów o tej funkcji),
 - turystykę i rekreację – co wynika z położenia na wybrzeżu Morza Bałtyckiego i w rejonie Zalewu Wiślanego, którego rola będzie systematycznie wzrastać, atrakcyjności zasobów przyrodniczych, kulturowych i wysokiego poziomu dotychczasowej obsługi turystów.
- 2) Z punktu widzenia ekonomii nie bez znaczenia pozostaje także lokalizacja Gminy w niewielkiej odległości od drogi ekspresowej S7 – jednego z głównych szlaków komunikacyjnych, łączących północną i południową Polskę (trasa europejska E77 prowadząca z Polski przez Słowację do stolicy Węgier, Budapesztu oraz na odcinku Gdańsk – węzeł Elbląg Wschód część trasy E28), co stwarza możliwości rozwoju gospodarczego.

- 3) Rozwój obszarów działalności gospodarczej winien opierać się o zasadę nierozprasiania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej, a dopiero w dalszej kolejności jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych obszarów przylegających do niej. Pozwoli to na ograniczenie wydatków inwestycyjnych, związanych z uzbrojeniem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę, a tym samym ekonomiczną optymalizację rozwoju.
- 4) Na podstawie przeprowadzonych analiz środowiskowych stwierdzono możliwości rozwoju ekonomicznego Gminy Sztutowo w oparciu o elementy cenne dla środowiska przyrodniczego i krajobrazu Gminy, z zachowaniem koniecznego warunku ich eksponowania i ochrony.
- 5) Obszar Gminy Sztutowo charakteryzuje się korzystnymi warunkami mieszkaniowymi pod względem krajobrazowym – sieć osadniczą tworzy zabudowa zwarta, o niskiej intensywności, a tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowe są chronione przed ekspansywną urbanizacją.
- 6) Funkcję mieszkaniową należy rozwijać w formie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej w pierwszej kolejności na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, przy jednoczesnej ochronie terenów otwartych przed jej nadmierną ekspansją.
- 7) Stwierdzono możliwość dalszego rozwoju turystyki i rekreacji w oparciu o zasoby przyrodnicze Gminy, a także możliwość dalszego zwiększania i uatrakcyjniania oferty turystycznej i wypoczynkowej (również w sezonie zimowym) w oparciu o zamierzenia inwestycyjne w zakresie turystyki, realizowane na obszarze Gminy.
- 8) Na podstawie przeprowadzonych analiz społecznych stwierdzono możliwości rozwoju społecznego Gminy Sztutowo w oparciu o:
 - podnoszenie jakości warunków mieszkaniowych,
 - tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciąganie turystów i promocję walorów Gminy,
 - możliwość wykorzystania środków unijnych na zwiększanie aktywności społeczeństwa, w tym rozwój organizacji pozarządowych.

12.2. Prognozy demograficzne

12.2.1. Wariant zerowy – prognoza GUS

W roku 2014 Główny Urząd Statystyczny opracował „Prognozę demograficzną dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050”. Opracowanie

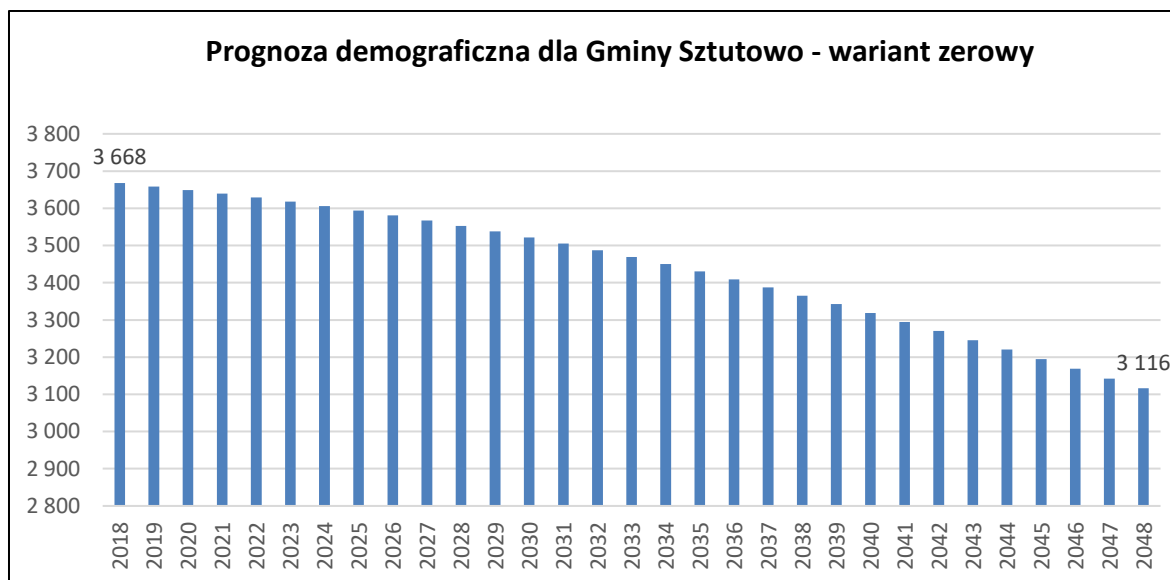
to jest spójne z prognozą dla województw, a podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci, wieku i powiatów.

Jako dane bazowe przyjęto liczbę ludności Gminy na koniec 2018 r., tj. 3668 osób. Podstawą do oszacowania liczby ludności Gminy Sztutowo stał się wskaźnik zmian liczby ludności dla powiatu, który następnie poddano analizie tendencji zmian, przeniesionych w kolejnym etapie na liczbę ludności Gminy. Zgodnie z uwarunkowaniami rozwoju oraz cechami i prognozami demograficznymi Gminy zakłada się spadek liczby ludności w perspektywie 30-letniej, tj. do roku 2048. W tym roku liczba ludności Gminy Sztutowo wyniesie 3116 osób, co oznacza spadek liczby ludności o 552 osoby (około 15%). Prognozę demograficzną na podstawie opracowania GUS obrazuje Tabela nr 9.

Tab.9. Prognoza demograficzna dla Gminy Sztutowo – wariant zerowy

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2018	3 668	1 832	1836
2019	3 659	1827	1831
2020	3 649	1823	1827
2021	3 639	1818	1822
2022	3 629	1812	1816
2023	3 618	1807	1811
2024	3 606	1801	1805
2025	3 594	1795	1799
2026	3 581	1788	1792
2027	3 567	1782	1785
2028	3 553	1774	1778
2029	3 538	1767	1771
2030	3 522	1759	1763
2031	3 505	1751	1754
2032	3 488	1742	1746
2033	3 469	1733	1737
2034	3 450	1723	1727
2035	3 430	1713	1717
2036	3 409	1703	1706
2037	3 388	1692	1696
2038	3 365	1681	1684
2039	3 343	1669	1673
2040	3 319	1658	1661
2041	3 295	1646	1649
2042	3 270	1633	1637
2043	3 245	1621	1624
2044	3 220	1608	1612

2045	3 195	1596	1599
2046	3 169	1583	1586
2047	3 142	1569	1573
2048	3 116	1556	1560

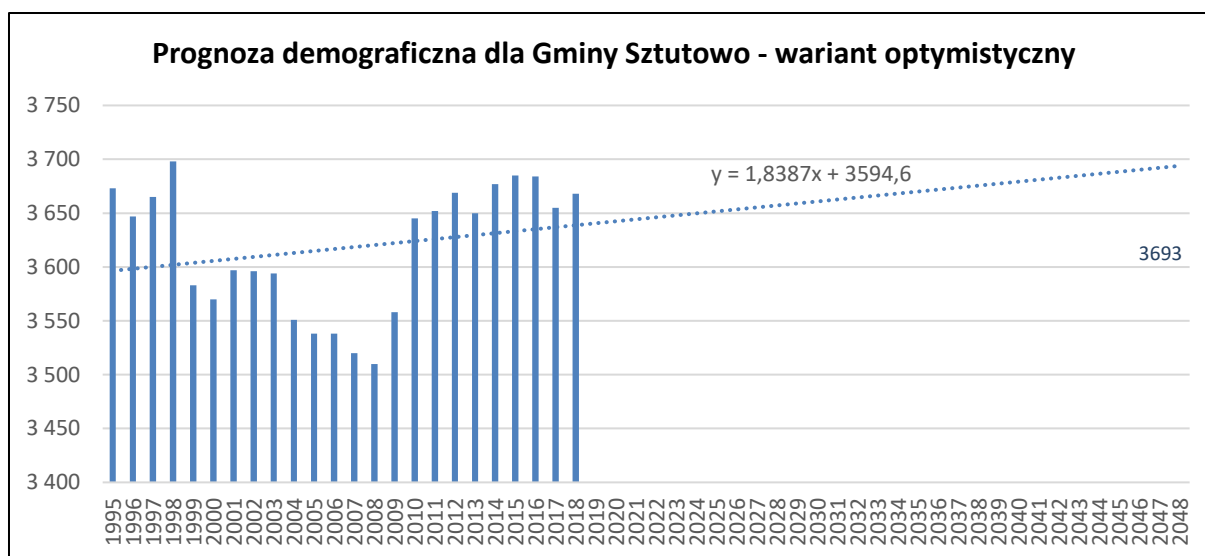
Ryc.28. Prognoza demograficzna na podstawie opracowania GUS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wyniki powyższych analiz pozwalają oszacować, iż spadek liczby ludności w Gminie Sztutowo do roku 2048 wyniesie około 15%, co oznacza spadek liczby ludności o 552 osoby. Tym samym przyjęto założenie, iż w roku 2048 liczba ludności Gminy wyniesie 3116 osób.

12.2.2. Wariant optymistyczny – linia trendu

W celu oszacowania liczby potencjalnych mieszkańców Gminy Sztutowo w roku 2048 wykorzystano funkcję liniową otrzymaną w wyniku wyznaczenia linii trendu zmiany liczby mieszkańców w okresie od 1995 do 2018 roku. W oparciu o funkcję liniową $y = 1,8387x + 3594,6$ określono liczbę mieszkańców Gminy w okresie do 2048 roku, przy zachowaniu warunku koniecznego – wzrostu liczby mieszkańców zgodnie z wyznaczonym trendem.

Ryc.29. Prognoza demograficzna – wariant optymistyczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wyniki powyższych analiz pozwalają oszacować, iż wzrost liczby ludności w Gminie Sztutowo do roku 2048 wyniesie 25 osób, co oznacza wzrost liczby ludności 0,7%. Tym samym przyjęto założenie, iż w roku 2048 liczba ludności Gminy wyniesie 3693 osoby.

12.2.3. Wybór scenariusza rozwoju

Oszacowana wartość liczby ludności do roku 2048 na podstawie prognozy GUS obrazuje negatywny scenariusz rozwoju Gminy. Analizując opracowane prognozy demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem tendencji demograficznych w ostatnich 20 latach, należy przyjąć za odpowiednie, że Gmina Sztutowo ma szansę wkroczyć w fazę rozwoju.

Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto założenie, iż tendencje rozwojowe zostaną zachowane, a Gmina będzie prowadzić aktywną politykę, zmierzającą do utrzymania tendencji w zakresie liczby ludności oraz podjęcie starania w celu zwiększenia liczby mieszkańców. Do dalszych obliczeń przyjęto zatem optymistyczny wariant rozwoju Gminy Sztutowo.

Należy także brać pod uwagę, iż na przestrzeni ubiegłych lat na obszarze Gminy Sztutowo zauważalny jest sukcesywny wzrost liczby gospodarstw domowych, a tendencja ta znajduje odzwierciedlenie również w ogólnej sytuacji w kraju. Wynika to przede wszystkim ze stale rosnącego udziału gospodarstw jednoosobowych, co jest głównie następstwem zachowań ludzi młodych, którzy podejmując decyzję o usamodzielnieniu się, często odkładają decyzje matrymonialne i prorodzinne. Z drugiej strony gospodarstwa jednoosobowe tworzą

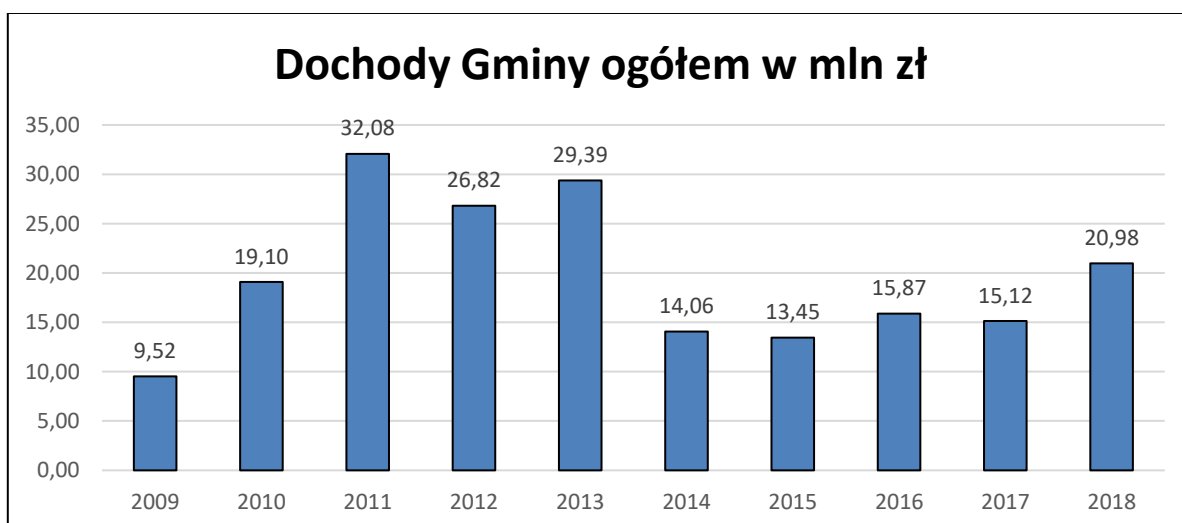
często osoby starsze, zwłaszcza kobiety. Wyraźny wzrost zauważalny jest także w ilości gospodarstw dwuosobowych, tworzonych głównie przez młode lub bezdzietne małżeństwa, osoby pozostające w związkach partnerskich oraz osoby starsze. Ponadto znacznemu obniżeniu uległ odsetek gospodarstw domowych trzyosobowych lub większych, szczególnie ilość rodzin wielodzietnych (w Polsce określanych jako rodziny posiadające minimum troje dzieci). Tendencje te można określić jako stałe, w związku z tym zakłada się ich utrzymanie, a wręcz nasilenie. W konsekwencji przyjmuje się, iż pomimo spadku średniej liczby osób w gospodarstwie domowym, wzrost zapotrzebowania na nowe mieszkania będzie nadal wzrastać.

12.3. Możliwości finansowania inwestycji

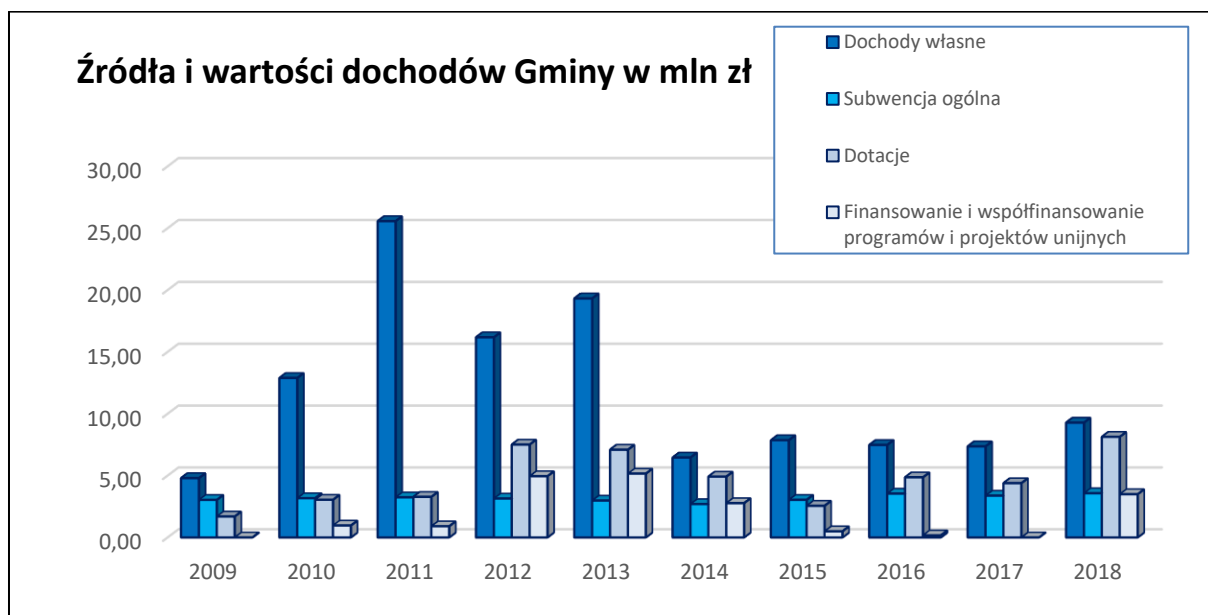
Szeroko pojęty rozwój jest uzależniony w głównej mierze od realizacji lokalnych i ponadlokalnych inwestycji celu publicznego. Gmina jako rzeczywisty gospodarz terenów zlokalizowanych w jej granicach administracyjnych kształtuje przestrzeń, której sposób zagospodarowania jest często widoczny głównie przez pryzmat intensywności i różnorodności inwestycji, w tym inwestycji strategicznych, mających bezpośrednie przełożenie na realizację celów rozwojowych.

Podłoże ekonomiczne inwestycji kształtowane jest przez sferę finansów, a o pewności kapitałowej Gminy decydują przede wszystkim wzajemne relacje dochodów w postaci: dochodów własnych, subwencji ogólnych, dotacji, środków finansowych Unii Europejskiej, a także dochodów z innych źródeł.

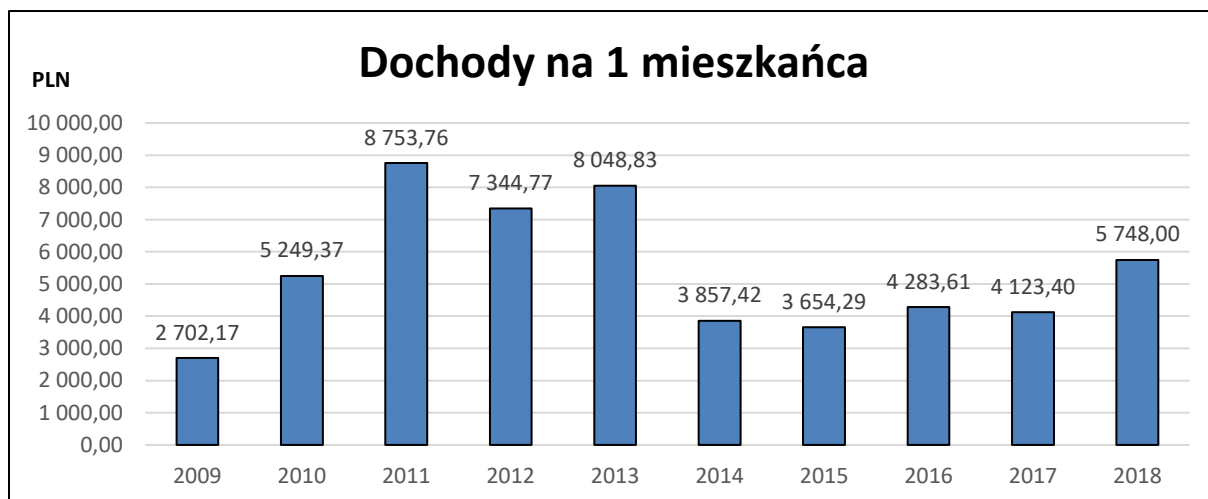
W ostatnim dziesięcioleciu poziom dochodów Gminy Sztutowo ulegał stałemu wzrostowi, z widocznym gwałtownym wzrostem dochodów Gminy w latach 2011-2013, na który wpływ miało przede wszystkim wzrost poziomu dochodów własnych (Ryc.30-32).

Ryc.30. Dochody Gminy ogółem
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Ryc.31. Źródła i wartości dochodów Gminy w mln zł
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ryc.32. Dochoady na 1 mieszkańca
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na podstawie powyższych analiz można stwierdzić znaczną pewność pozyskiwania dochodów Gminy z różnych źródeł finansowania. Zauważalny jest sukcesywny wzrost dochodów, w tym dochodów na 1 mieszkańca, co w konsekwencji przekłada się na wzrost możliwości inwestycyjnych Gminy Sztutowo.

Z punktu widzenia gospodarowania budżetem Gminy Sztutowo i prognozowania długoterminowego, zanotowane w analizie zmiany są korzystne dla Gminy Sztutowo. Wynika to głównie ze wzrostu dochodów własnych i swojego rodzaju niezależności budżetu od dochodów wspomagających (zewnętrznych) niepodlegających decyzji lokalnej.

Wzrostowy udział środków własnych sprzyja wzmocnieniu lokalnej bazy ekonomicznej, możliwemu do osiągnięcia m.in. w wyniku realizowanych inwestycji służących lokowaniu nowej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Równie pozytywnym czynnikiem jest wzrost udziału środków zewnętrznych, w tym środków unijnych. Szczególnie istotnym jest fakt znaczenia Nowej Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020, która daje Gminie możliwości pozyskiwania dofinansowań na realizację zadań w ramach Funduszy Strukturalnych. Jest to realna szansa pozyskania dodatkowych środków na inwestycje o wysokich nakładach kapitałowych, szczególnie innowacje i inwestycje prorozwojowe stymulujące rozwój także w ujęciu ponadlokalnym.

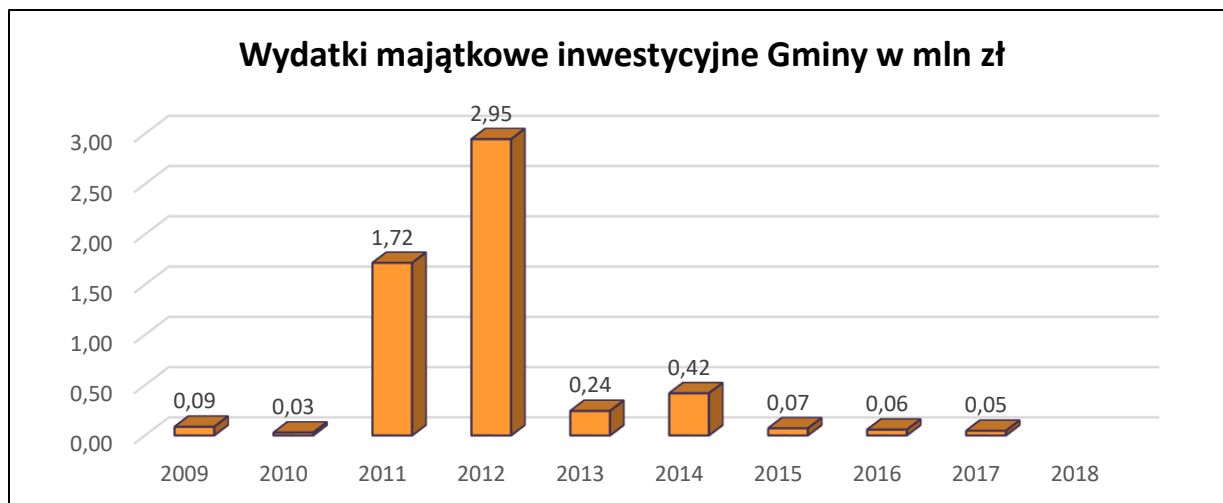
Są to niewątpliwie elementy pozytywnie wpływające na ocenę podmiotów zewnętrznych dokonywaną przed podjęciem decyzji o wejściu na rynek kapitałowy, a tym samym wpływające na atrakcyjność inwestycyjną Gminy Sztutowo i powiększające bazę podatkową.

Tab.10. Wydatki Gminy Sztutowo

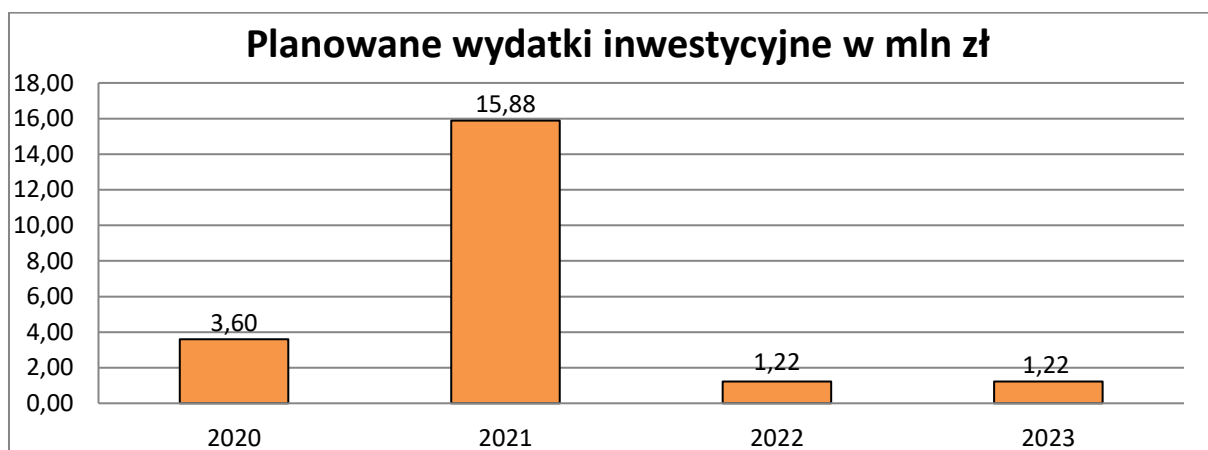
Źródło: Opracowanie własne

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
wydatki ogółem (mln zł)	0,36	0,30	2,13	3,25	0,48	0,80	0,30	0,31	0,30	0,32
wydatki majątkowe inwestycyjne (mln zł)	0,09	0,03	1,72	2,95	0,24	0,42	0,07	0,06	0,05	brak danych
udział wydatków inwestycyjnych (%)	23,88%	9,60%	80,75%	90,76%	50,77%	52,32%	23,61%	18,64%	15,18%	brak danych

Poziom wydatków inwestycyjnych Gminy Sztutowo w ostatnim dziesięcioleciu był dość zróżnicowany, co w konsekwencji przekładało się na ilość realizowanych inwestycji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w roku 2011 nastąpił gwałtowny wzrost wydatków inwestycyjnych majątkowych, będących kluczowym instrumentem polityki wydatkowej Gminy Sztutowo. Wydatki te mają charakter powszechny i są związane przede wszystkim z inwestycjami infrastrukturalnymi. Władze Gminne, decydując o poziomie wydatków inwestycyjnych i kierunkach ich wydatkowania, mogą stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi Gminy i podnoszeniu poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Tym samym mają realny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną Gminy i możliwości jej rozwoju, szczególnie w aspekcie przyrostu ilości terenów zurbanizowanych.

Ryc.33. Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ryc.34. Planowane wydatki inwestycyjne Gminy
 Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Sztutowo na lata 2020-2023

Na podstawie powyższych zestawień stwierdzono wiele faktów, świadczących korzystnie o możliwościach finansowania przez Gminę wydatków inwestycyjnych. Określenie planowanych wartości tych wydatków w perspektywie wieloletniej świadczy o nacisku na kreowanie rozwoju lokalnego. Motywem ponoszenia tych wydatków jest zatem chęć pobudzania rozwoju i są one świadomą ingerencją w lokalny system społeczno-gospodarczy.

Niekorzystnym zjawiskiem jest zwiększanie się dysproporcji pomiędzy wydatkami bieżącymi a inwestycyjnymi. Wzrastające koszty bieżące powodują spowolnienie wzrostu, a w dalszej perspektywie mogą przełożyć się na spadek wielkości inwestycji. Niemniej jednak Gmina znajduje się obecnie w sytuacji, w której stosunkowo łatwo można przeciwdziałać nasilaniu się niekorzystnych relacji poprzez monitorowanie wzajemnych stosunków wzrostu obu grup wydatków.

Ryc.35. Struktura wybranych wydatków Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Rozwiązaniem może stać się zwiększenie tempa przyrostu dochodów w stosunku do tempa przyrostu wydatków bieżących, co spowoduje zwiększenie nadwyżki operacyjnej, a tym samym zapewni stabilność struktury wydatków. Konieczne jest zatem ustalenie proinwestycyjnych długookresowych proporcji budżetu, w szczególności pod kątem wydatków bieżących i inwestycyjnych. Warto wziąć pod uwagę rozszerzenie planów inwestycyjnych, bazujące na wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania, zwłaszcza bezzwrotnych środków krajowych i unijnych. Warunkiem systematycznego zwiększania zakresu realizowanych zadań inwestycyjnych, a tym samym wzrostu bazy ekonomicznej Gminy będzie dalsza racjonalizacja gospodarki budżetowej.

12.3.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 741 z późn. zm.), maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażono w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

W celu określenia ilości powierzchni użytkowej zabudowy (m²) konieczne było zastosowanie wskaźników, umożliwiających przejście od poziomu liczby ludności i wskaźników charakteryzujących warunki mieszkaniowe do powierzchni użytkowej zabudowy. Wskaźniki te są powszechnie dostępnymi danymi, publikowanymi przez BDL GUS i dotyczą liczby osób/1 mieszkanie oraz przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania. Ponadto uwzględnione zostały założenia dotyczące wzrostu poziomu i jakości życia poprzez poprawę warunków mieszkaniowych (przedstawionych w Tab.7. Warunki mieszkaniowe na obszarze Gminy Sztutowo).

Tab.11. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w Gminie Sztutowo w roku 2048

Rok	Liczba ludności	Liczba osób/mieszkanie	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	Liczba mieszkań	Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]
2018	3 668	2,32	96,7	1 583 (wartość realna)	153 050 (wartość realna)
2048	3 693	1,86	116,04	1 985 (wartość szacowana)	230 339,4 (wartość szacowana)
Saldo	+ 25	- 0,46	+ 19,34	+ 402	+ 77 289

Z powyższego wynika, iż dalszy rozwój Gminy Sztutowo i zaspokojenie nowych potrzeb wymagać będzie rozbudowy istniejących układów urbanistycznych w celu zapewnienia terenów mieszkaniowych.

O ile rozwój mieszkalnictwa może być z dużą trafnością określony na podstawie prognozy demograficznej i przy użyciu przedstawionych powyżej wskaźników, tak rozwój budownictwa niemieszkalnego jest uzależniony od wielu czynników, przede wszystkim czynników gospodarczych o charakterze lokalnym, regionalnym, makroregionalnym i wreszcie krajowym. Na inwestycje, szczególnie inwestorów indywidualnych i podmiotów gospodarczych, lokalne władze mają tylko pośredni wpływ, który wynika ze stworzenia korzystnych warunków dla lokowania zabudowy. Należy jednak brać pod uwagę, iż jest to tylko jeden z elementów, a decyzje lokacyjne są w większości przypadków uzależnione od wielu innych kwestii niezależnych od władz lokalnych.

W celu oszacowania zapotrzebowania na zabudowę pełniącą funkcję inne niż mieszkaniowe (tj. zabudowa usługowa i produkcyjna) przyjęto założenie przyrostu zabudowy innej niż mieszkaniowa jako proporcję w stosunku do zapotrzebowania obliczonego dla funkcji mieszkaniowej:

- funkcje usługowe – 40% terenów (w tym usługi publiczne – 5%, usługi komercyjne – 35%);
- funkcje produkcyjne – 10% terenów.

Tab.12. Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcjach innych niż mieszkaniowa w Gminie Sztutowo w roku 2048

Funkcja zabudowy	% udział funkcji	Maksymalne zapotrzebowanie w m² powierzchni zabudowy
Usługi	40%	30 915,76
w tym		
Usługi publiczne	5%	3 864,45
Usługi komercyjne	35%	27 051,15
Produkcja, składy, magazyny	10%	7 728,9
Razem	50%	38 644,5

Stosunkowo duży udział zabudowy związanej z usługami wynika z faktu, iż Gmina Sztutowo pełni rolę turystyczno-rekreacyjną, a w dłuższej perspektywie ma szansę stać się ośrodkiem o znaczeniu ponadlokalnym, a nawet regionalnym za sprawą poprawy dostępności komunikacyjnej (dostęp do trasy europejskiej E28 i E77, stanowiący istotny czynnik przyspieszenia rozwoju).

12.3.2. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy. Chłonność na nową zabudowę określono przy użyciu wskaźnika powierzchni użytkowej możliwej do zrealizowania dla poszczególnych funkcji zabudowy.

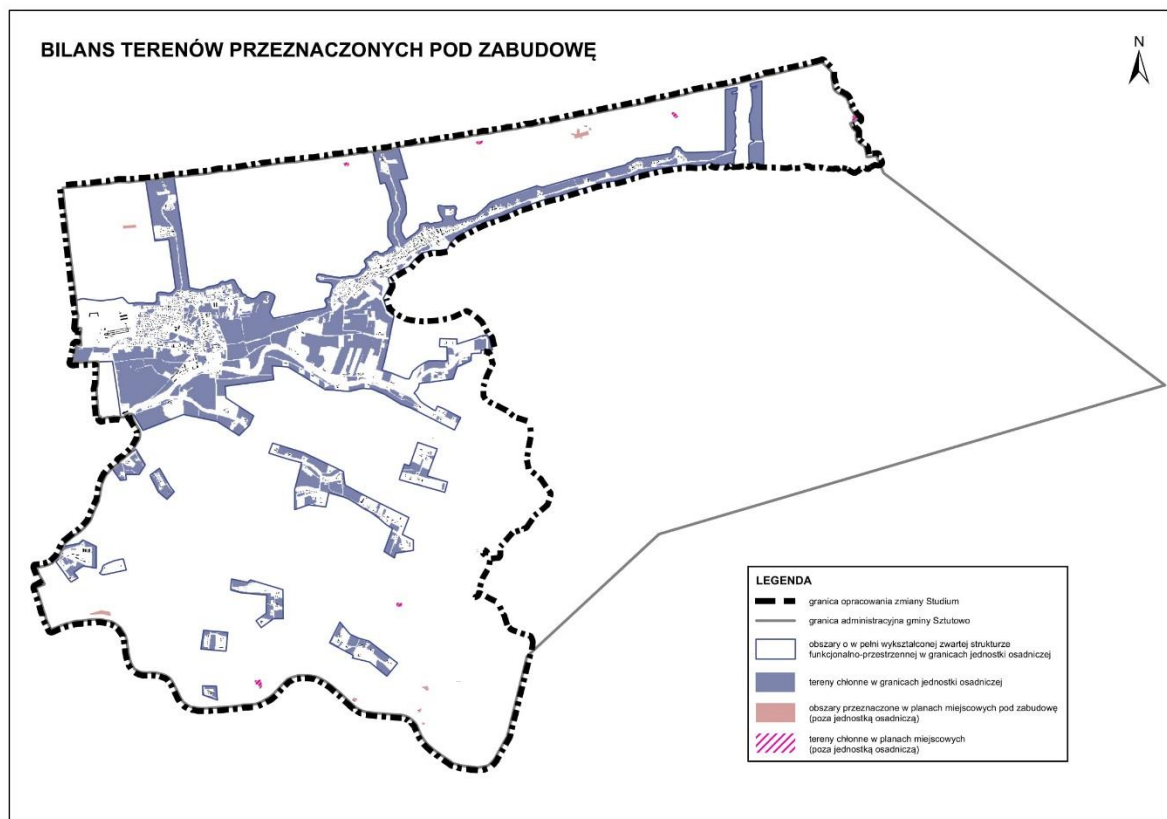
Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych

Jako obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych rozumie się takie obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastrukturę społeczną zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowa nowych dróg czy szkół, zwielokrotnienie przepustowości istniejących sieci uzbrojenia)².

² Opinia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sygn.. akt DPP.621.1.2016.RR NK: 66198/16

Wyznaczono w ten sposób obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej o łącznej powierzchni 1445,6175 ha (w tym 748,0484 ha obszarów chłonnych w granicach jednostek osadniczych).

Zasięg obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz terenów chłonnych w granicach jednostek osadniczych został przedstawiony na poniższej Ryc.36. oraz na rysunku uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Ryc.36. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zgodnie z obowiązującymi w przeszłości standardami urbanistycznymi, z założenia zapewniony miał być dostęp do obiektów świadczących usługi społeczne (np. szpitali, szkół, ośrodków kultury, sportu i rekreacji), terenów rekreacyjnych (np. zieleń, usługi sportu i rekreacji, place zabaw i miejsca wypoczynku), miejsc pracy (np. tereny produkcyjne lub produkcyjno-usługowe). Wytyczne te stały się podstawą do określenia sposobu zagospodarowania, zapewniającego właściwą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zrównoważony rozwój Gminy Sztutowo. Pod uwagę wzięto jednak kwestie, które zmieniły się istotnie w stosunku do II połowy XX w., a mianowicie kwestię stale rosnącej liczby

samochodów i innych pojazdów oraz wzrost natężenia ruchu, skutkujące koniecznością realizacji większej ilości dróg, ciągów pieszych, rowerowych i parkingów.

W celu oszacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w podziale na funkcje zabudowy określono procentowy udział poszczególnych funkcji w tych obszarach.

W oparciu o wymagania ładu przestrzennego, przestrzennego minimum zdrowotnego oraz potrzeby i możliwości rozwoju Gminy Sztutowo, określono udział poszczególnych funkcji w niezagospodarowanej części obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych:

- funkcje mieszkaniowe – 35% terenów;
- funkcje usługowe – 20% terenów;
- funkcje produkcyjne – 5% terenów;
- zieleń (w tym rekreacja) – 30% terenów;
- komunikacja (w tym drogi, ciągi piesze i rowerowe, parkingi) – 10% terenów.

Tab.13. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych

Źródło: Opracowanie własne

obszary	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	maksymalna powierzchnia zabudowy [%]	powierzchnia zabudowy [m ²]	średnia liczba kondygg.	pow. uż. możliwa do zrealiz.
chłonne obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	748,0484	7480484	40%	2992194	2,17	6483086
	w tym					
funkcja mieszkaniowa	261,8169	2618169	40%	1047268	2,5	2618169
funkcja usługowa	149,6097	1496097	40%	598439	2	1196877
funkcja produkcyjna	37,4024	374024	40%	149610	2	299219

Obszary przeznaczone pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gmina Sztutowo posiada tylko częściowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dlatego też analiza chłonności w tym zakresie obejmuje część obszaru Gminy, dla której sporządzone zostały plany miejscowe, w których znajdują się niezagospodarowane obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, usługową lub produkcyjną, zlokalizowane poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określona została dla wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji, które w końcowych wyliczeniach sprowadzono do trzech podstawowych typów: mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej. W przypadku funkcji łączonych (np. mieszkaniowo-usługowej) przyjęto założenie realizacji obu funkcji, w stosunku 50:50. Chłonność obszarów zabudowy oszacowano poprzez zastosowanie przejścia z powierzchni tych obszarów (podanej w m² i ha) poprzez założenie maksymalnej powierzchni zabudowy na poziomie 40% oraz współczynnika korygującego, zakładającego wyłączenie 20% powierzchni budynku na funkcje obsługowe (w tym ściany, korytarze, klatki schodowe, piwnice, strychy, itp.).

Tab.14. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego południowej części Gminy Sztutowo, przyjętym Uchwałą nr XIV/82/2004 Rady Gminy w Sztutowie z dnia 6 lutego 2004 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m ²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]
Mr	1,4900	14900	2	4768	9536

Tab.15. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Kąty Rybackie, gm. Sztutowo, przyjętym Uchwałą nr XL/359/2010 Rady Gminy Sztutowo z dnia 10 listopada 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia chłonna [ha]	powierzchnia chłonna [m ²]	przeciętna ilość kondygnacji	powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]
UT	0,4300	4300	2	1376	2752
U	1,4100	14100	2	4512	9024

Całkowita chłonność terenów na obszarze Gminy Sztutowo

Dokonując podsumowania chłonności terenów na obszarze Gminy Sztutowo pod uwagę wzięto fakt, iż Gmina posiada częściowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Tym samym oznacza to, iż część obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawiera się w zasięgu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych. Tym samym pokrywające się obszary

zostały zakwalifikowane do chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

W związku z powyższym podsumowując chłonność terenów na obszarze Gminy Sztutowo w pierwszej kolejności pod uwagę wzięto wskaźnik chłonności terenów, czyli „luki w zabudowie” na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych, a dopiero w dalszej kolejności wolne tereny na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu chłonność nie została zdublowana, a jej wskaźnik oddaje stan rzeczywisty i pozwala na realną ocenę stanu zagospodarowania i ilości „luk w zabudowie”.

Tab.16. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów wyznaczonych w mpzp poza jednostką osadniczą na obszarze Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

obszar	CHŁONNOŚĆ TERENÓW [m ² powierzchni użytkowej]		
	zabudowa mieszkaniowa	zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjna
Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych	2618169	1196877	299219
XIV/82/2004	9536	-	-
XL/359/2010	-	11776	-
SUMA	2627705	1208653	299219

12.3.3. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Analiza możliwości lokalizowania zabudowy wykazała, iż chłonne obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszary wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone pod zabudowę przekraczają zapotrzebowanie na tereny pełniące funkcje mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne, jakie oszacowano w perspektywie 30-letniej. W związku z powyższym

nie przewiduje się lokalizacji nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Tab.17. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w miejscowych planie zagospodarowania przestrzennego w m² powierzchni użytkowej

Źródło: Opracowanie własne

funkcja zabudowy	zapotrzebowanie	zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę (+ 30%)	chłonność terenów	nadwyżka zapotrzebowania nad chłonnością (nowe tereny) [m ² pow.uż.]
tereny mieszkaniowe	77 289	100 476	2 627 705	0
tereny usługowe	30 915,6	40 190	1 208 653	0
tereny produkcyjne	7 728,90	10048	299 219	0

Wyniki prognozy stanowią swojego rodzaju wytyczne dla Gminy przy planowaniu rozmieszczenia zabudowy i należy je traktować sygnalnie. Należy pamiętać, iż głównym założeniem zrównoważonego rozwoju przestrzeni jest przeciwdziałanie dezurbanizacji i rozpraszaniu zabudowy, a nowoprojektowana zabudowa powinna stanowić swojego rodzaju odzwierciedlenie i uzupełnienie zabudowy już istniejącej.

12.3.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz sporządzono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, przedstawiony w tabeli nr 18.

Tab.18. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę Gminy Sztutowo

Lp.	GMINA SZTUTOWO
1	<p>Liczba ludności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stan istniejący: 3 668 os. - prognoza: 3 693 os. - spadek: 25 os.

Lp.	GMINA SZTUTOWO
2	<p>Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy (m² powierzchni użytkowej):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabudowa mieszkaniowa: 77 289 m² powierzchni użytkowej - zabudowa usługowa: 30 915,6 m² powierzchni użytkowej <ul style="list-style-type: none"> w tym usługi publiczne 3 864,45 m² powierzchni użytkowej usługi komercyjne 27 051,15 m² powierzchni użytkowej - zabudowa produkcyjna: 7 728,9 m² powierzchni użytkowej <p>Zwiększone zapotrzebowanie ze względu na niepewność procesów inwestycyjnych (+30%):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabudowa mieszkaniowa: 100 476,22 m² powierzchni użytkowej - zabudowa usługowa: 40 190,49 m² powierzchni użytkowej <ul style="list-style-type: none"> w tym usługi publiczne 5 023,79 m² powierzchni użytkowej usługi komercyjne 35 166,50 m² powierzchni użytkowej - zabudowa produkcyjna: 10 047,62 m² powierzchni użytkowej
3	<p>Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych:</p> <p>Obszary: 1445,6175 ha Luki w zabudowie (tzw. tereny chłonne): 748,0484 ha</p> <p>Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w podziale na funkcje zabudowy (m² powierzchni użytkowej):</p> <ul style="list-style-type: none"> tereny mieszkaniowe: 2 618 169 m² tereny usługowe: 1 196 877 m² tereny produkcyjne: 299 219 m² <p>Razem chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych: 4 114 266 m²</p>
4	<p>Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:</p> <p>Obszary: 9,3498 ha Luki w zabudowie (tzw. tereny chłonne): 3,3356 ha</p> <p>Chłonność obszarów w podziale na funkcje zabudowy (m² powierzchni użytkowej):</p> <ul style="list-style-type: none"> tereny mieszkaniowe: 9 536 m² tereny usługowe: 11 776 m² tereny produkcyjne: 0 m² <p>Razem chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w mpzp: 21 312 m²</p>

Lp.	GMINA SZTUTOWO
5	<p>Nowe tereny:</p> <p>W związku ze znaczną nadwyżką chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego</p> <p><u>nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami wyznaczonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</u></p>

Tereny pod zabudowę zlokalizowane w zasięgu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy projektować w oparciu o poniższe założenia:

- 1) Przyjmuje się, iż tereny o zabudowie mocno rozproszonej oraz samotne zagrody zlokalizowane poza tymi terenami, nie będą się rozwijać pod względem demograficznym i przestrzennym.
- 2) Planowana zabudowa winna opierać się głównie o uzupełnianie obszaru zwartej zabudowy wzdłuż istniejących dróg i uzbrojenia terenu, dzięki czemu lokalizacja nowej zabudowy nie będzie wymagała uzupełniania istniejącego układu komunikacyjnego o nowe odcinki dróg publicznych ani rozbudowy magistralnych sieci infrastruktury technicznej.
- 3) Realizacja nowych odcinków dróg publicznych i systemów infrastruktury technicznej odpowiada możliwościom inwestycyjnym Gminy.
- 4) Zakłada się wzrost standardu zamieszkania poprzez zwiększenie przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w nowej zabudowie mieszkaniowej.
- 5) Zakłada się realizację mieszkań socjalnych, których ilość będzie stanowiła do 2% ilości mieszkań w ogólnym zasobie mieszkaniowym Gminy Sztutowo.
- 6) Z uwagi na częste prowadzenie działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania dopuszcza się przeznaczenie w mpzp terenów mieszkaniowych pod zabudowę mieszaną – mieszkaniowo-usługową oraz pod zabudowę zagrodową.
- 7) Zakłada się wzrost standardów w zakresie warunków mieszkaniowych, dzięki czemu nowopowstająca zabudowa będzie spełniać wymogi przestrzennego minimum zdrowotnego oraz odpowiadać rosnącym wymaganiom i potrzebom społeczeństwa.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. łączna powierzchnia gruntów, będących własnością lub współwłasnością Gminy Sztutowo wynosiła około **188,2129 ha**, co stanowiło **1,69%** powierzchni Gminy.

W związku ze znaczną przewagą gruntów będących własnością osób fizycznych lub prawnych, większość działań podejmowanych z punktu widzenia celów polityki przestrzennej Gminy będzie wiązało się z wyprzedzającym uregulowaniem stosunków własnościowych gruntów wskazanych do realizacji konkretnych przedsięwzięć celu publicznego.

Stan prawny gruntów, w którym większość stanowią grunty prywatne w istotny sposób ogranicza działalność w zakresie realizacji inwestycji publicznych. Niemniej jednak obecność większych kompleksów gruntów własności komunalnej zapewnia możliwości wpływu Gminy na rynek nieruchomości. Decydującymi gruntami dla realizacji dużej części ze zidentyfikowanych w ramach uwarunkowań, celów i zadań publicznych, związanych ze stopniową zmianą struktury przestrzennej Gminy są grunty prywatne. Uzyskanie prawa do dysponowania lub częściowego dysponowania nieruchomościami prywatnymi dla realizacji inwestycji celu publicznego winno być przedmiotem przemyślanej, długoterminowej, stabilnej polityki władania, zarządzania i gospodarowania nieruchomościami.

Władze powinny zatem podjąć aktywną politykę w zakresie nieruchomości pozyskując na rzecz Gminy grunty, które w przyszłości mogłyby stać się przedmiotem bezgotówkowych form odszkodowawczych (zamiana gruntu za grunt), związanych z realizacją inwestycji celu publicznego przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

14.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, znaczna część Gminy znajduje się w zasięgu obszarów chronionych, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, do których należą:

- 1) Rezerwat przyrody „Kąty Rybackie”,
- 2) Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”,
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szkarpany i Tugi,
- 4) Obszar Natura2000 mający znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru PLH280007),
- 5) Obszar Natura2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod obszaru: PLB280010),
- 6) pomnik przyrody.

Obszar Gminy zlokalizowany jest częściowo w granicach korytarza ekologicznego wyznaczonego w ramach sieci korytarzy ekologicznych wg „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejska Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005), zaktualizowanego w latach 2010-2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży:

- Nogat KPn-10B – korytarz o znaczeniu krajowym, obejmujący rzekę Nogat i jej otoczenie.

Dodatkowo w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, przyjętym uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. przewiduje się ustanowienie obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody:

- użytek ekologiczny Królewieckie Nymfeidy,
- użytek ekologiczny Grzybieńczykowe Starorzecze,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Delta Szkarpany,
- ponadregionalny korytarz ekologiczny Nadzalewowo-mierzejowy.

Dla obszarów cennych przyrodniczo, dotychczas nie objętych ochroną prawną do ochrony PZPWP zakłada ich uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, w postaci obiektów ochrony indywidualnej, z zagwarantowaniem zachowania dotychczasowego użytkowania i ich trwałości.

14.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

Na obszarze Gminy Sztutowo występują udokumentowane złoża kopalin (omówione w pkt 7.1.8.), nie występują natomiast obszary ani tereny górnicze.

14.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Na koniec 2014 r. użytki rolne zajmowały około 34% powierzchni Gminy. Grunty chronione stanowią użytki rolne najwyższych klas bonitacyjnych I – III. Na obszarze Gminy Sztutowo występują grunty chronione (I-III klasy bonitacyjnej).

14.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Na koniec 2014 r. na obszarze Gminy Sztutowo lasy i grunty leśne zajmowały 1864 ha, co stanowiło 16,7% powierzchni ogólnej Gminy.

Rozmieszczenie lasów na obszarze Gminy jest nierównomierne. O ich występowaniu, różnorodności typów siedliskowych lasu i składzie gatunkowym drzewo-stanu zadecydowały zarówno warunki fizyczno-geograficzne (geologia, geomorfologia, gleba, klimat), jak i działalność gospodarcza człowieka. Na obszarze Gminy w części mierzejowej (czyli północnej części Gminy) lasy tworzą duże, zwarte kompleksy. W pozostałej części występują wyspowo, w znacznym rozproszeniu, a granica rolno-leśna niektórych konturów charakteryzuje się bardzo nieregularną linią.

Użytki leśne w granicach pasa technicznego brzegu morskiego, stanowią las ochronny w rozumieniu art. 15 ustawy o lasach (tj.. Dz. U. 2021 poz. 1275) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, dla którego sporządzony został plan urządzenia lasu.

14.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku. Ponadto w gminnej ewidencji zabytków ujęte są obiekty wskazane przez władze lokalne w porozumieniu z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Problematyka zabytków i opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w pkt 8.

14.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych ani ujęcia wód podziemnych pobieranych do celów bytowych.

Obszar opracowania należy do zlewni Wisły Królewieckiej. Na obszarze opracowania występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary w granicach pasa technicznego, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q1%) od strony morza.

Gmina znajduje się także w zasięgu obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego – tereny te nie są objęte obecnie ochroną prawną zgodnie z ustawą Prawo Wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.).

Gmina znajduje się w zasięgu obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego – tereny te nie są objęte obecnie ochroną prawną zgodnie z ustawą Prawo Wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.). W czasie intensywnych opadów dochodzi niekiedy do lokalnych podtopień. Naturalnemu odpływowi wód opadowych nie sprzyjają również inwestycje komunalne, takie jak utwardzanie coraz większych obszarów nawierzchni w Gminie (chodniki, asfalt itd.).

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Do najczęściej spotykanych naturalnych zagrożeń geologicznych można zaliczyć trzęsienia ziemi, erupcje wulkaniczne oraz osuwiska i ruchy masowe. Polska leży w strefie asejsmicznej, w związku z tym na obszarze Gminy Sztutowo nie występują zagrożenia związane z trzęsieniami ziemi i erupcjami wulkanicznymi. Niemniej jednak w Polsce obserwuje się ruchy powierzchni ziemi i słabe wstrząsy tektoniczne, w konsekwencji których mogą aktywować się osuwiska.

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują osuwiska ani tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, zarejestrowane w ramach ogólnopolskiego projektu pn. „System Osłony Przeciwosuwiskowej” (SOPO) realizowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Należy jednak pamiętać o tzw. niszczącej aktywności morza (abrazji), która może prowadzić do lokalnego podcinania i osuwania się wydm nadmorskich, co obserwuje się w Sztutowie.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze Gminy Sztutowo znajdują się 3 złoża surowców naturalnych nieskreślone z bilansu zasobów oraz 1 złożo skreślone z bilansu zasobów (omówione w pkt 7.1.8.).

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych ani udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

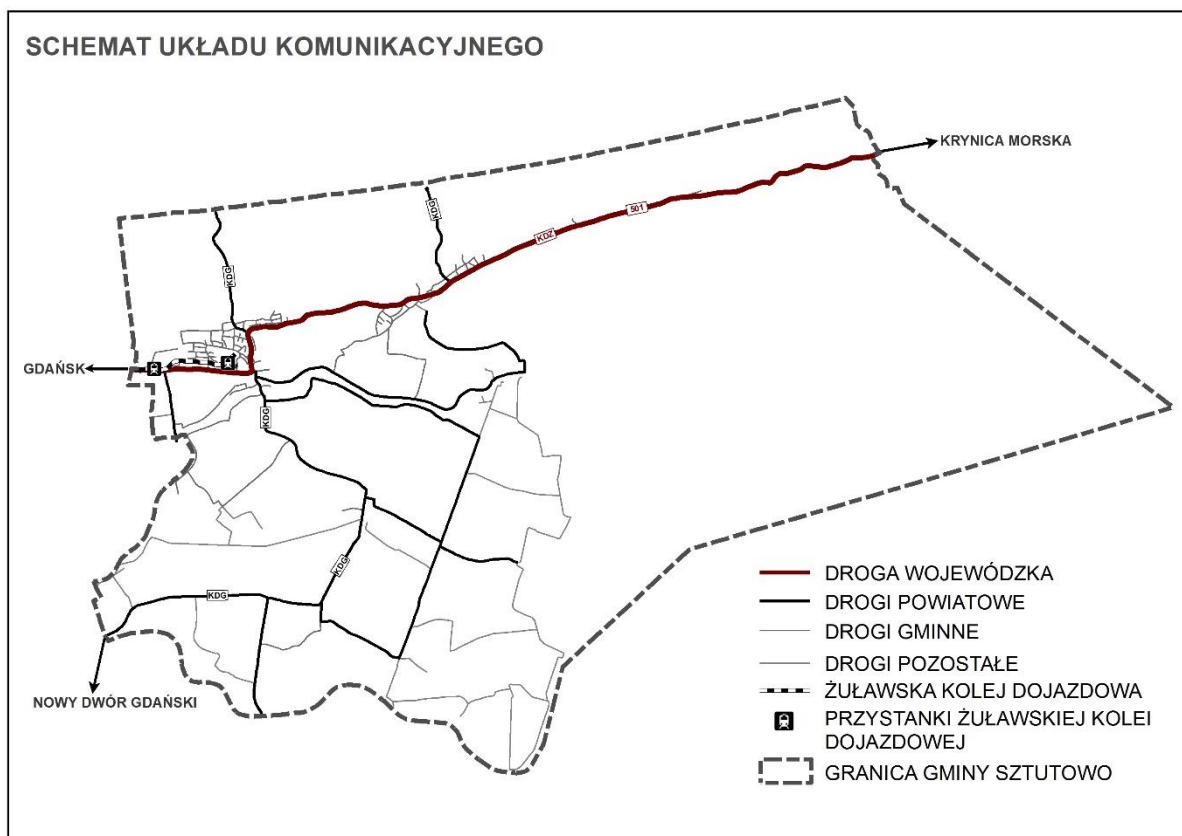
Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują obszary i tereny górnicze.

18. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

18.1. Stan systemu komunikacyjnego

Gmina Sztutowo posiada niewystarczająco rozwiniętą sieć drogową. Rozmieszczenie układu drogowego charakteryzuje nierównomierność i niska gęstość, co zapewnia niewystarczające połączenie z sąsiednimi gminami. Gminę przecina istotny szlak komunikacyjny będący drogą wojewódzką (DW501). Powoduje to zwiększone natężenie ruchu samochodowego w sołectwie Sztutowo, które stale rośnie. Brak obejścia Sztutowa i alternatywnej trasy powoduje, iż istniejąca sieć dróg jest w już w chwili obecnej niewystarczająca.

Z uwagi na turystyczny charakter Gminy, szczególnie w okresie letnim funkcja transportowa staje się niewystarczająca dla obsługi ruchu, co stanowi istotną potrzebę rozwojową, zarówno w zakresie rozbudowy i modernizacji systemu drogowego, jak i dywersyfikacji systemów transportowych, w tym wykorzystania kolei wąskotorowej i innych form transportu.

Ryc.37. Schemat układu komunikacyjnego Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne

18.1.1. Komunikacja drogowa

Łączna długość dróg publicznych w Gminie Sztutowo wynosi 75,775 km, obejmuje drogę wojewódzką, drogi powiatowe i drogi gminne.

DROGA WOJEWÓDZKA:

Gmina Sztutowo obsługiwana jest przez drogę wojewódzką o długości 13,5 km:

- droga wojewódzka nr 501, relacji Przejazdowo - Gdańsk - Mikoszewo - Krynica Morska - Nowa Karczma.

DROGI POWIATOWE:

Gmina Sztutowo obsługiwana jest przez 9 dróg powiatowych o łącznej długości 35,096 km:

- 2326G, relacji Sztutowo skrzyżowanie z DW501 - plaża, o długości 2,200 km,

- 2327G, relacji Kąty Rybackie skrzyżowanie z DW501 – przystań rybacka, o długości 1,705 km,
- 2313G, relacji Groszkowo skrzyżowanie z drogą powiatową 2314G – płn. Brzeg Szkarpawy, o długości 1,778 km,
- 2314G, relacji Sztutowo – Groszkowo Pierwsze – granica Gminy (do Rybiny + 1,5 km), o długości 9,100 km,
- 2315G, relacji Sztutowo – Kobyła Kępa – do granicy ze wsią Kąty Rybackie, o długości 6,800 km,
- 2316G, relacji Sztutowo – Łaszka – Płonina – Groszkowo, o długości 9,510 km,
- 2317G, relacji Łaszka skrzyżowanie z drogą powiatową 2314G – skrzyżowanie z drogą powiatową 2316G, o długości 1,515 km,
- 2318G, relacji Łaszka skrzyżowanie z drogą powiatową 2316G – Strażnica Wałowa n/Zalewem Wiślanym, o długości 1,388 km,
- 2324G, relacji Sztutowo – Cegielnia / do /Rybiny + 4,537 km, o długości 1,100 km.

DROGI GMINNE

Gmina Sztutowo obsługiwana jest przez 56 dróg gminnych o łącznej długości 27,179 km:

- 180001G, relacji Kobyła Kępa od skrzyżowania z drogą powiatową 2315G – Kąty Rybackie ul. Polna, ul. Zalewowa, ul. Kasztanowa do skrzyżowania z DW501, o długości 3,037 km,
- 180002G, relacji Sztutowo Cegielnia od skrzyżowania z drogą powiatową 2324G – Sztutowo most do skrzyżowania z drogą powiatową 2314G, o długości 2,485 km,
- 180003G, relacji Kobyła Kępa od skrzyżowania z drogą powiatową 2315G przy Stacji Pomp – Kąty Rybackie do skrzyżowania z ul. Polną, o długości 1,320 km,
- 180004G, relacji Sztutowo most od skrzyżowania z drogą powiatową 2314G – Sztutowska Kępa, o długości 2,120 km,
- 180005G, relacji Łaszka od skrzyżowania z drogą powiatową 2314G – Grochowo Drugie, o długości 1,510 km,
- 180006G, relacji Kąty Rybackie ul. Brzozowa, o długości 0,160 km,
- 180007G, relacji Kąty Rybackie ul. Szyprów, o długości 0,112 km,
- 180008G, relacji Kąty Rybackie ul. Zaciszna, o długości 0,125 km,
- 180009G, relacji Kąty Rybackie ul. Leśna, o długości 0,245 km,
- 180010G, relacji Kąty Rybackie ul. Krótka, o długości 0,094 km,
- 180011G, relacji Kąty Rybackie ul. Akacyjowa, o długości 0,325 km,
- 180012G, relacji Kąty Rybackie ul. Słoneczna, o długości 0,220 km,
- 180013G, relacji Kąty Rybackie ul. Bursztynowa, o długości 0,220 km,

- 180014G, relacji Kąty Rybackie ul. Wczasowa, o długości 0,226 km,
- 180015G, relacji Kąty Rybackie ul. Piaskowa, o długości 1,088 km,
- 180016G, relacji Kąty Rybackie ul. Barkasowa, o długości 0,145 km,
- 180017G, relacji Kąty Rybackie ul. Portowa, o długości 0,190 km,
- 180018G, relacji Kąty Rybackie ul. Kwiatowa, o długości 0,130 km,
- 180019G, relacji Kąty Rybackie ul. Bosmańska, o długości 0,150 km,
- 180020G, relacji Skowronki, o długości 0,340 km,
- 180021G, relacji Sztutowo ul. Marii Konopnickiej, o długości 0,190 km,
- 180022G, relacji Sztutowo ul. Obozowa, o długości 0,660 km,
- 180023G, relacji Sztutowo ul. Leśna, o długości 0,830 km,
- 180024G, relacji Sztutowo ul. Jaśkowa Polana, o długości 0,152 km,
- 180025G, relacji Sztutowo ul. Wrzosowa, o długości 0,270 km,
- 180026G, relacji Sztutowo ul. Grzybowa, o długości 0,120 km,
- 180027G, relacji Sztutowo ul. Kormoranów, o długości 0,135 km,
- 180028G, relacji Sztutowo ul. Różana, o długości 0,130 km,
- 180029G, relacji Sztutowo ul. Wąska, o długości 0,358 km,
- 180030G, relacji Sztutowo ul. Wczasowa, o długości 0,190 km,
- 180031G, relacji Sztutowo ul. Bałtycka, o długości 0,320 km,
- 180032G, relacji Sztutowo ul. Sportowa, o długości 0,230 km,
- 180033G, relacji Sztutowo ul. Pogodna, o długości 0,085 km,
- 180034G, relacji Sztutowo ul. Poczтовая, o długości 0,283 km,
- 180035G, relacji Sztutowo ul. Błękitna, o długości 0,420 km,
- 180036G, relacji Sztutowo ul. Okrężna, o długości 0,280 km,
- 180037G, relacji Sztutowo ul. Szkolna, o długości 1,395 km,
- 180038G, relacji Sztutowo ul. Słoneczna, o długości 0,374 km,
- 180039G, relacji Sztutowo ul. Bukowa, o długości 0,630 km,
- 180040G, relacji Sztutowo ul. Muzealna, o długości 0,660 km,
- 180041G, relacji Sztutowo ul. Kwiatowa, o długości 0,150 km,
- 180042G, relacji Sztutowo ul. Krótka, o długości 0,440 km,
- 180043G, relacji Sztutowo ul. Kolejowa, o długości 0,230 km,
- 180044G, relacji Sztutowo ul. Lipowa, o długości 0,190 km,
- 180045G, relacji Sztutowo ul. Polna, o długości 0,315 km,
- 180046G, relacji Sztutowo ul. Turystyczna, o długości 0,270 km,
- 180047G, relacji Sztutowo ul. Zaulek, o długości 0,400 km,
- 180048G, relacji Sztutowo ul. Cicha, o długości 0,100 km,

- 180049G, relacji Sztutowo ul. Bursztynowa, o długości 0,450 km,
- 180050G, relacji Sztutowo ul. Jagodowa, o długości 0,320 km,
- 180051G, relacji Grochowa Trzecie od skrzyżowania z drogą powiatową 2314G do osady Grochowo Trzecie, o długości 0,400 km,
- 180052G, relacji od skrzyżowania z drogą gminną 180004G przez Grochowo Drugie do skrzyżowania z drogą gminną nr 180005G, o długości 0,920 km,
- 180053G, relacji Sztutowo od skrzyżowania z DW501 do przedszkola i dalej w kierunku północnym do skrzyżowania z DW501, o długości 0,470 km,
- 180054G, relacji Sztutowo ul. Mierzeja Park, o długości 0,260 km,
- 180055G, relacji Sztutowo ul. Parkowa, o długości 0,230 km,
- 180055G, relacji Kąty Rybackie – od skrzyżowania z DW501 (ul. Rybacka) w kierunku północnym do granicy z dz. nr 446, o długości 0,074 km.

18.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez obszar Gminy przebiega linia kolei wąskotorowej relacji Nowy Dwór Gdański/Sztutowo – Stegna – Jantar – Prawy Brzeg Wisły, na której sezonowo działa Żuławska Kolej Dojazdowa. Na obszarze Gminy znajdują się dwa przystanki kolei: Sztutowo Muzeum oraz stacja w Sztutowie (zbudowanej na planie trójkąta, którego jedno z ramion pod koniec wojny wyznaczało kierunek prowizorycznej, wojennej linii w stronę Krynicy Morskiej i dalej, do końca Mierzei Wiślanej).

Żuławska Kolej Dojazdowa to inicjatywa Pomorskiego Towarzystwa Miłośników Kolei Żelaznych (PTMKŻ). PTKMŻ, razem ze starostwem powiatowym w Nowym Dworze i gminami Stegna i Sztutowo, podjęły starania odtworzenia działalności kolei wąskotorowej na Żuławach Wiślanych. Początki kolei wąskotorowej na Żuławach związane są z przemysłem cukrowniczym - cukrownie miały problem z transportem buraków cukrowych na podmokłym terenie Żuław, położonym miejscami w depresji. Kolej wąskotorowa o szerokości toru 750 mm łącząca miejscowości na Żuławach Wiślanych, została zlikwidowana w 1996 roku. W 2001 r. starostwo przekazało towarzystwu w bezpłatne użytkowanie część, a dwa lata później całość dzierżawionej od PKP linii kolejowej oraz tabor. Pierwszy pociąg przejechał 15 sierpnia 2002 r. W następnym roku (21 czerwca 2003 r.) uruchomiono już planowe połączenia z Nowego Dworu do Prawego Brzegu Wisły i Sztutowa.

Ponadto przez teren Gminy przebiega istniejący nasyp (który obecnie jest pasem technicznym brzegu morskiego). Jest to dawna trasa kolejki wąskotorowej, która przed drugą wojną światową kursowała tą trasą. Po nastaniu wojna trasa została zawieszona, a po wojnie pozostała nieczynna. Przewiduje się przywrócenie kolejki w jej dawnym, historycznym

przebiegu. Na obszarze gminy w niniejszym studium wskazano 3 orientacyjne projektowane przebiegi trasy tejże kolejki:

- trasa bordowa, historyczna, częściowo przebiegająca po pasie technicznym brzegu morskiego,
- trasa pomarańczowa, projektowana, kończąca się na przekopie Mierzei Wiślanej, częściowo przebiegająca po historycznej trasie i częściowo po pasie technicznym brzegu morskiego,
- trasa beżowa – dla której istnieje się możliwość przedłużenia trasy do Krynicy Morskiej (historycznie kolejka przejeżdżała do Krynicy Morskiej, stąd dopuszcza się odtworzenie tego przebiegu).

18.1.3. Komunikacja autobusowa

Komunikacja pasażerska autobusowa na terenie Gminy Sztutowo obsługiwana jest przez PKS Gdańsk oraz PKS Elbląg. Przewozy obejmują teren Gminy Sztutowo i kursują do położonych w pobliżu dużych miast, tj. Gdańska i Elbląga.

W związku z faktem, iż znaczna część Gminy nie jest objęta systemem komunikacji publicznej, a istniejące powiązania nie obsługują zapotrzebowania ludności w wystarczającym stopniu, konieczne jest podjęcie działań samorządu w tym zakresie.

18.2. Stan infrastruktury technicznej

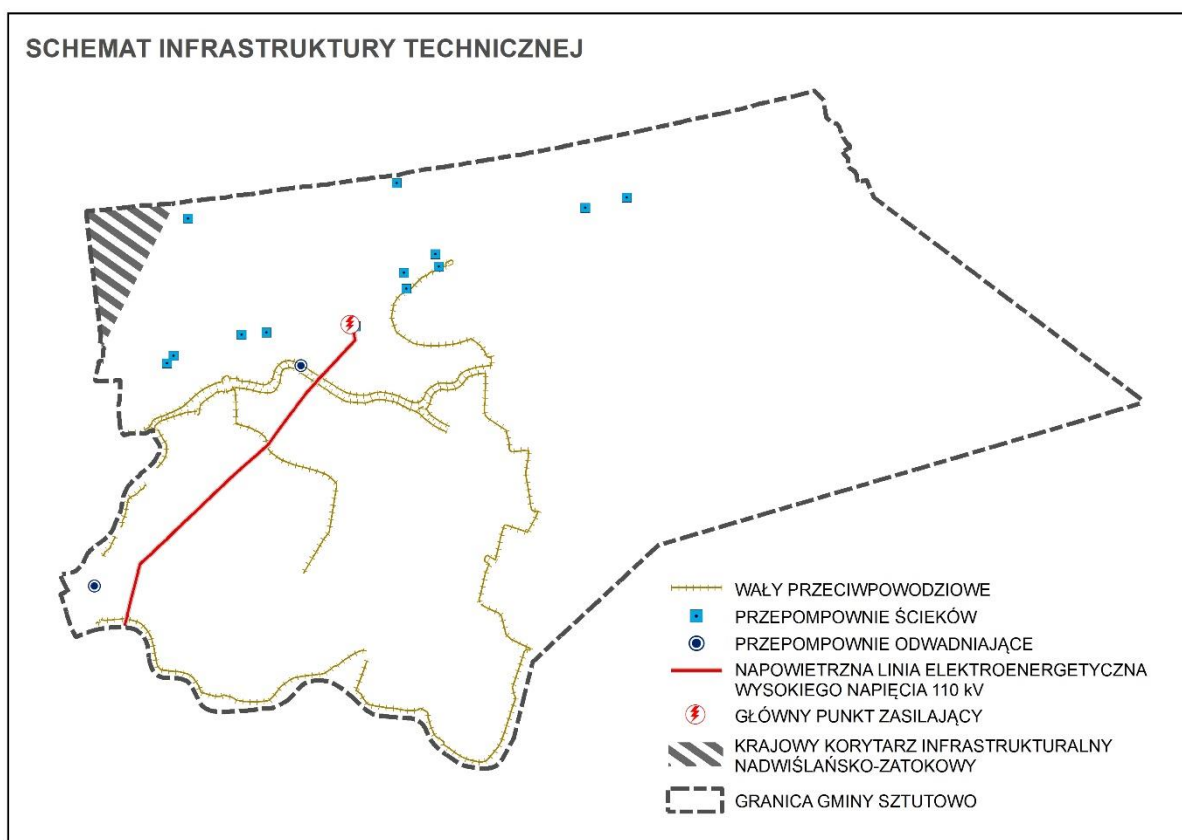
W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa pomorskiego, określonej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, wyznaczone zostały układy węzłowo-pasmowe kształtujące się w nawiązaniu do przebiegu i rangi elementów systemów transportowego i infrastruktury technicznej, na które składają się:

- 1) węzły transportowe zapewniające powiązania międzynarodowe oraz umożliwiające przeładunek towarów i przesiadanie się pasażerów na (pasmowy) układ lądowych dróg komunikacyjnych,
- 2) podstawowe korytarze infrastrukturalne, których zasięg związany jest w szczególności z infrastrukturą sieci TEN-T i TEN-E.

Zgodnie ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną województwa fragment obszaru Gminy Sztutowo znajduje się w zasięgu podstawowego korytarza infrastrukturalnego nadwiślańsko-zatokowego, obejmującego: drogę nr A1 (odcinek: Rusocin–Toruń), drogę nr 91 (odcinek: Gdańsk–Toruń), linię kolejową nr 9 (odcinek: Gdańsk Główny - Prabuty), nr 131 (odcinek: Tczew–Smętowo), nr 207 (odcinek: Malbork–Kwidzyn–Gardeja), rzekę Wisłę oraz systemy krajowej sieci przesyłowej elektroenergetycznej oraz gazu i produktów naftowych.

Nadwiślańsko-zatokowy korytarz infrastrukturalny to obszar koncentracji infrastrukturalnych przedsięwzięć liniowych i węzłowych różnych sektorów energetycznych, kształtujące podstawy rozwoju pomorskiego hubu paliwowo energetycznego.

Obszar Gminy Sztutowo charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią infrastruktury technicznej. Stan uzbrojenia obszaru Gminy w sieci infrastruktury technicznej ocenia się jako dobry. Wg danych BDL GUS na koniec 2018 roku 99,3% ludności w Gminie korzystało z zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, z kanalizacji korzystało 96,0% mieszkańców, natomiast z instalacji gazowej korzystało jedynie 0,4% mieszkańców.

Ryc.38. Schemat infrastruktury technicznej na obszarze Gminy Sztutowo
Źródło: Opracowanie własne

18.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Na mocy Uchwały Nr XX/192/2020 Rady Gminy Stegna z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Stegna, na terenie Gminy Stegna oraz Gminy Sztutowo wyznaczona została aglomeracja dla gospodarki ściekowej, o równoważnej liczbie mieszkańców 25806, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Stegna, której obszar obejmuje miejscowości położone w Gminie Stegna: Żuławki, Książęce Żuławy,

Drewnica, Przemysław, Mikoszewo, Jantar-Leśniczówka, Jantar, Junoszyno, Stegienka-Osada, Stegna oraz miejscowości w gminie Sztutowo: Sztutowo, Grochowo Trzecie, Łaszka, Kąty Rybackie, Skowronki. Aglomeracja spełnia warunki wskaźnika intensywności sieci kanalizacyjnej, który to wskaźnik stanowi iloraz liczby mieszkańców do długości sieci kanalizacyjnej obsługującej tych mieszkańców.

18.2.1.1. Ujęcia wody

Dostawa wody dla mieszkańców Gminy realizowana jest przez Centralny Wodociąg Żuławski – zintegrowany ponadlokalny system zaopatrzenia w wodę dla gmin położonych w obszarze jego funkcjonowania, a więc dla Żuław i Mierzei Wiślanej. Zaopatruje w wodę obszar 10 gmin zamieszkałych przez 65 tys. osób, w tym Gminę wiejską Sztutowo. W okresie letnim dodatkowo z systemu korzystają turyści przebywający na Żuławach i Mierzei Wiślanej.

Centralny Wodociąg Żuławski zasila w wodę następujące gminy: Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Ostaszewo, Lichnowy, Stegna, Sztutowo, Malbork, Stare Pole, Gronowo Elbląskie, Elbląg (częściowo). Dla wskazanych gmin system ten jest jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę, jest również rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla miasta Elbląg. Stopień zwodociągowania tych gmin wynosi 99%. Na terenach zasilanych z Centralnego Wodociągu Żuławskiego występują problemy związane z okresowymi deficytami wody.

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę systemu CWŻ jest ujęcie wody w Ząbrowie zlokalizowane w miejscowościach Janówka-Kaczynos-Ząbrowo. Ujęcie to pobiera wodę z Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 203 „Dolina Letniki”. W obrębie tego ujęcia wykonano 19 studni z utworów czwartorzędowych. Ujęcie zostało zmodernizowane i obecnie funkcjonuje w nowej technologii.

Czynnikiem determinującym skuteczny proces uzdatniania jest wysoka zawartość żelaza, manganu i amoniaku pochodzenia naturalnego. Na terenie Żuław występuje zjawisko anomalii żuławskiej, tzn. związki fluoru występują w wysokości ponadnormatywnej. Terenem pozbawionym anomalii jest obszar ujęć wody podziemnej w miejscowości Ząbrowo, dlatego podjęto decyzję o budowie stacji uzdatniania wody w tym miejscu. Obecnie funkcjonująca Stacja Uzdatniania Wody w Ząbrowie została wybudowana w 1969 r. i rozbudowana w 1979 roku. Pierwotnie technologia uzdatniania wody oparta była na filtrach otwartych ze złożami piaskowo-żwirowymi, z napowietrzaniem przez filtrację. Obecnie zmodernizowana i funkcjonuje w nowej technologii.

W 2020 r. zatwierdzono dokumentację hydrogeologiczną ustalającą zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych na działce nr 180/8

w Kątach Rybackich). Eksploatacja ujęcia w ramach ustalonych zasobów dla studni S-3 (studnia podstawowa). Zatwierdzono wykorzystanie wody pochodzącej z ujęcia na cele budowlane związane z wykonaniem drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (woda nie przeznaczona do picia).

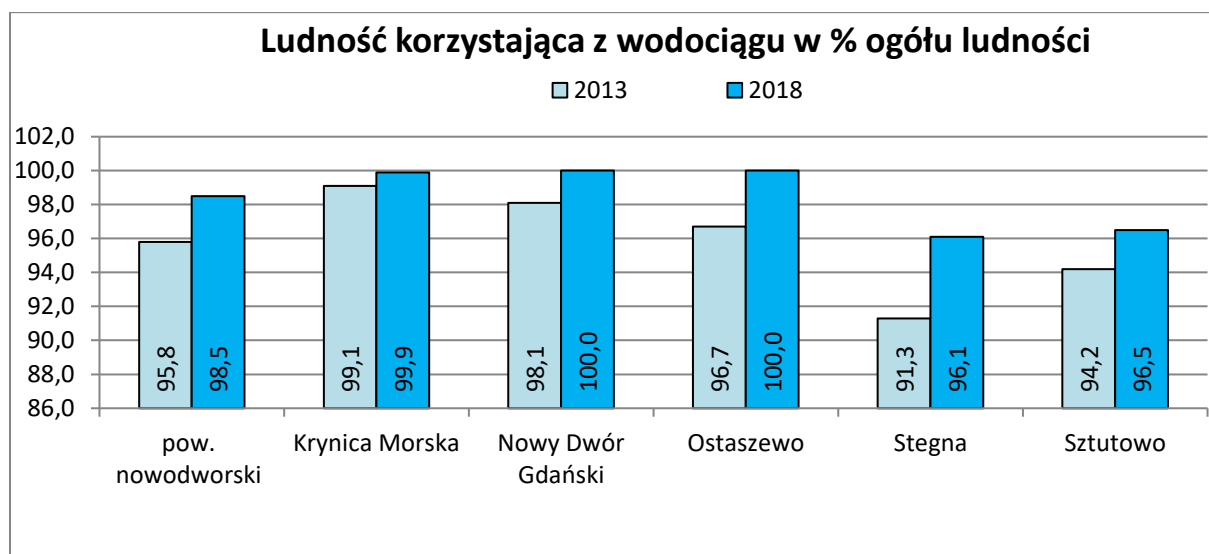
W 2021 r. zatwierdzono dokumentację hydrogeologiczną ustalającą zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych na działce nr 133/2 w Kątach Rybackich. Eksploatacja ujęcia w ramach ustalonych zasobów dla studni S1. Dokumentacja hydrogeologiczna zawiera wytyczne do ustanowienia strefy ochronnej ujęcia.

18.2.1.2. Sieć wodociągowa

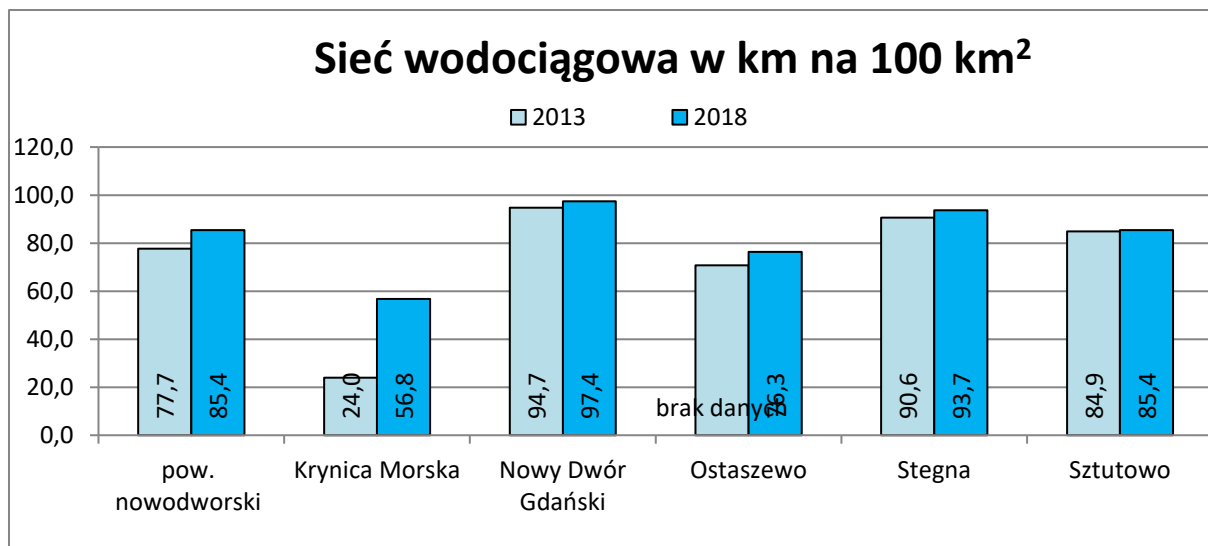
Gmina Sztutowo posiada dobrze rozwiniętą sieć wodociągową. Na koniec 2018 r. na terenie Gminy znajdowało się 95,2 km czynnej sieci rozdzielczej, która posiadała 1124 przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosiła 3539 osób, wodę z sieci wodociągowej pobierało zatem 96,5% ludności Gminy. Pozostali mieszkańcy korzystali z przydomowych studni.

Problemem w zakresie sieci wodociągowej jest jej wiek (Centralny Wodociąg Żuławski ma ponad 50 lat) oraz zły stan techniczny. Część elementów wykonanych zostało z materiałów obecnie uznawanych za szkodliwe, jak np. azbest.

Poniżej przedstawiono zestawienie, które obrazuje długość sieci wodociągowej na 100 km² w powiecie i jego gminach.

Ryc.39. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

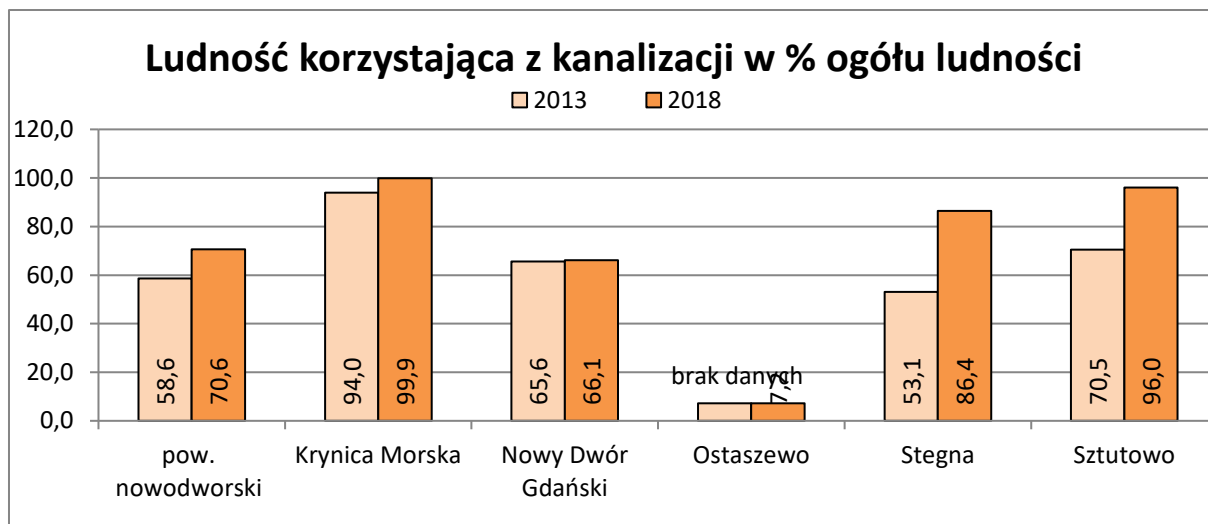

Ryc.40. Długość sieci wodociągowej na 100 km²
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

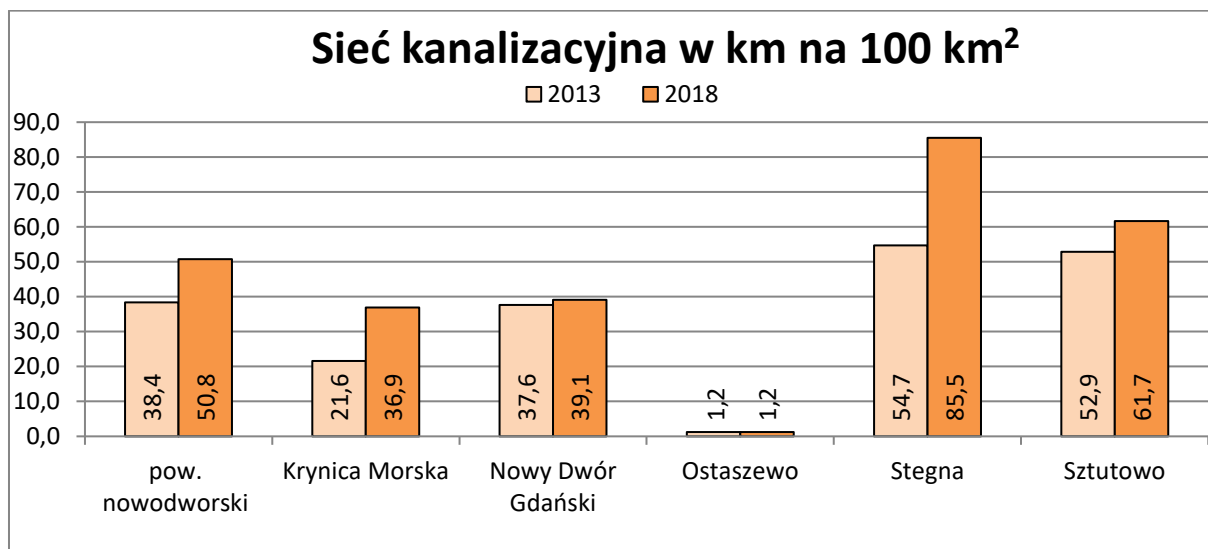
18.2.1.3. Sieć kanalizacyjna

Gmina Sztutowo posiada słabo rozwiniętą sieć kanalizacyjną, co jest charakterystyczne zwłaszcza na obszarach wiejskich położonych w części żuławskiej. W sołectwie Sztutowo sytuacja jest znacznie lepsza, a zasięg sieci kanalizacyjnej jest dość dobry. W związku z tym władze gminne powinny podejmować skuteczne działania zmierzające do zwiększenia powierzchni obszaru skanalizowanego oraz dążyć do wdrożenia programu upowszechniającego oczyszczanie ścieków na obszarach wiejskich, szczególnie na terenie małych osiedli, gdzie zbiorcze oczyszczanie ścieków z przyczyn ekonomicznych nie jest możliwe.

Wg danych BDL GUS na koniec 2018 r. przyłącze kanalizacyjne posiadało 960 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, a dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 3520 osób, co stanowiło 96% mieszkańców Gminy (Ryc.41). Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 68,8 km (61,7 km/100 km²).

Ryc.41. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ryc.42. Długość sieci kanalizacyjnej na 100 km²
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Sieć kanalizacyjną na terenie Gminy Sztutowo obsługuje Przedsiębiorstwo Komunalne „Mierzeja” w Steganie. Sieć obejmuje częściowo miejscowości Sztutowo, Kąty Rybackie, Łaszka, Grochowo Trzecie. Ścieki odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Steganie.

Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Steganie została oddana do użytku w 1987 r.. Oczyszczalnia jest obiektem przeznaczonym do oczyszczania ścieków z terenu Gmin Stegna i Sztutowo. Zaprojektowana została na przyjęcie ścieków w ilości 6 000 m³/dobę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest kanał melioracyjny, a następnie rzeka Wisła Królewiecka, która wpada do Zalewu Wiślanego.

Z uwagi na turystyczny charakter terenu, a zwłaszcza wpływ miejscowości nadmorskich objętych zlewnią i zasięgiem obsługi asenizacyjnej powoduje dużą zmienność sezonową obciążenia oczyszczalni. Obciążenia w okresie letnim 2 miesiące lipca, sierpnia osiągają wielkości 4-5 krotnie większe niż w pozostałym okresie roku. W skład obiektu wchodzi:

- punkt zlewny ścieków dowożonych,
- komora krat i piaskownik,
- reaktor biologiczny - trzy równoległe niezależne ciągi technologiczne z możliwością usuwania związków biogenych,
- osadniki wtórne,
- stanowisko odwodnienia i higienizacji osadu,
- stacja napowietrzania i dyspozytornia obsługi oczyszczalni.

18.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cały zainwestowany obszar Gminy Sztutowo jest zelektryfikowany, a dystrybucją energii elektrycznej na obszarze Gminy Sztutowo zajmuje się Energa Operator S.A.

Obszar Gminy Sztutowo zasilany jest ze stacji GPZ 110/15kV:

- GPZ 110/15 kV Kąty Rybackie (Gmina Sztutowo),
- GPZ 110/15 kV Nowy Dwór (Gmina Nowy Dwór Gdański).

Doprowadzenie energii z powyższych stacji GPZ do jej użytkowników odbywa się za pomocą elektroenergetycznego, lokalnego systemu dystrybucyjnego, składającego się z kablowo-napowietrznej sieci średniego napięcia 15 kV, stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV i linii rozdzielczych niskiego napięcia. GPZ charakteryzują się wysokim stopniem pewności pracy i niezawodności dostawy energii.

Przez obszar Gminy przebiega odcinek linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV relacji Nowy Dwór – Kąty Rybackie, będących na własności Energa Operator S.A. na długości 6,5 km od stacji GPZ 110/15 kV Kąty Rybackie do granicy z Gminą Stegna.

Zgodnie z informacją Energa Operator S.A., zarówno stacje elektroenergetyczne (GPZ) jak i linie elektroenergetyczne posiadają rezerwy mocy umożliwiające zasilanie istniejących i przyszłych odbiorców na terenie Gminy Sztutowo. Infrastruktura elektroenergetyczna na terenie Gminy jest w dobrym stanie technicznym oraz zapewnia zasilanie wszystkim zgłoszonym do przyłączenia obiektom. Moc zainstalowanych transformatorów w GPZ-ach oraz stacjach transformatorowych pokrywa obecne zapotrzebowanie odbiorców na moc. Urządzenia elektroenergetyczne poddawane są regularnym zabiegom eksploatacyjno-remontowym oraz sukcesywnie modernizowane.

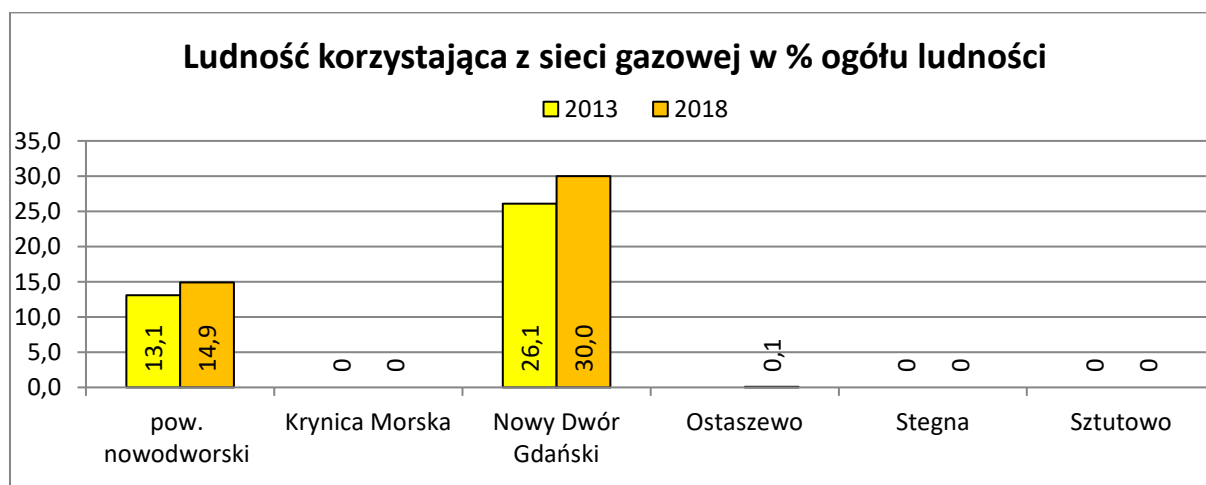
Istniejący układ sieci energetycznej umożliwia jej modernizację i rozwój w dostosowaniu do przyszłych potrzeb Gminy.

Ze względu na rosnące zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz zwiększenie bezpieczeństwa elektroenergetycznego planowana jest w przyszłości budowa nowej linii 110 kV relacji Nowy Dwór – Kąty Rybackie, której orientacyjny przebieg przedstawiono na rysunku studium. Trasa planowanej linii napowietrznej 110 kV będzie doprecyzowana na etapie sporządzania dokumentacji projektowej.

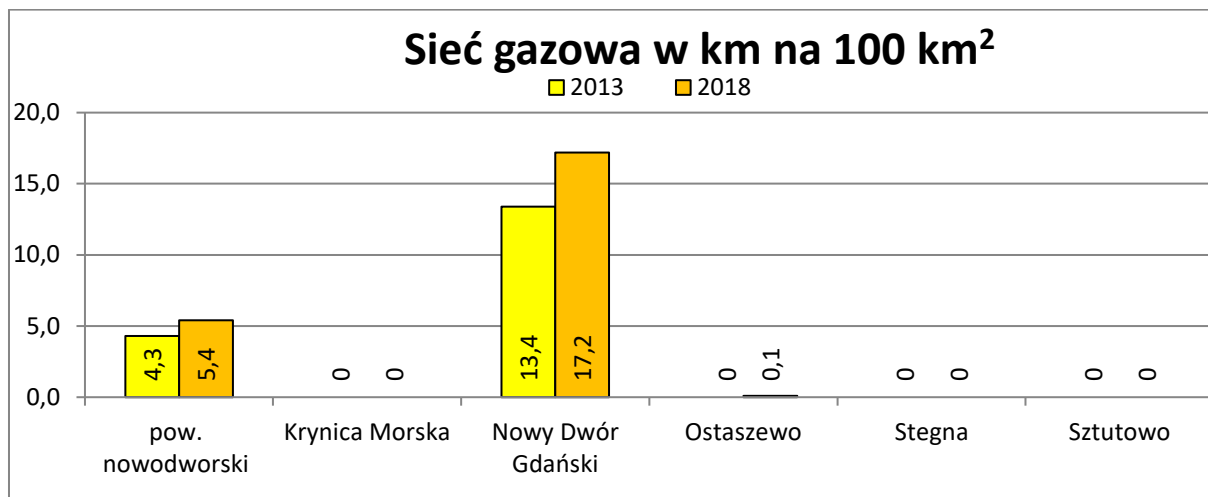
18.2.3. Zaopatrzenie w gaz

W Gminie nie istnieje dystrybucyjna sieć gazowa. Mieszkańcy korzystają wyłącznie z gazu bezprzewodowego. Według stanu na grudzień 2019 r., gazyfikacja Gminy znajduje się na etapie projektowym. Rozpoznanie potrzeb i zwiększenie świadomości społeczeństwa w tym zakresie powinno stanowić podwaliny pod nowoczesne zarządzanie energią w Gminie. Najważniejszym zadaniem powinno być pobudzenie lokalnego rynku gazu jako paliwa najbardziej przyjaznego środowisku. Przyczynić się do tego mogą ulgi dla inwestorów w przypadku inwestycji w rozwój sieci gazowej na terenie Gminy.

Obecnie wszystkie gminy powiatu nowodworskiego, poza Nowym Dworem Gdańskim, są obszarami niezgazyfikowanymi. Sieć gazociągowa dochodzi do Nowego Dworu Gdańskiego (16 km od Mierzei Wiślanej). Planuje się podłączenie w Nowym Dworze i budowę sieci wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 502 do Stegny i tam rozdzielanie sieci. Zadanie jest na etapie wykonywania dokumentacji projektowej, jednak budowa sieci gazowej jest uzależniona od uzyskania dofinansowania. Gazyfikacja Mierzei Wiślanej może znacząco wpłynąć na podniesienie standardu zamieszkania oraz standardu usług turystycznych w nadmorskich miejscowościach.

Ryc.43. Ludność korzystająca z sieci gazowej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Ryc.44. Długość sieci gazowej na 100 km²
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

18.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Na terenie Gminy nie funkcjonują przedsiębiorstwa ciepłownicze oraz centralny system ciepłowniczy, nie występują duże źródła ciepła i nie przewiduje się budowy centralnej ciepłowni ani sieci ciepłowniczej o charakterze ponadlokalnym. Lokalne kotłownie istnieją w obiektach użyteczności publicznej, np. szkoły, Urząd Gminy, itp.

System energii cieplnej w pozostałych budynkach opiera się na indywidualnych systemach grzewczych – kotłowniach opalanych gazem lub węglem. W większości są to nie ekologiczne nośniki energii cieplnej.

18.2.5. Telekomunikacja

Gmina Sztutowo ma dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, a na jej terenie działają operatorzy wszystkich sieci komórkowych. Zgodnie z bieżącym wykazem pozwoleń radiowych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na obszarze Gminy Sztutowo wydane są następujące pozwolenia na stacje bazowe telefonii komórkowej:

1) Łaszka:

– maszt własny

- Play GSM1800, GSM900, LTE1800, LTE2100, LTE2600, LTE800, UMTS2100, UMTS900,

2) Kąty Rybackie:

– wieża obserwacyjna:

- Aero 2 LTE900,
 - T-Mobile GSM1800, GSM900, UMTS2100, UMTS900,
 - Orange GSM900, UMTS2100, UMTS900,
 - Plus GSM900, UMTS900,
 - NetWorkS! LTE1800,
- maszt koło DW501::
- T-Mobile GSM1800, GSM900, UMTS2100, UMTS900,
 - Orange GSM900, UMTS2100, UMTS900,
 - Aero 2 LTE900,
 - Plus GSM900, UMTS900,
 - NetWorkS! LTE1800,
- 3) Kobyła Kępa:
- Kobyła Kępa 2, maszt Plusa
- T-Mobile GSM1800, GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900, LTE2600,
 - Orange GSM900, LTE800, UMTS2100, UMTS900, LTE2600,
 - Aero 2 LTE1800, LTE900,
 - Plus GSM900, LTE2600, UMTS2100, UMTS900,
 - NetWorkS! LTE1800.

Ponadto na obszarze Gminy projektowane są nowe stacje bazowe telefonii komórkowej, których realizacja wpłynie na dalszą poprawę dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej.

18.2.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022”, obszar województwa został podzielony na cztery regiony gospodarki odpadami (Gmina Sztutowo należy do Regionu Wschodniego), w związku z tym należy uwzględnić zasady gospodarki odpadami na obszarze Gminy Sztutowo, przewidziane w ww. opracowaniu. Jak wynika z treści Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022 Region Wschodni obsługują Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów.

Gmina Sztutowo w obecnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi objęła obowiązkiem odbierania i przetwarzania odpadów mieszkańców z nieruchomości zamieszkałych (nieruchomości wykorzystane do celów mieszkalnych) oraz nieruchomości wykorzystywanych do celów użytkowych. Sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych

odpadów został określony w Uchwale Nr XXI/225/2020 Rady Gminy Sztutowo z dnia 5 listopada 2020 r.

Zbieranie i odbiór odpadów z terenu nieruchomości odbywa się w sposób selektywny z podziałem na frakcje: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, popioły i odpady zmieszane oraz odpady biodegradowalne.

Dodatkowo odpady niebezpieczne, odpady budowlane i rozbiórkowe będące odpadami komunalnymi zbierane były w PSZOK.

Odpady selektywne tj. papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady biodegradowalne gromadzone były w workach, natomiast odpady zmieszane oraz popiół w pojemnikach, których właścicielem jest Gmina. W okolicach zejść plażowych w Sztutowie oraz w Kątach Rybackich zamontowane zostały 2 zgniatarki do butelek plastikowych.

Szczególnym typem odpadów innych niż komunalne są odpady zawierające azbest. Postępowanie z tego typu odpadami zostało określone w „Gminnym programie usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sztutowo”.

Wg danych BDL GUS na koniec roku 2019 w Gminie znajdowały się 164 zbiorniki bezodpływowe oraz 18 przydomowych oczyszczalni ścieków. Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych z obszaru Gminy prowadzą podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie odbioru nieczystości ciekłych na terenie Gminy Sztutowo.

19. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

19.1. Lokalne cele publiczne

W ramach analizy uwarunkowań zostały zidentyfikowane zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych

- rozwój infrastruktury technicznej, komunalnej oraz komunikacji,
- rozwój infrastruktury turystycznej, w tym tworzenie bazy rekreacyjnej,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- rozwój oświaty i kultury,
- rozwój zaplecza sportowo – rekreacyjnego,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym ochrona przed klęskami żywiołowymi.

19.2. Ponadlokalne cele publiczne

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, przyjętym uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. na obszarze Gminy Sztutowo przewiduje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, niebędących zadaniami samorządu województwa:

- 1) Inwestycje wynikające z Planu gospodarki odpadami,
- 2) Przebudowa lewego (km 0+000 – 7+600) i prawego (km 0+000 – 7+000) wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły Królewieckiej oraz budowa nowego odcinka prawego wału (km 7+000 – 9+800, Gm. Sztutowo i Stegna),
- 3) Przebudowa lewego (km 0+000 – 9+000, Gm. Sztutowo) i prawego (km 0+000 – 9+100, Gm. Stegna, Nowy Dwór Gdański) wału przeciwpowodziowego rzeki Szkarpawy,
- 4) Odbudowa umocnień brzegowych przed zagrożeniem powodziowym od morskich wód wewnętrznych od Zalewu Wiślanego terenów przyległych w celu dostosowania parametrów do wymagań wynikających z map zagrożenia,
- 5) Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe; monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego na Zalewie Wiślanym,
- 6) Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego (km 0,0 – 47,9) na Mierzei Wiślanej,
- 7) Kajakiem przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej. Poprawa bezpieczeństwa na szlakach kajakowych poprzez rozbudowę i poprawę standardu infrastruktury turystycznej, w szczególności kajakowej oraz działania promujące tę formę aktywnej turystyki – rzeki Szkarpawa i Wisła Królewiecka,
- 8) Pomorskie Trasy Rowerowe o znaczeniu międzynarodowym – Hanzeatycka Trasa Rowerowa nr 3 (R-10),

w tym inwestycje celu publicznego, które zostały umieszczone na listach rezerwowych:

- 1) Modernizacja śluz żeglugowych na drodze wodnej Nogatu i Szkarpawy i Martwej Wisły.

Zgodnie z Uchwałą nr 478/XXXIX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Pomorskiego, na obszarze Gminy Sztutowo przewiduje się realizację następującej inwestycji

celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, dla której jako jednostkę odpowiedzialną lub koordynującą wskazano Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku:

- 1) Przebudowa DW nr 501 na odcinku Stegna - Krynica o długości 17,27 km - Dostosowanie odcinka do wymogów i norm europejskich celem stworzenia szybkiego i bezpiecznego połączenia ważnych szlaków komunikacyjnych w województwie.

Ponadto na obszarze gminy planowana jest realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, polegającej na budowie napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV GPZ Kąty Rybackie – GPZ Nowy Dwór Gdański. Na wniosek Inwestora ENERGA-OPERATOR S.A. z siedzibą w Gdańsku, na mocy Uchwały Nr XXX/306/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów geodezyjnych: Kąty Rybackie, Kobyła Kępa, Łaszka, Sztutowo, Groszkowo, wszczęta została procedura sporządzenia planu miejscowego obejmującego obszar lokalizacji planowanej inwestycji.

20. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

W 2015 roku zostały przekazane jednostkom samorządowym „Mapy zagrożenia powodziowego” wykonane przez KZGW i zaktualizowane w 2020 r., które przedstawiają wyniki modelowania zasięgu wód powodziowych z prawdopodobieństwem m. in. Q10% (woda dziesięcioletnia), Q1% (woda stuletnia) i Q0,2% (woda pięćsetletnia) oraz potencjalne straty materialne spowodowane powodzią. Zgodnie z tym opracowaniem na obszarze Gminy Sztutowo występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary w granicach pasa technicznego, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q1%) od strony morza.

Gmina znajduje się także w zasięgu obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego – tereny te nie są objęte obecnie ochroną prawną zgodnie z ustawą Prawo Wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.). W czasie intensywnych opadów dochodzi niekiedy do lokalnych podtopień. Naturalnemu odpływowi wód opadowych nie sprzyjają

również inwestycje komunalne, takie jak utwardzanie coraz większych obszarów nawierzchni w Gminie (chodniki, asfalt itd.).

Ponadto ze względu na ukształtowanie terenu oraz charakter zlewni lokalnie może dochodzić do podtopień lub mniejszych powodzi na lokalnych ciekach, zwłaszcza w okresach wezbrań. Wezbrania występują przede wszystkim w okresach występowania opadów nawalnych o ograniczonym zasięgu, zwłaszcza w odcinkach ujściowych cieków.

ROZDZIAŁ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY

21. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Rozwój Gminy Sztutowo zdeterminowany jest zarówno czynnikami społeczno-gospodarczymi, jak i przyrodniczymi. Kierunki rozwoju Gminy Sztutowo w niniejszym studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów Gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju gospodarczym i poprawie jakości życia mieszkańców.

21.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna w Gminie Sztutowo powinna opierać się o następujące zasady:

- racjonalne zagospodarowanie terenów zabudowanych, tworzenie miejsc o charakterze przestrzeni publicznych pozwalających na integrację mieszkańców,
- eliminowanie barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez modernizację systemu komunikacji drogowej,
- wykorzystanie dogodnego położenia Gminy i jej walorów w rozwoju funkcji turystycznej,
- ochrona istniejących kompleksów leśnych,
- ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów,
- formułowanie zasad kształtowania nowej zabudowy na obszarach ruralistycznych winno uwzględniać kwestię zachowania wglądów widokowych w pasmach przeznaczonych pod nową zabudowę, celem zachowania wiejskiego charakteru zabudowy oraz właściwych relacji widokowych,
- poprawa dostępności usług podstawowych wszystkim mieszkańcom Gminy.

Na obszarze gminy ustala się szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, obejmujące obszar pasa technicznego brzegu morskiego:

- zakaz lokalizacji nowych obiektów budowlanych, w tym budowy obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w granicach pasa technicznego brzegu morskiego, stanowiącego zgodnie z ustawą Prawo wodne, obszar szczególnego zagrożenia powodzią, z wyjątkiem budowli ochrony brzegu, budowli i systemów ochrony przeciwpowodziowej,

- pas techniczny może być wykorzystywany do innego celu niż do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska, za zgodą właściwego terytorialnie dyrektora urzędu morskiego, wydaną w drodze decyzji, która jednocześnie określa warunki takiego wykorzystania, zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t.j. Dz.U 2020 poz. 2135 z późn. zm.).

21.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH

Tab.19. Zestawienie struktury funkcjonalnej Gminy Sztutowo

Teren	Stan istniejący [szacunkowa powierzchnia w ha]	Stan projektowany w Studium [szacunkowa powierzchnia w ha]
MU, MWU	456,00	197,00
U, US, UT, UK, UK1, UTW	185,00	47,00
PU	10,00	3,70
RU	19,30	0,00
Rn, Rw	3190,00	0,00
ZL, ZL1, ZL2	1740,00	5,0
ZW, ZP, ZN, WS, WSH, Zalew Wiślany	5147,00	5,40
ZC, ZP/U	0,55	2,50
IT, IT1	2,00	0,00
KP, PR, TW, PL, TS	98,35	3,30

1. Podstawowy układ komunikacyjny w Gminie tworzą droga wojewódzka i drogi powiatowe, obsługujące ruch lokalny i połączenia zewnętrzne. Ponadto obsługa komunikacyjna uzupełniona jest o sieć dróg gminnych i wewnętrznych.
2. Zakłada się rozwój przestrzenny obszaru Gminy Sztutowo ukierunkowany na rozbudowę funkcji gospodarczych (produkcyjnych i usługowych, w tym w szczególności turystycznych), uzupełnionych o funkcje społeczne.
3. Na obszarze całej gminy zakłada się zachowanie w miarę możliwości jak największej ilości istniejących zalesień, ograniczenie wycinki drzew i zwiększanie lesistości gminy, a także ochronę zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz ich odtwarzanie w ramach nawiązania do lokalnych tradycji kulturowych.
4. Rozwój terenów osadniczych powinien polegać przede wszystkim na uzupełnianiu zagospodarowania istniejących układów, a następnie na dodawaniu nowych terenów zainwestowanych do granic istniejących terenów osadniczych. Nowa zabudowa powstająca

na dodanych terenach powinna mieć charakter zabudowy skoncentrowanej, skupionej w układy osadnicze oraz zharmonizowanej z walorami otoczenia.

5. Tereny nowoprojektowane wyznaczone zostały w zasięgu obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.
6. Na terenach osadniczych należy uwzględnić wymagania, wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.
7. Na terenie Gminy Sztutowo należy dążyć do segregacji funkcji oraz zachowania charakteru zabudowy.
8. Nowoprojektowana zabudowa w pasie terenu wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 501 została wyznaczona na podstawie ukształtowania terenu oraz na obszarach, które nie są gęsto zalesione, nie są położone na skarpach, przylegają bezpośrednio do istniejącej zabudowy i mają korzystne warunki do zabudowy. Są to obszary, na których nie występuje zabudowa pasmowa i ciągła, dominuje natomiast zabudowa wyznaczona w obowiązujących planach miejscowych, a zabudowa nowoprojektowana jest kontynuacją już istniejącej i razem tworzą oddzielne skupiska umożliwiające migrację zwierząt i maksymalne zachowanie lasów ochronnych i walorów krajobrazowych.
9. Ograniczenia w zagospodarowaniu pod zabudowę wynikają z położenia części terenów na obszarach zagrożonych powodzią, położenia w zasięgu obszarów objętych ochroną na mocy przepisów szczególnych lub z niesprzyjających warunków gruntowo-wodnych, a także z konieczności ochrony gruntów rolnych (zabudowę należy planować na terenach o jak najniższych klasach bonitacyjnych).
10. Ustala się zakaz lokalizacji zabudowań w pasie technicznym brzegu morskiego oraz zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” oraz obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru (kod obszaru: PLH280007).

21.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM

1. Zakłada się wprowadzenie zmian parametrów technicznych (modernizację), w tym poszerzenie istniejących dróg, stosownie do klas ustalonych w niniejszym Studium.
2. Przewiduje się budowę nowych odcinków dróg publicznych, służących obsłudze nowo zainwestowanych terenów.
3. Przewiduje się uzupełnienie i realizację nowych oraz korektę przebiegu istniejących odcinków systemu ciągów pieszych oraz dróg i ścieżek rowerowych.

4. Wzdłuż ciągów pieszych oraz dróg i ścieżek rowerowych dopuszcza się realizację małej architektury, w szczególności punkty odpoczynku z ławkami.

21.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. W miarę przyrostu terenów przewidzianych do zainwestowania wzrośnie jednostkowe zużycie wody, w konsekwencji czego wzrośnie ilość wytwarzanych ścieków.
2. Zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej w miarę przyrostu terenów zabudowy oraz modernizację istniejącej sieci wodociągowej.
3. Zakłada się rozbudowę i modernizację istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.
4. Dopuszcza się budowę nowych i modernizację istniejących obiektów służących oczyszczaniu ścieków.
5. Na obszarze Gminy dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów objętych obszarowymi formami ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody ustala się zakaz lokalizacji zbiorników bezodpływowych na ścieki ciekłe.
7. Zakłada się objęcie wszystkich gospodarstw domowych (istniejących i nowopowstających) systemem odbioru odpadów komunalnych.
8. Na obszarze Gminy dopuszcza się budowę nowych oraz modernizację istniejących odcinków linii elektroenergetycznych.
9. Zaleca się zaopatrzenie w energię z odnawialnych źródeł energii.
10. Na obszarze Gminy ustala się zakaz lokalizacji biogazowni nierolniczych.
11. Dopuszcza się budowę sieci gazowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
12. Zakłada się przekształcenie dotychczasowych systemów ogrzewania na bardziej ekologiczne.
13. Sieci i urządzenia infrastruktury telekomunikacji należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
14. Stacje bazowe telekomunikacyjne należy w pierwszej kolejności lokalizować w miejscach wyznaczonych w studium.
15. Dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m.in. stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie, stacje redukcyjne gazu, służącej ochronie przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, związanych z bezpośrednią obsługą terenów zainwestowanych, których dokładna lokalizacja powinna zostać określona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

22. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wewnętrznym dokumentem Gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej Gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

22.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Cały obszar Gminy został podzielony na obszary, w granicach których wydzielone zostały jednostki terenowe, oznaczone na rysunku studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, określające funkcje zabudowy oraz sposoby i zasady zagospodarowania.
2. Granice jednostek terenowych wyznaczone w studium mogą ulegać doprecyzowaniu w planach miejscowych, wynikającemu z istniejących podziałów geodezyjnych lub warunków terenowych.
3. W rozwoju zagospodarowania przestrzennego Gminy należy w szczególności uwzględnić walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, z zachowaniem dużej dbałości o jego stan.
4. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnianiu i intensyfikacji zabudowy istniejących układów osadniczych oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów.
5. W obszarach zabudowy należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców.
6. Nowa zabudowa mieszkaniowa swoją architekturą powinna nawiązywać do tradycji regionalnych w zakresie kształtów i pokrycia dachu oraz kolorystyki dachów i elewacji.
7. Na obszarze Gminy dopuszcza się lokalizację nowego cmentarza na obszarze wskazanym na rysunku studium.
8. W użytkowaniu i zagospodarowaniu jednostek terenowych należy uwzględniać chronione obiekty i obszary oraz respektować zasady zagospodarowania, dotyczące innych wydzieleń przestrzennych określonych w niniejszym Studium.
9. Oddziaływanie inwestycji nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

10. Mimo braku wyznaczonych obszarów do przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości, dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
11. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się pozostawienie terenu rolnego lub leśnego przeznaczonego w Studium na inne funkcje w przypadku braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne lub występowania lokalnych czynników uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego.
12. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się pozostawienie w planie miejscowym dotychczasowego przeznaczenia obszaru wskazanego w studium pod inne funkcje, w przypadku występowania lokalnych czynników uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego.
13. Za zgodne z ustaleniami studium uznaje się rozdzielenie w planach miejscowych terenów pełniących w studium funkcje mieszane (w tym np. mieszkaniowo-usługową, produkcyjno-usługową) z zastrzeżeniem, iż mogą one występować łącznie i/lub samodzielnie.
14. Dla wszystkich projektowanych stałych lub tymczasowych obiektów budowlanych o wysokości równej i większej od 50 m n.p.t. należy uwzględnić obowiązek zgłaszania i uzgadniania lokalizacji inwestycji z właściwym organem nadzoru nad lotnictwem wojskowym, zgodnie z przepisami odrębnymi, z zastrzeżeniem warunku dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony określonego w projekcie planu ochrony obszaru Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010), przytoczonego w pkt 7.3.2. Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.
15. W przypadku budowy gazociągów wysokiego ciśnienia należy uwzględnić strefy kontrolowane, zgodnie z przepisami odrębnymi.
16. Wzdłuż istniejących linii elektroenergetycznych 110 kV należy uwzględnić strefy techniczne, zgodnie z przepisami odrębnymi.
17. W przypadku modernizacji lub przebudowy linii elektroenergetycznych dopuszcza się dostosowanie szerokości ich stref technicznych do obowiązujących przepisów.
18. W przypadku wyznaczenia na obszarze Gminy nowych przebiegów sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia, ustala się obowiązek wprowadzenia stref technicznych przy uwzględnieniu uciążliwości, wynikających z występowania pola elektromagnetycznego.
19. Należy chronić przebieg istniejących cieków naturalnych oraz rowów systemu melioracji wodnej i stosować obudowę biologiczną cieków wodnych.

20. Należy chronić istniejące oraz projektować nowe zadrzewienia śródpolne i szpalery drzew na dużych, rozległych obszarach, w szczególności rodzimych i tradycyjnie stosowanych wierzb białych.
21. Dopuszcza się prowadzenie robót konserwacyjnych, regulacyjnych, remontowych i zabezpieczających koryta cieków, wszystkich ich dopływów oraz pozostałych wód oraz prac związanych z ochroną przeciwpowodziową.
22. W przypadku zabudowy terenów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający swobodny przepływ wód, przy zachowaniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych.
23. Należy dążyć do jak najmniejszego fragmentowania istniejących szuwarów nad Zalewem Wiślanym.
24. Na obszarze Gminy Sztutowo dopuszcza się lokalizację punktów widokowych, których lokalizację wskazano na rysunku studium. W zasięgu punktów widokowych dopuszcza się lokalizację platform i wież widokowych, za wyjątkiem obszarów oznaczonych na rysunku studium symbolem ZW zlokalizowanych po wschodniej stronie terenu PR.

22.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA

W oparciu o istniejące uwarunkowania ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenu:

- wody śródlądowe (WS),
- obszary gospodarki rybackiej (WSH),
- plaże (PL),
- wydmy (W),
- lasy ochronne / grunty wskazane do zalesienia (ZL),
- tereny urządzonej zieleni leśnej zlokalizowane w pasie technicznym brzegu morskiego (ZL1, ZL2),
- grunty rolne klas I-III i pochodzenia organicznego (Rw),
- grunty rolne pozostałe (Rn),
- zieleń nieurzędzona (ZN),
- parki (ZP),
- cmentarze (ZC),
- tereny strefy obsługi cmentarza (ZP/U),

- zieleń krajobrazowo-ekologiczna (przywodna, międzywala) (ZW),
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MWU),
- tereny zabudowy usługowej (U),
- tereny usług turystyki (UT),
- tereny usług turystyki wodnej (UTW),
- tereny usług sportu i rekreacji (US),
- tereny działalności produkcyjno-usługowo-składowej (PU),
- tereny portów i przystani morskich (PR),
- tereny produkcji rolniczej (RU),
- tereny urządzeń obsługi gminy oraz infrastruktury technicznej (IT),
- tereny obsługi administracji morskiej oraz infrastruktury technicznej (IT1),
- tereny parkingów (KP),
- tereny wojskowe (TW),
- tereny Pomnika Zagłady – Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną (UK, UK1),
- obszary specjalne w trakcie przekształceń regulowane Ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – Dz.U. 2017 poz. 820 z późn. zm. (TS).

Na powyższych terenach, niezależnie od poniższych ustaleń szczegółowych, obowiązują ograniczenia, zakazy i obowiązki wynikające z występowania na terenie objętym ustaleniami studium obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne oraz ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej. Lokalizacja obszarów szczególnego zagrożenia powodzią została przedstawiona na rysunku studium, stanowiącym integralną część *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sztutowo*.

Ponadto wskaźniki i parametry zabudowy, określane w planach miejscowych winny każdorazowo uwzględniać uwarunkowania przestrzenne występujące na danym terenie, w szczególności uwarunkowania wynikające z konieczności ochrony krajobrazu kulturowego gminy Sztutowo.

Wody śródlądowe (WS)

- 1) Na terenach wód śródlądowych dopuszcza się:
 - a) wykorzystanie dla funkcji rekreacyjnej (np. wędkarstwo, kąpieliska, uprawianie sportów wodnych),
 - b) urządzenia gospodarki wodnej,

- c) mosty i kładki,
 - d) realizację przystani wraz z infrastrukturą, pomostów (w tym pomostów do cumowania) i przepraw.
- 2) Na terenach tych dopuszcza się wykonywanie prac konserwacyjnych, regulacyjnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Tereny gospodarki rybackiej (WSH)

- 1) Na terenach gospodarki rybackiej dopuszcza się:
- a) obiekty i urządzenia służące gospodarce rybackiej,
 - b) wykorzystanie dla funkcji turystycznej, w tym rekreacji wyspecjalizowanej (np. obserwacje ptaków, wędkarstwo),
- 2) Na terenach tych dopuszcza się wykonywanie prac konserwacyjnych, regulacyjnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Plaże (PL)

- 1) Na terenach plaż dopuszcza się:
- a) plaże morskie,
 - b) kąpieliska,
 - c) urządzenia wodne,
 - d) obiekty i urządzenia sportu i rekreacji (na okres do 180 dni w skali roku),
 - e) obiekty typu zejścia na plażę, pomosty (w tym pomosty do cumowania), molo,
 - f) zieleń i obiekty małej architektury,
 - g) ścieżki piesze,
 - h) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Wydmy (W)

(...)

- 1) Na terenach wydym ustala się obowiązek zachowania naturalnego ukształtowania terenu, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4.
- 2) Na terenach wydym ustala się zakaz zmian zagospodarowania terenu, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4.
- 3) Dopuszcza się lokalizację promenad nadmorskich w granicach miejscowości jedynie od strony odlądowej wydmy, w sposób ograniczający wycinkę drzew oraz dostosowany do wymogów ochrony siedlisk wydmych.
- 4) Poza miejscowościami dopuszcza się lokalizację ścieżek edukacyjnych pomiędzy wałem wydmy a terenami leśnymi, bądź po istniejących drogach/ścieżkach leśnych.

- 5) Na terenach wydm zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego dopuszcza się wykonywanie prac związanych z ochroną przeciwpowodziową.
- 6) Ze względu na ryzyko zniekształcenia obecnej rzeźby terenu oraz ryzyko zniszczenia wydm, wszystkie projekty zagospodarowania wydm powinny uwzględniać istniejącą rzeźbę terenu i być do niej odpowiednio przystosowane.

Lasy ochronne / grunty wskazane do zalesienia (ZL)

- 1) Na terenach lasów ochronnych / gruntów wskazanych do zalesienia, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się:
 - a) urządzenia melioracji, gospodarki wodnej i leśnej (poza pasem technicznym brzegu morskiego),
 - b) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach leśnych,
 - c) ścieżki dydaktyczne, wiaty edukacyjne i miejsca widokowe,
 - d) punkty widokowe (poza pasem technicznym brzegu morskiego),
 - e) drogi leśne i rolne,
 - f) obiekty małej architektury,
 - g) szlaki turystyczne, w tym Szlak Kolejki Wąskotorowej,
 - h) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
- 2) Dopuszcza się lokalizację promenad nadmorskich w granicach miejscowości jedynie od strony odlądowej wydmy, w sposób ograniczający wycinkę drzew oraz dostosowany do wymogów ochrony siedlisk wydmych.
- 3) Poza miejscowościami dopuszcza się lokalizację ścieżek edukacyjnych pomiędzy wałem wydmy a terenami leśnymi, bądź po istniejących drogach/ścieżkach leśnych.
- 4) Zagospodarowanie terenów ma się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi o lasach.

Tereny urządzonej zieleni leśnej zlokalizowane w pasie technicznym brzegu morskiego (ZL1, ZL2)

- 1) Na terenach urządzonej zieleni leśnej, oznaczonych symbolem ZL1, zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego dopuszcza się:
 - a) tymczasowe obiekty budowlane o charakterze usługowym, w tym turystycznym (do 180 dni),
 - b) usługi turystyki, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) punkty widokowe,
 - d) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - e) ścieżki piesze,

- f) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną (z preferencją lokalizacji, w miarę możliwości, poza pasem technicznym brzegu morskiego);
- 2) Na terenach urządzonej zieleni leśnej, oznaczonych symbolem ZL2, zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego dopuszcza się:
 - a) tymczasowe urządzenia i obiekty rekreacyjne, urządzenia zabawowe (do 180 dni),
 - b) punkty widokowe,
 - c) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - d) ścieżki piesze,
 - e) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną (z preferencją lokalizacji, w miarę możliwości, poza pasem technicznym brzegu morskiego);
- 3) Na terenach urządzonej zieleni leśnej zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego ustala się zakaz lokalizacji zabudowy trwale związanej z gruntem.
- 4) Na terenach urządzonej zieleni leśnej zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego planowane inwestycje dopuszczone w pkt 1 i 2 należy lokalizować pomiędzy istniejącym drzewostanem.

Grunty rolne klas I-III i pochodzenia organicznego (Rw)

- 1) Na terenach gruntów rolnych klas I-III i pochodzenia organicznego dopuszcza się:
 - a) utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej z możliwością modernizacji i wymiany substancji mieszkaniowej,
 - b) sady, łąki, pastwiska, uprawy rolne i ogrodnicze,
 - c) obiekty i urządzenia gospodarcze i inwentarskie związane z rolnictwem,
 - d) urządzenia melioracji i gospodarki wodnej,
 - e) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - f) szlaki turystyczne, ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - g) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - h) zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Grunty rolne pozostałe (Rn)

- 1) Na terenach pozostałych gruntów rolnych dopuszcza się:
 - a) utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej z możliwością modernizacji i wymiany substancji mieszkaniowej,
 - b) sady, łąki, pastwiska, uprawy rolne i ogrodnicze,
 - c) obiekty i urządzenia gospodarcze i inwentarskie związane z rolnictwem,
 - d) urządzenia melioracji i gospodarki wodnej,
 - e) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- f) zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, w tym zadrzewienia wzdłuż dróg i ścieżek komunikacyjnych i wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - g) szlaki turystyczne, ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - h) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
- 2) Dopuszcza się lokalizację budynków gospodarczych i inwentarskich usytuowanych na obszarach rolnych przylegających do obszarów zabudowy zagrodowej lub obszarów obsługi produkcji rolniczej w odległości nie większej niż 100 m od granicy pomiędzy tymi obszarami.
- 3) Na terenach pozostałych gruntów rolnych dopuszcza się obiekty i urządzenia służące produkcji energii z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem, iż strefy ochronne od tych obiektów i urządzeń muszą zawierać się w granicach danego obszaru oraz z zastrzeżeniem warunku dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony określonego w projekcie planu ochrony obszaru Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010), przytoczonego w pkt 7.3.2. Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Teren zieleni nieurządzonej (ZN)

- 1) Na terenie zieleni nieurządzonej dopuszcza się:
- a) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne,
 - b) urządzenia melioracji wodnych, zbiorniki wodne, ciekі,
 - c) zadrzewienia i zakrzewienia,
 - d) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - e) ścieżki piesze, rowerowe i konne,
 - f) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną;
- 2) Dla terenu zieleni nieurządzonej położonego w zasięgu korytarza ekologicznego ustala się obowiązek ochrony korytarza poprzez pozostawienie zieleni naturalnej, zachowanie trwałości naturalnych cieków i zbiorników wodnych, z zakazem zmiany zagospodarowania terenu.
- 3) Dopuszcza się wydzielenie obszarów wód powierzchniowych (naturalne ciekі, zbiorniki wodne) odrębnymi terenami podczas sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Parki (ZP)

- 1) Na terenach parków dopuszcza się:
- a) zieleń urządzoną i nieurządzoną,
 - b) miejsca wypoczynku, place, skwery,

- c) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
- d) obiekty małej architektury,
- e) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
- f) infrastrukturę techniczną.

Cmentarze (ZC)

- 1) Na terenach cmentarzy, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się:
 - a) kaplice,
 - b) obiekty i usługi związane z obsługą cmentarza, w tym administracja cmentarza, kostnice, sanitariaty, pomieszczenia gospodarcze i inne,
 - c) zieleni, w tym urządzoną i obiekty małej architektury, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni izolacyjnej wzdłuż granic cmentarzy,
 - d) ścieżki piesze,
 - e) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - f) parkingi;
- 2) Wokół cmentarzy obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają przepisy odrębne.
- 3) Na obszarach cmentarzy ustala się zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 4) Dla terenu projektowanego cmentarza należy dążyć do zachowania leśnego charakteru tego obszaru, przy uwzględnieniu poniższych wytycznych:
 - a) w granicach cmentarza nie powinno się planować całkowitej wycinki drzew,
 - b) alejki, miejsca pochówku, kolumbaria i pozostałe obiekty związane z funkcjonowaniem cmentarza powinny zostać wkomponowane w teren leśny,
 - c) zieleni cmentarną należy kształtować w oparciu o drzewa i zieleni istniejącą,
 - d) strefy sanitarne wokół cmentarza powinny pozostać lasem.

Tereny strefy obsługi cmentarza (ZP/U)

- 1) Na terenach strefy obsługi cmentarza dopuszcza się:
 - a) obiekty i usługi związane z obsługą cmentarza, w tym dom przedpogrzebowy, kostnica kaplica, administracja cmentarza, zaplecze socjalne, sanitariaty, budynki gospodarcze i inne,
 - b) zieleni, w tym urządzoną i obiekty małej architektury, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni izolacyjnej wzdłuż granic cmentarzy,
 - c) ścieżki piesze, rowerowe,
 - d) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - e) parkingi, garaże;

- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość budynków do 10 m,
 - b) wysokość obiektów budowlanych, nie będących budynkami do 15 m,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 5% powierzchni działki budowlanej,
 - d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki budowlanej.
- 3) Tereny strefy obsługi cmentarza znajdują się w zasięgu stref sanitarnych, których zasięg i sposób zagospodarowania określają przepisy odrębne.

Tereny zieleni krajobrazowo-ekologicznej - przywodna, międzywala (ZW)

- 1) Na terenach zieleni krajobrazowo-ekologicznej dopuszcza się:
 - a) wykorzystanie obszarów dla celów rekreacyjnych (np. stanowiska wędkarskie),
 - b) realizację nowych pomostów (w tym pomostów do cumowania), których lokalizację wskazano w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i/lub na rysunku studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
 - c) zieleni nieurzędzoną,
 - d) urządzenia melioracji wodnych, zbiorniki wodne i ciekły,
 - e) punkty widokowe, których lokalizację wskazano na rysunku studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
 - f) obiekty małej architektury,
- 2) Ponadto na terenach zieleni krajobrazowo-ekologicznej zlokalizowanych bezpośrednio przy drodze wojewódzkiej nr 501, z wyłączeniem istniejących szuwarów dopuszcza się:
 - a) ścieżki piesze, rowerowe,
 - b) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.
- 3) Na terenach ZW zlokalizowanych w granicach pasa technicznego brzegu morskiego na odcinku od przystani Kąty Rybackie II do ujścia Nogatu, ustanawia się tzw. Strefy ciszy, tj. wyłączenia z żeglugi.
- 4) Na terenach tych dopuszcza się wykonywanie prac konserwacyjnych, regulacyjnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU)

- 1) Na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej dopuszcza się:
 - 1.1. funkcje rolnicze:
 - a) zabudowę zagrodową;
 - b) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,

- c) obiekty i urządzenia inwentarskie związane z rolnictwem; inwentarskie,
 - d) zabudowę agroturystyczną;
- 1.2. funkcje nierolnicze:
- a) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną o niskiej intensywności (do 4 lokali mieszkalnych),
 - c) zabudowę usługową,
 - d) zabudowę rekreacji indywidualnej,
 - e) usługi turystyki,
 - f) usługi publiczne,
 - g) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
 - h) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
 - i) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - j) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - k) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - l) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m, z zastrzeżeniem, iż liczba kondygnacji zabudowy mieszkaniowej nie może przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, w tym poddasze użytkowe,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 35% powierzchni działki.
- 3) Ustala się obowiązek rozdzielenia funkcji rolniczych i nierolniczych odrębnymi terenami podczas sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MWU)

- 1) Na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej dopuszcza się:
- a) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną,
 - b) utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - c) usługi, jako funkcja uzupełniająca,
 - d) usługi publiczne,
 - e) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
 - f) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
 - g) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - h) ścieżki piesze, rowerowe, place,
 - i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,

- j) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 15 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki.

Tereny zabudowy usługowej (U)

- 1) Na terenach zabudowy usługowej dopuszcza się:
- a) zabudowę usługową,
 - b) usługi komercyjne,
 - c) usługi publiczne,
 - d) usługi turystyki, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - e) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
 - f) niekubaturowe obiekty i urządzenia kultury (np. scena, amfiteatr),
 - g) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
 - h) rzemiosło i drobną, nieuciążliwą działalność gospodarczą,
 - i) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - j) ścieżki piesze,
 - k) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - l) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki.

Tereny usług turystyki (UT)

- 1) Na terenach usług turystyki dopuszcza się:
- a) zabudowę turystyczną,
 - b) zabudowę usługową,
 - c) usługi turystyki, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - d) funkcję mieszkaniową związaną z obiektem, np. dom mieszkalny lub mieszkanie dla właściciela, zarządcy terenu, itp.
 - e) usługi podstawowe,
 - f) usługi publiczne,
 - g) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
 - h) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,

- i) zabudowę rekreacji indywidualnej,
 - j) punkty widokowe,
 - k) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - l) ścieżki piesze, rowerowe,
 - m) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - n) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki.
- 3) Na terenach usług turystyki zlokalizowanych na działkach będących własnością/w zarządzie Lasów Państwowych ustala się w miarę możliwości zakaz wycinki lasów, z jednoczesną możliwością wkomponowania nowoprojektowanej zabudowy w istniejący drzewostan i zachowaniem istniejących lasów.
- 4) Na terenach usług turystyki zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego ustala się zakaz lokalizacji zabudowy trwale związanej z gruntem.
- 5) Na terenach usług turystyki zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego ustala się zakaz likwidacji trzcinowisk, które stanowią naturalne zabezpieczenie terenu przed powodzią.
- 6) Na terenach usług turystyki zlokalizowanych w pasie technicznym brzegu morskiego planowane inwestycje dopuszczone w pkt 1 należy lokalizować pomiędzy istniejącym drzewostanem.
- 7) Na projektowanych terenach usług turystyki zlokalizowanych w granicach parku krajobrazowego ustala się obowiązek zachowania min. 50% istniejącego drzewostanu.

Tereny usług turystyki wodnej (UTW)

- 1) Na terenach usług turystyki dopuszcza się:
- a) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
 - b) tymczasowe obiekty małej gastronomii (do 180 dni),
 - c) wykorzystanie dla funkcji rekreacyjnej (np. wędkarstwo),
 - d) urządzenia gospodarki wodnej,
 - e) realizację portów, przystani, pomostów (w tym pomostów do cumowania), kładek,
 - f) punkty widokowe,
 - g) ścieżki edukacyjno-widokowe,
 - h) zieleń nieurządzoną i obiekty małej architektury,
 - i) ścieżki piesze, rowerowe,

- j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
- 2) Ustala się zakaz lokalizacji zabudowy trwale związanej z gruntem i sytuowania plaż.

Tereny usług sportu i rekreacji (US)

- 1) Na terenach usług sportu i rekreacji dopuszcza się:
- a) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
 - b) usługi towarzyszące związane z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej, takie jak gastronomia, administracja, handel detaliczny itp.,
 - c) usługi turystyki,
 - d) obiekty integracji społecznej, np. świetlice wiejskie, dom kultury itp.,
 - e) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi (np. przechowalnie sprzętu, szatnie, zaplecze sanitarne), place zabaw,
 - f) realizację przystani, pomostów, w tym pomostów do cumowania (na obszarach z dostępem do linii brzegowej),
 - g) zieleni urządzoną i obiekty małej architektury,
 - h) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - j) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki.
- 3) Na terenach US w granicach pasa technicznego brzegu morskiego obowiązują zakazy:
- a) likwidacji trzcinowisk,
 - b) budowy obiektów i urządzeń na stałe związanych z gruntem,
 - c) budowy obiektów kubaturowych,
 - d) budowy budynków letniskowych i budynków tymczasowych (do 180 dni) związanych z handlem i gastronomią,
- 4) Na terenach US dopuszcza się lokalizację lądowiska dla helikopterów, z zastrzeżeniem, iż zagospodarowanie obszarów, w tym stref ochronnych, ma się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tereny działalności produkcyjno-usługowo-składowej (PU)

- 1) Na terenach działalności produkcyjno-usługowo-składowej dopuszcza się:
- a) zabudowę produkcyjną i usług przemysłowych,

- b) składy, magazyny, bazy transportowe,
 - c) obiekty rzemiosła i wytwórczości,
 - d) zabudowę usługową,
 - e) budynki administracyjne i zaplecza socjalnego,
 - f) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
 - g) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - h) ścieżki piesze, rowerowe,
 - i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - j) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) wysokość budowli i budynków technologicznych do 15 m,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
 - d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki,
- 3) Na terenach działalności produkcyjno-usługowej dopuszcza się obiekty i urządzenia służące produkcji energii z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem, iż strefy ochronne od tych obiektów i urządzeń muszą zawierać się w granicach danego obszaru.
- 4) Należy dążyć do maksymalnego ograniczenia uciążliwości spowodowanych prowadzoną działalnością.

Tereny portów i przystani morskich (PR)

- 1) Na terenach portów i przystani morskich dopuszcza się:
- a) porty i przystanie morskie, w tym rybackie,
 - b) obiekty i urządzenia obsługi portu i przystani (np. obiekty magazynowe, składowe, przeładunkowe, biurowe, socjalne, gospodarcze),
 - c) urządzeń i obiektów żeglugi pasażerskiej,
 - d) obiekty i urządzenia obsługi transportu wodnego i drogowego,
 - e) obiekty produkcyjne, handlowe i usługowe z preferencją dla obiektów wymagających bezpośredniego dostępu do akwenów portowych,
 - f) urządzenia i obiekty technologiczne i ratunkowe związane z obsługą przystani, w tym oznakowania nawigacyjnego,
 - g) wody otwarte,
 - h) urządzenia gospodarki wodnej,
 - i) zieleń urządzoną i nieurządzoną,

- j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - k) place manewrowe, parkingi, miejsca postojowe;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m, mierząc od naturalnej warstwy terenu,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki budowlanej,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki,
- 3) Na terenie pasa nadbrzeżnego obowiązują zakazy i nakazy wynikające z przepisów odrębnych.

Tereny produkcji rolniczej (RU)

- 1) Na terenach produkcji rolniczej dopuszcza się:
- a) zabudowę zagrodową,
 - b) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
 - c) zabudowę agroturystyczną,
 - d) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
 - e) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,;
 - f) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
 - g) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - h) budynki gospodarcze, parkingi, garaże,
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość budynków do 12 m,
 - b) wysokość budowli i obiektów budowlanych związanych z funkcją rolniczą do 15 m,
 - c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 65% powierzchni działki;
 - d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki.

Tereny urządzeń obsługi gminy oraz infrastruktury technicznej (IT)

- 1) Na terenach urządzeń obsługi gminy oraz infrastruktury technicznej dopuszcza się:
- a) infrastrukturę techniczną i komunalną,
 - b) zieleń urządzoną i nieurządzoną,
 - c) infrastrukturę komunikacyjną,
 - d) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
- a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki;

- 3) Dopuszcza się stopniową rekultywację terenów z przeznaczeniem ich na zieleń.

Tereny obsługi administracji morskiej oraz infrastruktury technicznej (IT1)

- 1) Na terenach obsługi administracji morskiej oraz infrastruktury technicznej, zlokalizowanych w zasięgu przystani rybackiej „Kąty Rybackie I” dopuszcza się:
 - a) obiekty administracyjne ochrony wybrzeża,
 - b) infrastrukturę techniczną i komunalną,
 - c) zieleń,
 - d) infrastrukturę komunikacyjną,
 - e) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
 - a) wysokość zabudowy do 12 m,
 - b) powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki,
 - c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki;
- 3) Dopuszcza się stopniową rekultywację terenów z przeznaczeniem ich na zieleń.

Tereny parkingów (KP)

- 1) Na terenach parkingów, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się:
 - a) myjnie samochodowe,
 - b) towarzyszące usługi handlowo – gastronomiczne i socjalne (sanitariaty),
 - c) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
 - d) wydzielone ścieżki piesze, rowerowe,
 - e) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
 - f) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
- 2) Dopuszcza się zagospodarowanie terenach łącznie z obszarami przylegającymi, na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Obszary wojskowe (TW)

- 1) Na terenach wojskowych zagospodarowanie ma się odbywać na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Tereny Pomnika Zagłady – Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną (UK, UK1)

- 1) Na terenach Pomnika Zagłady – Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną zagospodarowanie ma się odbywać na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

- 2) Na terenach Pomnika Zagłady – Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną oznaczonych symbolem UK1 dopuszcza się:
 - a) usługi administracji,
 - b) usługi kultury związane z miejscem pamięci,
 - c) funkcje edukacyjne,
 - d) wystawy.

Obszary specjalne w trakcie przekształceń regulowane Ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską - Dz.U. 2017 poz. 820 z późn. zm. (TS)

- 1) Na obszarach specjalnych w trakcie przekształceń regulowanych Ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew wiślany z Zatoką Gdańską - Dz.U. 2017 poz. 820 z późn. zm., zagospodarowanie ma się odbywać na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
- 2) Na obszarach specjalnych w trakcie przekształceń regulowanych Ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew wiślany z Zatoką Gdańską - Dz.U. 2017 poz. 820 z późn. zm. planowane jest powołanie nowego portu w granicach gminy Sztutowo – portu Nowy Świat, w związku z realizacją inwestycji pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – część I”.

Podstawowy układ komunikacyjny

- 1) Ustala się lokalizację dróg publicznych, stanowiących główne elementy układu drogowego:
 - a) drogi klasy głównej KDG,
 - b) drogi klasy zbiorczej KDZ – droga wojewódzka, drogi powiatowe, gminne,
 - c) drogi klasy zbiorczej KDZ-P – drogi projektowane,
 - d) drogi klasy lokalnej KDL – drogi powiatowe, gminne,
 - e) drogi klasy lokalnej KDL-P – drogi projektowane.
- 2) W pasach dróg, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się lokalizację:
 - a) ciągów pieszych,
 - b) rowerowych dróg, ścieżek, szlaków,
 - c) infrastruktury technicznej,
 - d) obiektów małej architektury,
 - e) zieleni;
- 3) Dopuszcza się obniżenie klasy technicznej wyznaczonych dróg.
- 4) Dopuszcza się zmianę parametrów technicznych dróg w przypadku braku technicznej możliwości ich realizacji.

- 5) W pasie dwóch dróg prowadzących na plażę (droga wychodząca ze Sztutowa i z Kątów Rybackich w stronę plaży) dopuszcza się realizację zabudowy tymczasowej.

22.3. ZASADY LOKALIZACJI MIEJSC POSTOJOWYCH

- 1) Należy dążyć do realizacji niezbędnej ilości miejsc postojowych, stosownie do przeznaczenia i sposobu zabudowy działki.
- 2) Dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową należy zapewnić miejsca postojowe:
 - a) na obszarach dróg publicznych liczba miejsc postojowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) poza obszarami dróg publicznych, obowiązek lokalizacji i zapewnienia miejsc do parkowania przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości nie mniejszej niż 5% całkowitej ilości miejsc parkingowych na danym terenie, z zastrzeżeniem, że gdy w przypadku obliczania wynikiem jest liczba niecałkowita należy ją zaokrąglić w górę do liczby całkowitej, za wyjątkiem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
- 3) Liczbę i sposób urządzenia miejsc postojowych należy dostosować do wymagań ustalonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 4) Dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych zakłada się realizację miejsc postojowych w ilości:
 - a. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 1 budynek mieszkalny, w granicach własnej działki budowlanej,
 - b. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 1 mieszkanie,
 - c. dla zabudowy usługowej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 100 m² terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,
 - d. dla obiektów administracyjno-biurowych: co najmniej 2 miejsca postojowe na 100 m² terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,
 - e. dla obiektów kultu religijnego: co najmniej 5 miejsc postojowych na 100 m² terenu przeznaczonego na tę funkcję,
 - f. dla obszarów działalności gospodarczej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 5 osób zatrudnionych, w granicach własnej działki budowlanej,
 - g. dla urządzeń i obiektów sportowo – rekreacyjnych: co najmniej 2 miejsca postojowe na 500 m² terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,

- h. dla cmentarzy: co najmniej 15 miejsc postojowych na 10000 m² powierzchni cmentarza,
- 5) Dla parkingów zakłada się realizację minimalnej ilości miejsc postojowych dla rowerów: 10 miejsc na 50 miejsc postojowych dla samochodów.

23. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Na obszarze Gminy zlokalizowane są następujące obszary i obiekty o dużych walorach przyrodniczych, objęte ochroną prawną:

- Rezerwat przyrody „Kąty Rybackie”,
- Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi,
- Obszar Natura2000 mający znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru PLH280007),
- Obszar Natura2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010),
- pomnik przyrody ożywionej, Buk pospolity.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, przyjętym uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. wskazano obszary przewidywane do objęcia ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody, postulowane do uwzględnienia w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym:

- użytek ekologiczny Królewieckie Nymfeidy,
- użytek ekologiczny Grzybieńczykowe Starorzecze,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Delta Szarpawy.

Dla obszarów cennych przyrodniczo, dotychczas nieobjętych ochroną prawną do ochrony PZPWP zakłada ich uwzględnianie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, w postaci obiektów ochrony indywidualnej, z zagwarantowaniem zachowania dotychczasowego użytkowania i ich trwałości. Organem decyzyjnym w tej kwestii jest samorząd gminny.

Obszary chronione, występujące na terenie Gminy, obejmują swym zasięgiem cenne siedliska i obiekty o znaczeniu ponadlokalnym. Zakłada się kształtowanie spójnej przestrzennie sieci powiązań przyrodniczych, uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione, włączone w sieć krajową, opartej o założenia i koncepcje europejskich sieci ekologicznych.

W związku z występowaniem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną prawną, należy uwzględnić konieczność zapewnienia ochrony siedlisk i stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony gatunkowej.

W celu ochrony ekosystemów leśnych ustala się:

- ochronę naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- wspomaganie naturalnych procesów regeneracyjnych w obszarach leśnych,
- powstrzymanie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach,
- dążenie do sukcesywnej przebudowy struktury gatunkowej zadrzewień, stosownie do warunków siedliskowych,
- ograniczanie monokultur uwzględniające miejscowe uwarunkowania siedliskowe,
- zalesienia najsłabszych gleb,
- zachowanie zróżnicowanego i wielofunkcyjnego charakteru lasów,
- utrzymanie mozaiki siedlisk leśnych z terenami otwartymi,
- zakaz wylesień na projektowanym obszarze parku leśnego oraz projektowanym obszarze ochrony uzdrowiskowej.

W celu ochrony ekosystemów nieleśnych, flory i fauny ustala się:

- zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych fragmentów ekosystemów nieleśnych z rzadkimi i zagrożonymi populacjami gatunków roślin i zwierząt, w tym ptaków,
- ochrona, pielęgnacja i utrzymanie istniejącego starodrzewu (szpalery, aleje) wzdłuż dróg,
- zachowanie naturalnych cech siedliskowych,
- preferencja stosowania w zieleni rodzimych gatunków roślin,
- ochrona szaty roślinnej łąk i polan śródleśnych,
- na terenach podmokłych należy zachować cechy siedlisk oraz ich szatę/pokrywę roślinną,
- zachowanie walorów przyrodniczych środowiska, determinujących jego funkcje i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji poprzez tworzenie sprzyjających funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych.

W celu ochrony rzek i cieków ustala się:

- porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenach zainwestowanych,
- prowadzenie inwestycji w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych, w tym poprzez ochronę ujęć wody,
- pełną ochronę przed zanieczyszczeniami wód powierzchniowych,
- budowę filtrów biologicznych wzdłuż cieków oraz zapewnienie jak najbardziej naturalnej obudowy biologicznej w postaci zarośli i ziołorośli,
- utrzymanie i ochronę rowów melioracyjnych, przywrócenie drożności w przypadku braku ciągłości rowów,
- prowadzenie elementów systemów melioracyjnych nienaruszających stosunków gruntowo-wodnych,
- zapewnienie ciągłości cieków,
- ochronę starorzeczy,
- pozostawienie na terenach dolinnych podmokłych obszarów łąkowych.

W celu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych ustala się:

- wykorzystanie naturalnych obniżen i oczek wodnych do zwiększenia retencji wód w obszarach zurbanizowanych,
- edukacja ekologiczna społeczeństwa, w tym realizacja skierowanych do społeczeństwa kampanii informacyjno-edukacyjnych,
- wsparcie na projekty systemów zbierania i retencjonowania wody opadowej,
- zachowanie podmokłości przy takich zbiornikach oraz ich pokrywy roślinnej, w tym zakrzewień i zadrzewień,
- odtworzenie i ochronę istniejących systemów wodno-błotnych w celu polepszenia stosunków wodnych,
- renaturyzację dolin rzecznych w celu poprawy biologicznej jakości wód, odtworzenia bioróżnorodności (w tym populacji cennych gatunków ryb), odtworzenia drożności korytarzy ekologicznych i możliwości rozwoju turystyki.

W celu ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego ustala się:

- ochronę przestrzeni o specyficznych i unikatowych walorach krajobrazowych,
- ograniczanie wprowadzania obcych krajobrazowo elementów i form zagospodarowania antropogenicznego,
- ograniczanie dewastowania elementów przyrodniczych i architektonicznych krajobrazu – ochrona tożsamości różnych typów krajobrazu (Żuławy, Mierzeja Wiślana),
- ochronę, pielęgnację i utrzymanie istniejącego starodrzewu (szpalery, aleje) wzdłuż dróg,

- przeciwdziałanie degradacji krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego poprzez właściwą lokalizację nowych obiektów i zespołów urbanistycznych,
- kształtowanie regionalnego wyrazu architektonicznego osadnictwa,
- odtworzenie i eksponowanie w układach przestrzennych historycznych dominant architektonicznych, osi widokowych i punktów widokowych,
- dbałość o zachowanie powiązań widokowych, panoram i dominant wartościowych obiektów i zespołów z krajobrazem,
- porządkowanie przestrzeni w sposób prowadzący do eksponowania obiektów zabytkowych w krajobrazie kulturowym,
- staranne wpisanie nowej zabudowy w krajobraz, w tym krajobraz kulturowy oraz jej realizacja w nawiązaniu do zasad kształtowania obiektów o tradycyjnych, lokalnych formach,
- ochronę walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego,
- rewaloryzację i rewitalizację zespołów parkowo-pałacowo-folwarcznych.

W celu ochrony korytarzy ekologicznych ustala się:

- zakaz groduzenia w celu umożliwienia migracji zwierząt,
- zachowanie drożności korytarzy ekologicznych,
- zachowanie maksymalnie dużej powierzchni biologicznie czynnej w granicach korytarzy ekologicznych,
- konieczne oświetlenie należy realizować tak, by uniknąć zanieczyszczenia światłem, mogącego wpływać na migracje zwierząt.

W celu ochrony korytarzy ekologicznych istotne jest również uwzględnienie występowania i zasięgu korytarzy ekologicznych na wszystkich szczeblach planowania przestrzennego. Korytarzy ekologiczne powinny być wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a przede wszystkim wprowadzone do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które stanowią podstawę wydawania decyzji administracyjnych.

Zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego Gmina Sztutowo należy do dwóch rejonów, w których w celu kształtowania ładu przestrzennego i ochrony krajobrazu kulturowego obowiązują określone zasady zagospodarowania:

a) turystyczny nadmorski - wschodni (D) – rejon ekstensywnego uzupełniania zabudowy mieszkaniowej.

Zasady zagospodarowania:

- zasada regeneracji (w tym rewitalizacji) i ekstensywnego uzupełniania zabudowy mieszkaniowej w miastach oraz na terenach koncentracji zainwestowania turystycznego, z preferencjami dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- zasada dostosowania skali i intensywności zabudowy do pojemności przestrzeni na przyrodniczych obszarach chronionych,
- zasada unikania lokalizowania intensywnej zabudowy pensjonatowej na niewielkich działkach, poprzez ustalanie ekologicznych standardów zabudowy i zagospodarowania;

b) rolniczy żuławski (H) - rejon ekstensywnego uzupełniania zabudowy.

Zasady zagospodarowania:

- zasada regeneracji i uzupełniania zabudowy mieszkaniowej we wsiach gminnych, proporcjonalne do rozwoju usług podstawowych,
- zasada zapobiegania fragmentacji zwartych kompleksów gleb o najwyższej przydatności rolniczej oraz ograniczania lokalizowania zabudowy na obszarach produkcji rolnej (w celu zachowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej niezbędnej dla rozwoju rolnictwa).

24. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Jednym z podstawowych celów polityki przestrzennej w zakresie budowania tożsamości Gminy i jej mieszkańców jest ochrona krajobrazu kulturowego. Wprowadzenie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ma na celu zachowanie ich zidentyfikowanych zasobów, wyeksponowanie obszarów i obiektów o szczególnej wartości kulturowej oraz przeciwdziałanie ich degradacji, w tym niekorzystnym zmianom w układzie funkcjonalno-przestrzennym. Obszary i obiekty środowiska kulturowego ujęte w rejestrze zabytków, ewidencji zabytków oraz pozostałe obiekty o walorach kulturowych przedstawiono w Rozdz. 1. pkt 8.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków są objęte ścisłą ochroną konserwatorską ochroną, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2021 poz. 710 z późn. zm.).

- 1) Ochrona podstawowych wartości kulturowych Gminy Sztutowo powinna być prowadzona w oparciu o poniższe zasady:
 - a) ochronę krajobrazu kulturowego i jego prawidłowego funkcjonowania poprzez utrzymanie polderowego charakteru obszaru Żuław, a w szczególności polderu wyspowego Grochowo nad Zalewem Wiślanym, na który składają się rzeki Wisła Królewiecka, Łaszka i Szarpawa, system kanałów i rowów z obwałowaniami, systemem śluz i młynów (pomp) regulujących warunki gruntowo-wodne w polderze; nad Zalewem Wiślanym, na który składają się rzeki Wisła Królewiecka, Łaszka i Szarpawa, system kanałów i rowów z obwałowaniami, systemem śluz i młynów (pomp) regulujących warunki gruntowo-wodne w polderze;
 - b) ochronę obszarów historycznie ukształtowanego krajobrazu kulturowego w obrębie ustalonych stref ochrony konserwatorskiej,
 - c) ochronę ekspozycji obiektów zabytkowych poprzez wyznaczenie stref ochrony ekspozycji oraz ciągów i otwarć widokowych dla obiektów i układów o wysokiej wartości historyczno-kulturowej, zgodnie z rysunkiem studium,
 - d) kompleksowe rozwiązywanie problemów i sposobów ochrony oraz odnowy zabytków,
 - e) przywrócenie walorów architektoniczno-urbanistycznych zabudowy historycznej,
 - f) przeprowadzenie aktualizacji i weryfikacji rejestru i ewidencji obiektów zabytkowych.
- 2) W celu ochrony zabytkowych układów ruralistycznych oraz historycznej struktury przestrzennej ustala się:
 - a) zachowanie historycznego układu komunikacyjnego,
 - b) zachowanie historycznych zespołów zabudowy,
 - c) zachowanie historycznych podziałów własnościowych,
 - d) zachowanie historycznej zieleni wysokiej w formie komponowanej: parki, aleje i szpalery, a także w formie grup lub pojedynczych okazów;
- 3) Dla obiektów ujętych w ewidencji zabytków przedmiotem ochrony jest lokalizacja budynku oraz jego historyczne elementy:
 - a) bryła,
 - b) kształt i pokrycie dachu,
 - c) kąt nachylenia głównych połaci dachowych,
 - d) dyspozycja ścian,
 - e) rozmieszczenie i wielkość otworów okiennych i drzwiowych,

f) detal architektoniczny – w tym podział stolarki okiennej i drzwiowej, użyte materiały budowlane i kolorystyka;

Wszelkie działania w obrębie obiektów ujętych w ewidencji wymagają stosowania przepisów odrębnych, dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

- 4) Obiekty o zachowanych walorach historyczno-kulturowych, współtworzących klimat historycznej zabudowy – podlegają ochronie w zakresie historycznych proporcji bryły i kształtu dachu oraz ew. zachowanego charakterystycznego detalu architektonicznego w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 5) Przy sporządzaniu planów miejscowych należy objąć ochroną i pozostawić do zachowania zabytkowe elementy zagospodarowania, takie jak historyczne drogi brukowe (w tym fragment drogi powiatowej 2316G), kapliczki i krzyże przydrożne.
- 6) W granicach zabytkowych układów wysokość zabudowy, o której mowa w pkt 22.2. powinna być dostosowana do istniejącej zabudowy występującej w obrębie układu (dostosowana do skali zabudowy w układzie), tj. nie może przekraczać wysokości zabudowy istniejącej.
- 7) W celu zachowania substancji zabytkowej i środowiska kulturowego utrzymuje się w niniejszym studium obowiązujące strefy ochrony konserwatorskiej oraz zasady kształtowania zabudowy:

a) strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej;

Zasady zagospodarowania:

- zachowanie rozplanowania ulic i placów, z zachowaniem szerokości, linii historycznej zabudowy i wysokości zabudowy,
- zachowanie historycznych podziałów działek,
- restauracja budynków zabytkowych i budynków o lokalnej wartości kulturowej,
- zakaz wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi (np. kopanie studni, melioracji, karczunku i nasadzania drzew),
- zachowanie istniejącego układu topograficznego wraz z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków i ujętymi w ewidencji,
- ograniczanie i docelowo eliminacja ciężkiego (tranzytowego) ruchu kołowego,
- w przypadku podjęcia jakiegokolwiek działalności na terenie objętym granicami strefy, a wynikającej ze sposobu użytkowania terenu, obowiązuje wystąpienie o szczegółowe wytyczne do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

b) strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej;

Zasady zagospodarowania:

- zachowanie stanowiska ujętego w ewidencji służby ochrony zabytków,

- restauracja i modernizacja obiektów zabytkowych z dostosowaniem ich współczesnej funkcji do ich wartości zabytkowej,
 - dostosowanie nowej zabudowy w zakresie skali i bryły do zabudowy historycznej,
 - wykorzystanie w nowo wznoszonych obiektach tradycyjnych, charakterystycznych dla regionu materiałów elewacyjnych i pokryć dachowych,
 - zachowanie zasadniczych elementów rozplanowania historycznego,
 - działania inżynierskie, budowlane i inne należy prowadzić w porozumieniu ze służbą ochrony zabytków
- c) strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego ujętego w ewidencji zabytków;
- Zasady zagospodarowania:
- zachowanie stanowisk ujętych w ewidencji służby ochrony zabytków,
 - działania inżynierskie, budowlane i inne należy prowadzić w porozumieniu ze służbą ochrony zabytków
- 8) Na terenie dawnego obozu KL Stutthof (strefa ochronna pomnika zagłady) obowiązuje utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejących obiektów oraz zagospodarowania terenu, mając na względzie priorytet ochrony konserwatorskiej, a także odtworzenia w miarę możliwości zniszczonych obiektów historycznych. Prowadzenie wszelkich robót wymaga konsultacji z wojewódzkim konserwatorem zabytków.
- 9) Dla obrębu Sztutowo i Kąty Rybackie wszelkie prace ziemne należy prowadzić pod nadzorem archeologa. Rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją inwestycji uzależnia się od uzyskania stosownego zezwolenia od służby ochrony zabytków.
- 10) Ochrona istniejącego starodrzewu (szpalery, aleje) wzdłuż dróg, powinna być prowadzona w oparciu o poniższe zasady:
- a) nakaz zachowania istniejącego starodrzewu,
 - b) pielęgnacja i utrzymanie drzew wchodzących w skład istniejącego starodrzewu,
 - c) zakaz całkowitej wycinki (rębni zupełnej) i ograniczenie cięć rębnych do cięć naśladujących naturalne zaburzenia np. wiatrołomy i pozostawianie na powierzchni zrębu całych kęp drzew,
 - d) wycinka starodrzewu możliwa jest jedynie ze względu na zły stan fitosanitarny,
 - e) w przypadku wycinki obowiązuje zasada kompensacji przyrodniczej 1:1 z zastosowaniem szlachetnych gatunków liściastych i z uwzględnieniem warunków siedliskowych,
 - f) nie należy usuwać pojedynczych drzew obumarłych, jeśli nie są one przyczyną rozmnażania się szkodliwych owadów,

- g) podczas prac urządzeniowych lasów (rewizji planów gospodarczych) wnikliwej ocenie należy poddać występujący starodrzew sosnowe w celu podjęcia decyzji o jego odnowieniu.

Stanowiska archeologiczne jako istotny element dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz środowiska podlegają ochronie na mocy przepisów prawa międzynarodowego i tworzonego w ich duchu prawa krajowego, które zobowiązują do ich trwałego zachowania (jeśli to możliwe – na miejscu), uwzględnienia zadań ochronnych w procesie planowania przestrzennego, a jeśli niemożliwa jest trwała ochrona – metodycznego przebadania i zadokumentowania warstw kulturowych oraz zakonserwowania i zabezpieczenia pozyskanych archeologicznych zabytków ruchomych.

Zgodnie z art. 5 pkt i lit. A Europejskiej Konwencji o Ochronie Dziedzictwa Archeologicznego (Dz.U. z 1996 r. nr 120, poz. 564) *każda Strona zobowiązuje się do podejmowania próby pogodzenia i połączenia odpowiednich potrzeb archeologicznych oraz planów zagospodarowania przestrzennego poprzez zapewnienie wyważonej strategii mającej na celu ochronę, konserwację i podniesienie wartości terenów o wartości archeologicznej*, w związku z art. 4 pkt ii cyt. Konwencji, zgodnie z którym *każda Strona zobowiązuje się do stosowania środków fizycznej ochrony dziedzictwa archeologicznego, zapewniając, stosownie do okoliczności konserwację i zachowanie dziedzictwa archeologicznego, jeżeli jest to możliwe na miejscu*.

Zgodnie z art. 4 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami *ochrona zabytków polega, w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu (m.in.): zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie (pkt 1) oraz uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (pkt 6)*.

W przypadku zabytków archeologicznych zasada trwałej ochrony została dodatkowo umocniona w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r Prawo Ochrony Środowiska (j.t. Dz.U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.; dalej: POŚ). zgodnie z art. 101 pkt 2 lit. f POŚ *ochrona powierzchni ziemi polega na zachowaniu funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych, w tym między innymi dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego i archeologicznego*. Tym samym także, zachowanie zbioru dziedzictwa archeologicznego, jako funkcji kulturowej powierzchni ziemi, staje się jednym z celów ochrony środowiska, a zatem uzyskuje dodatkową podstawę prawną w działalności organów administracji publicznej.

Zgodnie z art. 31 ust. 1a pkt 2 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo roboty ziemne lub dokonywać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego jest zobowiązana, z zastrzeżeniem art. 82a ust. 1, pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków.

Do zbioru dziedzictwa archeologicznego, jako zasobu kulturowego i środowiskowego, zastosowanie ma zasada zrównoważonego rozwoju, stanowiąca podstawowe założenie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ponieważ jest to zasób nieodnawialny (co podnosi jednej z kluczowych dokumentów doktrynalnych jakim jest Karta Zarządzania i Ochrony Dziedzictwem Archeologicznym, Lozanna 1990), należy nim gospodarować świadomie i racjonalnie, aby umożliwić jego zachowanie i korzystania z niego przez przyszłe pokolenia. Stąd też kolejne dokumenty planistyczne, w szczególności miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, powinny zawierać zapisy umożliwiające realizację tego celu. W pierwszej kolejności należy dążyć do usuwania z terenów stanowisk archeologicznych funkcji powodujących zagrożenie dla substancji zabytku (prace naruszające strukturę gruntu), zaś w miejscach gdzie nie jest to możliwe – wprowadzić obowiązek przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych. Zarówno naukowe jak i inwestycyjne badania wykopaliskowe należy ograniczyć do niezbędnego minimum, ponieważ w ich trakcie nawarstwienia kulturowe zostają nieodwracalnie usunięte, zaś zabytki ruchome zostają wyciągnięte z pierwotnego kontekstu. Wykopaliskowe badania archeologiczne w tym samym miejscu przeprowadzić można tylko jeden raz, stąd też niezwykle istotne jest racjonalne gospodarowanie zasobem archeologicznym poprzez powstrzymanie się od zbędnych badań wykopaliskowych oraz preferowanie tzw. nieinwazyjnych metod badawczych, które stają się coraz szerzej dostępne. Z tego powodu, w przypadku zagrożenia stanowiska archeologicznego poprzez działania inwestycyjne lub gospodarcze, badaniami archeologicznymi obejmuje się jedynie obszar bezpośrednio narażony na zniszczenie przez prace ziemne. Z kolei w przypadku badań naukowych zaleca się zwiększenie udziału metod inwazyjnych, takich jak badania georadarowe, magnetyczne, elektrooporowe, C14 itp.

Na terenie gminy Sztutowo nie występują stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, ani też stanowiska archeologiczne posiadające własną formę krajobrazową. W gminie Sztutowo występują tzw. „płaskie” stanowiska archeologiczne ujęte

w wojewódzkiej ewidencji zabytków. W przypadku tego typu stanowisk z reguły dopuszcza się zainwestowanie lub zagospodarowanie terenu z zachowaniem warunków prowadzenia niezbędnych badań archeologicznych na zasadach uregulowanych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Prace naruszające strukturę gruntu na terenie stanowiska archeologicznego powodują bowiem nieodwracalne zniszczenie substancji zabytku w postaci nawarstwień kulturowych oraz zniszczenie lub uszkodzenie zalegających w nich ruchomych zabytków archeologicznych. W celu ochrony przed nieodwracalną utratą dziedzictwa kulturowego, działania inwazyjne na obszarze stanowisk archeologicznych należy objąć niezbędnymi badaniami ratowniczymi, w trakcie których warstwy kulturowe podlegają zadokumentowaniu, a zabytki ruchome – zabezpieczeniu i konserwacji.

Ustala się następujące szczegółowe kierunki ochrony płaskich stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

- *Roboty ziemne lub zmiana dotychczasowego sposobu zagospodarowania na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.*

Na rysunku studium wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków, w której obowiązują zasady opisane powyżej.

Nie wyklucza się odkrycia w przyszłości kolejnych stanowisk archeologicznych (zwłaszcza w wyniku nowych badań w ramach Archeologiczne Zdjęcie Polski), których ochronę należy uwzględnić na dalszym etapie procesu planowania przestrzennego, pomimo ich braku w studium.

Ochrona właściwa zabytkom archeologicznym powinna być przypisana również do zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych historycznych miast i wsi, nawet jeśli nie zostały one osobno ujęte w ewidencji zabytków archeologicznych. Obszary te z natury rzeczy spełniają kryterium zabytku archeologicznego przewidzianego w art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. a Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tj. pozostałości terenowej historycznego osadnictwa. W tym przypadku z reguły dopuszczone może być zagospodarowanie wynikające z potrzeb zabudowy; obszar ciągłego osadnictwa historycznego podlega bowiem nieustannemu rozwojowi aż do czasów współczesnych i bezzasadne jest hamowanie tego procesu. Natomiast ze względu na zagrożenie dla substancji nawarstwień kulturowych, jakie niesie za sobą naruszanie struktury gruntu, wszelkie zamierzenia budowlane

na obszarze historycznego miasta bądź wsi winny być objęte obowiązkiem przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych.

25. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Na rysunku pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” określono podstawowy układ dróg publicznych: drogi głównej, zbiorczych, lokalnych, które wraz z pozostałymi drogami dojazdowymi oraz drogami wewnętrznymi mają zapewnić obsługę obecnych terenów zainwestowanych, terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje oraz terenów nie zainwestowanych – użytkowanych głównie w sposób rolniczy.
2. Podstawowy układ komunikacyjny w Gminie tworzą droga wojewódzka i drogi powiatowe, a układ komunikacyjny jest uzupełniony poprzez sieć dróg gminnych i wewnętrznych.
3. Zakłada się modernizację istniejących dróg z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych oraz dostosowanie ich do parametrów technicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.
4. Dopuszcza się budowę nowych odcinków dróg łączących nowe tereny przewidziane do zainwestowania, z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych.
5. Dopuszcza się obniżenie klas technicznych dróg.
6. W celu zminimalizowania włączeń do drogi wojewódzkiej zakłada się obsługę terenów zlokalizowanych w jej sąsiedztwie przez drogi wewnętrzne/serwisowe.
7. Zakłada się budowę i rozbudowę szlaków turystycznych, ścieżek pieszych i rowerowych oraz lokowanie wzdłuż nich tablic o charakterze edukacyjnym.
8. Dopuszcza się przywrócenie kolejki wąskotorowej, której orientacyjne projektowane trasy przebiegu przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Wskazane propozycje przebiegu będą wymagały poddania ich ocenie oddziaływania na środowisko, a realizacja inwestycji będzie możliwa po spełnieniu wymagań określonych w uchwale ws. Parku Krajobrazowego "Mierzeja Wiślana" (148/VII/11 z dnia 27 kwietnia 2011 r.) oraz w przepisach odrębnych. Ponadto proponowany przebieg kolejki w pasie technicznym brzegu morskiego będzie mógł zostać zrealizowany wyłącznie po uzyskaniu zgody Urzędu Morskiego.
9. Dopuszcza się realizację ścieżek pieszych i rowerowych na istniejących wałach przeciwpowodziowych
10. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się wprowadzenie nieoznaczonych na rysunku Studium dróg publicznych klasy dojazdowej, dróg wewnętrznych, a także systemu ciągów pieszych oraz dróg i ścieżek rowerowych.

11. Dla obsługi gospodarki rolnej należy realizować drogi transportu rolnego. Ze względu na swój charakter i obsługiwane obszary nie określa się parametrów, a także nie wyznacza się na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dróg transportu rolnego.
12. Należy realizować niezbędne ilości miejsc postojowych dla samochodów w obrębie działek dla nowych albo przekształconych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów.

Mając na uwadze postanowienia *Europejskiego porozumienia w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym*, którego Polska jest członkiem od 2017 r. w niniejszym studium przewiduje się rozwój rzeki Szkarpany i Zalewu Wiślanego. W zakresie umożliwiającym niezawodne i efektywne prowadzenie transportu wodnego śródlądowego.

Obecnie rzeka Szkarpana od rzeki Wisły do ujścia do Zalewu Wiślanego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych (Dz.U. 2002 nr 77 poz. 695) spełnia parametry II klasy drogi wodnej, natomiast zgodnie z *Europejskim porozumieniem w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN)*, sporządzonym w Genewie dnia 19 stycznia 1996 r. (Dz.U. 2017 poz. 1137), parametry eksploatacyjne międzynarodowej drogi wodnej E70, w której skład wchodzi ww. odcinek powinny odpowiadać co najmniej wymaganiom stawianym IV klasie drogi wodnej.

26. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Ustalenia Studium nie określają szczegółowych rozwiązań technicznych systemów inżynierskich i szczegółowego przebiegu sieci infrastruktury. Wszelkie planowane projekty i wdrażane programy wymagają specjalistycznych opracowań, dla których ustalenia Studium należy traktować jako warunki wyjściowe.
2. Zakłada się realizację sieci infrastruktury technicznej jako sieci podziemnych w liniach rozgraniczających dróg. Jeżeli nie ma technicznych i terenowych warunków umożliwiających realizację sieci w liniach rozgraniczających dróg, dopuszcza się ich przebieg na innych obszarach, ale w sposób nie naruszający zagospodarowania działek sąsiednich.
3. Dopuszcza się skablowanie oraz zmianę przebiegu istniejących sieci infrastruktury technicznej.
4. Na obszarze Gminy dopuszcza się budowę nowych oraz modernizację istniejących linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz źródeł wytwórczych energii elektrycznej.

5. Przy planowaniu i realizacji zmian w zagospodarowaniu i zabudowie należy uwzględnić strefy techniczne wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz strefy kontrolowane gazociągów wysokiego ciśnienia, w porozumieniu z operatorem sieci.
6. W przypadku modernizacji lub przebudowy linii elektroenergetycznych dopuszcza się dostosowanie szerokości ich stref technicznych do obowiązujących przepisów.
7. Dopuszcza się lokalizację urządzeń przetwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym elektrownie wiatrowe i farmy fotowoltaiczne, po spełnieniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych.
8. Dopuszcza się wyznaczanie na obszarze Gminy terenów pod lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m.in.: stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie i inne związane bezpośrednio z obsługą terenów zabudowy.
9. Należy zapewnić możliwość przyłączenia nowych odbiorców do sieci wodociągowej oraz podejmować niezbędne inwestycje służących rozbudowie i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę.
10. Należy podejmować niezbędne działania i realizować inwestycje służące zapewnieniu wysokiej niezawodności dostaw wody pitnej o dobrych parametrach jakościowych, w tym poprzez:
 - a) skuteczną ochronę ujęć wody przed zanieczyszczeniami,
 - b) dbałość o właściwe parametry techniczne sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę.
11. Należy dążyć do objęcia siecią kanalizacji sanitarnej obszaru Gminy poprzez:
 - a) budowę i rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej wraz z podłączeniem do oczyszczalni ścieków,
 - b) budowę i rozbudowę kanalizacji deszczowej.
12. Dopuszcza się realizację szczelnych szamb i ekologicznych przydomowych oczyszczalni ścieków w granicach aglomeracji ściekowej tylko jako rozwiązanie tymczasowe do czasu realizacji kanalizacji.
13. Dopuszcza się budowę sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu.
14. Inwestycje w zakresie energetyki i telekomunikacji powinny stwarzać warunki dla harmonijnego rozwoju Gminy. Dopuszcza się realizację nowych sieci i urządzeń (a także modernizowanie istniejących), w tym nie zdefiniowanych w niniejszym Studium, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na obszary przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie i przewidywane do objęcia ochroną.
15. Wysokość zabudowy, o której mowa w Rozdziale II pkt 22.2, nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej w zakresie elektroenergetyki, telekomunikacji i łączności, z zastrzeżeniem warunku dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów

ochrony określonego w projekcie planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010), przytoczonego w pkt 7.3.2. Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

16. W zakresie telekomunikacji przewiduje się rozbudowę i przebudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie.
17. Zakłada się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w Gminie.
18. Należy dążyć do przechodzenia na bardziej ekologiczne źródła ciepła. Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się niższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci drewna i inne. Ponadto zaleca się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
19. Zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków, w tym również zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych, ciekłych odchodów zwierzęcych, bezpośrednio do wód powierzchniowych, wód stojących, wód podziemnych oraz ziemi.
20. Należy podejmować skuteczne działania administracyjne, skłaniające do utrzymania czystości i porządku na obszarze Gminy.
21. Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń służących segregacji odpadów na obszarze Gminy.
22. Odpady komunalne powinny być odbierane zgodnie z przyjętym i obowiązującym na obszarze Gminy Regulaminem.
23. Zakłada się objęcie wszystkich gospodarstw domowych systemem odbioru i wywozu odpadów stałych.
24. Odpady nie będące odpadami komunalnymi, pochodzące z obszarów produkcyjnych i usługowych należy w pierwszej kolejności poddawać odzyskowi lub unieszkodliwieniu w miejscu ich powstawania.

27. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, przyjętym uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. na obszarze Gminy Sztutowo przewiduje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, niebędących zadaniami samorządu województwa:

- Inwestycje wynikające z Planu gospodarki odpadami,
- Przebudowa lewego (km 0+000 – 7+600) i prawego (km 0+000 – 7+000) wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły Królewieckiej oraz budowa nowego odcinka prawego wału (km 7+000 – 9+800, Gm. Sztutowo i Stegna),
- Przebudowa lewego (km 0+000 – 9+000, Gm. Sztutowo) i prawego (km 0+000 – 9+100, Gm. Stegna, Nowy Dwór Gdański) wału przeciwpowodziowego rzeki Szkarpawy,
- Odbudowa umocnień brzegowych przed zagrożeniem powodziowym od morskich wód wewnętrznych od Zalewu Wiślanego terenów przyległych w celu dostosowania parametrów do wymagań wynikających z map zagrożenia,
- Sztuczne zasilanie; umocnienia brzegowe; monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego na Zalewie Wiślanym,
- Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego (km 0,0 – 47,9) na Mierzei Wiślanej,
- Kajakiem przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej. Poprawa bezpieczeństwa na szlakach kajakowych poprzez rozbudowę i poprawę standardu infrastruktury turystycznej, w szczególności kajakowej oraz działania promujące tę formę aktywnej turystyki – rzeki Szkarpawa i Wisła Królewiecka,
- Pomorskie Trasy Rowerowe o znaczeniu międzynarodowym – Hanzeatycka Trasa Rowerowa nr 3 (R-10),

w tym inwestycje celu publicznego, które zostały umieszczone na listach rezerwowych:

- Modernizacja śluz żeglugowych na drodze wodnej Nogatu i Szkarpawy i Martwej Wisły.

Zgodnie z Uchwałą nr 478/XXXIX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Pomorskiego, na obszarze Gminy Sztutowo przewiduje się realizację następującej inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, dla której jako jednostkę odpowiedzialną lub koordynującą wskazano Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku:

- 1) Przebudowa DW nr 501 na odcinku Stegna - Krynica o długości 17,27 km - Dostosowanie odcinka do wymogów i norm europejskich celem stworzenia szybkiego i bezpiecznego połączenia ważnych szlaków komunikacyjnych w województwie.

Ponadto na obszarze gminy planowana jest realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, polegającej na budowie napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV GPZ Kąty Rybackie – GPZ Nowy Dwór Gdański. Na wniosek

Inwestora ENERGA-OPERATOR S.A. z siedzibą w Gdańsku, na mocy Uchwały Nr XXX/306/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów geodezyjnych: Kąty Rybackie, Kobyła Kępa, Łaszka, Sztutowo, Groszkowo, wszczęta została procedura sporządzenia planu miejscowego obejmującego obszar lokalizacji planowanej inwestycji.

28. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Zmiany zachodzące w polskim prawodawstwie, a także zmiany w przestrzeni oraz oczekiwania i interesy mieszkańców sprawiają, że istnieje potrzeba dokonywania weryfikacji i oceny aktualności Studium, co najmniej raz w ciągu kadencji Rady Miejskiej w Sztutowo.

Założone cele, służące do rozwoju Gminy, mogą być realizowane poprzez:

- sporządzenie zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- sporządzanie studiów specjalistycznych, dotyczących odrębnych zagadnień, mogących ułatwić realizację celów założonych w planach miejscowych, w tym też promocję walorów i możliwości Gminy,
- opracowanie wniosków, opinii, analiz na potrzeby opracowań realizacyjnych, dotyczące np. zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną czy osadnictwem na obszarze Gminy,
- sporządzanie raportów i ocen wpływu inwestycji na środowisko,
- sporządzanie ewentualnych planów ochrony przyrody,
- wnioskowanie do planów krajowych, wojewódzkich, studiów gmin sąsiednich oraz negocjowanie z władzami rządowymi i samorządowymi w zakresie proponowanych kierunków rozwoju.

28.1. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na obszarze Gminy Sztutowo obowiązuje 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których wykaz przedstawiono w Tabeli nr 20.

Tab.20. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy Sztutowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Sztutowo

Lp.	Nazwa mpzp	Nr i data uchwały	DZ.U. Województwa Pomorskiego
1.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Gminy Sztutowo obręb Kobyla Kępa	V/35/2003 z 28 marca 2003 r.	Nr 76, poz. 1221 z 9 czerwca 2003 r.
2.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego południowej części Gminy Sztutowo	XIV/82/2004 z 6 lutego 2004 r.	Nr 77, poz. 1442 z 25 czerwca 2004 r.
3.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Kobyla Kępa w Gm. Sztutowo	XXXV/260/06 z 31 maja 2006 r.	Nr 93, poz. 1934 z 4 września 2006 r.
4.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo	V/26/07 z 12 kwietnia 2007 r.	Nr 105, poz. 1711 z 8 czerwca 2007 r.
5.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Polna)	XXX/270/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 34, poz. 540 z 9 marca 2010 r.
6.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Gdańska, Krótka, Zalewowa)	XXX/271/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 34, poz. 541 z 9 marca 2010 r.
7.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Leśna)	XXX/272/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 36, poz. 604 z 15 marca 2010 r.
8.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Królewiecka, Sztutowska Kępa)	XXX/273/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 36, poz. 605 z 15 marca 2010 r.
9.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (Cegielnia)	XXX/274/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 36, poz. 606 z 15 marca 2010 r.
10.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ścieżka rowerowa)	XXX/275/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 25, poz. 437 z 19 lutego 2010 r.
11.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (fragment przyplażowy)	XXX/276/09 z 30 listopada 2009 r.	Nr 25, poz. 438 z 19 lutego 2010 r.
12.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Zalewowa)	XXXII/292/09 z dn. 11 lutego 2010 r.	Nr 77, poz. 1367 z 28 maja 2010 r.
13.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kąty Rybackie, Gm. Sztutowo	XL/359/2010 z 10 listopada 2010 r.	Nr 5, poz. 157 z 14 stycznia 2011 r.
14.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Gdańska)	VII/59/2011 z 31 maja 2011 r.	Nr 116, poz. 2380 z 16 września 2011 r.
15.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Kanałowa)	VIII/60/2011 z 31 maja 2011 r.	Nr 91, poz. 1877 z 27 lipca 2011 r.
16.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Parkowa)	VIII/61/2011 z 31 maja 2011 r.	Nr 91, poz. 1878 z 27 lipca 2011 r.
17.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Królewiecka)	VIII/62/2011 z 31 maja 2011 r.	Nr 120, poz. 2442 z 26 września 2011 r.
18.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Przemysłowa)	VIII/63/2011 z 31 maja 2011 r.	Nr 116, poz. 2381 z 26 września 2011 r.
19.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północno-wschodniej części obrębu Kobyla Kępa Gmina Sztutowo	XL/94/2011 z 10 listopada 2011 r.	Nr 177, poz. 4238 z 29 grudnia 2011 r.

Lp.	Nazwa mpzp	Nr i data uchwały	DZ.U. Województwa Pomorskiego
20.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Muzealna)	III/9/2014 z 23 grudnia 2014 r.	poz. 536 z 20 lutego 2015 r.
21.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (cmentarz)	VIII/58/2015 z 14 maja 2015 r.	poz. 2336 z 30 lipca 2015 r.
22.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kały Rybackie	VIII/59/2015 z 14 maja 2015 r.	poz. 2011 z 30 czerwca 2015 r.
23.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Zalewowa)	XXXIX/383/2018 z 27 czerwca 2018 r.	poz. 3324 z 20 sierpnia 2018 r.
24.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Leśna)	XXXIX/384/2018 z 27 czerwca 2018 r.	poz. 3322 z 20 sierpnia 2018 r.
25.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (plaża)	XXXIX/385/2018 z 27 czerwca 2018 r.	poz. 3323 z 20 sierpnia 2018 r.

28.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH

Obszary, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 741 z późn. zm.):

- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych,
- obszary przestrzeni publicznych.

28.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie Gminy Sztutowo zostały wyznaczone obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Obecnie obowiązują podjęte uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Nr XXVII/288/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo dla cmentarza komunalnego wraz ze strefą ochrony sanitarnej,

- uchwała Nr XXX/306/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów geodezyjnych: Kąty Rybackie, Kobyła Kępa, Łaszka, Sztutowo, Groszkowo (obszar lokalizacji planowanej inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, polegającej na budowie napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV GPZ Kąty Rybackie – GPZ Nowy Dwór Gdański).

W przypadku, gdy sporządzenie planu jest zadaniem obligatoryjnym (wynika z założeń przedstawionych w pkt 28.2), a obecnie obowiązujące plany nie uwzględniają planowanych realizacji, należy sporządzić zmianę miejscowego planu zagospodarowania dla lokalizacji tych założeń. Konieczność przystąpienia do zmian w zakresie zapisów ustaleń planów wynika z dostosowania obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do aktualnych potrzeb i możliwości rozwoju oraz obowiązujących przepisów prawa.

29. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące zasady gospodarowania:

- poprawa struktury obszarowej i przeciwdziałanie rozdrobnieniu gospodarstw rolnych,
- rozwijanie działalności agroturystycznej, rolnictwa ekologicznego i gospodarstw realizujących programy rolno-środowiskowe,
- w przypadku zainwestowania obszarów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający zachowanie ciągłości układu i swobodny przepływ wód, w miarę możliwości zaleca się zachowanie historycznego układu urządzeń melioracji,
- na obszarach rolnych dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- na obszarach gruntów ornych oraz wzdłuż cieków powierzchniowych, przepływających przez obszary rolne należy zachować i wprowadzać zadrzewienia i zakrzewienia, z preferencją rodzimych gatunków liściastych, jako elementy lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- należy chronić grunty rolne przed erozją wodną i wietrzną poprzez wykorzystywanie zadrzewień śródpolnych oraz zadarnienia wzdłuż cieków,

- należy dążyć do ograniczenia nawożenia gruntów i stosowania środków ochrony roślin, zachowania niezadrzewionych łąk i pastwisk, szczególnie na obszarach podmokłych,
- należy dążyć do ograniczenia chowu bezściółkowego zwierząt gospodarskich i ograniczenia lokalizacji w miejscach bardziej zagrożonych powodzią wielkich chlewni,
- należy dążyć do zwiększenia upraw roślin przeznaczonych na cele energetyczne i na biomasę,
- tworzenie rolniczych grup producenckich i lokalnych grup działania, w tym rybackich.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na obszarach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zrównoważoną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasów/lasu dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów nie będących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany urządzenia lasów/lasu i inwentaryzacja lasów.

Ponadto dla lasów ustala się następujące zasady gospodarowania:

- sukcesywne zwiększenia areału gruntów leśnych (w szczególności zaleca się zalesić obszary przyległe do istniejących kompleksów leśnych),
- rozwój ekosystemu leśnego poprzez uzupełnianie drzewostanu gatunkami rodzimymi,
- nienaruszanie stosunków wodnych,
- zachowanie i ochrona łąk i polan śródleśnych,
- dążenie do łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- ograniczenie w miarę możliwości zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- przy rozpatrywaniu wniosków o przeznaczenie terenów leśnych na cele nieleśne, rozważenie możliwości zalesienia innego obszaru o podobnym areale,
- dopuszcza się nowe podziały i scalenia gruntów leśnych,
- dopuszcza się budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny i rekreację, w tym Szlak Kolejki Wąskotorowej.

30. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, MINIMALNE POZIOMY BEZPIECZEŃSTWA BRZEGU MORSKIEGO ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze Gminy Sztutowo występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszary w granicach pasa technicznego brzegu morskiego, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), których zasięg przedstawiono na rysunku studium, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q1%) od strony morza.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, a także dla wałów oraz wszystkich obszarów, znajdujących się w bezpośrednim ich sąsiedztwie, obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, tj. ustawy Prawo wodne oraz ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią od strony morza wprowadzenie nowej zabudowy jest możliwe przy zachowaniu obowiązujących przepisów ustawy Prawo wodne, po uprzednim zabezpieczeniu terenu lub inwestycji ponad rzędną wody stuletniej, poprzez wyniesienie posadzki parteru obiektów budowlanych do poziomu 1%-wej wody powodziowej oraz zabezpieczenie co najmniej na 0,7 m powyżej tego poziomu. W każdym przypadku konieczne jest zapewnienie bezpiecznych powodziowo dróg ewakuacji.

Dopuszcza się lokalizację zabudowy w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału wyłącznie pod warunkiem uzyskania zwolnienia od zakazów obowiązujących w celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych (zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.).

Gmina znajduje się w zasięgu obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego – tereny te nie są objęte obecnie ochroną prawną zgodnie z ustawą Prawo Wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późn. zm.).

W czasie intensywnych opadów dochodzi niekiedy do lokalnych podtopień. Naturalnemu odpływowi wód opadowych nie sprzyjają również inwestycje komunalne, takie jak utwardzanie coraz większych obszarów nawierzchni w Gminie (chodniki, asfalt itd.).

W stosunku do cieków oraz wszelkich urządzeń prowadzących wodę należy uwzględnić bezpieczne granice zabudowy, konieczność pozostawienia pasa do wykonywania ewentualnych prac konserwacyjnych oraz strefy zalewowe na wypadek podwyższonych stanów wody. W przypadku publicznych wód płynących należy uwzględnić odległości grodzienia nieruchomości. Dla cieków o charakterze naturalnym, które kolidują z infrastrukturą techniczną, drogową lub komunikacyjną w miejscach przekroczenia i skrzyżowania należy uwzględnić konieczność zachowania ich ciągłości.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa brzegu morskiego w pasie technicznym na obszarze Gminy Sztutowo wskazane zostały tereny zlokalizowane w granicach pasa technicznego brzegu morskiego, dla których wskazane zostały minimalne poziomy bezpieczeństwa brzegu morskiego, na mocy Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 17 listopada 2017 r. w sprawie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz przebiegu granicznej linii ochrony brzegu morskiego (Dz. U. 2017 poz. 2266). Minimalny poziom bezpieczeństwa brzegu morskiego określa się przez prawdopodobieństwo zdarzenia sztormu na tym obszarze.

Zgodnie z ww. Rozporządzeniem, dla terenu objętego projektem studium w granicach pasa technicznego brzegu morskiego od strony Zalewu Wiślanego, jak również od strony Zatoki Gdańskiej, minimalny poziom bezpieczeństwa brzegu morskiego wynosi nie więcej niż 20, z wyłączeniem terenu w granicach portu (od około 71,04 km do około 71,3 km brzegu morskiego). Minimalny poziom bezpieczeństwa brzegu morskiego 100, zgodnie z ww. Rozporządzeniem jest wskazany na kilometrażu brzegu morskiego 70-71,6 od strony Zalewu Wiślanego.

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują osuwiska ani tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, zarejestrowane w ramach ogólnopolskiego projektu pn. „System Ośłony Przeciwosuwiskowej” (SOPO) realizowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny.

31. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują obszary ani obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

32. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze Gminy Sztutowo występuje obszar pomnika zagłady - Strefa PZ – pomnik zagłady Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną o powierzchni 55,71 ha.

Granice Pomnika Zagłady, na obszarze którego jest położone Muzeum "Stutthof" w Sztutowie oraz obszar i granice jego strefy ochronnej zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia granic Pomnika Zagłady, na obszarze którego jest położone Muzeum "Stutthof" w Sztutowie, oraz obszaru i granic jego strefy ochronnej (Dz.U. 2007 nr 163 poz. 1157).

33. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Przekształcenia to szereg kompleksowych działań ukierunkowanych na uporządkowanie bądź zmianę istniejącego zagospodarowania lub użytkowania terenu. Zabiegi te odnoszą się do zmiany funkcji obszaru (użytkowanie), zmian w układzie przestrzennym danego terytorium (zabudowa, układ urbanistyczny) lub funkcji i przestrzeni jednocześnie.

Pod pojęciem rehabilitacji rozumie się działania podejmowane na obszarach zdegradowanych i zdewastowanych mających na celu przywrócenie obszarowi jego funkcji lub walorów kulturowych (rewitalizacja), co w konsekwencji zapewni możliwość rozwoju przy jednoczesnym wykorzystaniu czynników endogenicznych. Rehabilitacja obszarów o dużej wartości przestrzennej, społecznej i ekonomicznej stanowi podstawę przywrócenia ładu przestrzennego na tych obszarach, ale jednocześnie wpływa na ożywienie obszaru jako całości, a nie tylko obszaru rehabilitowanego.

Rekultywacja obejmuje wszystkie działania związane z nadaniem lub przywróceniem obszarom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości przyrodniczych lub użytkowych. Obejmuje ona szereg działań związanych z ukształtowaniem terenów, odtworzeniem lub przywróceniem właściwości gleb, uregulowaniem stosunków wodnych oraz stworzeniem/odtworzeniem sieci dróg.

Remediacja to poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu. Obejmuje ona działania związane z oczyszczaniem gleby, ziemi i wód gruntowych przy użyciu metod fizykochemicznych lub biologicznych. Remediacja nie odnosi się do standardów jakości, choć stanowiących precyzyjny punkt odniesienia, jednakże w praktyce mogących przesądzać o konieczności poniesienia niewspółmiernych nakładów finansowych w celu zapewnienia

bardzo wysokich parametrów jakościowych, niespotykanych zwłaszcza na terenach przemysłowych.

W niniejszym studium nie wyznacza się zasięgu obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

34. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Dla obszaru Gminy Sztutowo nie została podjęta uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

35. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie Gminy Sztutowo wyznaczono obszary, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z ich strefami ochronnymi. Lokalizację tych obszarów wskazano na rysunku studium. Ponadto dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na obszarach działalności produkcyjno-usługowo-składowej (oznaczonych na rysunku studium symbolem PU) oraz wyznacza się strefy ochronne będące granicą tych obszarów. Wszystkie oddziaływania urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych muszą zawierać się w granicach wyznaczonych stref ochronnych.

Produkcja energii z odnawialnych źródeł w znaczący sposób wpływa na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, będąc tym samym narzędziem do realizacji postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto. Ponadto realizacja inwestycji tego typu mogłaby przyczynić się do realizacji pakietu klimatycznego, zgodnie z którym do 2020 roku 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych.

36. TERENY ZAMKNIĘTE

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. 2020, poz. 2052 z późn. zm.) definiuje tereny zamknięte jako tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, ustanawiane w drodze decyzji przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych. Na terenie Gminy Sztutowo nie występują tereny, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte.

Niemniej jednak na obszarze Gminy Sztutowo znajduje się teren zamknięty resortu obrony narodowej, który nie posiada ustalonej strefy ochronnej, zgodnie z Tabelą nr 21.

Tab.21. Wykaz terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, stanowiących kompleksy wojskowe

Źródło: Decyzja nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. Z 2019 r. poz. 46, z późn. zm.)

Lp.	Powiat	miejsowość	Nr działki	Miejsce przechowywania dokumentacji geodezyjno-kartograficznej
1.	Nowodworski	Kąty Rybackie	KĄTY RYBACKIE, KM 7, dz.: 781/2, 781/4, 781/5	RZI Gdynia

37. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Na obszarze Gminy Sztutowo nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

ROZDZIAŁ III
UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Podstawą do sporządzenia niniejszego studium była Uchwała Nr XII/126/2019 Rady Gminy Sztutowo z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sztutowo. Studium obejmuje obszar Gminy Sztutowo określony w załączniku graficznym nr 1 do ww. uchwały.

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 741 z późn. zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233).

Przeprowadzona analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Sztutowo wykazała konieczność dokonania aktualizacji uwarunkowań i wskazania nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego, w dostosowaniu do aktualnych potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy.

Rozwiązania zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej Gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej Gminy uwzględniają zarówno oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych Gminy.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeważające przeznaczenie):

- wody śródlądowe,
- obszary gospodarki rybackiej,
- plaże,
- wydmy,
- lasy ochronne / grunty wskazane do zalesienia,
- urządzona zieleń leśna,
- grunty rolne klas I-III i pochodzenia organicznego,
- grunty rolne pozostałe,
- zieleń nieurzędzona,
- parki,
- cmentarze,

- tereny strefy obsługi cmentarza,
- zieleń krajobrazowo-ekologiczna - przywodna, międzywala,
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny usług turystyki,
- tereny usług turystyki wodnej,
- tereny usług sportu i rekreacji,
- tereny działalności produkcyjno-usługowo-składowej,
- tereny portów i przystani morskich,
- tereny produkcji rolniczej,
- tereny urządzeń obsługi gminy oraz infrastruktury technicznej,
- tereny obsługi administracji morskiej oraz infrastruktury technicznej,
- tereny parkingów,
- tereny wojskowe,
- tereny Pomnika Zagłady – Muzeum Stutthof wraz ze strefą ochronną,
- obszary specjalne w trakcie przekształceń regulowane Ustawą z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską - Dz.U. 2017 poz. 820 z późn. zm.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju Gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego.

Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie obszarów pod rozwój infrastruktury technicznej – rozbudowa i modernizacja istniejących sieci infrastruktury technicznej,
- wskazanie obszarów przeznaczonych pod zabudowę, głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych,
- wskazanie obszarów pod lokalizację urządzeń sportowych i turystyczno-rekreacyjnych,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie ponadlokalnych zadań publicznych.

W celu kształtowania ładu przestrzennego, m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, przyjęto zasadę nierozprasiania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych obszarów przylegających do niej. W pierwszej kolejności pod zabudowę przeznaczone zostały obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostek osadniczych, a dopiero w dalszej - obszary w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy (obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy). Wyboru nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę dokonano w oparciu o zasadę minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego oraz w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu oraz ułatwiającego przemieszczanie się pieszych i rowerzystów.

Zgodnie z art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 741 z późn. zm.), studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy. Niniejsze studium stanowi więc dokument kierunkowy określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią. Dzięki temu pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości i warunków terenowych nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

PODSTAWY PRAWNE

- Uchwała Nr XII/126/2019 Rady Gminy Sztutowo z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sztutowo;
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021, poz. 741 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2004, Nr 118, poz. 1233);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2021 poz. 624 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1376 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2021 poz. 247 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1098 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. 2021 poz. 710 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2021 poz. 779 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2020, poz. 1333 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1326);
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2052 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1372);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. 2019, poz. 1643);

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1642);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1065 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1247).

LITERATURA

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego przyjęty Uchwałą Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego, przyjęta Uchwałą Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Sztutowo na lata 2014-2020, przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/375/2014 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 października 2014 r.;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sztutowo na lata 2018-2022, przyjęta Uchwałą Nr XXXII/323/2017 Rady Gminy Sztutowo z dnia 19 grudnia 2017 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Sztutowo na lata 2014-2020, przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/375/2014 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 października 2014 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Celowego Związku Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie na lata 2009-2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2018;
- Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, przyjęta Uchwałą nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr XIII/109/08 Rady Gminy w Sztutowo z dnia 28 marca 2008 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sztutowo na lata 2020-2023 wraz z perspektywą na lata 2024-2026, przyjęty Uchwałą Nr XVI/170/2020 Rady Gminy Sztutowo z dnia 14 maja 2020 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sztutowo, przyjęte uchwałą Nr XXII/144/04 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2004 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Sztutowo obręb Kobyła Kępa, przyjęty Uchwałą Nr V/35/2003 Rady Gminy Sztutowo z dnia 28 marca 2003 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego południowej części gminy Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr XIV/82/2004 Rady Gminy Sztutowo z dnia 6 lutego 2004 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Kobyła Kępa w gm. Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr XXXV/260/06 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2006 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr V/26/07 Rady Gminy Sztutowo z dnia 12 kwietnia 2007 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Polna), przyjęta Uchwałą Nr XXX/270/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Gdańska, Krótka, Zalewowa), przyjęta Uchwałą Nr XXX/271/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Leśna), przyjęta Uchwałą Nr XXX/272/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Królewiecka, Sztutowska Kępa), przyjęta Uchwałą Nr XXX/273/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (Cegielnia), przyjęta Uchwałą Nr XXX/274/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ścieżka rowerowa), przyjęta Uchwałą Nr XXX/275/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (fragment przyplażowy), przyjęta Uchwałą Nr XXX/276/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 30 listopada 2009 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Zalewowa), przyjęta Uchwałą Nr XXX/292/09 Rady Gminy Sztutowo z dnia 11 lutego 2010 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kąty Rybackie, Gm. Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr XL/359/2010 Rady Gminy Sztutowo z dnia 10 listopada 2010 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Gdańska), przyjęta Uchwałą Nr VII/59/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2011 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Kanałowa), przyjęta Uchwałą Nr VII/60/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2011 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Parkowa), przyjęta Uchwałą Nr VII/61/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2011 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Królewiecka), przyjęta Uchwałą Nr VII/62/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2011 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Przemysłowa), przyjęta Uchwałą Nr VII/63/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 31 maja 2011 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego północno-wschodniej części obrębu Kobyła Kępa Gmina Sztutowo, przyjęty Uchwałą Nr XL/94/2011 Rady Gminy Sztutowo z dnia 10 listopada 2011 r.;

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Muzealna), przyjęta Uchwałą Nr III/9/2014 Rady Gminy Sztutowo z dnia 23 grudnia 2014 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (cmentarz), przyjęta Uchwałą Nr VIII/58/2015 Rady Gminy Sztutowo z dnia 14 maja 2015 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kąty Rybackie, przyjęta Uchwałą Nr VIII/59/2015 Rady Gminy Sztutowo z dnia 14 maja 2015 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Zalewowa), przyjęta Uchwałą Nr XXXIX/383/2018 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 czerwca 2018 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (ul. Leśna), przyjęta Uchwałą Nr XXXIX/384/2018 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 czerwca 2018 r.;
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Sztutowo (plaża), przyjęta Uchwałą Nr XXXIX/385/2018 Rady Gminy Sztutowo z dnia 27 czerwca 2018 r.;
- Rejestr zabytków nieruchomości woj. pomorskiego;
- Ewidencja zabytków;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Sztutowo na lata 2020-2023, przyjęta Uchwałą Nr XXIII/245/2020 Rady Gminy Sztutowo z dnia 22 grudnia 2020 r.;
- Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty: specjalny obszar ochrony siedlisk „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” (kod obszaru PLH280007);
- Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych dla Obszaru Natura 2000 dla obszaru specjalnej ochrony ptaków „Zalew Wiślany” (kod: PLB280010);
- Geografia regionalna Polski, Jerzy Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000;
- Opracowania Głównego Urzędu Statystycznego;
- Dane ze strony internetowej Urzędu Gminy Sztutowo, <https://www.sztutowo.pl/>.